

70
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ

ΟΒΙΔΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ
ΦΑΕΘΩΝ ΝΙΟΒΗ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΒΟΗΘΗΜΑ
ΔΙΑ ΤΗΝ Ε΄ ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κείμενον
2. Μετάφρασις
3. Γραμματικά
4. Συντακτικά
5. Πραγματικά
6. Νόημα καὶ
7. Περιλήψεις.

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΟΒΙΔΙΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

ΦΑΕΘΩΝ-ΝΙΟΒΗ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΒΟΗΘΗΜΑ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΤΗΣ Ζ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΟΚΤΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

●
19138

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1) Κείμενον
- 2) Μετάφρασις
- 3) Γραμματικά
- 4) Συντακτικά
- 5) Πραγματικά
- 6) Νόημα και
- 7) Περιλήψεις.

ΑΘΗΝΑΙ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν διὰ σφραγίδος ὑπογρα-
φήν μου.

Γ. Παπανικολάου

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Προοίμιον (στ. 1+4)

Anīmus fert dicere
formas mutatas
in nova corpōra.
Di, adspirāte
meis coeptis—
nam vos mutastis et illas—
primāque ab origine mundi
ad mea tempōra
deducite perpetuum carmen.

Ἡ ψυχὴ (μὲ) παρακινεῖ νὰ ψάλλω
μορφὰς μεταμορφωθείσας
εἰς νέα σώματα.
Θεοί, βοηθήσατε
τὴν προσπάθειάν μου—
διότι σεῖς μετεμορφώσατε καὶ ἐκεῖνας—
καὶ ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τοῦ κόσμου
μέχρι τῶν χρόνων μου
συνθέσατε συνεχῆς τὸ ποίημα.

Γραμματικά.—in πρόθ. + αἰτ. = εἰς + αἰτ. nova ἐπίθ. θετ. βαθ. γέν. οὐδ. αἰτ. πληθ. τοῦ novus -a -um = νέος. fert γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ ἀνωμάλου φ. fero, tuli, latum, ferre (ἀντι ferēre) β = φέρω, ὠθῶ, παρακινῶ. anīmus, i ἄρσ. β' = ψυχὴ, θυμός, ἐπιθυμητικόν, φρόνημα, διάθεσις. mutatas αἰτ. πληθ. θηλ. γεν. μετ. παθ. παρακ. τοῦ muto, āvi, ātum, āre 1 = μεταβάλλω, μεταμορφῶ (παθ. mutor, mutatus sum, mutari). dicere ἄπαρ. ἐν. τοῦ dico, xi, ctum, ēre β = λέγω, ψάλλω, ἐννέπω. forma, ae θηλ. α' = μορφή, σχῆμα, τύπος, εἰκὼν. corpōra αἰτ. πληθ. τοῦ corpus, ōris οὐδ. γ' = κορμός, σῶμα. di καὶ dii καὶ dei κλητ. πληθ. τοῦ deus, i ἄρσ. β' = θεός. adspirāte β' πληθ. προστ. ἐν. τοῦ adspiro, avi, atum, āre 1 = ἐπιπνέω, ἐνσχύω, βοηθῶ. meis δοτ. πληθ. τῆς κλητ. ἀντων. meus a -um = ἐμός. coeptis δοτ. πληθ. τοῦ coeptum, i οὐδ. β' (ἐκ τοῦ ἔλλειπτ. φ. coepi = ἤρξάμην) = τὸ ἐπιχειρηθέν, τὸ ἀρξάμενον ἔργον, ἢ προσπάθεια. nam αἰτιολ. σύνδ. (ἐν ἀρχῇ προτάσ.) = διότι. vos ὄνομ. πληθ. τῆς προσώπ. ἀντων. β' προσ. tu = σὺ (ego α' προσ. = ἐγώ). mutastis ἀντι mutavistis β' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ muto, āvi, ātum, āre 1 = μεταβάλλω, μεταμορφῶ. et συμπλ. σύνδ. = ἔτι, καί. illas αἰτ. πληθ. θηλ. γέν. τῆς δεικτ. ἀντων. ille, illa, illud = ἐκεῖνος, η, ο. primāque = et prima ἀριθμ. τακτικὸν primus, a, um = πρῶτος. que (= τε, καὶ) ἐγκλιτικὸν τιθέμενον ἐν τέλει τῆς λέξεως καὶ ἰσούμενον πρὸς τὸ et. ab πρόθ. + ἀφαιρ. = ἀπό, ὑπό + γεν. (ἀπαντᾶται καὶ a πρὸ συμφ. καὶ abs, ὅταν ἀκολουθῇ t). origine ἀφαιρ. ἐν. τοῦ origo, ĩnis θηλ. γ' (ἐκ τοῦ origo = ἀνατέλλω, γεννῶμαι) = ἀνατολή, γένεσις, ἀρχή. mundi

γεν. ἐν. τοῦ mundus, ἡ ἀρσ. β' = γυναικεῖος κόσμος, κόσμος, οἰκουμένη. ἀδ. πρόθ. + αἰτιατ. = πρὸς. εἰς + αἰτιατ. ἢ μέχρι + γεν. mea αἰτ. πληθ. οὐδ. γεν. τῆς κτητ. ἀντων. meus α. um = ἐμός. tempora αἰτ. πληθ. τοῦ tempus, ὄρις οὐδ. γ' = χρόνος. perpetuus, α. um ἐπίθ. β' = διηνεκῆς, συνεχῆς. deducite β' πληθ. προστ. ἐν. τοῦ deduco, χί, ctum, ἔρε β' = κατάγω τινὰ ἢ τι, καθοδηγῶ καὶ μεταφορικῶς συνθέτω, ποιῶ. carmen αἰτ. ἐν. τοῦ carmen, ἰνίς οὐδ. γ' = ᾠδή, ἄσμα, ποίημα.

Συντακτικά.—dicere ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἐξαρθώμενον ἐκ τοῦ fert ὡς ἐφετικοῦ. formas ἀντικ. mutatas ἐπιθ. μετ. adspirate μεταφορὰ (κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ναυτιλλομένων). meis coeptis ἀντικ. vos ὑποκ. illas ἀντικ. mundi γεν. ὑποκειμ. ad tempora ἐμπρόθ. διορ. τέρατος χρόνου. deducite μεταφορὰ. carmen ἀντικ. perpetuum κατηγ.

Πραγματικά.—mutatas formas παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λαοῖς, ἰδίᾳ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν, οἱ ὅποιοι εἶχον ἐμφυχωτικὴν φαντασίαν, κοινὴ ἀντίληψις ἦτο, ὅτι ἄνθρωποι, ζῶα καὶ ἄψυχα ἀκόμη ὄντα ἦτο δυνατόν νὰ μεταμορφωθῶν δι' ὑπερφυσικῆς ἐνεργείας εἰς ζῶα, φυτὰ, ἀστέρας, λίθους ἢ ὄ,τι δῆποτε ἄλλο ἄψυχον ἀντικείμενον. Ὁ Ἑλλ. λαὸς ἦτο πλούσιος εἰς τοιαύτας παραδόσεις, τὰς ὁποίας ἐπεξεργάσθη ὁ Ὀβίδιος εἰς τὸ ἀθάνατον ἐπικὸν ποίημά του, προσπαθῶν νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἡ βαθμιαία αὐτοῦ ἀνάπτυξις εἶναι ἀποτέλεσμα μεταμορφώσεων, ὧν τελευταία ἡ ἀποθέωσις τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος, τοῦ ὁποίου ἡ ψυχὴ ἀνήλθεν εἰς τοὺς ἀστέρας. δι' ὃ Ὀβίδιος ἐπικαλεῖται ἀορίστως τοὺς θεοὺς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀναληφθέντος ἔργου του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ὀμηρον, Ἡσίοδον, Βεργίλιον, Θεόκριτον, ἐπικαλουμένους ἢ συγκεκριμένην Μοῦσαν, π. χ. τὴν Καλλιόπην, ἢ ἀορίστως τὰς Μούσας.

Νόημα.—Ἐπειδὴ ὁ ποιητὴς ἔχει τὴν διάθεσιν νὰ ὑμνήσῃ μορφὰς μεταβληθείσας εἰς νέα σώματα ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τοῦ κόσμου ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς ἐποχῆς του, ἐπικαλεῖται τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν, οἱ ὅποιοι εἶναι αἴτιοι τῶν τοιούτων μεταμορφώσεων, εἰς τὴν προσπάθειάν του αὐτῇ.

Περίληψις.—Ἐπὶ κλησὶς ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τῶν θεῶν διὰ τὴν παροχὴν βοήθειας πρὸς σύνθεσιν ποιήματος, ὑμνοῦντος τὰς μεταμορφώσεις τῶν ἀνθρώπων.

ΡΗΑΕΤΗΟΝ

(ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ)

Στίχ. 1+18

Regia Solis erat alta
sublimibus columnis,
clara micante auro
flammasque imitante pyrōpo:
cuius summa fastigia
tegēbat nitidum ebur,
bisōres valvae radiābant
lumine argenti.
Māteriam superābat
opus.

nam Mulciber illic
caelārat aequora
cingentia terras
medias,
terrarumque orbem
caelumque,
quod imminet orbi.
unda habet
caerulēos deos,
canōrum Tritōna,
Proteaque ambiguum,
Aegaeonaque premēntem
suis lacertis
immania terga
balaenarum,
Doridaque et natas,
quarum pars
videtur nare,
pars sedens in mole
siccāre virides capillos,
quaedam vehi pisce.
facies non (est)
omnibus una,
qualem decet

Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἡλίου ἦτο ὑψηλὸν
διὰ μακρῶν κίονων,
λαμπρὸν ἐκ τοῦ στίλβοντος χρυσοῦ
καὶ τοῦ μιμουμένου τὰς φλόγας πυρῶποῦ:
τοῦτου (δὲ) τὴν κορυφὴν τοῦ αἰετώματος
ἐκάλυπτε στιλπνὸν ἐλεφαντοστοῦν,
δίφυλλοι θύραι ἀπήστραπτον
ἐκ τῆς λάμπσεως τοῦ ἀργύρου.
Τὴν ἕλην ὑπερέβαλλεν
ἡ ἐπεξεργασία.
Διότι ὁ Ἥφαιστος ἐκεῖ
εἶχε τεχνουργήσει τὰ πελάγη,
περιβάλλοντα χώρας
(εὐρυσκορμένας) εἰς τὸ μέσον (αὐτῶν),
καὶ τὴν οἰκουμένην
καὶ τὸν οὐρανόν,
ὃ ὁποῖος ἐπικρέμαται τῆς οἰκουμένης.
Ἡ θάλασσα ἔχει
κvanoχαίτας θεοὺς,
δηλαδὴ τὸν εὐμόλπον Τρίτωνα,
καὶ τὸν εὐκολομετάβλητον Πρωτέα,
καὶ τὸν Αἰγαίωνα, πιέζοντα
διὰ τῶν βραχιόνων του
τὰ ὑπερμεγέθη νῶτα
τῶν φαλαινῶν,
καὶ τὴν Δωρίδα καὶ τὰς θυγατέρας (τῆς),
τῶν ὁποίων (ἐν) μέρος
φαίνεται, ὅτι κολυμβᾷ,
μέρος (δὲ) καθήμενον ἐπὶ βράχου,
ὅτι στεγνώνει τὴν θαλαρᾶν κόμην,
τινὲς (δέ), ὅτι ἐπιβαίνουν ἰχθύος.
Ἡ μορφή δὲν (εἶναι)
εἰς ὅλας ἡ ἴδια,
ὁποία πρέπει

esse (faciem) sorōrum,
 nec diversa tamen ;
 Terra gerit
 viros urbesque
 silvasque ferasque
 fluminaque et nymphas
 et cetera numina ruris.
 Super haec imposita est
 imago fulgentis caeli
 signaque
 sex dextris foribus,
 totidemque sinistris.

να εἶναι (ἢ μορφή) τῶν ἀδελφῶν,
 οὔτε καὶ διάφορος ὄμως·
 Ἡ γῆ φέρει
 ἄνδρας καὶ πόλεις
 καὶ δάση καὶ θηρία
 καὶ ποταμούς καὶ νύμφας
 καὶ τοὺς λοιποὺς δαίμονας τῶν ἀγρῶν.
 Ὑπεράνω τούτων ἔχει τοποθετηθῆ
 ἡ εἰκὼν τοῦ λάμποντος οὐρανοῦ
 καὶ οἱ ἀστερισμοί,
 ἕξ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ θυροφύλλου
 καὶ ἄλλοι τόσοι ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ.

Γραμματικά.—regius, a, um ἐπίθ. β' = βασιλείος, βασιλικός (ἐκ τοῦ rex = βασιλεύς) ἔδω ὄμως τὸ regia εἶναι οὐσιαστικοποιηθὲν ἐπίθ. κατὰ παράλειψιν τῆς λέξεως domus = οἶκος· ἐπομένως regia = βασιλικός οἶκος, ἀνάκτορον. sol, solis ἄρσ. γ' = ἥλιος. erat παρατ. ὄρ. τοῦ sum, fui, esse = εἶμαι. sublimibus ἀφαιρ. πληθ. τοῦ sublimis, is, e ἐπίθ. γ' = μετάρσιος, ὑψηλός, μακρός. altus, a, um ἐπίθ. β' = ὑψηλός, ἢ, ὄν (Σ. altior, ius Y. altissimus, a, um). columna, ae θηλ. α' = κίων, κολώνα. clarus, a, um ἐπίθ. β' = ἔνδοξος, περίφημος, λαμπρός. micante ἀφαιρ. μετ. ἐν. τοῦ mico, micui, —, āre I = λάμπω, στίλβω, ἀπαστρέπω. aurum, i οὐδ. β' = χρυσός. flamma, ae θηλ. α' = φλόξ. que = et συμπλ. σύνδ. = καί. imitante ἀφαιρ. μετ. ἐν. τοῦ ἀποθετ. imitor, ātus sum, āri I = ὁμοιάζω, μιμοῦμαι. pyropus, i ἄρσ. β' = πυρρός, πυρρόν τι μίγμα χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ, χαλκόχρυσος (ὀρυκτὸν αἱματέρουθρον). cuius γεν. ἐν. τῆς ἀναφ. ἄντων. qui, quae, quod = ὁ ὁποῖος, ἡ ὁποία, τὸ ὁποῖον (ἢ ἀναφ. ἄντων. ἐν ἀρχῇ περιόδου ἢ κόλου ἐρμηνεύεται δεικτικῶς μετὰ τινος συνδέσμου). ebur, ὄρις οὐδ. γ' = ἔλεφαντοστοῦν, ὁστοῦν ἐκ τῶν χαυλιοδόντων (φίλντισι). nitidus, a, um ἐπίθ. β' = στιλπνός, λαμπρός. fastigium, ii οὐδ. β' = κορυφή, ἄκρον, ἀέτωμα ναοῦ ἢ ἄλλου τινὸς οἰκοδομήματος. summus, a, um καὶ superbus, a, um, ὑπερθ. βαθ. = ἀνώτατος, ἐξέχων τοῦ ἐπίθ. superus, a, um = ὁ ἄνω εὐρισκόμενος (Σ. superior, ius) summa fastigia (αἰτ. πληθ.) = τὰς ἀνωτάτας κορυφάς, τὴν κορυφὴν τοῦ ἀετώματος. tegebat παρατ. ὄρ. τοῦ tego, tectum, ēre 3 = στέγω, καλύπτω. argentum, i οὐδ. β' = ἄργυρος. bifidus, is, e ἐπίθ. γ' = δίθυρος, δίφυλλος. radiabant παρατ. ὄρ. τοῦ radio, avi, atum, āre I = ἀκτινοβολῶ, ἀπαστρέπω. lumen, īnis οὐδ. γ' = φῶς, λάμψις (πρβ. λουμίνι). valva, ae καὶ συνήθως valvae, arum θηλ. α' = δικλίδες, διπλαῖ θύραι, τὰ διπλὰ θυροφύλλα. materia, ae θηλ. α' ἢ materies, ei θηλ. ε' = ὑλικόν, ὕλη. superabat παρατ. ὄρ. τοῦ supero, avi, ātum, āre I = ὑπερβάλλω, ὑπερτεροῶ. opus, ēris οὐδ. γ' = ἔργον, ἐργασία, ἐπεξεργασία. nam αἰτιολ. σύνδ. ἐν ἀρχῇ προτάσεως = διότι. Mulciber, ēris ἢ bri ἄρσ. β' = Ἡφαιστος (ἐκ τοῦ mulceo ferrum = μαλάσσω τὸν σίδηρον, μαλάκτης σιδήρου). illic ἐπίθρ. τοπικὸν = ἐκεῖ. aequo, ὄρις οὐδ. γ' = πέλαγος. caelārat ἀντι caelavērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ caelo, avi, ātum, āre I = τορ-

νεύω, σκαλίζω, τεχνουργῶ, κατασκευάζω με τέχνην. medius, a, um ἐπίθ.
 β' = μέσος. cingentia αἰτ. πληθ. μετ. ἐν. τοῦ cingo, cingi, cinctum,
 ἔρε 3 = ζώννυμι, περιβάλλω. terra, ae θηλ. α' = γῆ, χώρα. orbis is ἄρσ.
 γ' = ὀρόμβος, κύκλος (orbis terrarum = οἰκουμένη). caelum, i οὐδ. β' = οὐ-
 ρανός. quod οὐδ. ἀναφ. ἄντων. qui, quae, quod = ὁ ὁποῖος. immīnet ἐν.
 ὄρ. τοῦ immīneo, —, —, ἔρε 2 = ἐπικρέμαμαί τι. orbi dot. (ἰδὲ ἄνωτέρω).
 caeruleus, a, um ἐπίθ. β' = κυνάειος, κυανοχαίτης. habet ἐν. ὄρ. τοῦ ha-
 beo, habūi, habītum, ἔρε 2 = ἔχω. unda, ae θηλ. α' = ὕδωρ, κῆμα, θά-
 λασσα. deus, i ἄρσ. β' = θεός. Triton, ōnis ἄρσ. γ' = Τρίτων (διατηρεῖ τὴν
 ἑλλ. κατάληξιν α, ὡς καὶ κατωτέρω, Protea, Aegaeona, Dorida). canthus,
 a, um ἐπίθ. β' = ᾠδικός, ἁρμονικός, εὐμολπος. Protēus καὶ Pīdēus, i
 ἄρσ. β' = Πρωτεύς (διατηρεῖ τὴν ἑλλ. κατάληξιν εἰς τὴν αἰτία.). ambīguus,
 a, um ἐπίθ. β' = ἀμφίβολος, εὐκολομετάβλητος. (Σ. magis ambīguus Y. ma-
 xīme ambīguus). bālaena, ae θηλ. α' = φάλαινα, τὸ κῆτος.
 prementem μετ. ἐν. premens, ntis τοῦ premo, pressi, pressum, ἔρε 3 =
 πιέζω, θλίβω. Aegaeon, ōnis ἄρσ. γ' = Αἰγαίων. suis ἀφ. πληθ. κτητ.
 ἄντων. γ' προσ. suus, a, um = ὁ ἑαυτοῦ, ὁ ἰδικός του (α' προσ. meus =
 ἔμός, β' προ. tuus = σός). immanīa αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ immanis, is, e
 ἐπίθ. γ' = ὑπερμεγέθης, πελώριος, τεράστιος. tergum, i οὐδ. β' = νῶτον,
 ράχης. lacertus, i ἄρσ. β' = βραχίων. Dōris, īdis θηλ. γ' = ἡ Δωρίς. nata,
 ae θηλ. α' = ἡ θυγατρὸς (ἐκ τῆς μετοχῆς natus, a, um τοῦ nasci = γεννώ-
 μαι). quarum γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἄντων. qui, quae, quod = ὁ ὁποῖος.
 pars, partis θηλ. γ' = μοῖρα, μερίδιον, μέρος. nate ἀπαρ. ἐν. τοῦ no. navi,
 natum, nāre 1 = νέω, νήχομαι, κολυμβῶ. videtur γ' ἐν. παθ. ἐν. ὄρ. τοῦ
 videor, visus sum, vidēri 2 = φαίνομαι (ἐνεργ. video. vidi, visum,
 ἔρε 2 = ὄρω, βλέπω.). in πρόθ. + ἀφ. = ἐν. + dot. ἢ ἐπι + γεν. moles,
 is θηλ. γ' = ὄγκος, βράχος. sedens, ntis μετ. ἐν. τοῦ sedeo, sedi, ses-
 sum, ἔρε 2 = ἕζομαι, κάθημαι. vīridis, is, e ἐπίθ. γ' = χλωρός, πράσι-
 νος, θαλερός. cāpillus, i ἄρσ. β' = κόμη, τρίχες κεφαλῆς. siccāre
 ἀπαρ. ἐν. τοῦ sicco. avi, atum, āre 1 = ξηραίνω, στεγνώνω. piscis, is
 ἄρσ. γ' = ἰχθύς. vehi ἀπαρ. παθ. ἐν. τοῦ vehor, vectus sum, vehi 3 =
 ὀχοῦμαι, ἐπιβαίνω (ἐνεργ. : veho, vexi, vectum, ἔρε 3 = ὀχῶ, φέρω, κο-
 μίζω). quaedam ὄν. πληθ. τῆς ἀορ. ἄντων. quīdām, quaedam, quiddam
 (οὐσ.) καὶ quoddam (ἐπίθ.) = ὁ δεῖνα, τίς, τί. faciēs, ēi θηλ. ε' = ὄψις, πρόσ-
 ωπον, μορφή. non (ἐκ τοῦ ne + unum) ἐπίθ. = οὐ, μή. omnis, is, e ἐπίθ.
 γ' = πᾶς, πᾶσα, πᾶν. unus, a, um ἀπόλυτον ἀριθμητ. ἐπίθ. = εἷς, μία, ἓν
 (γεν. unūis dot. unī aīt. unum, am, um ἀφ. uno, a, o). nec καὶ neque σύνδ.
 = οὔτε, καὶ οὐ, μήτε. diversus, a, um ἐπίθ. β' = ἐναντίος, διάφορος. tamen
 σύνδ. ἀντιθετ. = μέντοι, ὅμως. qualis, is, e ἀναφ. ἄντων. = οἶος, οἶα, οἶον,
 ὁποῖος. decet ἔνεος. τοῦ ἀπροσώπου ῥήμ. decet, decuit, —, decēre 2 = προσήκει,
 ἀρμόζει, πρέπει. esse ἀπαρ. ἐν. τοῦ sum. soror, ōris θηλ. γ' = ἀδελφή. vir,
 viri συγκοπτόμ. ἄρσ. β' = ἀνήρ. urbs, urbis θηλ. γ' = πόλις (οὐρμυανισμός
 = ἀστφυιλία). gerit ἐν. ὄρ. τοῦ gero, gessi, gestum, ἔρε 3 = φέρω, ἔχω,
 πράττω. silva, ae θηλ. α' = δάσος. fera, ae θηλ. α' = ἄγριον ζῶον, θηρίον
 (ἐκ τοῦ ἐπιθ. ferus, a, um = ἄγριος, πρβλ. φῆρ, θῆρ). flumen, īnis οὐδ. γ'

=ποταμός. *nympha*, αε θηλ. α' = νύμφη. *caeterus*, α, unη επίθ. β' = άλλος, λοιπός. *numen*, ἴνις οὐδ. γ' = νεῦμα, θεότης, δαίμων, ζωτικό. *rus, ruris* οὐδ. γ' = ἀγρός. *haec* αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. *hic, haec, hoc* = οὗτος. *super* πρόθ. + αἰτ. = ὑπὲρ + αἰτ., ὑπεράνω + γεν. *imposita est* παθ. παρακ. ὄφ. τοῦ *impono*, *impositis* sum, *imponi* 3 = ἐντίθεμαι, τοποθετοῦμαι (ἐνεργ. : *impono*, *positi*, *positum*, ἔρε 3 = ἐντίθημι). *fulgens*, *ntis* μετ. ἐν. τοῦ *fulgeo* *fulsi*, —, ἔρε 2 = ἀστράπτω, λάμπω. *impago*, ἴνις θηλ. γ' = ὁμοίωμα, εἰκόν. *signum*, ἰ οὐδ. β' = εἰκόν, σημεῖον, σφαγίς καὶ ἐδῶ (πληθ.) ἄστρον, ζῳδῖον, ἀστερισμοί. *sex* ἀπόλυτον ἀριθμ. ἐπίθ. = ἕξ. *foris*, ἰς θηλ. γ' καὶ συνήθως ἐν πληθ. *fores*, ἴum = θύρα, εἴσοδος καὶ κατ' ἐξοχήν ἢ αὐλειος θύρα, θυροφύλλον. *dexter, dextra, dextrum* ἐπίθ. β' = δεξιός. *totidem* ἄκλιτος δεικτ. ἀντων. = τοσοῦτοι, τοσαῦται, τοσαῦτα, ἕτεροι, ἄλλοι τόσοι. *sinister, sinistra, sinistrum* ἐπίθ. β' = ἀριστερός.

Συντακτικά.—*regia* ὑποκ. *alta* κατηγ. *columnis* ἀφαιρ. τροπική. *clara* κατηγ. *micante-imitante* ἐπίθ. μετ. *auro*—*ρυγδρο* ἀφαιρ. αἰτίας. *argenti* γεν. ὑποκειμ. *lumine* ἀφαιρ. αἰτίας. *materiam* ἀντικ. *opus* ὑποκ. *centia* ἐπίθ. μετ. *medias* κατηγορ. διορ. *quod...* δηλ. *caelumi* ἀναφ. πρότ. οἰθι ἀντικ. *unda* περιληπτικῆς σημ. *Tritona, Protea, Legaeona, Dorida* ἐπεξήγησις τοῦ *deos*. *prementen* ἐπίθ. μετ. *lacertis* ἀφ. ὀργανική. *pare-siccare-veli* ἀντικ. (εἶδ. ἀπαρ.) ἐξαρτώμενα ἐκ τοῦ *videtur*. *pisce* ἀντικ. *facies* ὑποκ. *una-diversa* κατηγ. *qualem*. *decet* ἀναφ. πρότ. *esse* ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου *decet*. *faciem* νοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. *qualem* κατηγ. οἱ στίχοι 15+16 ἔχουν πολυσύνδετον σχῆμα. *fulgentis* ἐπίθ. μετ.

Πραγματικά.—*Solis* ὁ Ἥλιος ἦτο υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Ὑπερίωνος καὶ τῆς Θείας ἢ Εὐρουφάεσσης καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἡοῦς καὶ τῆς Σελήνης. Ἐπιστεύετο ὅτι, ἐξερχόμενος καθ' ἑκάστην πρωΐαν ἀπὸ τὸ βαθὺ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ Ὠκεανοῦ, ὑψοῦτο ὑπὲρ τὴν γῆν βραδέως ὀδηγῶν τὸ ὑπὸ τεσσάρων λευκοτάτων ἵππων συρόμενον ἄρμα του, ἔφθανεν εἰς τὸ ὑψηλότατον σημεῖον τοῦ θόλου καὶ ἔπειτα κατήρχετο πάλιν πρὸς τὴν γῆν, βυθιζόμενος εἰς τὸν ποταμόν Ὠκεανόν. Πολλὰ καὶ ἐκ πολλῶν γυναικῶν εἶναι τὰ τέκνα του· γνωστότερος ὄλων ὁ Φαέθων. Τρεῖς νῆσοι ἦσαν προσφιλεῖς εἰς αὐτὸν Αἴα, Θρινακία καὶ Ρόδος. Εἰς τὴν δευτέραν πολλὰ ποιμνία αὐτοῦ ὑπῆρχον. Ἐταυρίζετο πρὸς τὸν θεὸν Ἀπόλλωνα καὶ ἐπεκαλεῖτο Φοῖβος. *ρυγδρο* μίγμα ἐκ χαλκοῦ καὶ χρυσοῦ. *fastigia* τριγωνικὸν ἐπιστέγασμα τῶν μικρῶν πλευρῶν τοῦ ἀρχαίου ναοῦ (ἀέτωμα). *Mulciber* ὁ Ἡφαιστος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἦτο ἐκ γενετῆς χλωδὸς καὶ δύσμορφος, προκαλῶν τὸν γέλωτα τῶν θεῶν. Ἦτο θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆνιου πυρός, κατ' ἐξοχήν δὲ ὀφείλει τὴν φήμην του εἰς τὴν ἀρστοτεχνίαν τὰ σφυρηλατῆ καὶ διακοσμῆ ὄπλα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, προοριζόμενα διὰ θεοῦς καὶ ἥρωας. Τὰ κυριώτερα τούτων ἦσαν τὸ ἀπαστράπτον ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων Ἡλιακὸν ἀνάκτορον καὶ ἄρμα, ἢ πανοπλία τοῦ Ἀχιλλέως μὲ τὴν θανασσίαν ἀσπίδα, οἱ θώρακες τοῦ Ἡρακλέους καὶ τοῦ Διομήδους κ.λ.π. Κέντρον λατρείας αὐτοῦ ἦτο ἡ Λῆμνος. *illic* ἐπὶ τῶν θυρῶν τοῦ ἀνακτόρου. *caeruleos* παρ' Ὀμήρω παρβλ. τὸ: *κvanoχαίτης*, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος. *Tritona* ὁ Τρίτων, υἱὸς τοῦ Πο-

σειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης, ἦτο θαλάσσιος θεός, κατοικῶν εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης καὶ ἐμφανιζόμενος τερατόμορφος, γιγάντιος καὶ τρομερός, εἰς δὲ τὰ ἔργα τῶν καλλιτεχνῶν παριστανόμενος ὡς προηγουμένος τοῦ ἄρματος τῶν γονέων του καὶ διὰ θαλασσίας κόγχης σαλπίζων καὶ κατευνάζων τὴν τρικυμίαν. Protea δὲ Προτεύς (καθ' Ὅμηρον *ἄλιος γέρων*), υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Φινίκης, ἦτο θαλάσσιος θεός, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ φύλαξις τῶν ἐκ θαλασσιῶν ζώων ποιμνίων του καὶ εἰς ἀνταμοιβὴν ἐδόθη εἰς αὐτὸν τὸ χάρισμα τῆς μαντείας. Ἐλάμβανεν ἀλληλοδιαδόχως διαφόρους μορφὰς ζώου, δένδρου, ὕδατος, πυρός καὶ ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἀρχικὴν του μορφήν (προσωποποιήσις τῶν ποικίλων μεταλλαγῶν τῆς θαλάσσης *ambiguum*). Aegaeon δὲ Αἰγαίων—οὗτω καλούμενος μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ ὑπὸ τῶν θεῶν ἔκαλετο Βριάρεος—ἦτο εἰς ἕκ τῶν τριῶν Γιγάντων. Εἰκονίζεται ὡς ὑπεργεθὴς καὶ ἀκατάβλητον τέρας ἔχον 50 κεφαλὰς καὶ 100 χεῖρας (ἐκατόγχειρ), καθήμενον ἐπὶ ῥάχεω φαλαίνης καὶ κατοικοῦν εἰς τὰ βάθη τοῦ Ὠκεανοῦ (προσωποποιήσις τῆς τρικυμίας τῆς θαλάσσης). Dorida ἢ Δωρίς, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, ἦτο σύζυγος τοῦ Νηρέως, γεννήσασα 50 θυγατέρας, τὰς Νηρηίδας ἢ Δωρίδας καλουμένας (ἐκπροσωπεῖ τὸ θαλάσσιον ζωικὸν βασιλεῖον). *numina rerum* θεότητες ἀορίστου ὑπερφυσικῆς δυνάμεως ἐν ὑπαίθρῳ διαμένουσαι καὶ ἀσκοῦσαι ἀγαθὴν ἢ κακὴν ἐπενέργειαν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων (κοινῶς: ξωτικά, δαιμόνια, στοιχειά, νεράϊδες, καλλικάντζαροι). *super haec* δηλ. ὑπεράνω τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης. *signaque* εἶναι οἱ ἀστερισμοί, δηλ. ομάδες ἀστέρων ἀποτελούντων χαρακτηριστικὰ σχήματα ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται ἐνταῦθα οἱ 12 ἀστερισμοὶ τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου σχηματίζοντες κύκλον, ὃν διατρέχει ἐτησίως ὁ ἥλιος (Κριοῦ, Ταύρου, Διδύμων, Καρκίνου, Λέοντος, Παρθένου, Ζυγοῦ, Σκορπίου, Τοξότου, Αἰγόκερω, Ὑδροχόου καὶ Ἰχθύων).

Νόημα.—Τὸ Ἠλιάκον ἀνάκτορον, φέρον μακροὺς κίονας, ἦτο ὑψηλὸν καὶ χρυσοῦν, ἢ κορυφὴ τοῦ αἰτώματος ἕξ ἐλεφαντοστοῦ καὶ αἱ θύραι ἕξ ἀργύρου. Ἡ τεχνικὴ ἐπεξεργασία αὐτοῦ εἶναι ἔργον τοῦ Ἡφαίστου, ὃ ὁποῖος παρέστησε 1) τὴν θάλασσαν μὲ τὰς θεότητας Τρίτωνος, Πρωτέως, Αἰγαίω-νος, Δωρίδος καὶ τῶν τέκνων τῆς διαφοροῦ μορφῆς, ἕξ ὧν ἄλλα μὲν κολυμβοῦν, ἄλλα δέ, ἐπὶ βράχον καθήμενα, στεγνώνουν τὴν κόμην καὶ ἄλλα ἐπιβαί-νουν ἰχθύος, 2) τὴν γῆν φέρουσαν πόλεις, ἄνδρας, δάση, θηρία, νύμφας, πο-ταμοὺς καὶ δαίμονας καὶ 3) τὸν λάμποντα οὐρανὸν μὲ τοὺς δώδεκα ἀστερι-σμοὺς ἀνά ἕξ εἰς ἕκαστον θυρόφυλλον.

Περίληψις.—Πλουσία καὶ ἐπιβλητικὴ περιγραφή τοῦ Ἠλιακοῦ ἀνα-κτόρου, τεχνουργηθέντος ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου.

Στίχ. 19+30

Quo simul venit
Clymēnēia proles
acclīvo limite
et intrāvit tecta

Ἐκεῖ μόλις ἔφθασεν
ὁ Κλυμενήιος γόνος
ἐπὶ τῆς ἀνωφεοῦς ὁδοῦ
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν στέγην

dubitāti pārēntis,
 prōtīnus fert
 sua vestigiā
 ad patrios vultus
 constititque procul :
 neque enim ferēbat
 lumīna propiōra.
 Phoebus sedēbat
 velātus purpurēa veste
 in solō
 lucēnte claris smarāgdīs.
 A dextra laevaue
 Dies et Mensis et Annus
 Saeculaue et Horae
 positae aequalibus spatīis
 Verque novum stabat
 cinctum florēte corōna,
 stabat nuda Aestas
 et gerēbat spīcēa sēta,
 stabat et Autūmnus
 sordīdus calcātis uvis
 et glaciālis Hiems
 hirsūta
 canos capillos.

τοῦ ἀμφιβόλου γονεῶς,
 εὐθύς φέρει
 τὰ βήματά του
 πρὸς τὸ πατρικὸν πρόσωπον
 καὶ ἐστάθη μακράν :
 διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπομείνῃ
 τὴν λάμπριν ἀπὸ πολὺ πλησίον.
 Ὁ Φοῖβος ἐκάθητο,
 ἐνδεδυμένος πορφυρᾶν ἐσθῆτα
 ἐπὶ βασιλικῷ θρόνῳ,
 λάμποντος ἐκ λαμπρῶν σμαράγδων.
 Πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ
 αἱ Ἡμέραι καὶ οἱ Μῆνες καὶ τὸ Ἔτος
 καὶ οἱ Αἰῶνες καὶ αἱ Ὁραὶ,
 τοποθετημέναι κατ' ἴσα διαστήματα,
 καὶ τὸ νεαρὸν Ἔαρ ἵστατο,
 ἐστεφανωμένον διὰ θάλλοντος στεφάνου,
 ἵστατο τὸ γυμνὸν Θέρος
 καὶ ἔφερε σταχυῖνους στεφάνους,
 ἵστατο καὶ τὸ Φθινόπωρον
 ὑπαρὸν ἐκ πελατημένων σταφυλῶν
 καὶ ὁ παγετώδης Χειμῶν
 δασύς
 ὡς πρὸς τὴν πολὺν κόμην.

Γραμματικά.—quo ἀναφ. τοπικὸν ἐπίρρ.=ὅπου, ὅπου καὶ ἐν ἀρχῇ
 περιόδου=ἐκεῖ. simul ἐπίρρ. χρον.=ἅμα, ὁμοῦ, συγχρόνως, μόλις, εὐθύς
 ὡς. acclīnus, a, um ἐπίθ. β'=ἀνωφερής, ἀνηφορικός Clymēnēius, a, um
 ἐπίθ. β'=Κλυμενήιος, ὁ γόνος τῆς Κλυμένης, limes, itis ἀρσ. γ'=ἡ διορί-
 ζουσα τοὺς ἀγρούς ἀτραπός, ὁδός. proles, is θηλ. γ'=γόνος, ἔκγονος, τέ-
 κνον. venit παρακ. ὄρ. τοῦ veniō, veni, ventum, ire 4=ἔρχομαι, φθάνω.
 intravit παρακ. ὄρ. τοῦ intro, avi, atum, are 1=εἰσέρχομαι. dubitatus
 μετ. παθ. παρακ. τοῦ dubito, avi, atum, are 1=ἐνδοιαῶ τινί, ἀμφιβάλλω
 (dubitatus=ὁ περὶ οὗ τις ἀμφιβάλλει, ὁ ἀμφίβολος). tectum, i οὐδ. β'=
 τέγος, στέγη. pārēns, ntis ἀρσ. καὶ θηλ. γ'=ὁ γεννήτωρ (πατὴρ ἢ μήτηρ),
 γονεὺς (ἐκ τοῦ pario=γεννῶ). prōtīnus ἐπίρρ.=πρόσω, εὐθύς. ad πρόθ.+
 αἰτ.=πρός, εἰς+αἰτ. patrius, a, um ἐπίθ. β'=ὁ τοῦ πατρός, πατρικός.
 sua αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς κτητ. ἀντων. γ' προσ. suus, a, um=ὁ ἐαυτοῦ, ὁ
 ἰδικός του. fert ἐν. ὄρ. τοῦ ἀνωμάλου q. fero, tuli, latum, ferre (ἀντι ferēre)
 3=φέρω (fero, fers, fert, ferimus, fertis, ferunt' τὸ συνδετικὸν φωνῆν i εἰς
 τὸν ἐνεστώτα ὄριστ. καὶ προστακτ. ἐνεργητικῆς καὶ παθητ. φωνῆς ἀποβάλ-
 λεται πρὸ τοῦ s καὶ t ὡσαύτως τὸ e εἰς τὸ ἀπαρέμφ. καὶ εἰς τοὺς ἐξ αὐτοῦ
 παραγομένους χρόνους). vestigiū, ii οὐδ. β' --ἵχνος, βῆμα. vultus αἰτ.
 πληθ. τοῦ ἀρσ. δ' vultus, us=ὄψεις, πρόσωπον. constitit παρακ. ὄρ. τοῦ
 consisto, constiti, constitum, ēre 3=ἵσταμαι. procul ἐπίρρ. τοπικὸν=
 μακράν. enim αἰτιολ. σύνδ. (μετὰ μίαν λέξιν ἐν ἀρχῇ περιόδου)=διότι,

μίαν ἡμέραν τὸ Ἡλιακὸν ἄσμα. Καὶ ἡ μὲν ἐπιθυμία του ἐξεπληρώθη, ἀλλ' εἶχεν ὀλέθρια ἀποτελέσματα, διότι, ἀνίσχυρος ὢν νὰ συγκρατήσῃ τοὺς θυμωοειδεις ἵππους τοῦ ἄσματος, ἐξέκλινε τῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ὄφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ, γενόμενος αἴτιος νὰ ξηρανθῇ ἡ γῆ καὶ νὰ στεριεύσουν αἱ πηγαὶ καὶ οἱ ποταμοί, διότι τὸ φλέγον ἄσμα τὴν ἐπλησίασε πολὺ, ἀλλαγῆ δὲ νὰ καλυφθῇ ὑπὸ χιόνων καὶ πάγων. Τὴν φυσικὴν ταύτην ἀταξίαν ἐσταμάτησεν ὁ Ζεὺς, κεραυνοβολήσας τὸν Φαέθοντα, ὅστις κατέπεσε νεκρὸς παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἡριδανοῦ καὶ ἐτάφη ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν του Ἡλιαδῶν, αἵτινες λόγῳ τῆς συνεχοῦς θλίψεως μετεμορφώθησαν εἰς αἰγείρους (λεύκας), ἐνῶ τὰ χυθέντα δάκρυα μετεμορφώθησαν εἰς ἤλεκτρον. dubitati parentis ὁ Φαέθων ἀμφέβαλλε διὰ τὴν πατρότητα τοῦ Ἡλίου, καθ' ὅσον μόνον ὁ Ἐπαφος, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἡοῦς, εἶπεν εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ Ἡλιος εἶναι πατήρ του. smaragdīs πολὺτιμος λίθος βαθέος πρασίνου χρώματος λόγῳ τοῦ χρωμίου. D. M. A. S. H. μικραὶ θεότητες προσωποποιουῦσαι τὴν διαίρεσιν τοῦ χρόνου, περιτοιοχίζουσαι τὸν Ἡλιον καὶ ὑπηρετοῦσαι αὐτόν. Ἰδιαιτέρως δὲ αἱ Horae προσωποποιοῦν τὰς 4 ἐποχὰς τοῦ ἔτους Ἰσου διαστήματος, καθ' ἃς ἡ Γῆ διατρέχει τὰ 4 τεταρτημόρια τῆς τροχιάς τῆς ἥσαν φύλακες τῶν πυλῶν τοῦ Οὐρανοῦ, ἃς ἤνοιγον ἢ ἐκλείον, καὶ ἔφοροι τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν. Αὗται ἦσαν 3 (Εὐνομία, Δίκη, Εἰρήνη) θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος. Αἱ λέξεις ἐκφράζουν τὴν ἰδέαν τῆς ἁρμονίας καὶ τάξεως ἐν τῇ φύσει. spatiis aequalibus λόγῳ ἴσης χρονικῆς διαρκείας. ver ponom voeita ὁ πρῶτος μὴν τῆς ἀνοίξεως. nuda Aestas λόγῳ τοῦ καύσωνος.

Νόημα.— Τὸν πατέρα Ἡλιον ἐπεσκέφη εἰς τὰ Ἀνάκτορα ὁ ἐκ Κλυμένης καταγόμενος υἱὸς του Φαέθων, ὁ ὁποῖος ἠναγκάσθη νὰ σταθῇ εἰς ἀπόστασιν λόγῳ τῆς ἠλιακῆς ἀκτινοβολίας του. Ὁ Ἡλιος, περιβεβλημένος πορφυρὰν ἐσθήτη, ἐκάθητο ἐπὶ θρόνον λάμποντα ἐκ τῶν πολλῶν σμαράγδων, ἐκατέρωθεν δὲ αὐτοῦ καὶ εἰς ἴσα διαστήματα εὐρίσκοντο αἱ Ὠραι τοῦ ἔτους, ἥτοι τὸ Ἐαρ ἐστεφανωμένον διὰ θαλεροῦ στεφάνου, τὸ Θέρος φέρον σταχυῖνον στέφανον, τὸ Φθινόπωρον ρυπαρὸν λόγῳ τῶν πεπατημένων σταφυλῶν καὶ ὁ Χεῖμῶν παγερὸς ἔχων πυκνὴν τὴν λευκὴν κόμην.

Περίληψις.—1) Ἡ ὑπὸ τοῦ Φαέθοντος ἐπίσκεψις τοῦ πατρὸς. 2) Περιγραφή τοῦ Φοίβου ἐπὶ θρόνου καθημένου καὶ 3) Τοποθεσία καὶ περιγραφή τῶν Ὠρῶν τοῦ ἔτους.

Στίχ. 31+39

Inde Sol
loco medijs
oculis, quibus
omnia aspicit,
vidit iuvenem paven̄tem
novitate rerum.
«Quaeque (est) causa
viae tibi?» ait,

Ἐκεῖθεν ὁ Ἡλιος
ἐκ τοῦ κέντρου τῆς θέσεώς (του)
διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, διὰ τῶν ὁποίων
τὰ πάντα ἐπισκοπεῖ,
εἶδε τὸν νέον φοβούμενον
ἐνεκα τῆς καινότητος τῶν πραγμάτων.
«Καί, ποία (εἶναι) ἡ αἰτία
τῆς πορείας σου;» λέγει,

«quid petisti
hac arce,
progenēs Phaëthon,
haud infitianda
pārenti?»
Ille refert:
«o publica lux
immēnsi mundi,
Phoebe pater,
si das mihi
usum huius nomīnis,
nec caelat Clymēne
sub falsa imaginē culpam:
pignēra da, genitor,
per quae credar (esse)
vera tua propāgo,
et detrahē hunc errōrem
nostris animis».

τί ἐζήτησες
εἰς ταύτην τὴν ἀκρόπολιν,
παιδί (μου) Φαέθων,
(τοῦ ὁποίου) δὲν δύναμαι ν' ἀπαρηθῶ
τὴν πατρότητα ; »
Ἐκεῖνος ἀπαντᾷ :
«ὦ κοινὸν φῶς
τοῦ ἀμέτρου κόσμου,
Φοῖβε πατέρα (μου),
ἐὰν ἐπιτρέψῃς εἰς ἔμὲ
τὴν χρῆσιν τούτου τοῦ ὀνόματος,
καὶ δὲν ἀποκρύπτει ἡ Κλυμένη
ὑπὸ ἀπατηλῆν εἰκόνα τὸ σφάλμα (της) :
τεκμήρια δῶσε, γεννήτορ,
διὰ τῶν ὁποίων θὰ πιστευθῶ (ὅτι εἶμαι)
ἀληθῆς ἰδικός σου ἀπόγονος,
καὶ ἀπόσπασόν ταύτην τὴν ἀβεβαιότητα
ἐκ τῆς ψυχῆς μου».

Γραμματικά.—inde ἐπίρρ. τοπικὸν=ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν. locus, ἰ ἄρσ.
β' =θέσις, τόπος. rēs, rēi θηλ. ε' =πρᾶγμα. novitas, ātis θηλ. γ' =νεότης,
τὸ νέον, καινότης, καινογένεια. pateris, ntis μετ. ἐν. τοῦ πανέο, pavi, —,
ēre 2=φοβοῦμαι. oculus, ἰ ἄρσ. β' =ὄφθαλμός. iūvenis, is ἄρσ. καὶ θηλ.
γ' =ὄ, ἡ νέος, νεανίας, νεανίς. quibus ἀφαιρ. πληθ. τοῦ qui=ὁ ὁποῖος.
aspicit ἐν. ὄρ. τοῦ aspicio (ad+specio), aspēxi, aspectum, ēre 3=προσ-
βλέπω, ἐποπτεύω, ἐπισκοπῶ. omnia αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ omnis, is, ε ἐπιθ.
γ' =πᾶς. vidit παρακ. ὄρ. τοῦ video, vidi, visum, ēre 2=βλέπω. qui,
quae, quod ἐρωτηματικὴ ἐπιθετικὴ ἀντων.=ποῖος (κλίνεται ὅπως καὶ ἡ
ἀναφορ.). via, ae θηλ. α' =ὁδός, πορεία. tibi δοτ. ἐν. προσωπ. ἀντων. β'
προσ. tu=σὺ (α' πρ. ego). causa, ae θηλ. α' =αἰτία. quis, quid ἐρωτημ.
ἀντων.=τίς, τί. hac ἀφαιρ. ἐν. θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. hic, haec, hoc=
ὁδε, οὗτος. ait ἐν. ὄρ. τοῦ ἔλλειπτικοῦ q. aio=φημί, λέγω (ἐν. aio, ais,
ait, —, —, aiunt). arx, arcis θηλ. γ' =ἀκρόπολις. petisti ἀντι petivisti β, ἐν.
παρακ. ὄρ. τοῦ peto petivī καὶ petīi, petitum, ēre 3=πίπτω, ὀρμῶ, ζητῶ.
progenēs, ēi θηλ. ε' =ἀπόγονος, γόνος, τέκνον (ἐκ τοῦ pro+gigno).
Phaëthon, ntis ἄρσ. γ' =Φαέθων. haud ἐπίρρ. ἀρηγτ.=οὐχί, οὐ (κεῖται ἀντι
τοῦ non). infitiandus, a, um γερονδιβον τοῦ ἀποθ. infitior (in+fateor),
atus sum, āri 1=ἀρνούμαι τι. parenti δοτ. ἐν. τοῦ parens, ntis ἄρσ. καὶ
θηλ. γ' =ὁ γεννήτορ (πατὴρ ἢ μήτηρ), ἡ πατρότης. ille—illa—illud δεικτ.
ἀντ.=ἐκεῖνος. refert γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ refero, retūli, relatum, referre
(ἀντι referēre) 3=ἀναφέρω, ἀπαντῶ. ο κλητ. ἐπιφών.=ὦ, ὦ. lux, lucis
θηλ. γ' =φῶς. immensus, a, um (ἐκ τοῦ in+metior=μετροῦ) ἐπίθ. β' =

ἀμετρος, ἀπειρος. publicus, a, um ἐπίθ. β' = δημόσιος, κοινός. mundus, i ἄρσ. β' = κόσμος. Phoebe κλητ. pater κλητ. τοῦ pater, tris ἄρσ. γ' = πατήρ. si ὑποθετ. σύνδ. = εἰάν. das ἐν. ὄρ. τοῦ do, dēdi, dātum, dāre 1 = δίδωμι, ἐπιτρέπω. huius γεν. ἐν. τῆς δεικτ. ἄντων. hic, haec, hoc = οὗτος. mihi δοτ. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. α' προσ. ego = ἐγώ. nomen, īnis οὐδ. γ' = ὄνομα. usus, us ἄρσ. δ' = χοῆσις. falsa ἄφαιρ. ἐν. τοῦ ἐπίθ. β' falsus, a, um = ἐσφαλμένος, ψευδής, ἀπατηλός (fallo = σφάλω τινά, ἀπατῶ, φάλτσο). Clymēne, es θηλ. α' = Κλυμένη. culpa, ae θηλ. α' = πταίσμα, σφάλμα. sub πρόθ. + ἄφαιρ. = ὑπό + αἰτ. imāgo, īnis θηλ. γ' = ὁμοίωμα, εἰκὼν. caelat ἐν. ὄρ. τοῦ caelo. avi, atum, āre 1 = ἰποκρύπτω. rignēra αἰτ. πληθ. τοῦ rignus, ὄρις ἢ ἔρις οὐδ. γ' = τεκμήριον, ἀπόδειξις, ἐνέχυρον. da προστακτ. ἐν. τοῦ do. genitor κλητ. τοῦ genitor, ὄρις ἄρσ. γ' = γεννήτωρ. per πρόθ. + αἰτ. = διὰ + γεν. quae αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς ἀναφ. ἀντ. qui, quae, quod tuus, a, um κτητ. ἄντων. β' προσ. = σός (α' meus γ' suus). verus, a, um ἐπίθ. β' = ἀληθής, γνήσιος. propāgo, īnis θηλ. γ' = ἀποφυάς, ἀπόγονος. credar (credēris, credētur) α' πρόσωπ. παθητ. μέλλ. ὄρ. τοῦ credor, credītus sum, credi β = πιστεύομαι (ἐνεργ. crēdo, credīdi, credītum, ἔρε). hunc αἰτ. ἐν. ἄρσ. τῆς δεικτ. ἀντ. hic. animus i ἄρσ. β' = ψυχή. error, ὄρις ἄρσ. γ' = πλάνη, ἀμφιβολία, ἀβεβαιότης. detrahē προστακτ. ἐν. τοῦ detrahō, detrahxi. detrāctum, ἔρε β = ἀφέλω, ἀπομακρύνω, ἀποσπῶ. poster, n ostra, nostrum κτητ. ἄντων. α' πο. = ἡμέτερος.

Συντακτικά. — loco ἄφαιρ. τοῦ κατὰ τι. medius κατηγ. διορ. novitate ἄφαιρ. αἰτίας. paventem κατηγορ. μετ. ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ αἰσθητικοῦ ο. vidit. oculis ἄφαιρ. οργανική. causa ὑποκ. quaeque κατηγ. viae γεν. αἰτίας. tibi δοτ. προσωπική. hac arce ἀπόθετος ἄφαιρ. τοπική. infitianda τὸ γερονδίδιον συνεφώνησε πρὸ τὸ progenies γένους θηλυκοῦ. parenti δοτ. ποιητικοῦ αἰτίου (ὑπὸ τῆς πατρότητος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ ἀρνητός = ἡ παρότης, ὁ πατήρ, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὸν ἀρνηθῆ). si das... caelat ὑποθ. πρότ. mihi -usum ἀντικ. nomīnis γεν. ἀντικ. per quae ἐμπρόθ. διορ. ὄργάνου. (esse) ἐνν. ὡς ἀντικ. τοῦ credar. propago κατηγ. errorem — animis (πληθ. ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον) ἀντικ. τοῦ detrahe.

Πραγματικά. — inde δηλ. ἐκ τοῦ βασιλικοῦ θρόνου. novitate rerum τὸ ἄγνωστον περιβάλλον. haud infitianda ὁ Ἥλιος παραδέχεται ὅτι ὁ Φαέθων εἶναι γνήσιον τέκνον του. ille δηλ. ὁ Φαέθων. culpam διότι ἡ Κλυμένη δὲν ἦτο ἡ νόμιμος σύζυγος τοῦ Ἥλιου. errorem ἀμφιβάλλει ἀκόμη διὰ τὴν πατρότητα.

Νόημα. — Ὁ τὰ πάντα ἐπισκοπῶν Ἥλιος, διαπιστώσας τὸ δέος τοῦ υἱοῦ του ἐκ τοῦ πρωτοφανοῦς θεάματος, ζητεῖ νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεως του εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Ὁ Φαέθων, ἀμφιβάλλων διὰ τὴν πατρικὴν γνησιότητα, ζητεῖ παρ' αὐτοῦ τεκμήρια ἀληθῆ τῆς τοιαύτης πατρότητος.

Περίληψις. — Ὁ Φαέθων ζητεῖ παρὰ τοῦ πατρός του τεκμήρια τῆς πατρότητος αὐτοῦ.

Στίχ. 40+48

(Haec) dixērat (Phaëthon).

at genitor d-postūit
micāntes radīos
circum omne caput
propiusque iussit accedere
amplexumque dato ait :
«nec tu es dignus
negāri esse meus,
et Clymēne edīdit
veros ortus.

Quoque minus dubites,
pete quodvis munus,
ut me tribuēnte
illud feras.

Promissis testis adesto
palus, iuranda dis,

incognita nostris oculis».

Vix bene desiērat,
ille rogat
paternos currus
inque (unum) diem
ius et mōdēramen
alipēdum equōrum.

(Ταῦτα) εἶχεν εἶπει (ὁ Φαέθων).

Καὶ ὁ γεννήτωρ ἀπέθεσε
τὰς ἀπαστραπτούσας ἀκτίνας
πέριξ ὀλοκλήρου τῆς κεφαλῆς,
καὶ ἐγγύτερον διέταξε νὰ προχωρήσῃ
καί, ἀσπασμοῦ δοθέντος, λέγει :
«Οὔτε σὺ εἶσαι ἄξιος,
διὰ νὰ ἀρνοῦμαι ὅτι εἶσαι ἰδικός μου,
καὶ ἡ Κλυμένη ἀπεκάλυψε
τὴν ἀληθῆ γέννησίν (σου).

Καὶ ἵνα ὀλιγώτερον ἀμφιβάλλῃς,
ζήτηι ὅ,τι δήποτε δῶρον,
ἵνα, ἐμοῦ παρέχοντος,
ἐκεῖνο φέρῃς (ἢ: ἔχῃς).

Διὰ τὰς ὑποσχέσεις μάρτυς ὡς εἶναι
τὸ ἔλος, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ὀρκί-
ζῶνται οἱ θεοί,

τὸ ἄγνωστον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας».
Εὐθύς ὡς εἶχε τελειώσει,
ἐκεῖνον ζητεῖ
τὸ πατρικὸν ἄρμα
καὶ διὰ (μίαν) ἡμέραν
τὴν δικαιοδοσίαν καὶ νὰ ἤνῃα
τῶν πτεροπόδων ἵππων.

Γραμματικά.—dixērat ὑπερσ. ὄρ τοῦ dic, xi, ctum, ἔρε 3=λέγω. at (ast) σύνδ. ἀντιθ.=ἀτάρ, ἀλλά, δέ, καί. circum πρόθ.+αἰτ.=περὶ + αἰτ., περίξ+γεν. caput, ἴτις οὐδ. γ'=κεφαλῆ (καπιταλισμός=κεφαλαιοκρατία). omne αἰτ. ἐν. οὐδ. τοῦ ἐπίθ. γ' omnis. is, e=πᾶς, πᾶσα, πᾶν. micantes αἰτ. πληθ. μετ. ἐν. micans, ntis τοῦ mico, micui, —, āre 1=πάλλομαι, λάμπω, ἀπαστράπτω, στίλβω. desouit παρακ. ὄρ. τοῦ depono, posui, posūtum, ἔρε 3=ἀποθέτω. radīus, ii ἄρσ' β'=ἀκτίς. propius ἐπίρρ. συγκο. βαθ.=ἐγγύτερον (Θ prope=ἐγγύς, Υ. proxime=ἐγγύτατα). accedere ἀπαρ. ἐν. τοῦ accēdo, cēssi, cēssum, ἔρε 3=προβαίνω, προχωρῶ. iussit παρακ. ὄρ. τοῦ iubēo, iussi, iussum, ἔρε 2=διατάσσω. amplexu ἀφαιρ. ἐν. τοῦ amplexus, us ἄρσ. δ'=περίπτυξις, ἐναγκαλισμός, ἀσπασμός. dato ἀφ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ dor, datus sum, dāri 1=δίδομαι. tu προσ. ἀντων. β' προσ.=σύ. meus κτητ. ἀντων. α' προ.=ἐμός. esse ἀπαρ. ἐν. τοῦ sum. negāri ἀπαρ. παθ. ἐν. τοῦ nego, atus sum, āri 1=ἀρνοῦμαι (ἔχει τὴν ἰδίαν σημ. μὲ τὸ ἐνεργ. nego=ἀποφάσκω, ἀρνοῦμαι). dignus, a, um ἐπίθ. β'=ἄξιος. es β' προσ. ἐν. ὄρ. τοῦ sum. veros—ait ἰδὲ ἀνωτέρω. edīdit παρακ. ὄρ.

τοῦ edo (ex+do), edīdi, edītum, ἔρε 3=ἐκδίδωμι, ἐκφέρω, ἀποκαλύπτω. ortus αἰτ. πληθ. τοῦ ortus, us (ἐκ τοῦ ortus=ἀνατέλλω) ἄρσ. δ'=ἰνατολή, καταγωγή, γέννησις. quōquē σύνδ.=καί, ἔτι (ἐδῶ ἰσοῦται τῷ et quo=et ut =καί ἴνα. minus ἐπίρρ. συγκριτ. βαθ. =ἥττον, ὀλιγώτερον (Θ. paulum ἢ parum=ὀλίγον Ὑ. minime=ἐλάχιστα). dubites ὑποτ. ἐν. τοῦ dubito, avi, atum, āre 1=ἐνδοιάζω, ἀμφιβάλλω qui—vis, quae—vis, quid—vis (οὐσ.) καὶ quod—vis (ἐπιθ.) ἀναφ. ἀντων.=ὅστις δήποτε, ἥτις δήποτε, ὅ,τι δήποτε. pete προστ. ἐν. τοῦ peto, īvi καὶ īi, ītum, ἔρε 3=ζητῶ. munus, ěris οὐδ. γ'=χάρις, δῶρον. ut τελ. σύνδ.=ἴνα. illud οὐδ. δεικτ. ἀντ. ille=ἐκεῖνος. me ἀφαιρ. τῆς προσ. ἀντων. ego. tribuente ἀφαιρ. μετ. ἐν. tribuens, ntis τοῦ tribuo, ūi, ūtum, ἔρε 3=νέμω, ἀπονέμω, παρέχω. feras ὑποτ. ἐν. τοῦ fero, tuli, latum, fēre 3=φέρω. promissis ἀφαιρ. πληθ. τοῦ promissum, i οὐδ. β'=ὑπόσχεσις (ἐκ τοῦ promitto=ὑπισχνοῦμαι). testis, is ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=ὁ, ἡ μάρτυς. adesto προστ. γ' προσ. τοῦ adsum, adfui, adēsse=παρίσταμαι, πάριμι, εἶμαι. dis καὶ deis καὶ diis δοτ. πληθ. τοῦ deus, i ἄρσ. β'=θεός. iurandus, a, um γερονδιδίβον τοῦ iuro, avi, atum, āre 1=ὀρκίζομαι (τὸ γερονδιδίβον ἰσοῦται μὲ τὰ εἰς τέος ρημ. ἐπίθ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καὶ ἐξηγεῖται μὲ τὸ **πρέπει**). palus, ūdis θηλ. γ'=ἔλος, τέλμα. incognitus, a, um ἐπίθ. β'=ἄγνωστος (πρβλ. ταξίδι ἰνκόγνωτο=ἀνεπίσημο). poster, stra, strum κτητ. ἀντων.=ἡμέτερος. vix ἐπίρρ.=μόλις. bene ἐπίρρ. (ἐκ τοῦ bonus)=καλῶς (Σ. melius Ὑ. optime) vix bene=εὐθύς ὡς. desiērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ desīno, desīvi καὶ desīi, desītum, ἔρε 3=καταπαύω, τελειώνω. currus αἰτ. πληθ. τοῦ currus, us ἄρσ. δ'=ὄχημα, ἄρμα. rogat ἐν. ὄρ. τοῦ rogo, avi, atum, āre 1=ζητῶ. ille δεικτ. ἀντ.=ἐκεῖνος. paternus, a, um ἐπίθ. β'=πατρικός. inque=et in πρόθ. + αἰτ. δηλοῦσα χρονικὴν διάρκειαν=καὶ εἰς. diē, ei ἄρσ. ε'=ἡμέρα. alipēdum γεν. πληθ. τοῦ μονοκαταλήκτου ἐπιθ. γ' alīpes, ědis=πτερόπους (ἐκ τοῦ ala=περὸν καὶ pes, pēdis=πούς). ius, iuris οὐδ. γ'=δίκαιον, ἐξουσία, δικαιοδοσία. mōdēgāmen, īnis οὐδ. γ'=εὐθυντήριον, πηδάλιον, ἡνία. equus, i ἄρσ. β'=ἵππος.

Συντακτικά.— micantes ἐπιθ. μετ. radīs ἀντικ. accedēre ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). amplexu dato ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονικὴ ἰσοδυναμοῦσα μὲ τὴν γεν. ἀπόλυτον τῆς Ἑλληνικῆς [εἰς τὴν Λατινικὴν συχνὰ γίνεται χρῆσις τῆς παθητικῆς μετ. κατ' ἀφαιρετικὴν ἀπόλυτον, διότι τὰ λατινικὰ ρῆμ. δὲν ἔχουν ἐνεργ. μετ. παρακειμένου (ἀορίστον) οὔτε παθητ. ἐνεσ.]. dignus κατηγ. negarī ἀπαρ. σκοποῦ. esse ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). meus κατηγ. veros ἐπιθ. διορ. ortus ἀντικ. (ποιητικὴ χρῆσις πληθ. ἀντὶ ἐνικοῦ). quo... dubites τελ. πρότ. quodvis munus... ἀναφ. πρότ. ut... feras τελ. πρότ. me tribuente ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονικὴ. illud ἀντικ. promissis ἀφαιρ. τοῦ κατὰ τι. palus ὑποκ. testis κατηγ. dis δοτ. ποιητικὸν αἰτίου λόγῳ τοῦ γερονδιδίβον iuranda (=τοῖς θεοῖς ὀρκιστέον) incognita ἐπιθ. διορ. oculis ἀφαιρ. τοῦ κατὰ τι. currus (ποιητικὴ χρῆσις πληθ. ἀντὶ ἐνικοῦ). alipēdum ἐπιθ. διορ. τοῦ equorum.

Πραγματικά.—dixerat δηλ. ὁ Φαέθων. deposiit διὰ νῆ εὐκολίην

τὴν προσέγγισιν τοῦ υἱοῦ του, ὁ ὁποῖος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρει τὴν ἐκτυφλωτικὴν του λάμπιν. dignus ὁ Ἥλιος ὑπερηφανεύεται διὰ τὸν υἱόν του. edidit καὶ ἡ Κλυμένη δὲν θεωρεῖ ἐντροπὴν τὸ ἐξώγαμον τέκνον. pitec διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν πατρότητα καὶ τὴν ἀγάπην του. palus τὰ ἐν τῷ Ἄδῃ ὕδατα τῆς Στυγός, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ θεοὶ ἐδίδον τὸν βαρύτερον ὄρκον, ἡ δὲ τυχὸν παρὰ τὴν ἀβασίαν του συνεπήγετο στέρῃσιν τῆς ἰδιότητος τοῦ θεοῦ ἐπὶ 100 ἔτη ἢ δεκαετῆ βαρὺν ὕπνον. Ἡ μυθολογία ἀναφέρει ὅτι ἡ Νίκη, θυγάτηρ τῆς Στυγός, ἐβόηθησε τὸν Δία, ὅτε διεξῆγε πόλεμον κατὰ τῶν Γιγάντων, ὁ ὁποῖος εὐγνωμονῶν ἐδέχθη νὰ ὀρκίζονται οἱ θεοὶ εἰς τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς της. (κοινῶς λέγονται τώρα Μαυρόνερο ἢ Νεραϊδορράχη καὶ τοποθετοῦνται παρὰ τὰ Ἀροάνια (Χελμός). desierat ὁ Ἥλιος. ille ὁ Φαέθων.

Νόημα.—Ὁ Ἥλιος, ἀφοῦ ἀφήρσεν ἐκ τῆς κεφαλῆς του τὰς ἀστραπτούσας ἀκτῖνας, ἐκάλεσε τὸν υἱόν του νὰ πλησιάσῃ καί, ἀφοῦ τὸν ἐφίλησεν, ὡμολόγησεν ὅτι τόσοσιν αὐτός, ὅσον καὶ ἡ Κλυμένη εἶναι οἱ πραγματικοὶ γονεῖς του. Διὰ νὰ προσδώσῃ δὲ μείζον κῦρος εἰς τὴν πιστοποίησιν ταύτην ὤρκισθη εἰς τὰ ὕδατα τῆς Στυγός, ὅτι θὰ τοῦ ἐχάριζεν οἰονδήποτε δῶρον ἐζήτει. Ὁ δὲ Φαέθων ἐζήτησε νὰ κυβερνήσῃ ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν τὸ Ἡλιακὸν ἄρμα.

Περιλήψεις: 1) Οἱ πραγματικοὶ γονεῖς τοῦ Φαέθοντος 2) Ὁρκος τοῦ Ἡλίου καὶ 3) Τὸ αἶτημα τοῦ Φαέθοντος.

Στίχ. 49+58

Paenitūit
iurasse patrem,
qui terque quaterque
concutiens illūstre caput
dixit: «mea vox
facta est tua (voce)
temerariā.
Ytīnam liceret
non dare promīssa!
confiteor hoc solum tibi,
nate, negārem,
(si liceret).
Dissuadēre licet.
tua voluntas
non est tuta.
Magna munēra petis,
Phāethon, et quae
nec istis virībus (tuis)
nec tam puerilībus annis
conveniant.
Sors tua mortālis (est).

Μεταμελήθη,
ἐπὶ τῷ ὅτι εἶχεν ὀρκισθῆ ὁ πατήρ,
ὁ ὁποῖος τρεῖς τε καὶ τετράκις
σεῖων τὴν φωτεινὴν κεφαλὴν
εἶπεν: «ἡ ὑπόσχεσίς μου
ἀπεδείχθη διὰ τῆς (αἰτήσεως) σου
παράλογος.
Εἴθε νὰ ἐπετρέπετο
νὰ μὴ ἐκπληρώσω τὰς ὑποσχέσεις!
Ὁμολογῶ τοῦτο μόνον εἰς σέ,
παιδί (μου), θὰ ἠρνούμην,
(ἐὰν ἐπετρέπετο).
Νὰ (σὲ) ἀποτρέψω ἐπιτρέπεται.
Ἡ ἐπιθυμία σου
δὲν εἶναι ἀκίνδυνος.
Μεγάλα δῶρα ζητεῖς,
Φαέθων, καὶ ὅσα
οὔτε εἰς αὐτὰς τὰς δυνάμεις (σου)
οὔτε εἰς τὰ τόσοσιν παιδικὰ ἔτη
ἀρμόζουν.
Ἡ μοῖρά σου (εἶναι) ἀνθρωπίνη.

non est mortāle,
quod optas.
Nescīus affēctas
plus etiam
quam quod fas est
supēris contingere.

Δὲν εἶναι ἀνθρώπινον,
ἐκείνο τὸ ὅποιον εὐχέσαι.
Ἄγνοῶν ἐπιθυμῆεις σφοδρῶς
περισσότερον ἀκόμη
ἀπὸ ὅ,τι εἶναι ἐπιτετραμμένον
εἰς τοὺς θεοὺς νὰ ἐγγίσουν.

Γραμματικά.—raenitūt παρακ. ὄρ. τοῦ ἀπροσώπου raenitēt, raenitūt, raenitēre 2=μεταμέλει μοί τινος, μεταμέλομαι ἐπὶ τινι. iurasse ἀντὶ iuravisse ἀπαρ. παρακ. τοῦ iuro, avi, atum, āre 1=ὀρκίζομαι. pater, tris ἄρσ. γ´=πατήρ. qui, quae, quod ἀναφ. ἀντων.=ὄς, ὁ ὅποιος. ter—quater ἀριθμητικὰ ἐπιρροήματα=τρῖς—τετράκις. concutiēns, utis μετ. ἐν. τοῦ concutīo (cum+quatio), concūssi, concūssum, ēre 3=κινῶ, κατασειῶ. illūstris, is, e ἐπίθ. γ´=λαμπρός, ἐπίσημος, φωτεινός. caput, itis οὐδ. γ´=κεφαλή. tēmerārius, a, um ἐπίθ. β´=αυτόματος, ἀλόγιστος, παρῶλογος. dixit παρακ. ὄρ. τοῦ dico, xi, ctum, ēre 3=λέγω. vox, vocis θηλ. γ´=φωνή, ὑπόσχεσις. meus, mea, meum κτητ. ἀντων. α´ πρ.=ἐμός, ἡ, ὄν. facta est παρακ. παθ. ὄρ. τοῦ fio, factus sum, fieri=γίγνομαι, ἀποδεικνύομαι (ἐνεργητικὸν εἶναι τὸ faciō, feci, factum, ēre, 3=ποιῶ), κλίνεται δ´ οὕτω: fio, fis, fit, fimus, fitis, fiunt. tuus, a, um, κτητ. ἀντων. β´ πρόσ.=σός. ūtinām (uti+nam) ἐπίρρ. εὐχετικὸν=εἶθε. promissum, i οὐδ. β´=ὑπόσχεσις. licēret παρατ. ὑποτ. τοῦ ἀπροσώπου licet, licūt, licitum est, licēre 2=ἔξεστί τινι, ἐπιτρέπεται. dare ἀπαρ. ἐν. τοῦ do dedi, datum, dare 1=δίδωμι, ἐκπληρῶ. confitēor (cum+fateor), confēssus sum, confitēri ἀποθ. 2=ὁμολογῶ. solus, a, um ἀντωνυμικὸν ἐπίθ.=μόνος (γεν. solūus, δοτ. solī, αἰτ. solum, am, um). hoc οὐδ. δεικτ. ἀντων. hic, haec, i ἄρσ. β´=γεννηθεῖς, νίος. negarem παρατ. ὑποτ. τοῦ nego, avi, atum, āre 1=ἀρνοῦμαι. dissuadēre ἀπαρ. ἐν. τοῦ dissuadēo, dissuāsi, dissuāsum, ēre 2=ἀποδοκιμάζω, ἀποτρέπω. licet ἐν. ὄρ. (ἀπρόσ. ἰδὲ ἀνωτέρω). tutus, a, um ἐπίθ. β´=ἀσφαλής, ἀκίνδυνος. voluntas, ātis θηλ. γ´=βούλησις, ἐπιθυμία. magna αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. magnus, a, um=μέγας (Σ. maior, ius Y. maximus, a, um). petis β´ ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ peto 3=ζητῶ (ἰδὲ ἀνωτέρω). quae ὄνομ. πληθ. οὐδ. τῆς ἀναφ. ἀντ. qui. virībus δοτ. πληθ. τοῦ ἔλλειπτικοῦ εἰς τὸν ἐνικὸν ὄνομ. vis=δύναμις αἰτ. vim ἀφ. vī πληθ. κατὰ μεταπλασμόν vires, virūm, virībus..=δυνάμεις. iste, ista istud δεικτ. ἀντων.=ὅδε, ἧδε, τότε, αὐτός. munus, ēris οὐδ. γ´=δῶρον. conveniant γ´ πληθ. ὑποτ. ἔνεστ. τοῦ ἀπροσώπως λαμβανομένου ἐδῶ convenit, convēnit, conventum, Ire 4=συντάττεται, συνάδει, ἀρμόζει. tam ἐπίρρ.=τόσον. puerilis, is, e ἐπίθ. γ´=παιδικός. annus, i ἄρσ. β´=ἔτος. sors, sortis θηλ. γ´=μοῖρα, φύσις, κλήρος. mortālis, is, e ἐπίθ. γ´=θνητός, ἀνθρώπινος. quod οὐδ. ἀναφ. ἀντων.=ὄπερ. opto, avi, atum, āre 1=ἐπιθυμῶ, εὐχόμαι. plus ἐπίρρ. συγκρ. βαθ.=περισσότερον (Θ. multum=πολύ, Y. plurimum=πλεῖστον). etiam σύνδ.=ἔτι, καί. quam διαξενκτ. σύνδ=ἢ, παρά, ἀπό. quod οὐδ. ἀναφ. ἀντων.=ὅ,τι. supēris δοτ. πληθ. τοῦ supēri, ὄrum οἶσ. β´=οἱ ἄνω εὐρισκόμενοι, οἱ οὐρανίω-

νες, οἱ Θεοὶ (ἐκ τοῦ ἐπιθ. superus). contingere ἀπαρ. ἐν. τοῦ contingo (cum+tango=ἄπτομαι), contīgi, contactum, ἔρε 3=ἄπτομαί τινός, ἐγγίζω, θιγγάνω. fas (fari) οὐσ. μόνον κατ' ὄνομα. καὶ αἰτ. ἐν.=ὄσιον, νόμιμον, ἐπιτετραμμένον, εἰμαρμένον (nēfas=ἀνόσιον). nescīus, a, um ἐπίθ. β' (ne+scio=γνωρίζω)=ἀγνοῶν, οὐκ εἰδώς. affectas ἐν. ὄρ. τοῦ affecto (θαμιστικὸν τοῦ afficio), avi, atum, āre 1=σφόδρα ἐπιθυμῶ.

Συντακτικά.—iurasse ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου raenitūit δηλοῦν αἰτίαν. patrem ὑποκ. τοῦ iurasse. qui... dixit ἀναφ. πρῶτ. concutiens χρον. μετ. illustre ἐπιθ. διορ. caput ἀντικ. tua (voce) ἀφαιρ. ὄργανική. temeraria κατηγ. dare ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπου liceret. promissa ἀντικ. τοῦ dare. negarem ἀπόδοσις τῆς ἐννοουμ. ὑποθ. si liceret (ἀπραγαματοποίητον). dissuadere ὑποκ. τοῦ licet. tuta κατηγ. viribus-annis ἀντικ. εἰς τὸ ἀπροσώπως λαμβανόμενον convenient. sors ὑποκ. mortalis κατηγ. quod optas ἀναφ. πρῶτ. ὡς ὑποκ. τοῦ est. mortale κατηγ. superis δοτ. προσωπική. contingere ὑποκ. τῆς ἀπροσ. φράσεως fas est.

Πραγματικά.—hoc negarem νὰ ἐκκληρώσω τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν περὶ κυβερνήσεως τοῦ ἄρματος. dissuadere ἀντιθέτως πρὸς τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποσχέσεως ἢ ἀποτροπὴ τῆς κυβερνήσεως τοῦ ἄρματος ἐπιτρέπεται.

Νόημα.—Ἡ ἐκλογή τοῦ δώρου ὑπὸ τοῦ Φαέθοντος κατετρόμαξε τὸν Ἥλιον, ὃ ὁποῖος μετεμελήθη διὰ τὸν ὄρκον του καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ἀθετήσεως τῆς ὑποσχέσεώς του, ἐὰν βεβαίως ἦτο ἐπιτρεπτόν. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο βαρὺς καὶ μὴ ἀνακλητὸς ὁ ὄρκος, προσπαθεῖ νὰ πείσῃ αὐτόν, ὅπως ἀνακαλέσῃ τὸ ἐπικίνδυνον αἴτημά του, ἀφοῦ ἄλλως τε καὶ εἰς τοὺς θεοὺς ἀκόμη εἶναι δύσκολον νὰ κυβερνήσουν τὸ ἄρμα τοῦτο.

Περίληψις.—1) Μεταμέλεια τοῦ Ἥλιου διὰ τὸν ὄρκον 2) Προσπάθεια αὐτοῦ, ὅπως ἀνακληθῇ τὸ αἴτημα τοῦ Φαέθοντος.

Στίχ. 58+66

Licēbit quisque (deus)
placēat sibi,
non tamen
consistere quisquam
in ignifēro axe
me valet excēpto.
rector quoque
rasti Olympi,
qui iaculatur
fera fulmina
terrībili dextra,
non agat
hos currus.

Θὰ εἶναι ἐπιτετραμμένον ἕκαστος (θεὸς)
νὰ εἶναι εὐχαριστημένος μετὰ τὸν ἑαυτὸν του,
ὄχι ὅμως καὶ
νὰ σταθῇ τις ὄρθιος
ἐπὶ τοῦ πυρφόρου ἄρματος,
ἐμοῦ μόνον ἐξαιρουμένου.
Καὶ ὁ κυβερνήτης
τοῦ ὑπερμεγέθους Ὀλύμπου,
ὃ ὁποῖος ἐξακοντίζει
τοὺς δεινοὺς κεραυνοὺς
διὰ τῆς τρομερᾶς δεξιᾶς (του),
δὲν δύναται νὰ κυβερνήσῃ
τοῦτο τὸ ἄρμα.

et quid habemus
maius Iove?
prima via
est ardua
et qua (via) vix
enitantur
mane recentes equi.
medio caelo
est altissima (via),
unde mihi ipsi
saepe fit timor
videre mare et terras,
et pectus trepidat
pavida formidine.

Καὶ τὶ ἔχομεν
μεῖζον τοῦ Διός;
Ἡ πρώτη ὁδὸς
εἶναι ἀνωφερῆς
καὶ διὰ τῆς ὁποίας (ὁδοῦ) μόλις
δύνανται νὰ ἀναβοῦν
οἱ κατὰ τὴν प्राचीन ζωηροὶ ἵπποι.
Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ
εἶναι ὑψηλοτάτη (ἡ ὁδός),
ὁπόθεν εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον
πολλάκις γεννᾶται φόβος
νὰ βλέπω τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν
καὶ τὸ στῆθος τρέμει
ὑπὸ φοβεροῦ τρόμου.

Γραμματικά.—plāceat ὑποτ. ἐν. τοῦ placēo, placēi καὶ placētū sum, ēre 2=ἀρέσκω τινί. sibi δοτ. τῆς προσ. ἀντων. γ' προσώπου κειμένης αὐτοπαθῶς (γεν. sui δοτ. sibi αἰτ. se ἀφ. se' τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν πληθ. =αὐτοῦ, ἑαυτοῦ. quisque, quaeque, quidque (οὐσ.) καὶ quodque (ἐπιθ. ἀόφ. ἀντων.=ἕκαστος. licēbit γ' ἐν. μέλλ. τοῦ ἀπροσώπου licēt, licēt, — licēre 2=ἔξεστί τινι, ἐπιτρέπεται εἰς τινα. ignifer, ἔρα, ἔrum ἐπίθ. β'=πυρφόρος (ignis+fero). quisquam, quidquam ἀόφ. οὐσ. ἀντων.=τις. consistere ἀπαρ. ἐν. τοῦ consisto, constiti, constitum, ēre 3=ἵσταμαι ὄρθιος. axis, is ἀρσ. γ'=ἄξων (ἄρματος), ἄρμα. me ἀφαιρ. τῆς προσωπ. ἀντων. α' πρ. ego. valet γ' ἐν. ἐν. ὄφ. τοῦ valēo, valūi, ūtum, ēre 2=εὐρωστώ, ὑγιαίνω (ἐδῶ τὸ valet κεῖται ἐπιρρηματικῶς=μόνον, ὅπως εἰς τὴν ἑλληνικὴν κατήνησαν παρακλευσματικὰ μόρια αἱ προστακτικαὶ ἄγε, φέρε, ἴθι=ἔμπρός κλπ). excēpto ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ excipio, cēpī, cēptum, ēre 3=ἔξαιρώ τι (ex+cario). vastus, a um ἐπίθ. β'=πελώριος, ὑπερμεγέθης. quoque σύνδ.=καί. rector, ὄρις ἀρσ. γ'=κυβερνήτης, ἄρχων. Olympus, i ἀρσ. β'="Ὀλυμπος. qui ἀναφ. ἀντ.=ὄστις. ferus, a, um ἐπίθ. β'=ἄγριος, δεινός. terribilis, is, e ἐπίθ. γ'=φοβικός, φοβερός, τρομερός. iaculatur γ' ἐν. ἐν. παθ. ὄφ. τοῦ αποθετικοῦ iaculo, atus, sum, āri 1=ἀκόντιον βάλλω, ἔξακοντίζω. fulmen, ἴνις οὐδ. γ'=πῦρ, κεραυνός, ἀστροπελέκι. dexter, xtra, xtrum ἐπίθ. β'=δεξιός. agat ὑποτ. ἐν. τοῦ ago, ēgi, actum, ēre 3=ἄγω, ὀδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ. hos αἰτ. πληθ. τῆς δεικτ. ἀντ. hic. currus αἰτ. πληθ. τοῦ currus, us ἀρσ. δ'=ἄρμα. quis, quid ἐρωτημ. ἀντων.=τίς, τί. Iove ἀφαιρ. τοῦ Iuppiter, Iovis, Iovī, Ioven ἀρσ. γ'=ὁ Ζεὺς (Ζεὺς πατήρ). maius οὐδ. συγκρ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. magnus, e, um=μέγας (Σ. maior, ius Y. maximus, a, um). habemus ἐν. ὄφ. του habēo, habūi, habūtum, ēre 2=ἔχω. arduus, a, um ἐπίθ. β'=ἀνάντης, ἀνωφερῆς (Σ. magis arduus Y. maxime arduus). primus, a, um τακτικὸν ἀριθμητ. ἐπίθ.=πρῶτος. via, ae θηλ. α'=ὁδός. qua ἀφαιρ. vix ἐπίρρ.=μόλις, μετὰ δυσκολίας. mane ἐπίρρ. χρονικόν=πρωί. recens, ntis μονοκατάληκτον ἐπίθ. γ'=μετάκαινος, πρόσφατος, νεαρός, ζωηρός. enitantur ὑποτ. παθ. ἐν. τοῦ ἀπρθετ.

ἐπιτορ, enīsus καὶ enīxus sum, enīti 3=διατείνομαι, πειρῶμαι, ἐρείδομαι, φιλοπόνως ἀναβαίνω τι. equus, ἰ ἄρσ. β'=ἵππος, medīus, a, um ἐπιθ. β'=μέσος. altissima (via) θηλ. ὑπερ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. altus, a, um=ὑψηλός (Σ. altior, ius Y. altissimns, a, um). caelum, ἰ οὐδ. β'=οὐρανός. unde ἀναφ. τοπ. ἐπίρορ.=ὀπόθεν. mare, is οὐδ. γ'=θάλασσα. terra, ae θηλ. α'=χώρα, γῆ. ipsi δοτ. ἐν. τῆς δεικτ. ἀντων. ipse, ipsa, ipsum=ὁ αὐτός, ὁ ἴδιος. mihi δοτ. τῆς προσ. ἀντων. α' πρ. ego. saepe ἐπίρορ. ποσοτικόν=πολλάκις (Σ. saepius=πλεονάκις Y. saepissime=πλειστάκις). vidēre ἀπαρ. ἐν. τοῦ video, vidi, visum, ēre 2=βλέπω. fit γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ fio, factus sum, fiēri=γίγνομαι, γεννῶμαι (ἐνεργ. εἶναι τὸ facio). timor, oris ἄρσ. γ'=φόβος. ravīda ἀφαιρ. ἐν. τοῦ ravīdus, a, um (paveo) ἐπίθ. β'=πτοαλέος, δειλός. trēpīdat ἐν. ὄρ. τοῦ trēpīdo, avi, atum, āre 1=τρέμω, πάλλομαι, σείομαι. formidīne ἀφαιρ. ἐν. τοῦ formīdo, īnis θηλ. γ'=φόβος, τρόμος. pectus, oris οὐδ. γ'=στήθος, στέρον.

Συντακτικά.—placeat ὑποκ. τοῦ licebit (ὅταν εἶναι ἀόριστον τὸ ὑποκ ἐνίοτε τίθεται ἀντὶ ἀπαρεμφατικῆς συντάξεως ἀπλοῦν **ἀπαρέμφ.** ἢ **ὑποτακτικῆ** μετὰ τῶν ἀπροσώπων' π. χ. oportet me ipsum ames=προσῆκει ἐμὲ αὐτὸν νὰ ἀγαπᾷς). quisque ὑποκ. τοῦ placeat. sibi ἀντικ. consistēre ὑποκ. τοῦ licebit (ἰδὲ ἀνωτέρω τὸν κανόνα). quisquam ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. ἀνε συνεκδοχῆ ἀντὶ curru. me ἀφαιρ. excepto ἀφαιρ. ἀπόλυτος ὑποθετ. vasti Olympi γεν. ἀντικειμ. qui... ἀναφ. προτ. fulmīna ἀντικ. dextra ἐνν. manu ἀφαιρ. ὄργαν. non agat=non potest agere (δυνητ. ὑποτ.). hos currus ἀντικ. (ποιητικῆ χρῆσις πληθ. ἀντὶ ἐν.). Jove β' ὄρος συγκρ. via ὑποκ. ardūa κατηγ. enitantur δυνητ. ὑποτ.=ἀναβαίεν ἄν. recentes ἐπιθ. διορ. medio caelo ἀπρόθετος ἀφαιρ. τοπικῆ. altissima κατηγ. unde... fit ἀναφ. τοπικῆ προτ. mihi ipsi δοτ. προσωπ. vidēre ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). formidīne ἀφαιρ. αἰτίας.

Πραγματικά.—placeat sibi ἕκαστος ἐκ τῶν θεῶν δύναται νὰ ὑπερῆφανεύεται μόνον διὰ τὸ ἔργον του. rector ὁ Ζεὺς. iaculatur fulmina παρ' Ὀμήρω τερπικέρανος. maius διότι ὁ Ζεὺς εἶναι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. prima via τὸ πρῶτον τμήμα τῆς τροχιᾶς, τὸ ὁποῖον θὰ διανύσῃ τὸ Ἡλιακὸν ἄρμα, εἶναι ἀνηφορικόν. recentes διότι κατὰ τὴν νύκτα ἀνεπαύθησαν. medio caelo τὸ δεύτερον τμήμα τῆς τροχιᾶς περιλαμβάνει τὸ ὑπατον σημεῖον τοῦ οὐρανόου θόλου, δηλ. τὸ λεγόμενον ζενιθ (μεσουράνημα). unde δηλ. ἐκ τοῦ ζενιθ. fomidīne ὁ τρόμος γεννᾶται λόγῳ τοῦ ὕψους (ὅπως ὅταν ἀναβαίνοντες εἰς τὴν κορυφὴν δένδρου ἢ κωδωνοστασίου αἰσθανόμεθα ζάλην, ἴλιγγον λόγῳ τοῦ ὕψους).

Νόημα.— Πάντες οἱ θεοὶ δύναται νὰ ὑπερῆφανεύονται διὰ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ασκοῦν' οὐδεὶς ὁμως ἐξ αὐτῶν, μηδὲ τοῦ Διὸς ἐξαιρουμένου, δύναται νὰ κυβερνήσῃ τὸ Ἡλιακὸν ἄρμα. Τοῦτο εἶναι ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ θεοῦ Ἡλίου. Ὅτι εἶναι δύσκολος καὶ ἐπικίνδυνος ἡ διαδρομὴ φαίνεται ἐκ τῶν ἐξῆς: Τὸ πρῶτον τμήμα τῆς τροχιᾶς τοῦ πυρφόρου ἄρματος εἶναι τόσον ἀνωφερές, ὥστε μετὰ δυσκολίας νὰ τὸ ἀναβαίνουν καὶ οἱ

πλέον ζωηροὶ ἵπποι. Τὸ δεύτερον τμήμα τῆς τροχιάς τοῦ πυρφόρου ἄρματος εὐρίσκεται εἰς τὸ ξενίθ, εἰς τὸ κέντρον τοῦ οὐρανοῦ θόλου, δηλ. τόσον ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γῆν, ὥστε καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἥλιον γεννᾶται φόβος νὰ ἀτενίσῃ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν.

Περίληψις. — 1) Τὸ ἠνιοχεῖν ἀποτελεῖ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ Ἥλιου καὶ 2) Λόγοι δι' οὓς εἶναι ἐπικίνδυνον αὐτὸ εἰς τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον τμήμα τῆς τροχιάς.

Στίχοι 67+75

Ultima via
est prona
et eget
certo moderamine.
Tunc etiam quae
me excipit
subiectis undis
ipsa Tethys
solet vereri,
ne ferar in praecip.
Adde quod
assidua vertigine
rapitur caelum
sideraque
alta trahit
celerique volumine torquet.
Nitor in adversum
nec me vincit
impetus, qui caetera
(sidera trahit),
et evhor contrarius
rapido orbi.
Finge datos (esse)
currus (tibi);
quid ages?
poterisne
ire obvius
rotatis polis,
ne te auferat
citus axis?

Ἡ ἐσχάτη ὁδὸς
εἶναι κατωφερῆς
καὶ ἔχει ἀνάγκην
σταθεροῦ πηδαλίου.
Τότε ἀκόμη καὶ (ἐκεῖνη), ἡ ὁποία
μὲ ὑποδέχεται
ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων ὑδάτων,
δηλ. αὐτὴ ἡ Τηθύς,
συνήθως φοβεῖται,
μήπως παρασυρθῶ εἰς τὴν ἄβυσσον.
Πρόσθεσον ὅτι
ἐνεκα τῆς συνεχοῦς στροφῆς
κινεῖται ταχέως ὁ οὐρανὸς
καὶ τὰ ἄστρα
τὰ εὐρισκόμενα ἐν τῷ ὕψει ἔλκει
καὶ διὰ ταχείας περιστροφῆς στρέφει.
Ὅρμῳ ἀντιθέτως
καὶ δὲν μὲ νικᾷ
ἡ ὁρμὴ, ἡ ὁποία τὰ λοιπὰ
(ἄστρα ἔλκει),
καὶ φέρομαι ἀντίθετος
πρὸς τὸν ὀρμητικὸν οὐρανόν.
Φαντάσου, ὅτι ἐδόθη
τὸ ἄρμα (εἰς σέ)
τί θὰ πράξῃς;
Ἄρα γε θὰ δυνηθῆς
νὰ βαδίσης ἀντιθέτως
πρὸς τοὺς περιστρεφόμενους πόλους,
ὥστε νὰ μὴ σὲ παρασύρῃ
ὁ ταχὺς ἄξων;

Γραμματικά. — ultimus, a, um ὑπερθ. βαθμ. = ἔσχατος (Θ. δὲν ὑπάρχει, λαμβάνεται δὲ τὸ ulter, tra, trum, Σ. ulterior = ὁ πέραν). pronus, a, um (ἐκ τοῦ pro) ἐπίθ. β' = πρηνής, ἐπικλινής, κατωφερής. eget ἐν. ὄρ. τοῦ egēo, egūi, —, ēre 2 = δέομαί τινος, ἐνδοθής εἰμι, ἔχω ἀνάγκην. modēramen, īnis οὐδ. γ' = ἠνίον, πηδάλιον, εὐθυστήριον. certus, a,

um ἐπίθ. β' = βέβαιος, σταθερός, ἀσφαλής. tunc ἐπίρρ. χρόν. = τηνι-
 καῦτα, τότε δὴ, τότε. quae ὄν. θηλ. τῆς ἀναφ. ἄντων. qui. me αἰτ. su-
 bjectis ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ subiciōr, subiectus sum, subīci 3
 = ὑποβάλλομαι, ὑπόκειμαι, εἶμαι ὑποκάτω. excipit ἔν. ὄρ. τοῦ excipio (ex
 + capio), cēpi, cēptum, ἔρε 3 = ἐξαιρῶ, ἐκδέχομαι, ὑποδέχομαι. undis
 ἀφαιρ. πληθ. τοῦ unda ae θηλ. α' = κύμα, ὕδωρ. ne ἀρνητικός τελ. σύνδ.
 = ἵνα μή. ferar ὑποτ. ἔν. τοῦ feror, latus sum, ferri 3 = φέρομαι, παρα-
 σύρομαι, πίπτω (κλίνεται οὕτω: feror, ferris, fertur... ὑποτ. ferar, feraris,
 feratur..., μέλλ. ferar, ēris, ētur...). praiceps, praecipitis καὶ praecipis
 (prae + caput) μονοκατάλ. ἐπίθ. γ' οὐδ. = προπετής, ὀρητικός (ἐδῶ ἐπιρρημα-
 τικῶς: in praiceps = κατὰ τοῦ πρανοῦς, κατὰ κεφαλῆς, εἰς τὴν ἄβυσσον).
 Tēthys, yos θηλ. γ' = Τηθύς. solet ἔν. ὄρ. τοῦ ἡμιαποθετικοῦ solēo, solitus
 sum, solēre 2 = εἶωθα, συνηθίζω. ipse, ipsa, ipsum δεικτ. ἄντων. = αὐτός,
 ἡ, ὁ. verēri ἀπαρ. παθ. ἔν. τοῦ ἀποθετικοῦ verēor, veritus sum, verēri 2 =
 αἰδοῦμαι, εὐλαβοῦμαι, φοβοῦμαι. adde προστακτ. ἔν. τοῦ addo, addidi,
 additum, ἔρε 3 = προσθέτω. quod σύνδ. = ὅτι. assidūus, a, um ἐπίθ. β'
 = ἀδιάλειπτος, συνεχής, διαρκής. rapitur γ' ἔν. παθ. ἔν. ὄρ. τοῦ rapior,
 raptus sum, rari 3 = ἀρπάζομαι, ταχέως κινούμαι (ἐνεργ. rapio, rui,
 ptum, ἔρε). vertigo, īnis (ἐκ τοῦ verto) θηλ. γ' = στροφή, περιστροφή.
 caelum, i οὐδ. β' = οὐρανός. sidus, ēris οὐδ. γ' = ἄστρον. alta αἰτ. πληθ.
 οὐδ. τοῦ ἐπιθ. altus, a, um = ὑψηλός. trahit ἔν. ὄρ. τοῦ traho, xi, ctum,
 ἔρε 3 = ἔλκω, σύρω. celēri ἀφαιρ. ἔν. τοῦ ἐπιθ. γ' celer, celēris, celere
 (προβλ. κέλλω, κέλης) = ταχύς, γοργός. volūmen, īnis οὐδ. γ' = ἐλιγμός,
 περιστροφή. torquet ἔν. ὄρ. τοῦ torqueo, torsi, tortum, ēre 2 = στρέφω.
 nitor, nisus καὶ nixus sum, niti ἀποθετικόν 3 = ἐρείδομαι, σπεύδω,
 ὀρμῶ. adversus, a, um ἐπίθ. β' = ἀντίος, ἀντίθετος (in adversum
 κεῖται ἐπιρρηματικῶς = ἀντιθέτως, πρὸς ἀντίθετον κατεύθυνσιν). me
 αἰτιατ. ἔν. qui ὄνομ. ἔν. cetērus, a, um ἐπίθ. β' = λοιπός, ἄλλος. vincit ἔν.
 ὄρ. τοῦ vinco, vici, victum, ἔρε 3 = νικῶ. impētus, us ἄρσ. δ' = ἔφοδος,
 ὀρμή. rapīdus, a, um ἐπίθ. β' = ἀρπακτικός, ὀρητικός, ραγδαῖος. contra-
 rīus, a, um ἐκ τοῦ (contra) ἐπίθ. β' = ἀντίθετος. evēhor, evēctus sum, evēhi
 3 = ἐκκομίζομαι, φέρομαι (ἐνεργ. eveho, xi, ctum, ἔρε). orbī dot. ἔν. τοῦ or-
 bis, is ἄρσ. γ' = ὀρόμβος, κύκλος, οὐρανός. finge προστ. ἔν. τοῦ fingo, nxi,
 ctum, ἔρε 3 = πλῆττω, πλάττω, φαντάζομαι, ἐπινοῶ. datos (esse) ἀπαρ.
 παθητ. παρακ. τοῦ dor, datus sum, dāri 1 = δίδομαι. currus αἰτ. πληθ.
 τοῦ currus, us ἄρσ. δ' = ἄρμα. quid οὐδ. ἐρωτημ. ἀντ. = τί; ages μέλλ.
 ὄρ. τοῦ ago, ēgi, āctum, ἔρε 3 = ἄγω, φέρω, πράττω. potēris, μέλλ. ὄρ.
 τοῦ possum, potūi, posse (ἐκ τοῦ pot + sum) = δύναμαι (ἐν. possum, po-
 tes, potest, possumus, potestis, possunt παρατ. poteram, μέλλ. potero).
 ne ἐρωτηματικόν μόριον προσαρτώμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως = ἄρά γε.
 rotatis dot. μετ. παθητ. παρακ. τοῦ rotor, atus sum, āri 1 = κυκλοῦμαι,
 δινούμαι, περιστρέφομαι. obvīus, a, um (ob + via) ἐπίθ. β' μετὰ dot. =
 ἀντίος (ἐπιρρημ. = ἀντιθέτως). ire ἀπαρ. ἔν. τοῦ eo, i, itum, ire
 4 = πορεύομαι, βαδίζω. polus, i ἄρσ. β' = πόλος, καὶ εἰς τὸν πληθ., οἱ πόλοι,
 ὁ οὐρανός. ne ὁ ἀρνητικός τελικός σύνδ. ἰσοῦται πρὸς τὸν ἀποτελεσματικόν
 ut = ὥστε + ὑποτ. te αἰτ. ἔν. προσ. ἄντων. β. πρ. tu = σύ. citus, a, um

ἐπίθ. β' = κινητός, ταχύς (ἐκ τοῦ *citō*). *aufērat* γ' ἐνικ. ὑποτ. ἐν. τοῦ *aufēro* (*ab+fero*), *abstūli*, *ablātum*, *aufērrē* 3 = ἀποφέρω, ἀποκομίζω, ἀφαρπάζω, παρασύρω. *axis*, *axis* ἄρσ. γ' = ἄξων (τοῦ οὐρανοῦ).

Συντακτικά.—*vía* ὑποκ. *prona* κατηγ. *moderamīne* ἄντικ. τοῦ *eget. quae...* *exscīpit* ἀναφ. πρὸτ. *me* ἄντικ. *undis* ἀφαιρ. τοπική. *ipsa Tēthys* ἐπεξήγησις τοῦ *quae*. *vereri* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ *solet* ἔξαοτ. *ne ferat* ἐνδοιαστική πρὸτ. ἐκ τοῦ *vereri* ἔξαοτ. *in praecēps* ἐπιρρ. σημασίας. *quod...* *rapitur* εἰδ. πρὸτ. (παραθετική) ὡς ἄντικ. τοῦ *adde*. *vertigine* ἀφαιρ. αἰτίας. *volumine* ἀφαιρ. τρόπου. *in adversum* ἐπιρρ. σημ. *me* ἄντικ. *impetus* ὑποκ. *qui...* ἐννοεῖται *trahit* ἀναφ. πρὸτ. *contrarius* ἐπιρροηματικὸν κατηγ. *orbī* δοτ. ἀντικειμενική. *datos* (*esse*) ἄντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ *finde* ἔξαοτ. *curgus* ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. *quid ages* εὐθεία ἐρωτ. πρὸτ. *ire* ἄντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ *poteris* ἔξαοτ. *obvius* ἐπιρροηματικὸν κατηγ. *rolis* δοτ. ἀντικειμενική. *ne...* *aufērat* ἀποτελεσματική πρὸτ. *axis* ὑποκ. *te* ἄντικ.

Πραγματικά.—*ultima* νοεῖται τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τμήμα τῆς τροχιάς, δηλ. τὸ τέρμα. *moderamīne* κυβερνήτου σιβαροῦ καὶ δεξιού. *Tēthys* θαλασσία θεότης προσωποποιούσα τὴν θάλασσαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐπιστεῦετο ὅτι διενυκτέρευεν ὁ ἥλιος. *alta* ὄχι τὰ ὑψηλά, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὰ ὑψηλά εὐρισκόμενα. *in adversum* πρὸς ἀνατολάς. *ne me vincit* μολονότι ἢ φορὰ πρὸς δυσμὰς εἶναι τόσον ὀρηκτικὴ καὶ ἔλκει τὰ λοιπὰ ἄστρα, ὁ ἥλιος δὲν χάνει τὴν ψυχραιμίαν του, δὲν κινδυνεύει νὰ καταποντισθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον, ἀλλὰ διατηρεῖ πρωτοβουλίαν καὶ κατορθώνει νὰ ἀλλάξῃ ἐντελῶς πορείαν διὰ λοξῆς κινήσεως προχωρῶν πλέον ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Πῶς γίνεται τοῦτο δὲν ἀναφέρει οὔτε ὁ Ὀμηρος οὔτε ὁ Ἡσίοδος. *citus axis* εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ ταχύτατα κινούμενος οὐρανός, ἢ ταχύτης τῆς περιστροφῆς τῆς οὐρανίας σφαίρας.

Νόημα.—Τὸ τρίτον καὶ τελευταῖον τμήμα τῆς τροχιάς τοῦ πυρφόρου ἄρματος εἶναι τόσον κατωφερές, ὥστε ἔχει ἀνάγκην σιβαροῦ ἡνιόχου, καθ' ὅσον ἐμπνέει φόβον, μήπως παρασυρθῇ εἰς τὴν ἄβυσσον ὁ ἥλιος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Τηθύν. Προσέει λόγῳ τῆς συνεχοῦς περιστροφῆς ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ὁ οὐρανός κινεῖται μὲ μεγάλην ταχύτητα ἔλκων καὶ περιστρέφων τὰ ἄστρα· ἀλλὰ τότε ὁ ἥλιος διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ὀρηκὴν μὲ ἰδικὴν του κίνησιν λοξὴν καὶ ἀντίθετον προχωρεῖ ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν Φαέθοντα, ἐὰν ἐξεληροῦτο ἢ ἐπιθυμίᾳ του, νὰ βαδίσῃ ἀντιθέτως πρὸς τὸν πρὸς δυσμὰς ταχύτατα στρεφόμενον οὐρανόν;

Περίληψις.—Λόγος δι' ὃν τὸ τρίτον τμήμα τῆς τροχιάς τοῦ πυρφόρου ἄρματος εἶναι ἄκρως ἐπικίνδυνον.

Στίχ. 76+89

*Forsitam concipias anīmo
esse illic*

Ἴσως φαντάζεσαι,
ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖ

et lucos urbesque
 delubraque deorum
 ditia donis?
 per in-idias
 formasque ferarum
 iter est.
 Utque tenēas viam
 nulloque eridre
 trahāris,
 tāmen gradiēris
 per cornūa
 adversi Tauri
 Haemoniosque arcus
 oraque violenti Leōnis
 Scorpionque
 curvantem
 saeva bracchia
 longo circuitu
 atque Cancrum
 curvantem bracchia
 aliter.
 Nec in promptu est tibi
 regere
 animōsos quadrupēdes
 ignibus illis,
 quos habent in pectore,
 quos efflant
 ore et naribus.
 vix me patiuntur,
 ubi acres animi
 incaluere,
 cervixque
 repugnat habēnis.
 At tu,
 ne sim tibi auctor
 funesti munēris,
 nate, cave,
 dumque
 res sinit
 corrige tua vota.

καὶ ἄλση καὶ πόλεις
 καὶ ἱερά τῶν θεῶν
 πλούσια εἰς δῶρα;
 Διὰ μέσου ἐνεδρῶν
 καὶ μορφῶν ἡρώων
 ἡ πορεία εἶναι.
 Καὶ ἂν ἤθελες κρατήσῃ τὴν πορείαν
 καὶ ὑπ' οἰδεμίας πλάνης
 ἤθελες παρασυρθῆ,
 ὅμως θὰ βαδίσης
 διὰ μέσου τῶν κεράτων
 τοῦ ἀντιθέτως (κινουμένου) Ταύρου
 καὶ τῶν Αἰμονίων τόξων
 καὶ τοῦ στόματος τοῦ ὀρμητικοῦ Λέοντος
 καὶ τοῦ Σκορπίου
 τοῦ κάμπτοντος
 τοὺς δεινοὺς βραχίονας
 ἔνεκα τῆς μακρᾶς καμπυλώσεως
 καὶ τοῦ Καρκίνου
 τοὺς κάμπτοντος τοὺς βραχίονας
 κατ' ἄλλον τρόπον.
 Οὔτε εἶναι εὐκόλον εἰς σέ
 νὰ κυβερνᾷς
 τὰ ζωηρὰ τετράποδα
 ὑπὸ τῶν πυρῶν ἐκείνων,
 τὰ ὅποια ἔχουν εἰς τὸ στήθος,
 τὰ ὅποια ἐκφυσοῦν
 διὰ τοῦ στόματος καὶ τῶν ῥωθίωνων.
 Μετὰ δυσκολίας εἰς ἐμέ ὑπακούουν,
 ὅσάκις αἱ θυμοειδεῖς ψυχαί (των)
 ἤθελον θερμανθῆ,
 καὶ ὁ τράχηλός (των)
 ἀνθίσταται εἰς τοὺς χάλινους.
 Ἄλλὰ σύ,
 διὰ νὰ μὴ εἶμαι εἰς σέ αἴτιος
 θανατηφόρου δώρου,
 παιδί (μου), πρόσεξε,
 καί, ἐφ' ὅσον ἀκόμη
 ἡ κατάστασις ἐπιτρέπει,
 διόρθωσε τὰς ἐπιθυμίας σου.

Γραμματικά.—forsitām καὶ fortasse καὶ forsit (ἐκ τοῦ fors + sit + an) ἐπίρρ. = τάχα, ἴσως. lucus, ἰ ἄρσ. β' = ἄλσος. illic ἐπίρρ. τοπικόν = ἐκεῖ. urbs, ἰς θηλ. γ' = πόλις. concipiās ὑποτ. ἐν. τοῦ concipio, cēpi, cēptum, ἔρε 3 = συλλαμβάνω. anīmus, ἰ ἄρσ. β' = ψυχή, θυμός, νοῦς (conci pio anīmo = συλλαμβάνω ἐν νῶ, φαντάζομαι). delūbrum, ἰ οὐδ. β' = ἱερόν.

ditia αίτια. πληθ. οὐδ. γέν. τοῦ dīves, divītis καὶ dis dītis, οὐδ. dite
 πληθ. ditīa ἐπίθ. γ' = πλούσιος (Σ. divitior καὶ ditior Υ. divitissimus
 καὶ ditissimus). donum, i οὐδ β' = δῶρον. esse ἀπαρ. ἐν. τοῦ sum =
 εἶμαι. per πρόθ. + αίτ. = διά + γεν. insidīae, ārum θηλ. α' (πληθ.) = ἐνέ-
 δρα. iter, itinēris οὐδ. γ' = πορεία. forma, ae θηλ. α' = μορφή. fera, ae
 θηλ. α' = θηρίον, ἄγριον ζῷον. utque = et ut σύνδ. ἐναντιωματικός = καὶ ἄν.
 teneas ὑποτ. ἐν. τοῦ tenēo, tenūi, tentum, ēre 2 = τείνω, κρατῶ. nullus, a,
 um ἀντωνυμιακὸν ἐπίθ. = οὐδεὶς (γεν. nullīus, δοτ. nulli, αίτ. nullum, am,
 um, ἀφ. nullo, a, o). error, ōris ἀρσ. γ' = πλάνη. trahāris β' πρόσ. ὑποτ.
 παθ. ἐν. τοῦ trahor, tractus sum, trahi 3 = ἔλκομαι, παρασύρομαι tāmen
 ἀντιθ. σύνδ. = ὅμως adversus, a, um ἐπίθ. β' = ἀντίος, ἐναντίος. gradiēris
 μέλλ. παθ. ὄρ. τοῦ ἀποθετ. gradior, gressus sum, gradi 3 = βηματίζω, βαδίζω.
 cornu, us οὐδ. δ' = κέρας. Taurus, i ἀρσ. β' = Ταῦρος. Haemonīus, a, um,
 ἐπίθ. β' = ὁ Αἰμόνιος. arcus, us ἀρσ. δ' = τόξον. violentus, a, um ἐπίθ. β'
 = βίαιος, ὀρμητικός (vis). os, oris οὐδ. γ' = στόμιον, στόμα. Leo, ōnis
 ἀρσ. γ' = Λέων. saevus, a, um ἐπίθ. β' = ἄγριος, φοβερός, δεινός. circum-
 tus, us ἀρσ. δ' = περικύκλωσις, καμπύλωσις, περιφέρεια. curvantem μετ.
 ἐν. curvans, ntis τοῦ curvo, avi, atum, āre 1 = κάμπτω, κυρτώνω. brac-
 chium, i οὐδ. β' = βραχίων. longus, a, um ἐπίθ. β' = μακρός. Scorpio,
 ōnis ἀρσ. γ' καὶ Scorpius ἢ Scorpiōs, ii β' = Σκορπίος. atque σύνδ. συμπερ.
 = καί. aliter ἐπίρρ. τροπικὸν = ἄλλως, κατ' ἄλλον τρόπον. Cancer, Cancrī
 ἀρσ. β' = Καρκίνος. tibi δοτ. quadrupes, ēdis (quatuor + pes) ἐπίθ. γ' = ὁ, ἡ
 τετράπους, τὸ τετράπουν. animosus, a, um (animus) ἐπίθ. β' = εὐψυχος, ζωη-
 ρός, θυμώδης. ignis, is ἀρσ. γ' = πῦρ. illis ἀφαιρ. πληθ. τῆς δεικτ. ἀντων. ille,
 illa, illud = ἐκεῖνος. quos αίτ. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. qui, quae, quod =
 ὁ ὁποῖος. pectus, ōris οὐδ. γ' = στῆθος. habent ἐν. ὄρ. τοῦ habēo, ūi,
 itum, ēre 2 = ἔχω. ore ἀφ. ἐν. τοῦ οὐδ. γ' os, oris = στόμα. nāris, is θηλ.
 γ' = μυκτῆρ, ρῳθῶν. efflant ἐν. ὄρ. τοῦ efflo (ex + flo), avi, atum, āre 1 =
 ἐκπνέω, ἐκφυσῶ. promptus, a, um μετ. παθ. παρ. τοῦ p̄r̄mo, prompsi,
 promptum, ēre 3 = ἐξαιρῶ, προφέρω, δεικνύω (ὡς ἐπίθ. τὸ promptus =
 πρόδηλος, πρόχειρος, ἐτοιμος, εὐκόλος, ἀλλ' εὐχρηστον μόνον κατ' ἀφαιρ.
 ἐν. μετὰ τῆς in prompta = πρόχειρον, ὀάδιον, εὐκόλον). regere ἀπαρ. ἐν.
 τοῦ rēgo, xi, ctum, ēre 3 = κυβερνῶ, ἡνιοχῶ. vix ἐπίρρ. = μόλις, μετὰ δυ-
 σκολίας. me αίτ. patiuntur γ' πληθ. ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ ἀποθετικοῦ p̄t̄ior,
 passus sum, pati 3 = πάσχω τι. ἀνέχομαι, ὑπομένω, ὑπακούω. ubi ἀνα-
 φαρ. τοπικὸν καὶ χρονικὸν ἐπίρρ. = ὅπου, ἐνθα, ὅταν, ὁσάκις. acer, acris,
 acre ἐπίθ. γ' = ὀξύς, ἄγριος, θυμοειδής. incaluēre καὶ incaluēgunt γ' πληθ.
 παρακ. ὄρ. τοῦ incālēscō, incālūi, —, ēre 3 = θερμαίνομαι, καίομαι. cer-
 vix, icis θηλ. γ' = αἰχῆν, τραχίλος. repugnat ἐν. ὄρ. τοῦ repugno, avi,
 atum, āre 1 = ἀντιμάχομαι, ἀνθίσταμαι. hābēnae, ārum θηλ. α' = ἡνία,
 χαλινὸς (ἐκ τοῦ habeo, συνήθως ἐν πληθ.). at ἀντιθετ. σύνδ. = ἀλλά. tu ὄν.
 προσ. ἀντ. β' προσ. = σύ. funestus, a, um ἐπιθ. β' = πολυπενθής, ὀλέθριος,
 θανατηφόρος. ne ἀρνητικός τελ. σύνδ. = ἵνα μῆ. sim ὑποτ. ἐν. τοῦ sum.
 tibi δοτ. προσ. ἀντων. β' προσ. tu. munus, ēris οὐδ. γ' = δῶρον. auctor,
 ōris ἀρσ. καὶ θηλ. γ' = ὁ πράξας, ὁ κτίστης, ὁ αἴτιος (ἐκ τοῦ augeo). nate

κλητ. τοῦ natus, ἰ ἄρσ. β' = γεννηθεῖς, υἱός (ἐκ τῆς μετ. τοῦ nascor = γεν-
νώμαι). cave προστ. ἐν. τοῦ cāvēō, cāvi, caūtum, ēre 2 = εὐλαβοῦμαι, φυ-
λάττομαι, προσέχω. dum χρον. σύνδ. = ἐνῶ, ἐφ' ὅσον ἀκόμη, ἕως. rēs, rēi,
θηλ. ε' = πράγμα, κατάστασις, περίστασις. sinit ἐν. ὄρ. τοῦ sino, sivi, si-
tum, ēre 3 = ἀφίημι, ἐπιτρέπω. tua αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς κτητ. ἀντων. β'
προσώπου tuus, a, um = σός. corrige προστ. ἐν. τοῦ corrigo (cum + rego),
corrēxi, correctum, ēre 3 = διορθῶ, ἐπανορθῶ, ἀλλάσσω. vota αἰτ. πληθ.
τοῦ votum, ἰ οὐδ. β' = εὐχή, ἐπιθυμία, πόθος (ἐκ τῆς μετ. τοῦ vōneo,
vōni, votum, ēre 2 = εἶχομαι).

Συντακτικὰ.—esse ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.). lucos-urbes-delubra ὑποκ.
τοῦ ἀπαρ. ditia ἐπιθ. διορ. donis ἀφαιρ. αἰτίας. utque... teneas ἐναντιω-
ματικὴ πρότ. + ὑποτακτ. errore ἀφαιρ. ποιητικοῦ αἰτίου. adversi ἐπιρρη-
ματικὸν κατηγορ. curvantem ἐπίθ. μετ. circumit ἀφαιρ. αἰτίας. tibi
δοτ. προσωπικῆ. regere ὑποκ. τῆς ἀπροσώπου φράσεως in promptu est.
ignibus ἀφαιρ. αἰτίας. quos habent... efflant ἀναφ. προστ. ore - naribus
ἀφαιρ. ὄργανικαί. me ἀντικ. ubi... incaluere χρον. πρότ. ἀορίστου ἐπανα-
λήψεως. habenis ἀντικ. ne sit τελ. ἀρνητ. πρότ. tibi δοτ. ἀντιχαριστικῆ.
auctor κατηγ. muneris γεν. αἰτίας. funesti ἐπιθ. διορ. dum... sinit χρον.
πρότ. vota ἀντικ.

Πραγματικὰ.—illic δηλ. εἰς τὰ ὕψη τοῦ οὐρανοῦ. teneas viam δηλ.
τὴν ἐκλειπτικὴν, μέγιστον κύκλον τῆς οὐρανοῦ σφαίρας, τὴν κανονικὴν
τροχίαν, ἣν διαγράφει ὁ ἥλιος ἐντὸς ἐνὸς ἔτους κατὰ τὴν φαινομενικὴν
αὐτοῦ κίνησιν περὶ τὴν γῆν καὶ διὰ μέσου τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Ζωδιακοῦ
κύκλου. Ἡ εὐθεῖα, ἣτις ἀγεται καθέτως πρὸς τὸ ἐπίπεδον τοῦ κύκλου τῆς
ἐκλειπτικῆς καὶ διέρχεται διὰ τοῦ κέντρου αὐτοῦ, καλεῖται **ἄξων** τῆς ἐκλει-
πτικῆς, κατέχει δὲ τὴν οὐρανοῦ σφαῖραν εἰς δύο σημεῖα, ὀνομαζόμενα **πό-
λοι** τῆς ἐκλειπτικῆς. Ὁ Ζωδιακὸς κύκλος ταυτίζεται πρὸς τὴν ἐκλειπτικὴν,
ἐν αὐτῷ δὲ κινεῖται ὁ ἥλιος, ἡ Σελήνη, ὅτι κύριοι πλανῆται καὶ τινες
μικρότεροι καὶ διαιρεῖται εἰς δώδεκα σημεῖα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τοὺς δώ-
δεκα Ζωδιακοὺς ἀστερισμούς. Tauri ὁ Ταῦρος εἶναι εἰς ἐκ τῶν 12 ἀστερι-
σμῶν τοῦ Ζ. Κ. βορείως τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἡ μυθολογία λέγει ὅτι ὁ Ζεὺς με-
τεμορφώθη εἰς Ταῦρον, ὅτε ἤρπασε τὴν ὥραιαν Εὐρώπην, θυγατέρα τοῦ
Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοινίκης. Ὁ ἀστερισμὸς οὗτος ἐκινεῖτο ἐξ ἀντιθέ-
του διευθύνσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν τροχίαν τοῦ ἥλιου, διότι ὁ ἥλιος φέ-
ρεται ὑπὸ τοῦ Κριοῦ πρὸς τὸν Ταῦρον, ἀπὸ τοῦ Ταύρου πρὸς τοὺς Διδύ-
μους κλπ. Haemonii arcus εἶναι ὁ ἀστερισμὸς τοῦ τοξοφόρου Χείρωνος,
ὅστις ἦτο εἰς ἐκ τῶν Κενταύρων, οἱ ὅποιοι παριστάνοντο ὡς τέρατα κατὰ
μὲν τὸ ἥμισυ πρὸς τὰ ἄνω ἔχοντα ἀνθρώπινον σῶμα, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον
ἥμισυ πρὸς τὰ κάτω ἔχοντα σῶμα ἵπλου. Οὗτοι κατόκουν τὴν μεταξὺ Ὀσ-
σης καὶ Πηλίου θεσσαλικὴν γῆν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξεδιόχθησαν ὑπὸ τοῦ Πειρί-
θου, βασιλέως τῶν Λαπιθῶν. Λέγεται ὅτι ὁ Χείρων ἐξῆσεν ἐν Αἰμονίᾳ, τῇ
σημερινῇ Θεσσαλίᾳ, καὶ ὑπῆρξε παιδαγωγὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τοῦ Ἀχιλ-
λέως καὶ μετὰ τὸν θάνατον κατηστερώθη. Leonis εἶναι ὁ ἀστερισμὸς τοῦ
Λέοντος, πέμπτος κατὰ σειρὰν τοῦ Ζ. Κ. κείμενος ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ βό-

ρειον ἡμισφαίριον καὶ συμβολίζων τὸν λέοντα τῆς Νεμέας, ὃν ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς. Scorpiō ὁ Σκορπιός εἶναι ὁ ὄγδος ἐκτεταμένος καὶ λίαν εὐδιάκριτος ἀστερισμὸς τοῦ Ζ. Κ. ἐκ πολλῶν λαμπρῶν ἀστέρων ἀπτελούμενος, ὁ ὁποῖος μὲ τοὺς φοβεροὺς ὄνυχας καὶ μὲ τὸ τρομερὸν κέντρον εἰς τὸ ἄκρον τῆς πελωρίας οὐράς του κατετρόμαξε τὸν Φαέθοντα καὶ ἤλλαξε πορείαν μὲ τὰ γνωστὰ ἀποτελέσματα· οἱ βραχίονες τοῦ Σκορπιίου, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐστραμμένοι πρὸς ἀνατολάς, ἐκτείνονται εἰς μῆκος καὶ κάμπτονται εὐθύς ἐξ ἀρχῆς. Μυθολογικῶς ἦτο ἔντομον, τὸ ὁποῖον ἔδῃξε διὰ τοῦ πλήκτρον τὸν Ὁρίωνα καὶ κατηστερώθη. Cancrum ὁ Καρκίνος (κάβουρας, ἀστακὸς) εἶναι εἰς τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Ζ. Κ. περιλαμβάνων 83 ἀστέρας, οἱ δὲ βραχίονες αὐτοῦ ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς τοῦ Σκορπιίου εἶναι ἐστραμμένοι πρὸς δυσμὰς καὶ κάμπτονται ὀλίγον καὶ μόνον περὶ τὸ ἄκρον. Κατὰ τὴν μυθολογίαν ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἥρας, ἵνα παρεμποδίση τὸν Ἡρακλέα καὶ μὴ φονεύσῃ τὴν Λεωναίαν Ὑδραν. Καὶ ὁ μὲν Ἡρ. συνέτριψε τὸν Καρ., ἡ δὲ Ἥρα κατηστέρωσεν αὐτόν. Ὁ ἀστερισμὸς οὗτος εἶναι ἀμυδρὸς καὶ περιλαμβάνει τὸ βορειότατον τμήμα τῆς ἐκλειπτικῆς. res sinit τῶρα εἶναι δυνατὸν νὰ προληφθῇ τὸ κακόν, ἐνῷ ἀργότερον, ὅταν θὰ ἐκκινήσῃ τὸ ἄρμα, θὰ ἐπέλθῃ τὸ μοιραῖον.

Νόημα.— Ὁ ἄλλος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ πορεία τοῦ Ἡλιακοῦ ἄρματος εἰς τὰ οὐράνια ὕψη θεωρεῖται ἐπικίνδυνος, εἶναι ἐκ τοῦ ὅτι δέν πρόκειται τοῦτο νὰ διέλθῃ μέσῳ ἀλσέων καὶ πόλεων καὶ πλουσιῶν ἱερῶν, ἀλλὰ μέσῳ ἐνεδρῶν καὶ ἀγρίων θηρίων. Ἐάν καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὁ Φαέθων δειχθῇ στιβαρὸς κυβερνήτης, ὅμως θὰ εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ πορεία δι' αὐτὸν μέσῳ τῶν ἀστερισμῶν τῶν κεράτων τοῦ Ταύρου, τῶν Αἰμονίων τόξων, τοῦ Λέοντος, τοῦ Σκορπιοῦ καὶ τοῦ Καρκίνου. Ἐπὶ πλέον δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ θυμοειδεῖς ἵπποι οἱ σύροντες τὸ ἄρμα, ὁσάκις θερμανθῇ ὁ τράχηλός των, μὲ δυσφορίαν ὑπακούουν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἥλιον. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Ἥλιος συνιστᾷ εἰς τὸν υἱὸν του, ὅπως μεταβάλλῃ γνώμην.

Περίληψις.—1) Ἄλλοι λόγοι δι' οὓς εἶναι ἐπικίνδυνος ἡ πορεία καὶ 2) Συμβουλή πρὸς Φαέθοντα περὶ ἀλλαγῆς γνώμης.

Στίχοι 90+102

Scilicet ut credas
te genitum (esse)
nostro sanguine
petis certa pignera?
do certa pignera
timendo
et patrio metu
probor esse pater.
Ecce aspice
meos vultus.
utinamque posses
inserere oculos
in pectora,

Ἀηλαδή, ἵνα πιστεύσης,
ὅτι σὺ ἔχεις γεννηθῆ
ἐκ τοῦ ἰδικοῦ μας αἵματος,
ζητεῖς ἀσφαλῆ τεκμήρια;
Δίδω ἀσφαλῆ τεκμήρια
διὰ τοῦ φόβου (μου)
καὶ διὰ τοῦ πατρικοῦ φόβου
ἀποδεικνύομαι, ὅτι εἶμαι πατήρ (σου).
Ἴδου κύτταξε
τὴν μορφήν μου.
Καὶ εἶθε νὰ ἠδύνασο
νὰ ἐμβάλῃς τοὺς ὀφθαλμούς (σου)
εἰς τὰ στήθη (μου),

et deprendere
 intus
 patrias curas.
 Dēnīque circumspice.
 quicquid habet,
 dives mundus,
 eque tōt
 ac tantis bonis
 caeli terraeque
 marisque
 posce aliquid.
 nullam patiēre rēpūlsam.
 Dēprēcōr hoc unum,
 quod vero nomine
 est poena,
 non honor.
 poenam, Phāēthon,
 pro munere poscis.
 Quid tenes
 mea colla,
 ignāre,
 blandis lacertis?
 Nē dubita,
 dabitur,
 —Stygiās undas
 iūrāvīmus—
 quodcumque optāris.
 sed tu opta
 sapientius.

καὶ νὰ κατανόησῃς
 (τὰς) ἐντὸς (τοῦ στήθους μου)
 πατρικὰς φροντίδας.
 Τέλος κύτταξε γύρω σου,
 ὅ,τι δῆποτε ἔχει
 ὁ πλούσιος κόσμος,
 καὶ ἐκ τῶν τόσων
 καὶ τοσούτων ἀγαθῶν
 τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς
 καὶ τῆς θαλάσσης
 ζήτησον κάτι.
 Οὐδεμίαν θὰ εὔρης ἀρνησιν.
 Ἀπεύχομαι τοῦτο μόνον,
 τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ ἀληθὲς ὄνομα
 εἶναι ποινή,
 ὄχι τιμὴ.
 Ποινήν, Φαέθων,
 ἀντὶ δώρου ζητεῖς.
 Τί κρατεῖς
 τὸν τραχήλόν μου,
 ἀγνοῶν,
 μὲ ἱκετευτικούς βραχίονας;
 Μὴ ἀμφιβάλλῃς,
 θὰ δοθῇ,
 —ἐπὶ τῶν Στυγείων ὑδάτων
 ὠρκίσθημεν—
 ὅ,τι δῆποτε ἔχεις ἐπιθυμήσει.
 Ἐμπρὸς σὺ ἐπιθύμησον
 (κάτι) συνετώτερον.

Γραμματικά.—scīlicet ἐπίρρ. (scīre+licet)=ἴσθι δ' ὅτι, δῆλον ὅτι, δηλαδή. ut τελ. σύνδ.=ἵνα. noster, stra, strum κητ. ἀντων.=ἡμέτερος, ἰδι-
 κός μας. genitum (esse) ἀπαρ. παθ. παρακ. τοῦ gigno, genūi, genitum, ἔρε
 3=γεννώ (παθ. gignor, genitus sum, gigni). te αἰτ. ἐν. τῆς προσ. ἀντων.
 β' πρ. tu=σύ. sanguis, ἱnis ἄρσ. γ'=αἷμα. credas ὑποτ. ἐν. τοῦ credo,
 credīdi, credītum, ἔρε 3=πιστεύω. pignera αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. γ' pignus,
 ὄρις καὶ ἔρις=ἐνέχυρον, τεκμήριον. certa αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. β' cer-
 itum, a, un=βέβαιος, ἀσφαλής. petis β' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ pēto, ἱνὶ καὶ ἱ.
 itum, ἔρε 3=ζητῶ. do ἄ πρόσ. ἐν. ὄρ., dedi, datum, dare 1=δίδωμι. ti-
 mendo ἀφαιρ. ἐν. τοῦ γερονδίου τοῦ timēo, ἱι,—, ἔρε 2=φοβοῦμαι (Γε-
 ρούνδιον γεν. timendi, δοτ. ndo, αἰτ. ndum, ἀφαιρ. ndo. τὸ Γερονδίου
 ἰσοδυναμεῖ μὲ ἔναρθρον ἀπαρ., ὅπερ μὲ ἀφηρημένον οὐσιαστ.). patrius, a,
 um ἐπίθ. β'=πατρικός. pater, tris ἄρσ. γ'=πατήρ. esse ἀπαρ. ἐν. τοῦ sum.
 metu ἀφαιρ. τοῦ metus, us ἄρσ. δ'=φόβος. p̄bor ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ pro-
 bor, atus sum, āri 1=δοκιμάζομαι, κρίνομαι, ἀποδεικνύομαι. aspice προστ.
 ἐν. τοῦ aspicio, aspēxi, aspēctum, ἔρε 3=προσβλέπω, παρατηρῶ, κυττάζω.

vultus αἰτ. πληθ. τοῦ vultus καὶ voltus, us ἄρσ. δ' = ὄψις, μορφή, πρόσωπον. ecce ἐπίρρ. εἰς θέσιν ἐπιφωνήματος θαυμασμοῦ = ἰδοῦ. meos αἰτ. πληθ. τῆς κτητ. ἄντων. α' προσ. meus, a, um = ἐμός. utīnam (uti + nam) εὐχετικὸν ἐπίρρ. = εἶθε. oculus, i ἄρσ. β' = ὄφθαλμός. ἰν πρόθ. + αἰτ. = εἰς + αἰτ. pectōra αἰτ. πληθ. τοῦ pectus, ὄρις οὐδ. γ' = στῆθος. posses παρατ. ὑποτ. τοῦ possum, potūi, posse = δύναμαι. inserere ἀπαρ. ἐν. τοῦ insēro, inserūi, insertum, ēre 3 = ἐνεῖρω, ἐντίθημι, ἐμβάλλω. intus ἐπίρρ. = ἐντός, ἐνδον. deprehēre ἀπαρ. ἐν. τοῦ deprehendo καὶ deprehendo, deprehēndi, deprehēnsūm, ēre 3 = καταλαμβάνω, κατανοῶ. cura, ae θηλ. α' = φροντίς, μέριμνα. dēnīque ἐπίρρ. = τέλος, τελευταῖον, καὶ ἔπειτα. quisquis. quidquid ἢ quicquid (οὐσ.) καὶ quodquod (ἐπιθ.) ἀναφ. ἄντων. = ὅστις, ὅστις δήποτε, ἥτις δήποτε, ὅ, τι δήποτε. habet ἐν. ὄρ. τοῦ habeo, ūi, ūtum, ēre 2 = ἔχω. dives, ūtis ἐπίθ. γ' = πλούσιος. circumspīce προσ. ἐν. τοῦ circumspīcio, spēxi, spēctum, ēre 3 = περιβλέπω, κυττάζω γύρω. mundus, i ἄρσ. β' = κόσμος. eque = et e πρόθ. + ἀφαιρ. = ἐκ + γεν. τὸτ ἄλλιτος δεικτ. ἄντων. = τοσοῦτοι, τοσαῦται, τοσαῦτα, τόσοι. ac σύνδ. συμπλ. = καί. tantus, a, um δεικτ. ἄντων. = τοσοῦτος, τόσος. caelum, i οὐδ. β' = οὐρανός. terra, ae θηλ. α' = γῆ. mare, is οὐδ. γ' = θάλασσα. posce προστ. ἐν. τοῦ posco, pōpōsci, —, ēre 3 = αἰτῶ τι παρά τινος, ζητῶ. alīquis, alīquid ἄόρ. οὐσιαστ. ἄντων. = τις, τι. bonis ἀφ. πληθ. τοῦ bonum, i οὐδ. β' = ἀγαθόν. nullus, a, — um ἄντωνυμιακὸν ἐπίθ. = οὐδεὶς. patiēre ἀρχαϊκότερος τύπος ἀντὶ patiēris β' προστ. μέλλ. παθητ. ὄρ. (patiar, patiēris, patiētur...) τοῦ ἀποθετικοῦ patior, passus sum, pati 3 = πάσχω, ἀνέχομαι, δέχομαι, εὐρίσκω. rēpūlsa, ae θηλ. α' = ἀνάνευσις, ἀποδοκιμασία, ἀρνησις (ἐκ τοῦ repello = ἀπωθῶ, ἀποκρούω). deprehēcor ἀποθετικόν, atus sum, āri 1 = παραιτοῦμαι τι, ἱκετεύω μὴ γενέσθαι τι, ἀπεύχομαι. hoc οὐδ. αἰτ. ἐν. τῆς δεικτ. ἄντων. hic, haec, hoc = οὗτος, αὕτη, τοῦτο. solum αἰτ. ἐν. τοῦ ἄντωνυμιακοῦ ἐπιθ. solus, a, um = μόνος. quod οὐδ. ἀναφ. ἄντων. qui, quae, quod = ὅς, ἢ, ὅ. verus, a, um ἐπίθ. β' = ἀληθής. nomīne ἀφαιρ. ἐν. τοῦ nomen, ūnis οὐδ. γ' = ὄνομα. roena, ae θηλ. α' = ποινή. honor καὶ honos, ōris ἄρσ. γ' = τιμή. pro πρόθ. + ἀφαιρ. = ὑπὲρ ἢ ἀντὶ + γεν. munere ἀφαιρ. ἐν. τοῦ munus, ūris οὐδ. γ' = δῶρον. poscis β' προ. ἐν. ὄρ. τοῦ posco, pōpōsci, —, ēre 3 = ζητῶ. qui καὶ quis, quid ἐρωτημ. ἄντων. = τίς, τί (διατί). meus, a, um κτητ. ἄντων. α' προ. = ἐμός. collum, i οὐδ. β' = τράχηλος, ζυγός. tenes ἐν. ὄρ. τοῦ tenēo, tenūi, tentum, ēre 2 = τείνω, κρατῶ. blandus, a, um ἐπίθ. β' = κολακευτικός, θωπευτικός, ἱκετευτικός. ignare κλητ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. β' ignarus, a, um = ὁ μὴ εἰδώς, ἀγνοῶν. lacertus, i ἄρσ. β' = βραχίον, ἀγκάλη, χεῖρ. nē συνδ. = μὴ (μετὰ προστακτικῆς). dubita προστ. ἐν. τοῦ dubito, avi, atum āre 1 = ἐνδοιάζω, ἀμφιβάλλω. dabor (dabēris, dabītur...) μέλλ. παθ. ὄρ. τοῦ dor, datus sum, dari 1 = δίδομαι. Stýgīus, a, um ἐπίθ. β' = Στύγιος, ὁ τῆς Στυγός. iuravīmus παρακ. ὄρ. τοῦ iuro, avi, atum, āre 1 = ὀρκίζομαι. unda, ae θηλ. α' = κύμα, ὕδωρ. quicumque, quāecumque, quodcumque ἀναφ. ἄντων. = ὅστις δήποτε, ἥτις δήποτε, ὅ, τι δήποτε (ἢ προσθήκη τοῦ μορίου cumque προσδίδει γενικώτερον ἢ ἀόριστον

χαρακτήρα). optāris ἀντί optavēris παρακ. ὑποκ. τοῦ opto, avi, atum, āre I=προαιροῦμαι. εὐχομαι, ἐπιθυμῶ. sed σύνδ. ἀντιθ.=ἀλλὰ καὶ ἐπομένης προστακτικῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν=ἐμπρός, λοιπόν. tu ὄν. προσ. ἀντι. β' προσ.=σύ. sapiētīus αἰτ. ἐν. οὐδ. συγκριτ. βαθ. τοῦ μονοκαταλήκτου ἐπιθ. γ' sapiens, ntis=σοφός, φρόνιμος, συνετός (Σ. sapiētīor, ius V. sapiētīssimus, a, um).

Συντακτικά. —ut... credas τελ. πρότ. genitum (esse) ἀντικ. (εἶδ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ credas ἔξαρτ. τε ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. sanguine ἀφαιρ. καταγωγῆς (τοιαύτην δέχονται τὰ ῥήμ. gignor=γίγνομαι, γεννώμαι πρβλ. τὸ τοῦ Ξενοφῶντος: Δαρειῶν καὶ Παρυσάτιδος γίγνονται παῖδες δύο, nascor=γεννώμαι, orior=ἀνατέλλω, κατάγομαι). timendo—metu ἀφαιρ. ὄργανικαί. esse ἀντικ. (εἶδ. ἀπαρ.). pater κατηγ. utinam posses ὑποτακτ. δηλοῦσα ἀνεκπλήρωτον εὐχὴν. inserere—deprendere ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἔξαρτώμ. ἐκ τοῦ posses. quicquid ἀντικ. aliquid ἀντικ. quod... est ἀναφ. πρότ. nomine ἀφαιρ. τοῦ κατὰ τι. poena—honor κατηγ. lacertis ἀφαιρ. ὄργανον. iuravimus ἐτέθη πληθ. ἀντι ἐνικοῦ ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον' πρβλ. ἐτέλεσε τοὺς γάμους του. quodcumque optaris ἀναφ. πρότ. ὡς ὑποκ. τοῦ dabitur. sed ἐπομένης προστακτικῆς, ὡς καὶ ἐν τῇ ἑλλην., ἐρμηνεύεται παραχωρητικῶς=ἐμπρός, λοιπόν, ἔλα.

Πραγματικά.—timendo—metu ἡ ἐπανάληψις τῆς λέξεως «φόβος» ἀποδεικνύει ὅτι ὁ πατὴρ ἀγωνιᾷ διὰ τὴν ζωὴν τοῦ υἱοῦ του, οἰονεὶ διασθανόμενος τὸ οἰκτρὸν τέλος του. vultus ἡ ὄψις τοῦ πατρὸς θὰ εἶναι κάτωχρος. intus τὰ στήθη τοῦ πατρὸς θὰ σπαράσσονται ἐκ τοῦ φόβου καὶ οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας θὰ ἔχουν ἐπιταχυνθῆ. ignare δηλ. τὸν ἐκ τοῦ δώρου κίνδυνον. blandis lacertis ὅπως τὰ τέκνα πολλάκις διὰ νὰ ἐπιτύχουν κάτι περιπτύσσονται τοὺς γονεῖς καὶ ἐκδηλώνουν ἱκετευτικῶς καὶ τρυφερῶς τὰς παρακλήσεις των, οὕτω καὶ ὁ Φαέθων ἔχει κρεμασθῆ ἀπὸ τὸν τραχήλου τοῦ πατρὸς, τὸν ὁποῖον θωπεύει διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν συγκατάθεσίν του.

Νόημα.—Ὁ Ἥλιος πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθεῦς πατρότητος προβάλλει ὡς ἐπιχείρημα εἰς τὸν υἱὸν του τὸν φόβον διὰ τὴν ζωὴν του, ὁ ὁποῖος εἶναι καταφανὴς εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ τὴν ἀγωνίαν, ἡ ὁποία κρύπτεται εἰς τὰ στήθη του. Συνιστᾷ δὲ εἰς αὐτόν, ὅπως ἐκλέξῃ ἄλλο λογικώτερον δῶρον ἐξ ὄλων τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν ἐπὶ γῆς, οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης, καθ' ὅσον τὸ αἰτηθὲν δὲν εἶναι δῶρον, ἀλλὰ ποινὴ ἐσχάτη δι' αὐτόν. Ὅταν δὲ εἶδε τὸν υἱὸν του κρεμάμενον ἐκ τοῦ τραχήλου του καὶ ἱκετεύοντα τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπικινδύνου ὑποσχέσεώς του, ἐτόνισεν ὅτι δὲν θὰ παραβῆ τὸν ὄρκον, ἐκτὸς εἰὰν ἀλλάξῃ ἐπιθυμίαν.

Περίληψις.—1) Ὁ φόβος καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ Ἠλίου διὰ τὴν ζωὴν τοῦ Φαέθοντος εἶναι ἀπόδειξις σοβαρὰ τῆς πατρότητός του καὶ 2) Συμβουλὴ ἐκλογῆς λογικωτέρου δώρου.

Στίχ. 103+110

Finiērat monitus.
ille tamen

Εἶχε τελειώσει τὰς συμβουλὰς.
Ἐκεῖνος ὁμοῦς

repugnat dictis
propositumque premit
flagratque cupidine
currus.

Ergo cunctātus genitor,
qua licūit,
dedūcit iuvenem
ad altos currus,
Vulcānīa munēra.
Aurēus erat axis,
temo aurēus,
aurēa curvātūra
summae rotae,
argenteus ordo rādiōrum.
chrysdilīthi per iuga
positaeque ex ordīne
gemmae
repercūssō Phoebo
reddebant clara lumīna.

ἐναντιοῦται εἰς τὰ λεχθέντα
καὶ εἰς τὸ προκειμένον ἐπιμένει
καὶ φλέγεται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας
τοῦ ἄρματος.

Ὁ Δην ἐπιβραδύνας ὁ γεννήτωρ,
ὅσον ἐπετράπη,
ὀδηγεῖ τὸν νεανίαν
πρὸς τὸ ὑψηλὸν ἄρμα,
Ἡφαίστειον δῶρον.
Χρυσοῦς ἦτο ὁ ἄξων,
ὁ ὄνυμος χρυσοῦς,
χρυσοῦν τὸ περιβλήμα
τῆς ἐπιφανείας τῶν τροχῶν,
ἀργυρὰ ἢ σειρὰ τῶν ἀκτίνων.
Οἱ χρυσόλιθοι κατὰ μήκος τοῦ ζυγοῦ
καὶ οἱ τοποθετημένοι κατὰ σειρὰν
πολύτιμοι λίθοι,
ἀνακλωμένον τοῦ ἡλιακοῦ φωτός,
ἀπέδιδον λαμπρὰν ἀκτινοβολίαν.

Γραμματικά.—finiērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ finīo, īni, ītum, īre 4=ὀρίζω, τελειώνω. monītus αἰτ. πληθ. τοῦ monītus, us ἄρσ. δ'=παραίνεις, συμβουλὴ (ἐκ τοῦ monēo). dictis δοτ. πληθ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ dico, xi, ctum, ēre 3=λέγω (dicta=τὰ λεχθέντα). tamen ἀντιθ. σύνδ.=ὅμως. ille δεικτ. ἀντ.=ἐκεῖνος. repugnat ἐν. ὄρ. τοῦ repugno, avi, atum, āre 1=ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι. propositum, i (propono) οὐδ. β'=τὸ προκειμένον, πρόθεσις, ἀπόφασις. premit ἐν. ὄρ. τοῦ premo, pressi, pressum, ēre 3=πιέζω, ἐπιμένω. flagrat ἐν. ὄρ. τοῦ flagro, avi, atum, āre 1=φλέγομαι, καίομαι. cupīdo, īnis θηλ. γ'=ἐπιθυμία, πόθος (ἐκ τοῦ cupīo). currus, us ἄρσ. δ'=ἄρμα. ergo σύνδ.=οὐ ἔνεκα, δι' ὅ, ὅθεν (ἄλλοτε εἶναι πρόθεσις). qua ἐπίορ.=ὅποι, καθάπερ, ὅσον. licūit παρακ. ὄρ. τοῦ ἀπροσώπου licet, licūit καὶ licītum est, licēre 2=ἔξεστί τι, ἐπιτρέπεται. genitor, ōris (gigno) ἄρσ. γ'.=ὁ γεννήτωρ, ὁ πατήρ. cunctatus μετ. παθ. παρακ. τοῦ ἀποθετικοῦ cunctor, ātus sum, āri 1=μέλλω, ἀναβάλλω, βραδύνω. ad πρόθ.+αἰτ.=πρὸς+αἰτ. altus, a, um ἐπίθ. β'=ὑψηλός. dedūcit ἐν. ὄρ. τοῦ dedūco, xi, ctum, ēre 3=μετάγω, ὀδηγῶ. iūvenis, is ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=ὁ νέος, ὁ νεανίας, νέα, νεάνις. Vulcānīus, a, um ἐπίθ. β'=Ἡφαίστειος. munus, ēris οὐδ. γ'=δῶρον. currus αἰτ. πληθ. τοῦ curus, us ἄρσ. δ'=ἄρμα. aurēus, a, um ἐπίθ. β'=χρυσοῦς. axis, is ἄρσ. γ'=ἄξων. erat παρατ. τοῦ sum. tēmo, ōnis ἄρσ. γ'=ρουμός, τεμώνι, τημόνι. summa, ae θηλ. α'=ἡ ἐπιφάνεια, τὸ ἀνώτατον μέρος (ἐκ τοῦ summus, a, um ὑπερθ. βαθ. τοῦ superus). curvātūra, ae θηλ. α'=κύρτωμα, περιβλήμα. rota, ae θηλ. α'=τροχός, κύκλος (τῶν ὀχημάτων). rādīus, ii ἄρσ. β'=ραβδίον, ράβδος, ἀκτὶς ἡλίου. argenteus, a, um ἐπίθ. β'=ἀργυροῦς, ἐπάργυρος. ordo, īnis ἄρσ. γ'=τάξις, σειρὰ, διαδοχή. iugum, i οὐδ. β'=ζυγός. chrysdilīthus, i ἄρσ. καὶ θηλ. β'=χρυσόλιθος (ἐλλην. λέξις). positae μετ. παθ. παρακ. τοῦ pono, positus

ὁ γεννήτωρ, ὁ πατήρ. cunctatus μετ. παθ. παρακ. τοῦ ἀποθετικοῦ cunctor, ātus sum, āri 1=μέλλω, ἀναβάλλω, βραδύνω. ad πρόθ. + αἰτ.=πρὸς + αἰτ. altus, a, um ἐπίθ. β'=ὑψηλός. dedūcit ἐν. ὄρ. τοῦ dedūco, xi, ctum, ēre 3=μετάγω, ὀδηγῶ. iūvenis, is ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=ὁ νέος, ὁ νεανίας, νέα, νεάνις. Vulcānius, a, um ἐπίθ. β'='Ἡφαιστειος. munus, ēris οὐδ. γ'=δῶρον. currus αἰτ. πληθ. τοῦ curus, us ἄρσ. δ'=ἄρμα. aurēus, a, um ἐπίθ, β'=χρυσσοῦς. axis, is ἄρσ. γ'=ἄξων. erat παρατ. τοῦ sum. tēmo, ὄνις ἄρσ. γ'=ορμός, τεμώνι, τημόνι. summa, ae θηλ. α'=ἡ ἐπιφάνεια, τὸ ἄνωτατον μέρος (ἐκ τοῦ summus, a, um ὑπερθ. βαθ. τοῦ superus). curvātūra, ae θηλ. α'=κύρτωμα, περίβλημα. rota, ae θηλ. α'=-τροχός, κύκλος (τῶν ὀχημάτων). rādīus, ii ἄρσ. β'=ραβδίον, ράβδος, ἀκτὶς ἡλίου. argentēus, a, um ἐπίθ. β'=ἀργυροῦς, ἐπάργυρος. ordo, īnis ἄρσ. γ'=τάξις, σειρά, διαδοχὴ. iugum, i οὐδ. β'=ζυγός. chrysolīthus, i ἄρσ. καὶ θηλ. β'=χρυσόλιθος (ἔλλην. λέξις). positae μετ. παθ. παρακ. τοῦ pono, positus sum, poni 3=τοποθετοῦμαι (ἐνεργ. pono, sūi, sītum, ēre=θέτω). ex πρόθ. + ἀφαιρ.=ἐκ + γεν. ἢ, ὅπως ἐδῶ, κατὰ + αἰτ. ordine ἀφαιρ. (ιδεὲ ἄνωτέρω). gemma, ae θηλ. α'=πολύτιμος λίθος. clara αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ἐπιθ. β' clarus, a, um=λαμπρός. repercusso ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ rēpercūtior, rēpercūssus sum, rēpercūti 3=ἀπωθοῦμαι, ἀνακλῶμαι (ἐπὶ φωτός). reddebant παρατ. ὄρ. τοῦ reddo, īdi, ītum, ēre 3=ἀποδίδωμι. lumīna αἰτ. πληθ. τοῦ lumen īnis οὐδ. γ'=φῶς, λάμψις, ἀκτινοβολία. Phoebus, i ἄρσ. β'=Φοῖβος, ἡλιακὸν φῶς.

Συντακτικά.—monitus ἀντικ. dictis ἀντικ. τοῦ repugnat. cupidine ἀφαιρ. αἰτίας. currus γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ cupidine. cunctatus χρόν. μετ. qua licuit ἀναφ. πρότ. altos currus χοῆσις πληθ. ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον. Vulcania munera παράθεσις. axis ὑποκ. aureus κατηγ. temo ὑποκ. aureus κατηγ. curvatura ὑποκ. aurea κατηγ. summae γεν. ἀντικ. ordo ὑποκ. argenteus κατηγ. chrysolithi—gemmae ὑποκ. lumina ἀντικ. clara ἐπιθ. διορ. positae ἐπίθ. μετ. repercusso Phoebo ἀπόλυτος.

Πραγματικά.—finierat δηλ. ὁ πατήρ Ἡλῖος. ille δηλ. ὁ Φαέθων. repugnat ὁ Φαέθων παραμένει ἀμετάπειστος. cunctatus ὅσον ἦτο δυνατόν ὁ Ἡλῖος παρείλκυσε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς μοιραίας ἐπιθυμίας τοῦ υἱοῦ του. Vulcania munera ἰδὲ σχετικῶς ἐν στίχοις 1+18' τὸ ἄρμα προσέφερεν ὡς δῶρον ὁ Ἡφαιστος εἰς τὸν Ἡλίον. temo τὸ ἀπὸ τοῦ ἄξωνος μέχρι τοῦ ζυγοῦ ἐκτεινόμενον ξύλον. curvatura τὸ ἐπίσωστρον, δηλ. ἡ περιβάλλουσα τὸν τροχὸν μεταλλικὴ ἐπιφάνεια. radiogum δηλ. αἱ ἀκτίνες τοῦ τροχοῦ. chrysolithi λίθοι πολύτιμοι ποικίλων ἀποχρώσεων ἰδίᾳ χρυσοῦ ἢ κιτρίνου. gemmae ἐπίσης ἄλλοι πολύτιμοι λίθοι. reddebant lumina αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες προσπίπτουσαι ἐπὶ τῶν πολυτίμων λίθων ἀντανεκλῶντο κατὰ τρόπον λαμπρὸν εἰς πολύχρωμον ἀκτινοβολίαν.

Νόημα.—Παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ πατρὸς ὁ Φαέθων ἐπιμένει διακαῶς νὰ κυβερνήσῃ τὸ Ἡλιακὸν ἄρμα. Ἀφοῦ ἐπεβράδυνεν ὁ πατήρ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπικινδίνου ὑποσχέσεως, ἐφ' ὅσον χρόνον ἠδύνατο, ἀνεβίβα-

σεν ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτόν. Ἦτο δὲ τὸ ἄρμα δῶρον τοῦ Ἡφαίστου, ἔχον ἐκ χρυσοῦ τὸν ἄξονα, τὸ πηδάλιον καὶ τὸ περίβλημα τῶν τροχῶν, ἐξ ἀργύρου δὲ τὴν σειρὰν τῶν ἀκτίνων. Χρυσόλιθοι καὶ πολύτιμοι λίθοι εἶχον τοποθετηθῆ κατὰ μῆκος τοῦ ζυγοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀπέδιδον λαμπρὰν ἀκτινοβολίαν μὲ τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ ἠλιακοῦ φωτός.

Περίληψεις.—1) Ὁ Φαέθων παραμένει ἀμετάπειστος. 2) Ἀναβίβασις αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ἄρματος καὶ 3) Περιγραφή αὐτοῦ.

Στίχ. 111+121

Dumque magnanīmus Phāēthon	Καὶ ἐνῶ ὁ φιλόδοξος Φαέθων
ea mirātur	ταῦτα θαυμάζει
opusque perspīcit,	καὶ τὸ τεχνούργημα παρατηρεῖ,
ecce vigil Aurōra	ἰδοὺ ἡ ἄγρυπνος Ἥως
pātēfacit purpurēas fores	ἀνοίγει τὰς πορφυρᾶς θύρας
et plena rosārum atrīa	καὶ τὰ πλήρη ρόδων ἀνάκτορα
a rūtilo ortu.	ἀπὸ τῆς ἐρυθρῆς ἀνατολῆς.
diffugīunt stellae,	Διασκορπίζονται τὰ ἄστρα,
quārum agmina cōgit	τῶν ὁποίων τὰς παρατάξεις συνάγει
Lucifer	ὁ Ἑωσφόρος
et statīōne caeli	καὶ ἐκ τοῦ σταθμοῦ τοῦ οὐρανοῦ
exit novissīmus.	ἐξέρχεται τελευταῖος.
Quem ut vidit	Τοῦτον (δὲ) μόλις εἶδεν
Titan (Sol)	ὁ Τίταν (ἥλιος)
petēre terras	νὰ κλίνη πρὸς τὴν γῆν
mundumque rubescēre	καὶ ὁ κόσμος νὰ κοκκινίξῃ
cornuaque extrēmae lunae	καὶ τὰ κέρατα τῆς δυομένης σελήνης
vēlut evanescēre	οἰοεὶ νὰ ἀφανίζονται
impērat velocīb. Horis	διατάσσει τὰς ταχείας Ὠρας
iungēre equos.	νὰ ζεύξουν τοὺς ἵππους.
Celēres deae	Αἱ ταχεῖαι θεαί
perāgunt iussa	ἐκτελοῦν τὰ διαταχθέντα
ignemque vomēntes	καὶ πῦρ ἀποπνέοντας
satūros	τοὺς χορτάτους
sūco ambrōsīae	ἐκ χυλοῦ ἀμβροσίας
altis praesepīb. us	ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν φατνῶν
quadrupēdes (equos)	τετράποδας ἵππους
dūcunt	ὀδηγοῦν
adduntque	καὶ προσθέτουν
sonantīa frena.	τοὺς ἠχοῦντας χαλινοὺς.

Γραμματικά.—dumque=et dum χρον. σύνδ.=ἐνῶ. ea αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. is, ea, id=οὗτος, αὕτη, τοῦτο. magnanīmus, a. um ἐπίθ. β'=μεγαθύμος, τολμηρός, φιλόδοξος. miratur ἐνεστώσ ὄρ. τοῦ ἀποθετ. miror, ātus sum, āri l=θαυμάζω. opusque=et opus, ορῆσις οὐδ. γ'=ἔργον, τεχνούργημα, ἀριστούργημα. perspīcit ἐν. ὄρ. τοῦ perspī-

cīo, spēxi, spectum, ěre 3=διορῶ, παρατηρῶ. vigil, vigīlis μονοκατά-
 ληκτον ἐπίθ. γ'=ὕγιής, ἐρηγορός, ἄγρυπνος. rūtīlus, a, um ἐπίθ. β'=
 ξουθρωπός, ξανθός. patēfacit ěn. ὄρ. τοῦ patēfacīo, fēcī, factum, ěre 3=
 ἀνοίγω. ab πρόθ. + ἀφαιρ.=ἀπό+γεν. ortu ἀφαιρ. τοῦ ortus, us ἄρσ. δ'
 =ἀνατολή, γέννησις. purpurēus, a, um ἐπίθ. β'=πορφυρούς. Aurōra, ae
 θηλ. α'=Αὐγή, Ἥως. foris, is καὶ συνήθως fores, ĩum θηλ. γ'=θύρα.
 plenus, a, um ἐπίθ. β'=πλήρης. rosa, ae θηλ. α'=ρόδον. atrĭum, ii οὐδ.
 β'=ἄτριον, βασιλικὸν ἀνάκτορον, μέγαρον. diffugĭunt ěn. ὄρ. τοῦ diffūgĭo,
 diffūgĭ, —, ěre 3=διασκορπίζομαι, διαφεύγω. stella, ae θηλ. α'=ἄστρον.
 quārum θηλ. γεν. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. qui, quae, quod=ὄς, ἦ, ὄ.
 agmīna αἰτ. πληθ. τοῦ agmen, agmīnis οὐδ. γ'=ἄγημα, φάλαγξ, παρά-
 ταξις. cōgit ěn. ὄρ. τοῦ cōgo, cōgĭ, coactum, ěre 3=συνάγω, συλλέγω
 (ἐκ τοῦ cum+ago). lūcĭfer, ěra, ěrum ἐπίθ. β'=φωσφόρος (ἐδῶ ὡς οὐσ.
 ἄρσ. β' lūcĭfer, ěri='Εωσφόρος ἀστήρ, (ἐκ τοῦ lux+fero). statĭo, ōnis
 θηλ. γ'=σταθμός, θέσις. novissĭmus, a, um=νεώτατος, τελευταῖος ὑπερθ.
 βαθ. τοῦ ἐπίθ. β' novus, a, um=νέος (Σ. novĭor, ĩus). exit ěn. ὄρ. τοῦ
 exĕo, exĭvi καὶ exĭi, exĭtum, exĭre 4=ἐξέρχομαι. quem αἰτ. ěn. τῆς
 ἀναφ. ἀντων. qui, ἡ ὁποία ἐν ἀρχῇ περιόδου ἢ κώλου ἐρμηνεύεται δεικτι-
 κῶς μετὰ τινος συνδέσμου. petĕre ἀπαρ. ěn. τοῦ peto, ĩvi καὶ ĩi, ĩtum,
 ěre 3=ζητῶ, ἔρχομαι, διευθύνομαι, ἀποκλίνω. ut χρὸν. σύνδ.=εὐθύς ὡς,
 μόλις. mundus, i ἄρσ. β'=κόσμος. rubescĕre ἀπαρ. ěn. τοῦ rubĕsco, ru-
 bŭi, —, ěre 3=ἐρυθραίνομαι, ἀρχίζω νὰ κοκκινίζω (τὸ ρ. ἐναρκτικὸν λόγφ
 τοῦ sc). cornua αἰτ. πληθ. τοῦ cornu, us οὐδ. δ'=κέρας. extrĕmus, a, um,
 ὑπερθ. βαθ.=ἔσχατος τελευταῖος, δυόμενος (περὶ σελήνης) Θ. dĕn ὑπάρχει
 ἢ ἐνίοτε λαμβάνεται τὸ exter ἢ extĕrus=ὁ ἔξω εὐρισκόμενος Σ. extĕrior=
 ἐξώτερος (πρβλ. ἐξτρεμισμός=πολιτικὸν δόγμα καὶ σύστημα ἄκρων, ἀδια-
 λαξία). vēlut καὶ vēlutī ἑλίρρ.=ὡσπερ, οἰοεὶ, ὡσάν. evanescĕre ἀπαρ.
 ěn. τοῦ evanesco, evanŭi, —, ěre 3=ἀφανίζομαι, ἐξαλείφομαι. luna, ae
 θηλ. α'=σελήνη. iungĕre ἀπαρ. ěn. τοῦ iungo, nxi, nctum, ěre 3=ζεύ-
 γνυμι. Tĭtan, ānis γ' καὶ Tĭtanus, i β'=Τιτάν. velox, ōcis μονοκατάλη-
 κτον ἐπίθ. γ'=ταχύς, εὐκίνητος (Σ. velocĭor, ĩus Y. velocissĭmus). impĕ-
 rat ěn. ὄρ. τοῦ impĕro, avi, atum, āre 1=διατάσσω. Horae, ārum θηλ.
 α'=Ὁραι. iussum, i οὐδ. β'=διαταγή (ἐκ τῆς μετ. τοῦ iubeo=διατάσσω).
 dea, ae θηλ. α'=θεά. celer, celĕris, celĕre ἐπίθ. γ'=ταχύς. perāgunt ěn.
 ὄρ. τοῦ perāgo, ēgi, āctum, ěre 3=περιάγω, διαπράττομαι, ἐπιτελῶ. ignis,
 is ἄρσ. γ'=πῦρ. vomens, ntis μετ. ěn. τοῦ vomo, vomŭi, vomĭtum, ěre
 3=ἐμῶ, ἐξερεύγομαι, ἀποπνέω. ambrōsia, ae θηλ. α'=ἀμβροσία. succus, i
 ἄρσ. β'=χυλός, χυμός. sātūr, satŭra, satŭrum (satis) ἐπίθ. β'=κεκορε-
 σμένος, πλήρης, χορτάτος (satura=σκωπτικὸν ποίημα). praesĕpes καὶ prae-
 sĕpis, is θηλ. γ'=φάτνη. altus, a, um ἐπίθ. β'=ὑψηλός. quadrŭpes, pĕ-
 dis μονοκατάλ. ἐπίθ. γ'=ὁ τετράπους. ducunt ěn. ὄρ. τοῦ ducō, xi, ctum,
 ěre 3=ἄγω, ὀδηγῶ. addunt ěn. ὄρ. τοῦ addo, ĩdi, ĩtum, ěre 3=προσθέτω.
 sonantĭa αἰτ. πληθ. οὐδ. μετ. ěn. sonans, ntis τοῦ sono, sonŭi, sonĭtum,
 āre 1=ἦχῶ. frenum, i οὐδ. β'=χαλινός, φρένο.

Συντακτικὰ.—dumque...miratur... perspicit χρόν. προτ. ea ἀντικ.

τοῦ miratur. opus ἀντικ. τοῦ perspicit. vigil ἐπιθ. διορ. rosarum γεν. περιεχομένου. stellae ὑποκ. quarum... cogit ἀναφ. πρότ. Lucifer ὑποκ. agmina ἀντικ. statione ἀφαιρ. τοπική. novissimus κατηγορ. (ἰδὲ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ: **νέαιος**). ut vidit χρον. πρότ. petere—rubescere—evanescere ἀντικ. τοῦ vidit. quem ἀντικ. τοῦ vidit καὶ ὑποκ. τοῦ petere. terras ἀντικ. τοῦ petere. mundum ὑποκ. τοῦ rubescere. cornua ὑποκ. τοῦ evanescere. lunae γεν. κτητική. Horis ἀντικ. τοῦ inperat. velocibus ἐπιθ. διορ. iungere ἀντικ. (τελ. ἀφαρ.). iussa ἀντικ. τοῦ peragunt. quadripedes ἀντικ. τοῦ ducunt. vomentes ἐπιθ. μετ. ignem ἀντικ. τῆς μετ. saturos ἐπιθ. διορ. τοῦ quadrupedes. succo ἀφαιρ. συντακτικὴ εἰς τὸ saturos. altis praesepibus ἀφαιρ. τοπική. frena ἀντικ. τοῦ addunt. sonantia ἐπιθ. μετ.

Πραγματικά —εἰς τὴν πολυτελῆ τοῦ ἄρματος κατασκευήν. Aurora ἢ Ἡώς, τοῦ Ἥλιου ἢ ἀδελφῆς, ἧς σύζυγος ὁ Τιθωνός· τοῦτον ἐγκαταλείπει ἐγειρομένη ἀπὸ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ προηγείται τοῦ Ἥλιου. rutilus προβλ. τὰ τοῦ Ὀμήρου: **ἠριγένεια**, **ρόδοδάκτυλος** οἰνεὶ ροδίνους δακτύλους ἔχουσα, **κροκόπεπλος** οἰνεὶ ἐνδεδυμένη μὲ κροκωτὸν πέπλον λόφω τοῦ χρυσιζόντος χρώματος. atrium τὸ ἐπισημότατον διαμέρισμα τῆς Ῥωμαϊκῆς οἰκίας, ὡς παρ' Ὀμήφω **τὸ μέγαρον**, καὶ μετωνυμικῶς ἀνάκτορον. Ἦσαν δὲ καὶ ναῶν atria. Lucifer πρόκειται περὶ τοῦ πλανήτου τῆς Ἀφροδίτης διαγράφοντος τροχίαν μεταξὺ τῆς τροχίως τοῦ Ἐρμοῦ καὶ Γῆς. Ἡ γωνιώδης ἀπόστασις αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἥλιου εἶναι κάτω τῶν 49°, δι' ὃ καὶ εἶναι ὄρατος τρεῖς ὥρας πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου (**φωσφόρος**, **Ἐωσφόρος**, **Ἀθγερίνος**) ἢ καὶ μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους (**Ἐσπερος**, **Ἀποσπερίτης**). Οὗτος ἐγκαταλείπει τὴν ἐν Οὐρανῷ θέσιν του τελευταῖος. quem δηλ. Luciferum. Titan λέγεται οὕτω ὁ Ἥλιος ὡς υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Ὑπερίωνος, πρὸς ὃν καὶ ταυτίζεται· προβλ. τὸ τοῦ Ὀμήρου: **Ὑπερίωνος Ἡελίοιο**. evanescere ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ Ἥλιου τὸ δάνειον σέλας τῆς δυομένης σελήνης καθίσταται ἄορατον. Horis ἰδὲ ἐν στίχοις 19+30. quadrupedes οἱ 4 λευκοὶ ἵπποι τοῦ ἡλιακοῦ ἄρματος. sonantia οἱ χαλινοὶ ἧχουν λόφω τοῦ στολισμοῦ τῶν.

Νόημα. —Ἐνῷ κατάπληκτος ὁ Φαέθων παρατηρεῖ τὸ ἄρμα, ἢ ροδοδάκτυλος Αὐγὴ ἦνοιξε τὰς θύρας τοῦ Ἡλιακοῦ ἀνακτόρου. Ἀμέσως τὰ ἄστρα μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Αὐθγερινὸν δισχοροπίσθησαν, ὁ δὲ Ἥλιος ἰδὼν τοῦτον ἔξαφανιζόμενον, ὡς καὶ τὴν σελήνην δυομένην, ἔδωκε διαταγὴν εἰς τὰς θεὰς Ὠρᾶς νὰ ζεύξουν τοὺς ἵππους εἰς τὸ ἄρμα. Πράγματι αὐταὶ ἐξετέλεσαν τὴν διαταγὴν καὶ ἔθεσαν τοὺς χαλινούς εἰς τοὺς ἵππους, οἱ ὅποιοι ἦσαν ζῶηροι καὶ χορτάτοι ἐκ χυλοῦ ἀμβροσίας.

Περίληψεις: 1) Μεγαλοπρεπῆς ἐμφάνισις τῆς Ἡοῦς. 2) Διαταγὴ τοῦ Ἥλιου καὶ ἐκτέλεσις αὐτῆς, ὅπως ζευχθοῦν οἱ ἵπποι ὑπὸ τῶν Ὠρῶν.

Στίχ. 122+129

Tum pater contigit

Τότε ὁ πατὴρ ἤλειψε

ora sui nati
 sacro mēdicāmine
 et fecit patientia (haec)
 rapidae flammae,
 imposuitque comae
 radios,
 praesāgaque suspīria
 uctus repētens
 sollicito pectore
 dixit:
 «Si potes saltem
 parēre
 his patēnis monitis,
 puer, parce stimulis,
 et utere loris
 fortius.
 Sua sponte propērant
 labor est
 inhibēre
 volēntes.
 Nec tibi placēat via
 per quinque
 directos arcus.

τὸ πρόσωπον τοῦ υἱοῦ τοῦ
 μὲ θεῖον φάρμακον
 καὶ κατέστησεν ἀνθεκτικὸν (αὐτὸ)
 τῆς καταστρεπτικῆς φλογός,
 καὶ ἐπέθεσεν ἐπὶ τῆς κόμης (του)
 τὰς ἀκτῖνας,
 καὶ προφητικούς στεναγμούς
 τοῦ πένθους ἐπαναλαμβάνων
 ἐντὸς τοῦ τεταραγμένου στήθους (του)
 εἶπεν:
 «Ἐὰν δύνασαι τοῦλάχιστον
 νὰ ὑπακούῃς
 εἰς αὐτὰς τὰς πατρικὰς συμβουλίας,
 παιδί (μου), φείδου τῶν περυσιῶν,
 καὶ κάμνε χοῆσιν τῶν ἡνίων
 μὲ μεγαλυτέραν δύναμιν.
 Ἐκουσίως σπεύδουν
 κόπος εἶναι
 νὰ (τοὺς) συγκρατήσῃς,
 διότι θέλουν (νὰ τρέχουν).
 Καὶ νὰ μὴ σοῦ ἀρέσῃ ἡ ὁδὸς
 ἢ διὰ μέσου τῶν πέντε
 ἐκτεινομένων τόξων.

Γραμματικά.—tum ἐπίρρ. χρον.=τότε. pater, tris ἄρσ. γ' =πατήρ.
 ora αἰτ. πληθ. τοῦ os, oris οὐδ. γ' =στόμιον, στόμα. sui γεν. ἐν. τῆς κτη.
 ἄντων. γ' προσ. suus, a, um=ὁ ἑαυτοῦ, ὁ ἰδικός του. sacer, sacra, sa-
 crum ἐπίθ. β' =ἱερός, θεῖος. mēdicāmen, īnis οὐδ. γ' =φάρμακον, ἴαμα.
 natus, i ἄρσ. β' =γεννηθεὶς, υἴος. contigit παρακ. ὄρ. τοῦ contingo καὶ
 contingūo, contigi, contactum, ēre 3=ἄπτομαί τινας, τέγγω, βάπτω,
 ἀλείφω, (cum+tango). rapidus, a, um ἐπίθ. β' =ἄρρακτικός, ὄρητικός,
 καταστρεπτικός. fecit παρακ. ὄρ. τοῦ facio, fēci, factum, ēre 3=ποιῶ,
 δημιουργῶ, καθιστῶ. patientia αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς μετ. ἐν. patiens, ntis
 τοῦ ἀποθετ. patior, passus sum, pati 3=πάσχω, ἀνέχομαι, ἀντέχω. flam-
 ma, ae θηλ. α' =φλόξ. imposuit παρακ. ὄρ. τοῦ imprōno, posui, posī-
 tum, ēre 3=ἐπιθέτω, τοποθετῶ. comae dot. τοῦ coma, ae θηλ. α' =κόμη.
 radius, i ἄρσ. β' =ἀκτίς. praesāgus, a, um ἐπίθ. β' =προφητικός. luctus,
 us ἄρσ. δ' =πένθος (lugeo). pectus, oris οὐδ. γ' =στήθος. sollicito ἀφαιρ.
 τοῦ ἐπίθ. β' sollicitus, a, um (solli+citus)=ὀλοκίνητος, τεταραγμένος.
 repetens μετ. ἐν. τοῦ repeto, īvi, καὶ īi, ītum, ēre 3=ἐπαγαλαμβάνω.
 suspīrium, īi οὐδ. β' =ἄσθμα, στεναγμός. dixit παρακ. ὄρ. τοῦ dico, xi,
 ctum, ēre 3=λέγω. si ὑποθ. σύνδ.=εάν. potes β' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ possum,
 potui, posse=δύναμαι. his dot. πληθ. τῆς δεικτ. ἄντων. hic, haec, hoc=
 οὗτος. saltem ἐπίρρ.=γε, γοῦν, τοῦλάχιστον. monitum, i οὐδ. β' =παραί-
 νσεις, συμβουλὴ (moneo). parēre ἀπαρ. ἐν. τοῦ parēo, īi, ītum, ēre 2=
 ἵνομαι, ὑπηρετῶ, ὑπακούω. paternus, a, um ἐπίθ. β' =πατρικός. parce

προστ. ἐν. τοῦ parco, p̄r̄p̄rci, parcitum καὶ parsum, ἔτε 3=φείδομαι
 τινος, ἀπέχομαι. puer κλητ. τοῦ puer, ἐρι ἄρσ. β'=παῖς, υἱός. stimulus, ἰ
 ἄρσ. β'=στίγμα, κέντρον, πτερυστήρ. fortius ἐπίρρ. συγκριτ. βαθ.=γεν-
 ναιότερον, μὲ μεγαλυτέραν δύναμιν (Θ. fortiter=γενναίως Υ. fortissime
 =γενναιότατα). utere β' ἐνικ. προστακτικῆς ἐν. τοῦ ἀποθετικοῦ utor, usus
 sum, ūti 3=χρῶμαι, χρησιμοποιοῦ. Iorum, ἰ οὐδ. β'=ἱμάς, λωρίον, ἡνίον
 sponte sua κείνται ἐπιρρηματικῶς=ἄφ' ἑαυτῶν, ἐκ τοῦ αὐτομάτου, ἐκουσίως
 (τὸ sponte εἶναι ἀφαιρ. τοῦ ἀχρήστου spons, ntis=σπονδή, τὸ δὲ sua ἀφαιρ.
 τῆς κτητ. ἀντων. γ' προσ. suus). prop̄erant ἐν. ὄρ. τοῦ prop̄ero, avi, atum,
 āre 1=σπεύδω, βιάζομαι. labor, ὄρις ἄρσ. γ'=πόνος, μόχθος. inhibēre
 ἄπαρ. ἐν. τοῦ inhibēo, būi, b̄itum, ἔτε 2=ἐμποδίζω, συγκρατῶ. volens,
 ntis μετ. ἐν. τοῦ volo, volūi, velle=βούλομαι, θέλω (volo, vis, vult, volū-
 mus, vultis, volunt...). tibi dot. directos αἰτ. πληθ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ
 dir̄igo, dir̄exi, dir̄ectum, ἔτε 3=διευθύνω, ἐκτείνω (παθ. dir̄igor, dir̄e-
 ctus sum, dir̄igi). plac̄eat ὑποκ. ἐν. τοῦ plac̄eo, ūi, ūtum, ἔτε 2=ἀρέσκω
 τινί. via, ae θηλ. α'=ὁδός. quinque ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον=πέντε. arcus
 us ἄρσ. δ'=τόξον.

Συντακτικά.—ora ἀντικ. πατί γεν. κτητικῆ. sacro ἐπιθ. διορ. medi-
 camine ἀφαιρ. ὀργανικῆ. patientia κατηγορ. τοῦ ἔννοουμ. ἀντικ. haec δηλ.
 ora. rapidae ἐπιθ. διορ. flammae γεν. ἀντικειμ. τοῦ patientia. comae—
 radios ἀντικ. repetens τροπ. μετ. suspiria ἀντικ. luctus γεν. ἀντικειμ. τοῦ
 praesaga. pectore ἀφαιρ. τοπικῆ. si potes (ὑπόθ.)+parce (ἀπόδ.) ὑποθ.
 λόγος α' εἰδους δηλῶν τὸ πραγματικόν. parere ἀντικ. (τελ. ἄπαρ.). monitis
 ἀντικ. τοῦ ἄπαρ. stimulus (dot.) ἀντικ. τοῦ parce. loris (ἀφαιρ.) ἀντικ. τοῦ
 utere. inhibere ὑποκ. τοῦ est. labor κατηγορ. volentes αἰτιολ. μετ. via ὑποκ.
 tibi ἀντικ. per arcus ἐμπροθ. διορ. τοῦ διὰ μέσου τινός. directos ἐπιθ. μετ.

Πραγματικά.—pater δηλ. ὁ Ἥλιος. stimulus τῶν πτερυστήρων
 γίνεται χρήσις, ὅταν θέλῃ ὁ ἀναβάτης νὰ προκαλέσῃ ταχύτητα· ἐδῶ ὅμως ὁ
 Φαέθων πρέπει νὰ προσέξῃ νὰ εἶναι 1) φειδωλός τῶν πτερυστήρων, διότι οἱ
 ἵπποι καὶ ἄνευ αὐτῶν ἐκουσίως σπεύδουν, καὶ 2) περισσότερον κύριος τῶν
 ἡνίων. per quinque arcus εἶναι, ὡς γνωστόν, οἱ πέντε κύριοι παράλληλοι
 κύκλοι τῆς οὐρανοῦ σφαιρας, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπάρχουν 2 πολικαὶ ζῶναι,
 2 τροπικαὶ καὶ ἡ τοῦ Ἰσημερινοῦ, τῶν ὁποίων τμήματα μόνον εἶναι ὄρατὰ
 ἐκ τοῦ ἐνὸς ἡμισφαιρίου. Ἡ διὰ μέσου τῶν μεγάλων τούτων τόξων πορεία
 πρέπει νὰ ἀποφευχθῇ.

Νόημα.—Ὁ Ἥλιος ἤλειψε τὸ πρόσωπον τοῦ υἱοῦ του μὲ θεῖον φάρ-
 μακον, ὥστε νὰ ἀντέχῃ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τῆς καταστρεπτικῆς φλογός, ἔθε-
 σεν ἐπὶ τῆς κόμης του τὰς ἀκτίνας καί, ἀναστενάζων προφητικῶς διὰ τὸ μοι-
 ραῖον τέλος τοῦ υἱοῦ του, ἔδιδε τὰς τελευταίας ἀναφελεῖς ὁδηγίας εἰς αὐτόν,
 δηλ. νὰ μὴ κάμνῃ συχνὴν χρῆσιν τῶν πτερυστήρων, ἀλλὰ νὰ κρατῇ μὲ
 περισσότεραν δύναμιν τὰ ἡνία, καθ' ὅσον οἱ ἵπποι ἐκουσίως πάντοτε σπεύ-
 δουν. Τέλος δὲ συνιστᾷ νὰ ἀποφύγῃ τὴν διὰ μέσου τῶν πέντε ἐκτεινομένων
 τόξων πορείαν.

Περίληψις.— Αἱ τελευταῖαι συμβουλαὶ τοῦ Ἑλίου πρὸς τὸν Φαέθοντα ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς κυβερνήσεως τῶν ἵππων καὶ τῆς ἀκολουθητέας πορείας.

Στίχ. 130+141

Est limes lato curvamīne
sectus in obliqum,
contentus fine
Zonarumque trium
polumque Austrālem effugit
iunctamque Arcton aquilonībūs.
Hac (limite) sit iter.
manifesta vestigiā
rotae cernes.
utque ferant aequos calōres
et caelum et terra,
nec preme, nec molīre cursum
per summum aethēra.
Altius egressus
caelestīa tecta cremābis,
inferius terras (cremābis):
medio tutissīmus ibis.
Neu te declīnet rota
dexterior ad tortum Angūem,

neve sinisterior ducat
ad pressam Aram.
Inter utrumque tene.
Fortūnae cetēra mando,
quae iuuet tibi apto
et melius quam tu consūlat.

Γραμματικά.—sectus μετ. παθ. παρακ. τοῦ seco, secūi, sectum, āre 1=τέμνω. obliqum, a, um ἐπίθ. β'=πλάγιος, λοξός (in obliqum ἐπιρρηματικῶς=λοξῶς, πλαγιῶς). latus, a, um ἐπίθ. β'=εὐρύς, πλατύς. curvamēni, īnis οὐδ. γ'=καμπή, καμπυλότης. limes, ītis ἄρσ. γ'=ἄτρα- πός, ζώνη, περιοχή. zona, ae θηλ. α'=ζώνη. trium γεν. πληθ. τοῦ ἀπολύ- του ἀριθμητικοῦ tres—tria=τρεῖς, τρία. contentus μετ. παθ. παρακ. τοῦ continēo, tīnūi, tentum, ēre 2=συνέχω, περιέχω. finis, is ἄρσ. (σπανίως θηλ.) γ'=ὄριον. polus, i ἄρσ. β'=πόλος. effugit ἐν. ὄρ. τοῦ effūgio, effūgi, —ēre 3=ἐκφεύγω. austrālis, is, e ἐπίθ. γ'=νότιος. iunctam μετ. παθ. παρακ. τοῦ iungo, nxi, nctum, ēre 3=συνδέω, συνέχω. Aquilo, ōnis ἄρσ. γ'=βορρᾶς. Arctus, i ἄρσ. β'="Ἄρκτος (διαφύλαξις τῆς ἑλλ. κατα- λήξ. **ον**). has ἀφαιρ. sit ὑποτ. ἐν. τοῦ sum. iter, itinēris οὐδ. γ'=πο- ρεία, ὁδός. manifestus, a, um ἐπίθ. β'=ἐναργής, κατάδηλος, φανερός.

Ἐπάρχει περιοχὴ εὐρείας καμπυλότητος τεμονομένη λοξῶς, συνεχομένη διὰ τῶν ὀρίων καὶ τῶν τριῶν ζωνῶν καὶ τὸν Νότιον πόλον ἐκφεύγει καὶ τὴν συνεχομένην Ἄρκτον πρὸς Βορρᾶν. Διὰ ταύτης νὰ εἶναι ἡ πορεία (σου). Φανερὰ ἵχνη τροχοῦ θὰ διακρίνης. Καὶ ἵνα δέχωνται ἴσην θερμότητα καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, μῆτε γὰ πῆξῃς, μῆτε ν' ἀκολουθῆς πορείαν διὰ μέσου τοῦ ἀνωτάτου αἰθέρος. Πολὺ ὑψηλά, ἐὰν ἀναβῆς, τὰ οὐράνια ἀνάκτορα θὰ καύσῃς, πολὺ χαμηλά, τὴν γῆν (θὰ καύσῃς): ἐν τῷ μέσῳ ἀσφαλέςτατος θὰ πορεύῃσαι. Καὶ μῆτε νὰ σὲ παρεκκλίνῃ τὸ ἄρμα πολὺ δεξιὰ πρὸς τὸν συνεστραμμένον Δράκοντα, μῆτε πολὺ ἀριστερὰ νὰ σὲ φέρῃ πρὸς τὸν πεπεισμένον Βωμόν. Μεταξὺ ἐκατέρου κράτει (τὴν πορείαν). Εἰς τὴν τύχην τὰ λοιπὰ ἀναθέτω ἵνα αὕτη σὲ βοηθήσῃ, εὐχόμαι, καὶ καλλίτερον, παρ' ὅσον σύ, φροντίσῃ.

rota, ae θηλ. α' = τροχός, ρόδα. *vestigium*, ii ουδ. β' = ἵχνος. *cernes* μέλλ. ὄρ. τοῦ *cerno*, *crevi*, *cretum*, ἔρε 3 = διακρίνω. *ut* τελ. σύνδ. = *inaferant* ὑποτ. ἐν. τοῦ *fero*, *tuli*, *latum*, *ferre* 3 = φέρω, δέχομαι. *aequus* α, um ἐπίθ. β' = ἴσος. *calor*, ὄρις ἄρσ. γ' = θερμοτήτης. *preme* προστ. ἐν. τοῦ *premo*, *pressi*, *pressum*, ἔρε 3 = πιέζω. *summus*, α, um ὑπερθ. βαθ. = ἀνώτατος, ὕψιστος, τοῦ ἐπίθ. *superus*, α, um = ὁ ἄνω εὐρισκόμενος, (*superior*, *ius*). *molire* β' ἐνικ. προστακτικῆς ἐν. τοῦ ἀποθετ. *molior*, *itusum*, *iri* 4 = προκινῶ, μηχανῶμαι, πορεύομαι, ἀκολουθῶ. *aether*, ἔρις ἄρσ. γ' = αἰθήρ (διατηρεῖ τὴν ἑλλ. κατάληξιν α). *cursus*, us ἄρσ. δ' = ἄρμα, δρόμος, πορεία, φορὰ. *altius* ἐπίρρ. συγκριτ. βαθ. = ὑψηλότερον, πολὺ ὑψηλότερον. (Θ. *alte* Y. *altissime*). *egressus* μετοχὴ παρακ. τοῦ ἀποθετ. *egredior*, *egressus sum*, *egredi* 3 = ἐξέρχομαι, ἀναβαίνω. *caelestis*, is, e ἐπίθ. γ' = οὐράνιος. *tectum*, i ουδ. β' = στέγη, δῶμα, ἀνάκτορον. *cremabis* μέλλ. ὄρ. τοῦ *cremo*, *avi*, *atum*, ἄρε 1 = καίω. *inferius* ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. = χαμηλότερον, πολὺ χαμηλὰ (ὡς θετικὸς τὸ ἐπίρρ. *infra* = κάτω, κατωτέρω, ἄνευ ὑπερθ.). *medio* ἐπιρρηματικῶς = εἰς τὸ μέσον. *tutissimus*, α, um ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπίθ. β' *tutus*, α, um = ἀσφαλής (Σ. *tutior*, *ius*). *ibis* μέλλ. ὄρ. τοῦ *eo*, *ivi* καὶ *ii*, *itum*, *ire* 4 = πορεύομαι. *dexterior* θηλ. λόγῳ τοῦ *rota* συγκρ. βαθ. = δεξιώτερον, πολὺ δεξιὰ (Θ. *dexter* = δεξιτερός, δεξιός, Y. *dextimus* = δεξιώτατος). *tortum* μετ. παθ. παρακ. τοῦ *torqueo*, *torsi*, *tortum*, ἔρε 2 = σπαστεῖν, σιστρέφω (παθ. *torqueor*, *tortus sum*, *torqueri*). *declinet* ὑποτ. ἐν. τοῦ *declino*, *avi*, *atum*, ἄρε 1 = ἀποκλίνω, ἐκκλίνω. *rota*, ae θηλ. α' = τροχός, ἄρμα. *Anguis*, is ἄρσ. γ' = ὄφις, Δράκων. *neve* καὶ *neus* σύνδ. = μηδέ, μήτε, καὶ μή. *sinisterior* θηλ. λόγῳ τοῦ *rota* συγκρ. βαθ. = ἀριστερώτερον, πρὸς τὰ ἀριστερὰ (Θ. *sinister* = ἀριστερός Y. *sinistimus* = ἀριστερώτατος). *pressam* μετ. παθ. παρακ. τοῦ *premo*, *pressus sum*, *premi* 3 = πιέζομαι. *ducat* ὑποτ. ἐν. τοῦ *duco*, *xi*, *ctum*, ἔρε 3 = ἄγω, ὀδηγῶ. *Ara*, ae θηλ. α' = βωμός. *inter* πρόθ. + αἰτ. = μεταξὺ + γεν. *utrumque*, *utraque*, *utrumque* ἄρσ. ἄντων. = ἑκάτερος. *tene* προστ. ἐν. τοῦ *tenēo*, *tenūi*, *tentum*, ἔρε 2 = τείνω, κρατῶ. *fortuna*, ae θηλ. α' = τύχη. *cetera* αἰτ. πληθ. ουδ. τοῦ ἐπίθ. β' *ceterus*, α, um = λοιπός, ἄλλος. *mando*, *avi*, *atum*, ἄρε 1 = ἐγγχειρίζω, παραδίδω, ἀναθέτω. *quae* ὄν. ἐν. θηλ. τῆς ἀναφ. ἄντων. *qui*, *quae*, *quod* = ὅς, ἦ, ὅ. *iuvet* ὑποτ. ἐν. τοῦ *iuvo*, *iuvī*, *iutum*, ἄρε 1 = βοηθῶ. *melius* ἐπίρρ. συγκρ. βαθ. = καλλίτερον (Θ. *bene* = καλῶς, εὖ Y. *optime* = κάλλιστα, ἄριστα). *quam* διαζευκτ. σύνδ. = ἢ, παρ' ὅσον. *tu* ὄν. *tibi* δοτ. *consulat* ὑποτ. ἐν. τοῦ *consulo*, *lūi*, *lūtum*, ἔρε 3 = βουλευομαι, φροντίζω, βοηθῶ. *opto*, *avi*, *atum*, ἄρε 1 = εὐχομαι.

Συντακτικά. — *curvamine* ἀφαιρ. ιδιότητος. *sectus* — *contentus* ἐπίθ. μετ. *fine* ἀφαιρ. ὄργαν. *iunctam* ἐπίθ. μετ. *aquilonibus* ἀφαιρ. τοπική. *hac* (limite) ἀφαιρ. τοπική. *sit* ὑποτ. προτροπική ἀντι προστακτ. *utque* *ferant* τελ. πρότ. *calores* ἄντικ. (ποιητικὴ χοῆσις πληθ. ἀντι ἐν.). *per aethera* ἐμπρόθ. διορ. τοῦ διὰ μέσου τινός. *altius* — *inferius* (ἄνευ συγκριτικῆς σημ.). *egressus* ὑποθ. μετ. *tutissimus* κατηγ. *rota* ὑποκ. *te* ἄντικ. *dexterior* — *sinisterior* (ἄνευ συγκριτ. σημ.). *declinet* — *ducat* ὑποτ. προτροπικαί. *pressam* ἐπίθ. μετ. *fortuna* — *cetera* ἄντικ. τοῦ *mando*. *quae*... *iuvet*.. *et*

consulat ἀναφ. τελικ. προτ. (=ut ea...). tibi ἀντικ. τοῦ iuuet καὶ τοῦ
consulat. quam tu β' ὄρος συγκρίσεως.

Πραγματικά.— limes εἶναι ὁ Ζωδιακὸς κύκλος, ὁ μεγαλύτερος τῶν κύκλων τῆς οὐρανόσφαιρας, ὁ ὁποῖος ἐντὸς τῆς εὐρείας καμπυλότητος του περικλείει τὴν τροχίαν ὄλων τῶν πλανητῶν, οἱ ὁποῖοι πολλάκις ἀπομακρύνονται τῆς ἐκλειπτικῆς, τ. ἔ. τῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου εὐρισκομένης γραμμῆς, ἐξ ἧς οὐδέποτε παρεκκλίνει ὁ ἥλιος. trium zonarum δηλ. 1) τῆς διακεκαυμένης, 2) τῶν ἄκρων καὶ τῶν δύο εὐκράτων καὶ 3) τμήματος ἐκείθεν τοῦ τροπικοῦ (Καρκίνου καὶ Αἰγόκερω). Arctus ὁ ἀστερισμὸς τῆς Μεγάλης ἄρκτου κειμένης πρὸς Βορρᾶν, ἀποτελούμενος ἐξ ἑπτὰ ἀστέρων, ὧν οἱ μὲν 4 ἀποτελοῦν τετράπλευρον, οἱ δὲ 3 τεθλασμένην γραμμὴν. Ἐάν πενταπλασιασθῇ ἡ βᾶσις τοῦ τετραπλεύρου, θὰ συναντήσωμεν τὸν πολικὸν ἀστέρα hac δηλ. διὰ τῆς ἐκλειπτικῆς. preme δηλ. τοὺς ἵππους. Anguis ἢ Draco πλησίον τῆς Μεγάλης καὶ Μικρᾶς ἄρκτου εὐρίσκεται ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Δράκοντος, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν μυθολογίαν, ὧν φύλαξ τῶν μῆλων τῶν Ἑσπερίδων, ἐφρονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους καὶ κατηστερώθη ὑπὸ τῆς Ἥρας. Ἄρα εἶναι ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Βωμοῦ, ὁ ὁποῖος, οἶονεὶ πιεζόμενος ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, κεῖται πρὸς Νότον καὶ εἰς τὸ κατώτατον μέρος αὐτοῦ.

Νόημα.— Ὁ ἥλιος συνιστᾷ εἰς τὸν Φαέθοντα νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν γραμμὴν εὐρείας καμπυλότητος, δηλ. τῆς ἐκλειπτικῆς, ἡ ὁποία εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον τοῦ Ζωδιακοῦ κύκλου. Οὕτω πορευόμενος θὰ εἶναι ἀσφαλής. Ἄλλως διατρέχει κίνδυνον ὑψηλότερον μὲν, ἐὰν ἀναβῇ, νὰ καύσῃ τὰ οὐράνια ἀνάκτορα, χαμηλότερον δέ, νὰ πυρπολήσῃ τὴν γῆν.

Ἐπίσης πρόει νὰ ἀποφεύγῃ πρὸς τὰ δεξιὰ μὲν τὴν προσέγγισιν τοῦ Δράκοντος, πρὸς τὰ ἀριστερὰ δὲ τὴν τοῦ Βωμοῦ. Τέλος δὲ ἐπαίεται εἰς τὴν τύχην, τὴν ὁποίαν παρακαλεῖ νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν υἱὸν του.

Περιλήψεις.— 1) Νέαι ὁδηγίαι τοῦ Ἡλίου πρὸς τὸν Φαέθοντα περὶ τῆς ἀκολουθητέας πορείας κατὰ τὴν διαδρομὴν διὰ τῆς ἐκλειπτικῆς καὶ 2) Ἐπίκλησις τῆς τύχης περὶ παροχῆς βοηθείας.

Στίχ. 142+152

Dum loquor, humida nox
tetigit metas positas
in Hesperio litore.
Non est libera mora nobis.
poscimus' effulget Aurora
fugatis tenēbris.
Corripe lora manu!—
vel, si mutabile pectus est tibi,
utere nostris consiliis,
non curribus,
dum potes, et adstas
etiannunc solidis sedibus,

Ἐνῶ ὁμιλῶ, ἡ ὑγρὰ νύξ
ἤγγισε τὸ τέμα τὸ κείμενον
ἐν τῇ δυτικῇ ἄκτῃ.
Ἄν ὑπάρχει ἐλευθέρῃ βραδύτη εἰς ἡμᾶς.
Προσκαλούμεθα λάμπει ἡ Ἀυγή,
φυγαδευθέντος τοῦ σκότους.
Ἄρπαξε τὰ ἡνία διὰ τῆς χειρός!—
ἢ, ἂν μεταβλητὸν στήθος ὑπάρχῃ εἰς σέ,
χρησιμοποίησον τὰς ἡμετέρας συμβουλὰς,
καὶ ὄχι τὸ ἄρμα,
ἐφ' ὅσον δύνασαι καὶ ἵστασαι
ἀκόμη τώρα ἐπὶ στερεῶν ἐδρῶν,

dumque nondum premis
axes optatos
in scius male.
Sine me dare
lumina terris,
quae tutus spectes.
Occupat ille levem currum
iuvenali corpore
statque super,
et gaudet contingere
manibus datas habenas.
et inde agit grates
invito parenti.

καὶ ἔφ' ὅσον ἀκόμη δὲν κáθησαι
ἐπὶ τοῦ ἄρματος, τὸ ὄποιον ἐπεθύμησε,
ἀγνοῶν διὰ τὸ κακόν σου.
Ἄφησέ με νὰ δώσω
τὰ φῶτα εἰς τὴν γῆν,
ἵνα ταῦτα ἀσφαλῆς θεᾶσαι.
Καταλαμβάνει ἐκεῖνος τὸ ἑλαφρὸν ἄρμα
διὰ τοῦ νεανικοῦ (του) σώματος
καὶ ἴσταται ἐπ' αὐτοῦ,
καὶ χαίρει νὰ ἐγγίξη
διὰ τῶν χειρῶν τὰ δοθέντα ἡνία,
καὶ ἐκεῖθεν ἐκφράζει εὐχαριστίας
εἰς τὸν μὴ θέλοντα γονέα.

Γραμματικά.—loquor, locutus sum, loqui 3=ὁμιλῶ. Hesperius, a, um=ὁ πρὸς δυσμάς, δυτικός. positas μετ. παθ. παρακ. τοῦ pono 3=θέτω. litus, oris οὐδ. γ'=ἀκτή. meta, ae=κῶνος, νύσσα, τέγμα. humidus, a, um=ὕγρος. nox, ctis θηλ. γ'=νύξ. tetigit παρακ. τοῦ tango, tetigi, tactum, ere 3=ἀπτομαι, πλησιάζω. mora, ae=βραδύτης. liber, era, erum=ἐλεύθερος. poscimus α' πληθ. ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ poscor, itus sum, i 3=ζητοῦμαι, προσκαλοῦμαι. effulgeo, effulsi,—, ere 2=λάμπω. tenēbrae, arum=σκότος. fugatis ἀφ. παθ. μετ. τοῦ fugor 1=φυγαδεύομαι. Aurora, ae=Ἀυγή. corrīpe προστ. ἐν. τοῦ corrīpio, ipūi, ēptum, ere 3=συναρπάζω. lorum, i=ἡνίον. manus, us θηλ. δ'=χείρ. vel διακ. σύνδ.=ἡ. mutabilis, is, e ἐπίθ. γ'=μεταβλητός. consilium, ii οὐδ. β'=συμβουλή. utere προστ. παθ. ἐν. τοῦ utor, usus sum, ūti 3=χρησιμοποιοῦ. potes β' ἐν. ἐν. τοῦ possum=δύναμαι. solidus, a, um ἐπίθ. β'=στερεός, σταθερός. etiamnunc χρον. ἐπίρρ.=ἀκόμη τώρα. sedes, is θηλ. γ'=ἔδρα. adstas ἐν. ὄρ. τοῦ adsto, titi,—, āre 1=ἴσταμαι. in scius, a, um=ἀγνοῶν. male ἐπίρρ.=κακῶς. spectes ὄποι. ἐν. τοῦ specto 1=θεῶμαι. sine προστ. ἐν. τοῦ sino 3=ἀφήνω. occupo 1=καταλαμβάνω. levis, is, e=ἑλαφρός. iuvenalis, is, e=νεανικός. corpus, oris οὐδ. γ'=σῶμα. super ἐπίρρ.=ἐπάνω. gaudeo ἡμιαποθ., gavisus sum, ere 2=χαίρω. invito, a, um=ἄκων, μὴ θέλων. grates (ὄν. καὶ αἰτ.) συνήθως gratias=χάριτας, εὐχαριστίας. ago, egi, actum, ere 3=ἄγω, ἐκφράζω. inde τοπ. ἐπίρρ.=ἐκεῖθεν. parens, ntis=γονεύς.

Πραγματικά.—solidis sedibus δηλ. εἰς τὸ Ἡλιακὸν ἀνάκτορον.

Νόημα.—Ἡ νύξ ἤγγισε τὸ τέγμα της. Ἡ Αὐγή προβάλλει. Ὁ ἥλιος διὰ τελευταίαν φορὰν ἀπεγνωσμένως παρακαλεῖ τὸν υἱὸν του νὰ ἀλλάξη ἐπιθυμίαν, ἀλλ' ἐκεῖνος ἀρνεῖται καὶ πλήρης χαρᾶς κρατεῖ τὰ δοθέντα ἡνία.

Περίληψις.—Ὁ Φαέθων περιχαρῆς κρατεῖ τὰ ἡνία, παρὰ τὴν ὑστάτην ἔκκλησιν τοῦ πατρὸς, ἐκφράζων συνάμα τὰς εὐχαριστίας του.

Στίχ. 153+168

Interēa volūcres

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ πτερωτοὶ

Pyrōis et Eōus et Aethon,
 equi Solis,
 quartusque Phlegon
 flammiferis hinnitusibus
 implent auras
 pedibusque pulsant repagūla.
 Quae, postquam Tethys,
 ignara fatorum nepōtis,
 reppūlit, et facta est copīa
 immensi mundi,
 corripuēre viam pedibusque
 motis

per aēra scindunt
 obstantes nebulas
 pennisque levati
 praetereunt ortos
 de isdem partibus
 Euros.
 Sed pondus erat leve,
 nec quod
 equi Solis
 possent cognoscere,
 solitaque gravitate
 iugum carebat.
 Utque labant
 curvae naves
 sine iusto pondere
 perque mare feruntur
 instabiles nimia levitate,

sic currus
 vacuus assuetō onēre
 dat saltus in aēra
 succutiturque alte
 similisque est ināni.
 Quod simūlac sensere
 quadrijugi -
 ruunt tritumque
 spatium relinquunt
 nec currunt ordīne,
 quo prius (currebant).

Γενικαὶ παρατηρήσεις—Interea ἐπίρρ.=ἐν τῷ μεταξύ. volūcer, ἕκρῖς, ἕκρε (volo=ἵπταμαι) ἐπίθ. γ'=πτερωτός, ταχύς. Pyrōis, entis ἄρσ. γ'=Πυρόεις. Eōus, a, um='Ανατολικός. Aethon, ὄνῖς ἄρσ. γ'=Αἴθων. Phlegon, ὄνῖς ἄρσ. γ'=Φλέγων' καὶ τὰ 4 ὀνόματα τῶν ἵππων εἶναι 'Ελ-

Πυρόεις καὶ 'Εῶος καὶ Αἴθων,
 οἱ ἵπποι τοῦ 'Ηλίου,
 καὶ τέταρτος ὁ Φλέγων
 διὰ πυρφόρων χρομετισμῶν
 πληροῦν τὰ αὔρας
 καὶ διὰ τῶν ποδῶν ἀπωθοῦν τοὺς μοχλοὺς.
 Τούτους δέ, ἀφοῦ ἡ Τηθύς,
 ἀγνοοῦσα τὴν μοῖραν τοῦ ἐγγόνου,
 μετεκίνησε, καὶ ἐδόθη ἡ ἔξουσία
 τοῦ ἀπείρου κόσμου,
 ἔσπευσαν καὶ τῶν ποδῶν κινηθέντων

ἀνὰ τὸν ἀέρα διασχίζον
 τὰς ἀνθισταμένας νεφέλας
 καὶ διὰ τῶν πτερῶν ὑψωθέντες
 παρέρχονται τοὺς ἐγερθέντας
 ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν
 Ἀνατολικούς ἀνέμους.
 Ἀλλὰ τὸ βάρος ἦτο ἐλαφρόν,
 καὶ δὲν (ἦτο ἐκεῖνο), τὸ ὅποιον
 οἱ ἵπποι τοῦ 'Ηλίου
 θὰ ἠδύναντο νὰ ἀναγνωρίσουν,
 καὶ τοῦ συνήθους βάρους
 ὁ ζυγὸς ἔστερεῖτο.
 Καὶ ὅπως ταλαντεύονται
 τὰ κυρτὰ πλοῖα
 ἀνέν τοῦ ἀναγκαίου ἔρματος
 καὶ ἀνὰ τὴν θάλασσαν παρασύρονται
 ἀσταθῆ ἔνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ἐλαφρό-
 τητος,
 οὕτω τὸ ἄρμα
 ἔστερημένον τοῦ συνήθους φορτίου
 δίδει πηδήματα εἰς τὸν ἀέρα
 καὶ τινάσσεται ὑψηλὰ
 καὶ εἶναι ὅμοιον πρὸς κενὸν (πρᾶγμα).
 Τοῦτο δὲ εὐθὺς ὡς ἀντελήφθησαν
 οἱ τέσσαρες ἵπποι τοῦ ἄρματος,
 ὁρμοῦν καὶ τὴν συνήθη
 ὁδὸν (τοῦ οὐρανοῦ) ἐγκαταλείπουν
 καὶ δὲν τρέχουν μὲ τὴν τάξιν,
 διὰ τῆς ὁποίας πρότερον (ἔτρεχον).

ληνικά, δηλοῦντα τὴν θερμότητα καὶ τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου (πῦρ, Ἔως, αἶθω, φλέγω). flammifer, ἔρα, ἔrumi (flamma + fero) ἐπίθ. β' = πυροφόρος. hinnītus, us ἄρσ. δ' = χρομετισμός. impleō, ἐνί, ἔtum, ἔre 2 = πληρῶ, γεμίζω. pedibus ἀφαιρ. ὄργαν. τοῦ pes, pedis ἄρσ. γ' = πούς. repagūla, ὄrum (re + pango) οὐδ. β' = μοχλός (πρόκειται περὶ τοῦ ἕλλου ἐκείνου, τὸ ὁποῖο οἱ Ῥωμαῖοι ἐτοποθέτουσαν πρὸ τῶν ὑπὸ ἐκκίνησιν ἵππων εἰς τοὺς ἱπποδρόμους· τοῦτου πίπτοντος, ἤρχιζεν ὁ ἀγών· ἡ Τηθύς, σύζυγος τοῦ Ὀκεανοῦ, ἀνέλαβε τὸ ἔργον). pulso 1 = ἀπωθῶ. fatum, i οὐδ. β' = θέσφατον, μοῖρα (ἡ γεν. ἀντικειμ. εἰς τὸ ignara). ignarus, a, um ἐπίθ. β' = ἀγνοῶν. nepos, ὅtis ἄρσ. γ' = ἔγγονος. repulit παρακμ. ὄρ. τοῦ repello, repūli καὶ repūli, repulsum, ἔre 3 = ἀπωθῶ, μετακινῶ. facta est παρακμ. τοῦ fio, factus sum, fieri. copia, ae = ἀφθονία καὶ μεταφορικῶς: ἐξουσία. immensus, a, um (in + metior) = ἄμετρος. corrigiūre παρακμ. ὄρ. τοῦ corrigio, ἴi, ἔrtum, ἔre 3 = συναρπάζω (corrigio viām = σπεύδω). aer, aëris = ἀήρ. motis (ἀφαιρ. ἀπόλυτος) μετ. παθ. παρακμ. τοῦ moveo, movi, motum, ἔre 2 = κινῶ. obstantes μετ. ἐν. τοῦ obsto, ἴti, ātum, āre 1 = ἀνθίσταμαι. scindo, scīdi, scissum, ἔre 3 = σχίζω, διασχίζω. nebūla, ae = νεφέλη. pennis (ἀφαιρ. ὄργαν.) penna, ae = πτέρυξ, πτερόν. levati μετ. παθ. παρακμ. τοῦ levor 1 = ὑψοῦμαι. praetereunt ἐνεστ. ὄρ. τοῦ praeter — eo, ἴνι καὶ ἴi, ἴtum, ἴre 4 = παρέρχομαι, ἀφήνω ὀπίσω. ortos μετ. παθ. παρακμ. τοῦ orior, ortus sum, oriri 4 = ἀνατέλλω, ἐγείρομαι. isdem ἀφαιρ. πληθ. τῆς ὄριστ. ἀντ. idem, eadem, idem = ὁ αὐτός. pars, rtis γ' κλ. = μέρος. Eurys, i = Εὐρύς, νοτιοανατολικὸς ἄνεμος (κοινῶς: σιρόκος). levis, is, e ἐπίθ. γ' = ἐλαφρός. pondus, ἔris οὐδ. γ' = βάρος, cognoscere ἀπαρ. ἐν. τοῦ cognosco, nōni, nītum, ἔre 3 = γνωρίζω, ἀναγνωρίζω. possent παρατ. ὑποτ. τοῦ possum, potui, posse = δύναμαι. solitus, a, um = συνήθης. gravitas, atis = βαρύτης. iugum, i = λαιμός, ζυγός. carebat παρατ. ὄρ. τοῦ careo, ἴi, ἴtum, ἔre 2 = στεροῦμαι. utque = et ut ἐπίρρ. = καὶ καθῶς. labo 1 = ταλαντεύομαι. curvus, a, um = κυρτός. navis, is = πλοῖον. iustus, a, um = δίκαιος, ἀναγκαιός, ἱκανός. sine πρόθ. = ἄνευ. instabilis, is, e ἐπίθ. γ' = ἀσταθής. nimius, a, um = ὑπερβολικός. levitas, atis = ἐλαφρότης (ἡ ἀφαιρ. δηλοῖ αἰτίαν). feruntur παθ. ἐν. ὄρ. τοῦ feror. onus, ἔris οὐδ. γ' = φορτίον. assuetus, a, um μετ. παθ. παρακμ. τοῦ assuesco, ἐνί, ἔtum, ἔre 3 = συνηθίζω. vacuus, a, um = κενός, ἔστερημένος. saltus, us ἄρσ. δ' = ἄλμα, πήδημα. succutitur γ' ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ succutio (sub + quatio), cussi, cussum, ἔre 3 = ὑποσειῶ, τινάσσω (παθ. succutior, cussus sum, ἴti). alte ἐπίρρ. = ὑψηλά. similis, is, e = ὁμοίος. currus, us ἄρσ. δ' = ἄρμα. inanis, is, e = ἄψυχος, κενός. simūlac ἐπίρρ. = εἰθὺς ὡς, μόλις. sensere γ' πληθ. παρακμ. τοῦ sentio, nsi, nsum, ἴre 4 = αἰσθάνομαι. ruunt ἐν. ὄρ. τοῦ ruo, rui, rutum, ἔre 3 = ὀρῶ, ρέω. tritus, a, um μετ. παθ. παρακμ. (= τετριμμένος, πεπατημένος, συνήθης) τοῦ tero, trivi, tritum, ἔre 3 = τρίβω, τρίβω. relinquunt ἐν. ὄρ. τοῦ relinquo, līqui, lictum, ἔre 3 = καταλείπω. quadrijugus, a, um ἐπίθ. β' (ἐκ τοῦ quatuor + jugum) = τετραῖζυγος, τέθριππος, οἱ 4 ἵπποι τοῦ ἄρματος. spatium, i = διάστημα, πορεία, ὁδός. currunt ἐν. ὄρ. τοῦ curro, cucurri, cursum, ἔre 3 = τρέχω. ordo, ἴnis

ἄρσ. γ' = τάξις. prius ἐπίρρ. συγκρ. βαθμ. = πρότερον (ἢ σύνταξις: nec currunt ordine, quo prius currebant).

Νόημα.—Οἱ τέσσαρες ἵπποι τοῦ Ἡλιακοῦ ἄρματος Πυρόεις, Ἐῶς, Αἴθων καὶ Φλέγων, ἀφοῦ μετεκινήθησαν οἱ μοχλοὶ ὑπὸ τῆς Τηθύος, μετὰ χορμετισμῶν διασχίζον τὰς νεφέλας καὶ παρέρχονται τοὺς Ἀνατολικοὺς ἀνέμους. Τὸ ἄρμα ὅμως, ἐλαφρότερον τοῦ συνήθους, ἐταλαντεύετο, καθ' ὃν ἀκριβῶς τρόπον ταλαντεύεται τὸ πλοῖον ἀνὰ τὴν θάλασσαν, στερούμενον τοῦ ἀναγκαίου ἔρματος. Τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἡλίου καὶ τὴν ἀδεξιότητα τοῦ ἄρματηλάτου ἀντελήφθησαν οἱ 4 ἵπποι καί, ἀφηνιάσαντες, ἐξέρχονται τῆς καθωρισμένης τροχιάς.

Περίληψις.—Τὸ τέθριππον ἠλιακὸν ἄρμα μὲ ἀρματηλάτην τὸν Φαέθοντα ἐξέρχεται τῆς κανονικῆς ὁδοῦ.

Στίχοι 169 + 186

Ipse pavet,
nec (scit), qua flectat
commissas habēnas,
nec scit, qua sit iter;
nec, si sciat,
impēret illis.
Tum primum caluēre
radiis
gelfidi Triōnes
et vestito aequore
frustra temptarunt tingūi.
Quaerque Serpens posita est
proxīma glaciali polo
pigra prius frigore
nec formidabilis ulli,
incaluit et fervoribus
sumpsit novas iras.
Te quoque, Boote, memorant
fugisse turbatum,
quamvis eras tardus,
et te tua plaustra tenebat.
Ut vero despexit
ab aethere summo
terras iacentes
penitus, penitusque
infelix Phaëthon palluit,
et subito intremuere
timore genūa,
suntque oculis tenebrae

Ἐκεῖνος πτοεῖται.
Οὔτε (γνωρίζει), ποῦ νὰ στρέψῃ
τὰ ἐμπιστευθέντα ἤνια,
οὔτε γνωρίζει, ποῦ εἶναι ἡ ὁδός·
οὔτε, ἐὰν ἐγνώριζε,
δύναται νὰ κυβερνήσῃ ἐκείνους.
Τότε τὸ πρῶτον ἐθερμάνθη
διὰ τῶν ἀκτίνων
ἡ παγετώδης Μεγάλη Ἄρκτος
καὶ εἰς τὸ ἀπηγορευμένον πέλαγος
ματαιῶς ἐδοκίμασε νὰ βραχῇ.
Καὶ ὁ Δράκων, ὁ ὁποῖος κεῖται
πλησιέστατα τοῦ παγωμένου πόλου,
νωθρὸς πρότερον ἔνεκα τοῦ ψύχους
καὶ μὴ ἐμπνέον φόβον εἰς οὐδένα,
ἐθερμάνθη καὶ ἔνεκα τῆς θερμότητος
ἔλαβε νέαν ἀγριότητα.
Σὺ ἐπίσης, Βοώτη, ἀναφέρουν
ὅτι ἐτρόπης εἰς φυγὴν, τεταραγμένος,
ἂν καὶ ἦσο βραδυνκίνητος,
καὶ σὲ ἡ ἰδική σου ἄμαξα συνεκράτει.
Εὐθύς δὲ ὡς παρετήρησεν
ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου αἰθέρος
τὴν γῆν κειμένην
βαθέως, καὶ μάλιστα ποιῦ,
ὁ δυστυχῆς Φαέθων ὠχρίασε
καὶ αἰφνιδίως ἤρχισαν νὰ τρέμουν
ἐκ τοῦ φόβου τὰ γόνατά (του),
καὶ ὑπάρχει καὶ τῶν ὀφθαλμῶν (του)
σκότος,

obortae per tantum lumen.
Et iam mallet
numquam tetigisse
paternos equos,
iam piget
cognosse genus,
et valuisse rogando :

Iam cupiens dici
Merōpis ita fertur,
ut (fertur) pinus
acta praecipiti borea,
cui (pinui) rector suus
remisit victa frena,
quam (pinum) reliquit
dis votisque.

παραχθὲν ἐκ τοῦ τόσον μεγάλου φωτός.
Καὶ ἤδη θὰ προετίμα
ποτὲ νὰ μὴ εἶχεν ἐγγίσει
τοὺς πατρικοὺς ἵππους,
ἤδη λυπεῖται,
διὰ τὸ ὅτι εἶχε μίθει τὸ γένος (του),
καὶ διὰ τὸ ὅτι ἐπέτυχε διὰ τῶν παρακλή-
σεῶν (του) :

Ἦδη, ἐπιθυμῶν νὰ ὀνομάζεται
(υἱὸς) τοῦ Μέρωπος, οὕτω φέρεται,
ὅπως (φέρεται) πλοῖον ἐκ ξύλου πίτυος
παρασυρθὲν ὑπὸ ὀρηκτικοῦ βορρᾶ,
τοῦ ὁποῖου (πλοῖου) ὁ κυβερνήτης του
ἐγκατέλειψε τὸ ἡττηθὲν πηδάλιον,
τὸ ὁποῖον (πλοῖον) ἐγκατέλειψεν
εἰς τοὺς θεοὺς καὶ εἰς τὰς παρακλήσεις
(τῶν ἐπιβατῶν).

Γενικαὶ παρατηρήσεις.—*raveo, ravi*, —, *ēre* 2=πτοῦμαι. *com-*
missas μετ. παθ. παρακμ. τοῦ *committor, commissus sum, committi*
3=συνάπτομαι, παραδίδομαι, ἐμπιστεύομαι. *flectat* ὑποτ. ἐν. τοῦ *flecto*,
xī, xum, *ēre* 3=κάμπω, στρέφω. *habenaē, arum*=ἡνία. *scio, scivī*
(καὶ *scii*), *scitum, ire* 4=γνωρίζω. *sit* ὑποτ. ἐν. τοῦ *sum*. *iter, itinēris*
οὐδ. *γ'*=πορεία, ὁδός. *sciat* ὑποτ. ἐν. τοῦ προηγουμένου ῥήμ. *scio, impē-*
ret δυνητικὴ ὑποτ. ἐν. τοῦ *impero* 1=κυριαρχῶ, ἐξουσιάζω. *illis* ἀντικ.
radii ἀφαιρ. ὄργαν. *gelidus, a, um*=παγετώδης. *caluēre* παρακμ. ὄρ.
τοῦ *calēo, ūi*, —, *ēre* 2=θερμαίνομαι. *trio, ōnis (tero)* ἄρσ. *γ'* κλ.=βοῦς·
εἰς τὸν πληθ. *Triones* ἢ *septentriones*=αἱ ἄρκτοι, οἱ 7 παρὰ τὸν Β. πό-
λον ἀστέρες τῆς Μεγάλης Ἄρκτου. *vetito* ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ
veto, ūi, ūtum, āre 1=ἀπαγορεύω (τοῦτο δέ, διότι οὐδέποτε ἡ Μ. Ἄρκτος
ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα). *aequior, ōris* οὐδ. *γ'*=πέλαγος, θάλασσα.
frustra ἐπίρρ. =μάτην. *temptarunt* ἀντι *temptaverunt* παρακ. ὄρ. τοῦ
tempto 1=ἐπιχειρῶ, δοκιμάζω. *tingui* ἀπαρ. παθ. ἐν. τοῦ *tinguo, nxi,*
nctum, *ēre* 3=τέγω, βρέχω (παθ. *tinguor, tinctus sum, tingui*). *posita*
est παθ. παρακμ. ὄρ. τοῦ *pono* 3=τίθεμαι. *glacialis, is, e* ἐπίθ. *γ'*=πα-
γετώδης. *Serpens, ntis* *γ'*=Δράκων (κυρίως μετ. ἐν. τοῦ *serpo*=ἔρπω).
frigus, ōris οὐδ. *γ'*=θίγος, ψῦχος (ἢ ἀφαιρ. δηλοῖ αἰτίαν). *piger, pigra,*
pigrum=νωθρός, ὀκνηρός. *prius* ἐπίρρ. συγκρ. βαθμ.=πρότερον. *formi-*
dabilis, is, e ἐπίθ. *γ'*=ἐμπνέων φόβον. *ullī dot.* ἐν. τοῦ ἀντωνυμιακοῦ
ἐπίθ. *ullus, a, um*=τίς, οὐδεὶς. *incalūit* παρακμ. ὄρ. τοῦ *incalesco, in-*
calūi, —, *ēre* 3=θερμαίνομαι. *sumpsit* παρακμ. ὄρ. τοῦ *sumo, sumpsi, sum-*
ptum, *ēre* 3=λαμβάνω. *fervor, ōris (ferveo*=ζέω, καίω) *γ'*=καύσων. *ira,*
ae α' =ὀργή, ἀγριότης (οἱ ὄφεις, θερμαινόμενοι καθίστανται ἄγριοι καὶ ἐπι-
θητικοί). *te* ὑποκείμεν. τοῦ *fugisse* ἀπαρ. παρακμ. τοῦ *fugio, fugi, fugitum*,
ēre 3=φεύγω. *turbatus* μετ. παθ. παρακμ. τοῦ *turbo* 1=ταράσσομαι.
memo 1=μνημονεύω, ἀναφέρω· ὡς ὑποκ. τοῦ *memorant* ἐνν. *homīnes*.

Boötes, ae α' = Βοώτης (ἄστερισμὸς πλησίον τῆς Ἄρκτου). quamvis (quam + vis) ἐπίρρ. = ὅσον θέλεις, ἀλλ' ἐδῶ σύνδ. = ἄν καί. tardus, a, um = βραδύς (καλεῖται οὕτω ὁ Βοώτης, διότι τὰ ἄστρα, τὰ πλησίον τοῦ πόλου κείμενα, βραδέως κινοῦνται, καθ' ὅσον διαγράφουν βραχύτερον κύκλον). plaustrum, i οὐδ. β' = ἄμαξα φορηγὸς (πληθ. ἀντὶ ἐνικῆ ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον). tenebat παρατ. τοῦ teneo, ūi, ntum, ēre 2 = κρατῶ, συγκρατῶ. ut chor. = εὐθύς ὡς. despexit παρακ. τοῦ despicio, exi, ectum, ēre 3 = παρατηρῶ. penitus ἐπίρρ. = ἔνδον, βαθέως (ιδὲ τὴν ἐπανάληψιν δηλωτικὴν τοῦ μεγάλου βάρους). iacens, ntis μετ. ἐν. τοῦ iaceo, ūi, —, ēre 2 = κείμαι, εὐρίσκομαι. palluit παρακμ. ὄρ. τοῦ palleo, ūi, —, ēre 2 = ὠχρῶ. subito ἐπίρρ. = ἀφηνιδίως. genu, us οὐδ. δ' = γόνυ. intremuere παρακμ. ὄρ. τοῦ intrémo, ūi, —, ēre 3 = τρέμω. timor, ōris γ' = φόβος. tenebrae, arum α' κλ. = σκότος. lumen, ĩnis οὐδ. γ' = φῶς. abortae μετ. παθ. παρακμ. τοῦ oborior, obortus sum, oboriri 4 = ἐπέρχομαι, ἀναφαίνομαι, παράγομαι. mallet παρατ. ὑποτ. τοῦ malo (magis + volo), malūi, malle = προτιμῶ. tetigisse ἀπαρ. παρακμ. τοῦ tango, tetigi, tactum, ēre 3 = ἄπτομαι, ἐγγίζω. cognosse ἀντὶ cognovisse ἀπαρ. παρακμ. τοῦ cognosco, pñvi, nĭtum, ēre 3 = γνωρίζω, μανθάνω. piget, ūit ἢ ĩtum est, pigere 2 = λυπεῖ μέ τι, λυποῦμαι. valuisse ἀπαρ. παρακμ. τοῦ valeo, ūi, ĩtum, ēre 2 = εὐρωστῶ, ὑγιαίνω, ἐπιτυγχάνω (τὰ ἀπαρ. cognosse καὶ valuisse εἶναι ὑποκείμεν. τοῦ ἀπροσώπ. piget καὶ δηλοῦν αἰτίαν). rogando ἀφαιρ. τροπικὴ τοῦ γερουνδίου rogandi, o, um, o τοῦ rogo 1 = παρακαλῶ. Merops, ōris γ' = Μέροψ, σύζυγος τῆς Κλυμένης, ἣ ὁποία ἦτο μήτηρ τοῦ Φαέθοντος. dici ἀπαρ. παθ. ἔνεστ. τοῦ dicor, dictus sum, dici 3 = λέγομαι, ὀνομάζομαι. cupiens, ntis μετ. ἐν. τοῦ cupio, ĩvi καὶ ĩi, ĩtum, ēre 3 = ἐπιθυμῶ. fertur μέσ. ἐν. τοῦ feror, latus sum, ferri 3 = φέρομαι (εἰς τὸ ἀχανές). ut pinus acta παρομοίωσις. ut ἐπίρρ. = ὅπως. acta μετ. παθ. παρακμ. τοῦ agor, actus sum, agi 3 = ἄγομαι, φέρομαι, παρασύρομαι (ἐνεργ. ago, egi, actum, ēre). praiceps, ĩtis (prae + caput) μονοκατάλ. ἐπίθ. γ' = προπετής, ὁμητικός. pinus, us καὶ i (δ' ἢ β') = πλοῖον ἐκ ξύλου πίτνος. boreas, ae α' κλ. = βορρᾶς. cui dot. ἐν. τῆς ἀναφ. ἀντ. qui, quae, quod. victa μετ. παθ. παρακμ. τοῦ vincor, victus sum, vinci 3 = νικῶμαι (ἐνεργ. vinco, vici, victum, ēre = νικῶ). remisit παρακμ. ὄρ. τοῦ remitto, isi, issum, ēre 3 = ἐγκαταλείπω. frenum, i οὐδ. β' = πηδάλιον, φρένο. rector, ōris γ' = κυβερνήτης. quam δηλ. pinum. dis καὶ deis. votum, i οὐδ. β' = εὐχή, παράκλησις. reliquit παρακμ. ὄρ. τοῦ relinquo, ĩqui, ĩctum, ēre 3 = καταλείπω.

Νόημα.—Ὁ Φαέθων κατελήφθη ὑπὸ φόβου, μὴ γνωρίζων πλέον τὴν ἀκολουθητέαν πορείαν καὶ μὴ δυνάμενος νὰ χαλιναγωγήσῃ τοὺς ἵππους. Λόγω τῆς ἀνωμάλου πορείας οἱ ἄστερισμοὶ τῆς Μεγάλης Ἄρκτου, τοῦ Δράκοντος καὶ τοῦ Βοώτου ἀνεταράχθησαν. Ὁ τρόμος τὸν κατέλαβεν ἔξ ὀλοκλήρου· αἱ δυνάμεις τὸν παρέλυσαν καὶ ἀρχίζει νὰ μετανοῇ διὰ τὴν ἀλόγιστον ἐπιθυμίαν του. Τὸ Ἡλιακὸν ἄρμα ἀκυβέρνητον ὁμοιάζει μὲ πλοῖον ἄνευ πηδαλίου παρασυρόμενον ὑπὸ τοῦ Βορρᾶ.

Περιλήψεις.—1) Ὁ Φαέθων ἔντρομος παραλείπει 2) Οἱ ἄστερισμοὶ Ἄρ-

κτου, Δράκοντος καὶ Βοώτου ἀναταράσσονται ἐκ τῆς ἀνωμίλου πορείας καὶ β) Ἡ μεταμέλεια αὐτοῦ.

Στίχ. 187+209

Quid faciāt?
multum caeli
post terga relictum (est),
ante oculos plus est.
animo metitur utrumque.
Et modo prospicit occasus,
quos non est fatum
illi contingere,
interdum respicit ortus.
Quidque agat, ignarus, stupet
et nec frena remittit,
nec valet retinere
nec nomina equorum novit.
Videt quoque trepidus passim
sparsa in vario caelo

miracula
vastarumque ferarum simulacra.
Est locus, ubi
Scorpius concavat brachia
in geminos arcus,
et cauda flexisque
utrimque lacertis
porrigit membra in spatium
duorum signorum.
Hunc (Scorpion) puer
ut vidit madidum
sudore nigri veneni
minitantem vulnera
curvata cuspidē

inops mentis gelida formidine
remisit lora.
Quae postquam iacentia
tetigere summo tergo,
equi exspatiantur
nulloque inhibente per auras
ignotae regionis eunt,
quaque impetus egit,
hac sine lege ruunt,
stellisque fixis

Τί νὰ πράξῃ ;
Πολὺ (διάστημα) τοῦ οὐρανοῦ
ὀπισθεν τῶν νώτων ἔχει ἀπομείνει,
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν περισσότερο ὑπάρχει
Νοερώς μετρεῖ ἐκάτερον.
Καὶ ἄλλοτε μὲν βλέπει πρὸς Δυσμίας,
τὰς ὁποίας δὲν εἶναι πεπρωμένον
εἰς ἐκεῖνον νὰ πλησιάσῃ,
ἄλλοτε δὲ ὀπίσω παρατηρεῖ τὰς Ἀνατολάς.
Καὶ τί νὰ πράξῃ, ἀγνοῶν, θαμβοῦται
καὶ οὔτε τοὺς χαλινοὺς χαλαρῶνει,
οὔτε δύναται νὰ (τοὺς) συγκρατήσῃ,
οὔτε τὰ ὀνόματα τῶν ἵππων ἔμαθεν.
Βλέπει ὡσαύτως περιτρομος σποράδην.
διεσκορπισμένας εἰς τὸν διάστικτον οὐ-
ρανὸν
τετρατόδεις μορφὰς (ἀστερισμῶν)
καὶ πελωρίων θηρίων ὁμοιώματα.
Ἔγάρχει τόπος, ὅπου
ὁ Σκορπίος κυρτώνει τοὺς βραχιόνάς (του)
εἰς δύο τόξα.
καὶ διὰ τῆς οὐράς καὶ τῶν κυρτωμένων
ἐκατέρωθεν βραχιόνων
ἔκτεινει τὰ μέλη (του) εἰς διάστημα
δύο ἀστερισμῶν.
Τοῦτον (τὸν Σκορπίον) ὁ παῖς
εὐθύς ὡς εἶδε διάβροχον
ἐκ τοῦ ἰδρωτός τοῦ μαύρου δηλητηρίου
ἀπειλοῦντα τραύματα
διὰ τῆς κεκαμμένης αἰχμῆς (τοῦ κέντρου
του),
ἐκφρων ἔνεκα τοῦ κρυεροῦ φόβου
ἐγκατέλειψε τὰ ἤνια.
Ταῦτα δὲ ὅταν, πεσμένα,
ἤγγισαν τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς ράχως,
οἱ ἵπποι ἀφηνιάζουν,
καί, οὐδενὸς ἐμποδίζοντος, διὰ τοῦ ἀέρος
ἀγνώστου περιοχῆς πορεύονται,
καὶ ὅπου ἡ ὁρμὴ (τοὺς) ὠδήγησεν,
ἐκεῖ ἄνευ τάξεως ὁρμοῦν
καὶ κατὰ τῶν ἀστρῶν τῶν προσηλωμένων

sub aethere alto incursant,
rapiuntque currum
per avia.

Et modo summa petunt,
modo feruntur per declive
viasque praecipites
propiore terrae spatio.

Lunaque admiratur currere

fraternos equos
inferius suis,
nubilaque ambusta fumant.

ὑπὸ τὸν ὑψηλὸν αἰθέρα ἐπιπίπτουν,
καὶ παρασύρουν τὸ ἄρμα
διὰ μέσου τῆς ἐρημίας.

Καὶ ἄλλοτε μὲν πρὸς τὰ ὕψη διευθύνονται,
ἄλλοτε δὲ φέρονται πρὸς τὰς κατωφερείας
καὶ τὰς ἀποκορήνους ὁδοὺς
τοῦ πλησιεστέρου πρὸς τὴν γῆν διαστή-
ματος.

Καὶ ἡ Σελήνη θαυμάζει διὰ τὸ ὅτι τρέ-
χουν

οἱ ἀδελφικοὶ ἵπποι
χαμηλότερον ἀπὸ τοὺς ἰδικούς της,
καὶ τὰ νέφη περικεκαυμένα καπνίζουν.

Γενικαὶ παρατηρήσεις.—faciat ἀπορηματικὴ ὑποτακτ. ἐν. τοῦ facio, feci, factum, ἔρε 3=πράττω. multum, plus, plurimum ἐπίρρ.=πολύ, πλέον, πλείστον. post ἐπίρρ. τοπικόν=ὀπισθεν. relictum ἐνν. est παθ. παρακμ. ὄρ. τοῦ relinquo, lictus sum, linqui 3=ὑπολείπομαι, ἀπομένο. animo ἀφαιρ. ὄργαν. metitur παθ. ἐν. ὄρ. τοῦ metior, mensus sum (καὶ σπανίως metitus), iri 4=μετῶ. uterque, utraque, utrumque ἀντωνυμιακὸν ἐπίθ.=ἐκάτερος. modo ἐπίρρ.=ἄλλοτε μὲν. illi δοτ. προσωπ. εἰς τὸ fatum est. contigere (ὑποκ. τοῦ fatum est) ἀπαρ. τοῦ contingo, tigi, tactum, ἔρε 3=πλησιάζω. prospicio, spexi, spectrum, ἔρε 3=προσβλέπω. occasus, us ἄρσ. δ'=δύσις, Δυσμαί. interdum ἐπίρρ.=ἐνίοτε, ἄλλοτε. respicio 3=ὀπίσω παρατηρῶ. ortus, us ἄρσ. δ'=ἀνατολή. quid agad πλαγ. ἐρωτημ. πρότ. ἔξαρωμ. ἐκ τοῦ ignarus, a, um ἐπίθ. β'=ἀγνοῶν. stupēo, ūi,—, ἔρε 2=θαμβοῦμαι, σασιζώ. remitto 3=χαλαρώνω. retineo 2=συγκρατῶ. valeo 2=εὐρωστῶ, δύναμαι. novit παρακμ. ὄρ. τοῦ nosco, novi, notum, ἔρε 3=γνωρίζω, μανθάνω. sparsa αἰτ. πληθ. οὐδ. γέν. παθ. μετ. τοῦ spargo, sparsi, sparsum, ἔρε 3=διασκορπίζω. passim ἐπίρρ.=ζύδην, σποράδην. vastus, a, um ἐπίθ. β'=εὐρύς, ἀχανής, πελώριος. trepidus, a, um=ἔμφοβος, περίτρομος. simulacrum, i=ὁμοίωμα. fera, ae=θηρίον. locus δηλ. εἰς τὸν Ζωδιακὸν κύκλον. geminus, a, um=δίδυμος, διπλοῦς, δύο. concavo 1=κυρτάνω, κάμπτω. arcus, us ἄρσ. δ'=τόξον' οἱ βραχιόνες τοῦ Σκορπίου ὁμοιάζουν πρὸς τόξα. Ὁ Φαέθων μετὰ τὸν ἀφηνιασμὸν τῶν ἵππων εὐρέθη ἀπὸ τοῦ Βορρᾶ εἰς Νότον. cauda (ἄφαιρ. ὄργαν.), ae=οὐρά. flexis μετ. παθ. παρακ. τοῦ flecto 3=κάμπτω, κυρτάνω. utrumque ἐπίρρ.=ἐκατέρωθεν. lacertus, i=βραχίων. porrigo, rexi, rectum, ἔρε 3=προτείνω, ἐκτείνω. signum, i=σημεῖον, ἀστερισμός. niger, nigra, nigrum=μέλας. madidus, a, um=βεβρεγμένος, διάβροχος. sudor, oris=ἰδρῶς (λόγῳ τοῦ καύσωνος). venenum, i=δηλητήριο. minor, atus sum, arí 1=ἀνατείνομαι, ἀπειλῶ (ἢ μετ. κατηγορ.). cuspis, idis=αἰχμή. (ἢ ἀφαιρ. ὄργαν.). inops, oris=ἄπορος, ἐνδεής (inops mentis=ἔξεσθηκὸς φρενῶν, ἄφρων). gelidus, a, um=κρυερός. formido, inis=φόβος. lorum, i=λωρίον, ἱμάς, ἡνίον. remitto 3=ἐγκαταλείπω. quae=ea autem. tetigere γ' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ tango, tetigi, tactum, ἔρε 3=ἐγγίζω. ia-

centia πληθ. οὐδ. γέν. μετ. ἐν. (iacens, ntis) τοῦ iaceo, ἦι, —, ἔρε 2=κείμαι, ἐγκαταλείπομαι. exspatiar, atus sum, arī 1=παρεκφέρομαι, ἀφηνιάζω. inhibens, ntis μετ. ἐν. τοῦ inhibeo 2=ἐμποδίζω. aura, ae=αὔρα, πνοή, ἀήρ. ignotus, a, um=ἄγνωστος. regio, onis=περιοχή. eunt γ' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ eo, ivi καὶ ii, itum, ire 4=πορεύομαι. qua—has τοπικὰ ἐπιρρ.=ὄπου· ἐκεῖ. impratus, us δ'=ἔφοδος, ὁρμή. egit παρακ. τοῦ ago, egi, actum, ἔρε 3=ἄγω, ὁδηγῶ. lex legis γ'=-νόμος, τάξις. ruo, ἦι, utum, ἔρε 3=ὄρω. fixis μετ. παθ. παρακμ. τοῦ figo, xi, xum, ἔρε 3=πήγνυμι, προσηλῶ (stellae fixae=ἀστέρες ἀπλανεῖς). incurso 1=ἐμπίπτω. rario 3=ἀρπάζω, παρασύρω. avium, ii, οὐδ. β'=ἔρημία. summa, orum=τὰ ὕψη, τὰ ὕπατα (superus, superior, supremus καὶ summus). p̄eto, īvi καὶ īi, ītum, ἔρε=ζητῶ, διευθύνομαι. declivis, is, e ἐπίθ. γ'=πρηνής, κατωφερής. praiceps, itis=ἀπόκρημνος, κρημνώδης. propior, oris συγκρ. βιθμ. τοῦ ἀχρόστου θετικοῦ prois (ὑπερθ. proximus)=ἐγγύτερος. feruntur μέσ. ἐν. τοῦ feror 3=φέρωμαι. inferius ἐπιρρ. συγκρ. βαθμ.=ἑσώτερον, χαμηλότερον (θετ. infra=ἔσω, κάτω) τὸ ἐπίθ. infer ἢ inferus=ὁ κάτω εὐρισκόμενος. suis (δηλ. equis) ἀφαιρ. συγκριτικῆ. currere ἀπαρ. ἐν. τοῦ curro 3=τρέχω. Luna, ae=Σελήνη. admiror, atus sum, arī 1=θαυμάζω. ambustus, a, um μετ. παθ. παρακμ. τοῦ amburo, ussi, ustum, ἔρε 3=περικαίω. nubilum, i=νέφος. fumo 1=καίω.

Νόημα.—Ὁ Φαέθων εὐρίσκειται εἰς ἀμηχανίαν περὶ τοῦ πρακτέου. Μέγα διάστημα ἔχει διανυθῆ, ἀλλὰ καὶ τὸ διανυθησόμενον εἶναι μεγαλύτερον. Πλήρης παραισθήσεων ἀδυνατεῖ νὰ συγκρατήσῃ τὰ ἡνία' πλήρης τρόμου θεάται τοὺς ἀστερισμοὺς καὶ τὰ ὁμοιώματα πελωρίων θηρίων. Ἰδιαιτέρως ὅμως ἀντικρούων τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Σκορπίου καὶ διαισθανόμενος ὅτι ἀπειλεῖται τραυματισμός του. γίνεται ἔξω φρενῶν καὶ ἐγκαταλείπει παντελῶς ἀκυβέρνητον τὸ ἄρμα, τὸ ὁποῖον ἤδη ἀκράτητον φέρεται εἰς τὸ ἀχανές, ἄλλοτε μὲν πρὸς τὰ ὕψη, ἄλλοτε δὲ πρὸς τὴν γῆν. Ἡ Σελήνη ἀπορεῖ διὰ τὴν τοιαύτην πορείαν τοῦ ἀδελφικοῦ ἄρματος, ἐνῶ τὰ νέφη πυρακτωμένα καπνίζουν.

Περίληψις.—1) Ἀμηχανία τοῦ Φαέθοντος περὶ τοῦ πρακτέου. 2) Ὁ ἐπικείμενος τραυματισμός του ὑπὸ τοῦ Σκορπίου ἐπιφέρει τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν ἡνίων. 3) Ἀκυβέρνητον τὸ ἄρμα φέρεται πρὸς τὸ ἀχανές καὶ 4) Ἡ ἔκπληξις τῆς Σελήνης.

Στίχοι 210+226

Ποῖα τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκτροπῆς τοῦ Ἡλιακοῦ ἄρματος ἐκ τῆς τροχιάς του. Συναρπάζεται ὑπὸ τῶν φλογῶν ἢ γῆ καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰ ὑψηλότερα (μέρη) καὶ, σχισθεῖσα, παρουσιάζει ὄωγμὰς καὶ τῆς ὑγρασίας ἐξαιμισθεῖσας ξηραίνεται. Οἱ λειμῶνες κιτρινίζουν, (πᾶν) δένδρον μετὰ τῶν φυλλομάτων καίεται καὶ τὰ ξηρὰ σπαρτὰ παρέχουν τὴν ὕλην πρὸς ἰδιάντων καταστροφήν. Διὰ μικρὰ παραπονοῦμαι. Μεγάλαι πόλεις μετὰ τῶν τευχῶν καταστρέφονται καὶ μετὰ τῶν λαῶν των αἱ πυρκαϊαὶ δλόκληρα ἔθνη μεταβάλλουν εἰς τέφραν. Τὰ δάση μετὰ τῶν ὀρέων φλέγονται· φλέγεται ὁ

Ἄθως καὶ ὁ Κιλίκιος Ταῦρος καὶ ὁ Τμῶλος καὶ ἡ Οἶτη καὶ τότε ἐξηράνθη ἡ πρότερον ἀφθονωτάτη εἰς πηγὰς Ἴδη καὶ ὁ παρθένιος Ἐλικὼν καὶ ὁ μῆπω (ὠνομασμένος) Οἰάγριος Αἴμος. Φλέγεται ὑπερβαλλόντως ἡ Αἴτην ἔνεκα τῶν διπλῶν πυρῶν καὶ ὁ δικόρυφος Παρνασσὸς καὶ ὁ Ἐρυξ καὶ ὁ Κύνθος καὶ ἡ Ὀρθρος καὶ τέλος ἡ μέλλουσα νὰ στερηθῆ τῶν χιόνων Ροδόπη καὶ ὁ Μίμας καὶ τὰ Δίνδυμα καὶ ἡ Μυκάλη καὶ ὁ γεννηθεὶς παρὰ τὰ ἱερά (τοῦ Βάχχου) Κιθαιρῶν. Οὔτε ὠφελοῦν τὴν Σκυθίαν τὰ ψυχή της ὁ Καύκασος φλέγεται καὶ ἡ Ὄσσα μετὰ τῆς Πίνδου καὶ ὁ ὑψηλότερος ἀμφοτέρων Ὀλυμπος καὶ αἱ αἰθέριοι Ἄλπεις καὶ τὰ νεφοσκεπῆ Ἀπέννινα.

Στίχ. 227+271

Πυρπόλησις τῆς γῆς. Ὁ Φαέθων ἔρμαιος τῶν ἵππων. Ἀποτελέσματα τῆς θερμότητος διὰ τοὺς Αἰθίοπας, Λιβύην, πηγὰς, λίμνας, ποταμούς, Ἄδην καὶ θαλάσσιον κόσμον.

Τότε ἀληθῶς ὁ Φαέθων ἐξ ὄλων γενικῶς τῶν μερῶν τὴν οἰκουμένην παρατηρεῖ καιομένην καὶ τὸν τοσοῦτον καύσωνα δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ καὶ λίαν θερμὰς ἐκπνοάς, ὥσπερ ἐκ βαθέος κλιβάνου, διὰ τοῦ στόματος ἐξάγει καὶ αἰσθάνεται ὅτι τὸ ἄρμα του ἀρχίζει νὰ πυρακτοῦται καὶ οὔτε πλέον δύναται νὰ ὑποφέρῃ τὰς τέφρας καὶ τὴν ἐξακοντιζομένην θερμοσπονδίαν καὶ ὑπὸ θερμοῦ καπνοῦ πανταχόθεν περιελίσσεται καὶ ἀγνοεῖ, ποῦ νὰ πορευθῆ ἢ ποῦ εὐρίσκεται, καλυφθεὶς ὑπὸ πισσώδους ὀμίχλης καὶ σύρεται κατὰ τὴν κρίσιν τῶν περρωτῶν ἵππων. Πιστεῖον ὅτι τότε, τοῦ αἵματος συρρεῦσαντος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος, οἱ λαοὶ τῶν Αἰθιόπων ἀπέκτησαν τό μέλαν χροῶμα. Τότε ἐγένεν ἡ Λιβύη αὐχμηρά, ἀφαιρεθέντων τῶν ὑδάτων ὑπὸ τοῦ καύσωνος. Τότε αἱ νύμφαι μὲ λελυμένας τὰς κόμας ἔκλαυσαν γοερῶς καὶ τὰς πηγὰς καὶ τὰς λίμνας. Ζητεῖ ἡ Βοιωτία τὴν Δίρκην, τὸ Ἄργος τὴν Ἀμυμώνην, ἡ Ἐφύρα τὰ ὕδατα τῆς Πειρηνίδος. Οὔτε οἱ ποταμοὶ οἱ λαβόντες ἐκ φύσεως κεχωρισμένας τὰς ὄχθας διὰ πλατείας κοίτης παραμένουν ἀσφαλεῖς. Εἰς τὸ μέσον τῶν ὑδάτων ὁ Τάναις ἐκάπνισε καὶ ὁ γέρον Πηνειὸς καὶ ὁ Τευθράντειος Κάϊκος καὶ ὁ ταχὺς Ἴσμηνὸς μετὰ τοῦ Φηγιακοῦ Ἐρυσάνθου καὶ ὁ διὰ δευτέραν φορὰν μέλλων νὰ ἀναφλεγῆ Ξάνθος καὶ ὁ Ξανθὸς Λυκόρμας καὶ ἕκεῖνος, ὁ ὁποῖος παίζει εἰς τὰ παλινδρομοῦντα ὕδατα (τοῦ) Μαϊάνδρου καὶ ὁ Μυγδόσιος Μέλας καὶ ὁ Ταϊνάριος Εὐρώτας. Ἐφλέγη καὶ ὁ Βαβυλώνιος Εὐφράτης, ἐφλέγη ὁ Ὀρόντης καὶ ὁ ταχὺς Θερμῶδων καὶ ὁ Γάγγης καὶ ὁ Φᾶσις καὶ ὁ Ἴστρος. Φλέγεται ὁ Ἀλφειὸς, αἱ Σπερχεΐδες ὄχθαι φλέγονται. Καὶ ὁ χουσὸς, τὸν ὁποῖον φέρει ὁ Τάγος διὰ τοῦ ρεύματός του, μετὰ πυρῶν ρέει. Καὶ τὰ ποτάμια περρωτά, τὰ ὁποῖα εἶχον ὑμνήσει διὰ τοῦ ἄσματος τὰς Μαιονίας ὄχθας, ἐφλέγησαν εἰς τὸ μέσον τοῦ Καῦστρου. Ὁ Νεῖλος, καταθορυβηθεὶς, κατέφυγεν εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς οἰκουμένης καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν, ἡ ὁποία μέχρι τοῦδε λανθάνει. Τὰ ἐπτά στόμια κονιορτώδη στεροῦνται ὕδατος, ἐπτά κοιλάδες ἄνευ ποταμοῦ. Ἡ αὐτὴ ἀτυχία ξηραίνει τὸν Ἰσμάριον Ἐβρον μετὰ τοῦ Στρομόνος, καὶ τοὺς Ἐσπερίους ποταμούς, τὸν Ρῆνον καὶ τὸν Ροδανὸν καὶ τὸν Πάδον καὶ τὸν Τίβεριν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκεν ὑπεσχημένη ἡ κυριαρχία τοῦ κόσμου. Σχίζεται

ἕλον τὸ ἔδαφος καὶ τὸ φῶς διὰ τῶν ρωγμῶν διεισδύει εἰς τὰ Τάρταρα καὶ τὸν χθόνιον βασιλέα μετὰ τῆς συζύγου φοβίζει. Καὶ ἡ θάλασσα ἀποσύρεται καὶ εἶναι πεδιάς ξηρᾶς ἄμμιν, ὅτι πρὸ ὀλίγου ἦτο πόντος· καὶ τὰ ὄρη, τὰ ὅποια εἶχε καλύψει τὸ βαθὺ πέλαγος, ἀναφαίνονται καὶ τὰς διεσπαρμένας Κυκλάδας αὐξάνουν. Τὰ ἔγκυρα ζητοῦν οἱ ἰχθύες καὶ δὲν τολμοῦν οἱ κροτοὶ δελφίνες νὰ ὑψώσουν ἑαυτοὺς ὑπὲρ τὰ ὕδατα τοῦ πελάγους εἰς τὰς συνήθεις αὔρας. Τὰ σώματα τῶν φωκῶν ἀψυχα ἐπιπλέουν ὑπὲρ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀχανοῦς θαλάσσης. Φήμη ὑπάρχει ὅτι αὐτὸς ἀκόμη ὁ Νηρεὺς καὶ ἡ Δωρὶς καὶ αἱ θυγατέρες ἐκρύβησαν ὑπὸ τὰ ψυχρὰ ἄντρα. Τρεῖς ὁ Ποσειδῶν εἶχε τολμήσει νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς βραχίονας μετὰ τῆς βλοσυρᾶς μορφῆς ἐκ τῶν ὑδάτων· τρεῖς δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπομείνῃ τὰ πυρὰ τοῦ ἀέρος.

Στίχοι 272+303

Παράπονα Γῆς πρὸς Δία, ὅπως μεριμνήσῃ διὰ τὴν οἰκουμένην.

Ἡ σεβαστὴ ὅμως Γῆ, ὡς ἦτο περικυκλωμένη ὑπὸ τοῦ πόντου, μετὰξὺ τῶν ὑδάτων τοῦ πελάγους καὶ τῶν συγκεντρωμένων πανταχόθεν πηγῶν, αἱ ὅποια εἶχον κρυβῆ εἰς τὸν μυχὸν τῆς σκοτεινῆς μητρὸς, ἀνύψωσε τὸ τεθλιμμένον πρόσωπον μέχρι τοῦ λαιμοῦ αὐχμηρά, (καθὼς ἦτο), καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα πρὸ τοῦ μετώπου καὶ ἡ συγκλονίζουσα τὰ πάντα διὰ μεγάλου σεισμοῦ ὀλίγον ὑπέκρουσε καὶ χαμηλότερον, παρ' ὅσον συνηθίζει νὰ εὐρίσκειται, ἐστάθη καὶ διὰ τῆς θείας φωνῆς (τῆς) οὕτως ὠμίλησεν: «Ἐὰν τοῦτο ἀρέσκη καί, (ἐὰν) ὑπῆρξα ἀξία (τούτου), διατί, ὦ ὕπατε τῶν θεῶν, οἱ κερανοὶ σου βραδύνουν; Ἄς ἐπιτραπῆ (εἰς ἐμὲ) μέλλουσιν νὰ καταστραφῶ διὰ τῶν δυνάμεων τοῦ πυρὸς νὰ καταστραφῶ διὰ τοῦ ἰδικοῦ σου πυρὸς καὶ τὴν καταστροφὴν νὰ ἀνακουφίσω μὲ τὸν αἴτιον.

Μόλις πράγματι ἀνοίγῃ τὸ στόμα (διὰ νὰ εἴπω) αὐτοὺς τούτους τοὺς λόγους, εἶχε καλύψει τὸ πρόσωπον ὁ ἀτμός. Ἴδου παρὰτῆρει τὴν ξηρὰν κόμην καὶ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τόσῃν, τόσῃν εἰς τὸ πρόσωπον θερμὴν τέφραν. Αὐτὸν ἀληθῶς τὸν καρπὸν εἰς ἐμὲ, αὐτὴν τὴν τιμὴν διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τὴν ὑπερησείαν (μοῦ) ἀνταποδίδεις, διότι ὑποφέρω τὰ τραύματα τοῦ γαμψοῦ ἀρότρου καὶ τῆς δικέλλης καὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος καταπονοῦμαι, διότι χορηγῶ εἰς τὰ ποιμνία φυλλώματα καὶ ὠρίμους τροφάς, δηλ. καρποὺς εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ εἰς σᾶς ἐπίσης θυμιάματα; Ἄλλ' ὅμως ἔστω ὅτι ἐγὼ ὑπῆρξα ἀξία καταστροφῆς, τί τὰ ὕδατα (ἔπταισαν), τί ἔπταισεν ὁ ἀδελφός; Διατί τὰ παραδεθέντα διὰ κλήρου εἰς ἐκεῖνον πελάγῃ ἐλαττοῦνται καὶ ἀπὸ τοῦ αἰθέρος μακρότερον ἀπέχουν; Ὄθεν, ἐὰν οὔτε τοῦ ἀδελφοῦ οὔτε ἡ ἐμὴ χάρις σὲ συγκινεῖ, ἀλλὰ τοῦλάχιστον νὰ εὐσπλαγχνισθῆς τὸν οὐρανόν σου. Παρατῆρει περίξ ἐκάτερον, καπνίζει ἐκάτερος πόλος. Τούτους (λοιπὸν), ἐὰν ἤθελε καταστρέψει τὸ πῦρ, τὰ ὑμέτερα ἀνάκτορα θὰ καταρρεύσουν. Ἴδου ὁ ἴδιος ὁ Ἄτλας μοχθεῖ καὶ μετὰ δυσκολίας εἰς τοὺς ὤμους του ὑποβαστάζει τὸν καιόμενον ἄξονα. Ἐὰν αἱ θάλασσα, ἐὰν αἱ γαῖαι, ἐὰν τὰ βασίλεια τοῦ οὐρανοῦ καταστρέφονται, εἰς τὸ παλαιὸν χάος συγχεόμεθα. Ἐξάρπασον ἐκ τῶν φλογῶν, ἐὰν τι μέχρι τοῦδε ὑπολείπεται, καὶ φρόντισον ἐν τῷ συνόλω διὰ τὸν κόσμον. Ἡ Γῆ ταῦτα εἶχεν εἶπει, διότι οὔτε τὴν θερμότητα ἠδυνήθη νὰ ὑποφέρει περισ-

σότερον χρόνον οἷτε νὰ εἶπη περισσότερα καὶ τὸ πρόσωπόν της ἐπανάφερον εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὰ πλησιέστερα ἄντρα τῶν χθονίων θεῶν.

Στίχ. 304 + 366

Ὁ Ζεὺς ἐξακοντίζει κεραυνὸν κατὰ τοῦ Φαέθοντος, ὁ ὁποῖος πίπτει εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἡριδανοῦ ποταμοῦ. Ταφὴ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Ναϊάδων νυμφῶν καὶ τὸ ἐπίγραμμα του. Τὸ πένθος τῶν οἰκειῶν. Μεταμόρφωσις τῶν θυγατέρων τοῦ Ἥλιου εἰς δένδρα. Ἀπεγνωσμένοι ἐκκλήσεις αὐτῶν πρὸς τὴν μητέρα. Ἀνεπιτυχὴς ἀπόπειρα αὐτῆς πρὸς ἀπόσπασιν ἐκ τῶν δένδρων. Ὁ ὕστατος ἀποχαιρισμὸς. Ἄλλ' ὁ παντοδύναμος πατὴρ ἐπικαλεσθεὶς ὡς μάρτυρας τοὺς οὐρανοὺς θεοὺς καὶ αὐτόν, ὅστις εἶχε δώσει τὸ ἄρμα, ὅτι, ἐὰν δὲν παράσχη βοήθειαν, τὰ πάντα ὑπὸ βαρείας μοίρας θὰ καταστραφοῦν, διευθύνεται ὠργισμένος πρὸς τὴν κορυφὴν τῆς ἀκροπόλεως, ὁπόθεν συνθίξει νὰ εἰσαγῆ τὰς νεφέλας εἰς τὰς εὐρείας γαίας, ὁπόθεν κινεῖ τὰς βροντὰς καὶ τοὺς παλλομένους κερανοὺς ἐξακοντίζει. Ἄλλ' οὔτε ὅσα θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ νέφη εἰς τὰς γαίας τότε ἔσχεν οὔτε τοὺς ὄμβρους, τοὺς ὁποίους θὰ ἐξαπέλυεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Βροντῆ καὶ ἐξαπέστειλε κατὰ τοῦ ἠνιόχου τὸν κεραυνὸν παλλόμενον ὀπὸ τοῦ (ὑψους) τοῦ δεξιοῦ ὠτὸς καὶ ταυτοχρόνως καὶ τῆς ψυχῆς (ἐστέρησε) καὶ ἐκ τοῦ ἄρματος κατεκρήμισε καὶ διὰ τῶν δεινῶν πυρῶν τὰ πυρὰ περιώρισε. Πτοοῦνται οἱ ἵπποι καὶ τηδήματος γενομένου κατ' ἀντίθετον διευθύνουσιν ἀποσπῶσι τοὺς τραχήλους ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ καὶ τὰ τεθραυσμένα ἠνία ἐγκαταλείπουν. Ἐκεῖ (μὲν) οἱ χαλινοὶ κείνται, ἐκεῖ (δὲ) τὸ ἄρμα ἀποσπασθὲν ἀπὸ τοῦ ρυμοῦ, εἰς αὐτὸ (δὲ) τὸ μέρος αἱ ἀκτίνες τῶν τεθραυσμένων τροχῶν καὶ εὐρίσκονται διεσπαρμένα εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἴχνη τοῦ συντετριμμένου ἄρματος. Ὁ Φαέθων δέ, ἀφανίζουσης τῆς φλογὸς τὴν ξανθὴν κόμην, κυλιέται κατὰ κεφαλῆς καὶ διὰ μακροῦς τροχιᾶς ἀνά τὸν ἀέρα φέρεται, ὅπως ἐνίοτε ἄστρον ἐκ τοῦ αἰθριῶν οὐρανοῦ, ἂν καὶ δὲν ἔπεσεν, ἦτο δυνατόν νὰ θεωρηθῆ, ὅτι ἔπεσε. Τοῦτον (δὲ) μακρὰν ἀπὸ τῆς πατρίδος, εἰς μακρὰν ἐκτεινόμενον μέρος γῆς ὁ μέγιστος Ἡριδανὸς ὑπεδέχθη καὶ ἀπέλουσε τὸ καλνίζον πρόσωπον. Αἱ Ἐσπέραι Ναϊάδες δίδουν εἰς τὸν τάφον τὸ καπνίζον σῶμα τῆς τρισχίστου φλογὸς καὶ χαράσσουν ὡσαύτως δι' ἐμμέτρον ἐπιγράμματος τὴν ἐπιτίμβιον πλάκα. «Ἐνθάδε κείται ὁ Φαέθων, ἠνιόχος τοῦ πατρικοῦ ἄρματος, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ δὲν συνεκράτησεν, ὅμως μεγάλων τολμηθέντων ἀπέθανεν». (Ὁ πατὴρ Ἥλιος δὲν ἔμεριμνησε διὰ τὴν κηδείαν τοῦ Φαέθοντος), διότι ὁ ἀξιολύπητος πατὴρ εἶχεν ἀποκρύψει τὸ καλυφθὲν ὑπὸ βαρέος πένθους πρόσωπον καί, ἐὰν βεβαίως πιστεύσωμεν, ἀναφέρουν ὅτι παρῆλθε μία ἡμέρα ἄνευ ἡλίου. Αἱ πυρκαϊαὶ παρείχον φῶς καὶ ὠφέλειά τις προέκυψεν ἐν τῷ μέσῳ ἐκείνου τοῦ κακοῦ. Ἄλλ' ἡ Κλυμένη, ἀφροῦ εἶπεν, ὅσα θὰ ἔπρεπε νὰ λεχθοῦν ἐν τῷ μέσῳ τοσοῦτων συμφορῶν, πένθιμος καὶ ἔκφρων καὶ ἐσπαράγων τὸ στήθος περιῆλθεν ὅλην τὴν οἰκουμένην: καὶ τὰ ἄψυχα μέλη κατὰ πρόωτον, κατόπιν τὰ ὄσῳ ἀναζητοῦσα, ἀνεῦρε τὰ ὄσῳ, τεθαμμένα ὅμως εἰς ξένην ὄχθην καὶ ἐπέπεσεν εἰς τὸν τάφον, καὶ τὸ ὄνομα, ἐπὶ τοῦ μαρμαροῦ ἀναγνωσθὲν, ἐγέμισε διὰ δακρῶν καὶ διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ στήθους ἐθέριανεν.

Οὐχ ἦττον (καί) αἱ Ἑλιάδες θρηνοῦν καὶ χύνουν δάκρυα, ἀνωφελῆ δῶρα εἰς τὸν νεκρόν, καὶ διὰ τῶν χειρῶν τύπτουσαι τὰ στήθη καλοῦν νύκτα καὶ ἡμέραν τὸν Φαέθοντα, ὁ ὁποῖος δὲν πρόκειται νὰ ἀκούσῃ τοὺς συγκινητικούς θρήνους καὶ κυλλοῦνται ἐπὶ τοῦ τάφου. Ἡ Σελήνη, ἐνωθεισῶν τετράκις τῶν κεραιῶν, εἶχε συμπληρώσει τὸν κύκλον (της).

Ἐκεῖναι κατὰ τὸ ἔθος των, διότι ἡ χρῆσις εἶχε δημιουργήσει τὸ ἔθος εἶχον ἐγείρει κοπετόν. Ἐκ τούτων (δέ) ἡ Φαέθουσα, ἡ πρεσβυτάτη τῶν ἀδελφῶν, ἐνῶ ἤθελε νὰ κατακλιθῆ ἐπὶ τῆς γῆς, παρεπονέθη, ὅτι οἱ πόδες (της) ἀπελιθώθησαν. Πρὸς αὐτὴν ἀποπειραθεῖσα νὰ ἔλθῃ ἡ λαμπρὰ Λαμπετίς, ἀφηνιδίως ἠμποδίσθη ὑπὸ τῶν ποδῶν (της). Ἡ τρίτη (Αἴγλη), ἐνῶ ἤτοιμάετο νὰ σπαράξῃ διὰ τῶν χειρῶν τὴν κόμην (της), ἀλέσπασε κλάδους (δένδρου). Αὕτη θλίβεται, διὰ τὸ ὅτι κρατοῦνται τὰ σκέλη ὑπὸ τοῦ κορμοῦ, ἐκείνη (θλίβεται) διὰ τὸ ὅτι ἔγιναν οἱ βραχιόνες της μακροὶ κλάδοι. Καὶ ἐνῶ ἐκπλήττονται διὰ ταῦτα, φλοιὸς περιπλέκει τὸ ὑπογάστριον καὶ διὰ τῶν ποδῶν τὴν κοιλίαν καὶ τὸ στήθος καὶ τοὺς ὤμους καὶ τὰς χεῖρας περιβάλλει, καὶ ἐξεῖχον τόσον μόνον τὰ στόματα, καλοῦντα τὴν μητέρα. Τὶ τὰ πράξῃ ἡ μήτηρ, εἰ μὴ, ὅπου τὸ ἐνστικτὸν ἤθελε παρασύρει ἐκείνην, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ σπεύδει καί, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, (τὰς) φιλεῖ; Δὲν εἶναι ἀρκετόν' δοκιμάζει νὰ ἀποσπάσῃ τὰ σώματα ἐκ τῶν κορμῶν (τῶν δένδρων) καὶ ἀποσπᾷ διὰ τῶν χειρῶν τρυφεροὺς κλάδους Ἐκεῖθεν ὁμως αἱματηραὶ σταγόνες στάζουν, ὡσπερ ἐκ τραύματος. «Λυπήσου (με), ἰκετεύω, μήτηρ», ὁποιαδήποτε ἐτραυματίσθη, φωνάζει. «Λυπήσου (με), ἰκετεύω! τὸ σῶμά μας διασχίζεται ἐπὶ τοῦ δένδρου. Καὶ τώρα χεῖρε» — ὁ φλοιὸς ἦλθεν εἰς τοὺς τελευταίους λόγους. Ἐκεῖθεν ῥέουν δάκρυα καὶ τὰ καταστάζοντα ἤλεκτρα ἐκ τῶν τρυφερῶν κλώνων πῆγγνυται, πὰ ὅποια ὁ διαυγῆς ποταμὸς παραλαμβάνει καὶ ἐξαποστέλλει εἰς τὰς νύμφας τῶν Λατίνων, διὰ νὰ τὰ φοροῦν.

NIOBE = NIOBH

Στίχοι 146 + 156

Lydīa tota fremit,
Phrygiaeque per oppīda
rumor facti it
et occūpat sermonibus
magnum orbem.
Ante suos thalāmos Niōbe
cognovērat illam,
tum, cum virgo colēbat
Maeōniam Sipylumque :
Nec tamen admonīta est
poena populāris Arāchnes
cedere caelitibus,
verbisque minoribus uti.
Multa dabant anīmos.
Sed enim nec artes conjūgis
nec genus ambōrum
magnique regni potentia
sic placuere illi,
quamvis ea cuncta placērent,
ut sua progenēs.
Et felicissīma matrum
dicta foret Niōbe,
si non visa fuisset sibi
(esse felicissima matrum).

Ἡ Λυδία δλόκληρος βοῶ
καὶ ἀνὰ τὰς πόλεις τῆς Φρυγίας
ἡ φήμη τοῦ γεγονότος διαδίδεται
καὶ ἀπασχολεῖ διὰ τῶν συζητήσεων
πολὸν κόσμον.
Πρὸ τῶν γάμων τῆς ἡ Νιόβη
εἶχε γνωρίσει ἐκεῖνην,
τότε, ὅτε (ὡς) παρθένος κατόκει
τὴν Μαιονίαν καὶ τὸ Σίπυλον :
Ἄλλ' ὅμως δὲν παρεκινήθη
ὑπὸ τῆς ποιῆς τῆς συμπολιτίδος Ἀράχνης
νὰ ὑποχωρῇ εἰς τοὺς οὐρανοὺς (θεοὺς)
καὶ νὰ χρησιμοποιῇ ταπεινότερους λόγους.
Πολλὰ ἔδιδον ἀφορμὰς πρὸς ἀλαζονείαν.
Ἄλλὰ βεβαίως οὔτε ἡ τέχνη τοῦ συζύγου
οὔτε ἡ καταγωγὴ ἀμφοτέρων
καὶ τοῦ μεγάλου βασιλείου ἡ δύναμις
τόσον ἤρεσαν εἰς ἐκείνην,
ἂν καὶ ταῦτα πάντα ἦσαν ἀρεστά,
ὅσον τὰ τέκνα τῆς.
Καὶ εὐτυχεστάτη ἐκ τῶν μητέρων
θὰ ἡδύνατο νὰ ὀνομάζεται ἡ Νιόβη,
ἐὰν δὲν ἐθεώρει ἡ ἰδία ἑαυτὴν
(ὅτι εἶναι εὐτυχεστάτη ἐκ τῶν μητέρων).

Γραμματικά.—Lydīa, ae θηλ. ἀ' = Λυδία. totus, a, um ἀντωνυμια-
κὸν ἐπίθ. = ὅλος, δλόκληρος (γεν. totius, δοτ. toti, αἰτ. totum, am, um)
ἄλλα τοιαῦτα ἀντ. ἐπίθ. εἶναι : solus = μόνος, ullus = τίς, uter = πότερος,
alter = ἕτερος, neuter = οὐδέτερος, nullus = οὐδεὶς, alius = ἄλλος. fremit ἐν.
ὄρ. τοῦ fremo, ἡ, itum, ἐρε 3 = βρέμω, γόγγυζω, ἀντηγῶ, βοῶ. Phry-
giaeque = et Phrygiae γεν. ἐν. τοῦ Phrygia, ae θηλ. ἀ' = Φρυγία. per
πρόθ. + αἰτ. = ἀνὰ + αἰτ. oppīdum, ἰ οὐδ. β' = ἐπίπεδον, ἄστν, πόλις. factum,
ἰ οὐδ. β' = πράξις, γεγονός. rumor, ὄρις ἄρσ. γ' = ὄρμαγδός, θροῦς, φήμη.
it ἐν. ὄρ. τοῦ eo, ἰνὶ καὶ ἰι, itum, ire 4 = εἶμι, βαδίζω, διαδίδομαι, κυκλο-

φορῶ. et συμπλ. σύνδ. = καί. magnus, a, um ἐπίθ. β' = μέγας, πολὺς (συγκρ. maior, ius ὑπερθ. maximus, a, um). sermonibus ἀφαιρ. πληθ. τοῦ sermo, ὀπισ ἀρσ. γ' = εἰρμός, ὁμιλία, συζήτησις. occūpat ἐν. ὄρ. τοῦ occūpo (ob + cario), ἀνί, ātum, āre 1 = καταλαμβάνω, κατέχω, ἀπασχολῶ. orbis, is ἀρσ. γ' = ὀρύμβος, κύκλος, κόσμος. ante πρόθ. + αἰτ. = πρὸ + γεν. suus, a, um κτητ. ἄντων. γ' προσ. = ἰδικός του (ἀ' πρόσ. meus, β' πρόσ. tuus). Nidbe, es θηλ. ἀ' = Νιόβη. thalāmus, i ἀρσ. β' = θάλαμος, κοιτῶν, γάμος. cognoverat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ cognosco, ὄνι, itum, ēre 3 = γιγνώσκω, μανθάνω, γνωρίζω. ille, illa, illud δεικτ. ἄντων. = ἐκεῖνος, η, ο. tum ἐπίρρ. χρόν. = τότε. cum χρόν. σύνδ. = ὅτε. Maeonia, ae θηλ. ἀ' = Μαιονία, Λυδία. virgo, inis θηλ. γ' = ὀργάς, ἐστιάς, παρθένος. Sipyllum, i οὐδ. β' = Σίπυλον. colebat παρατ. ὄρ. τοῦ cōlo, colūi, cultum, ēre 3 = θεραπεύω, κατοικῶ. nec καὶ neque σύνδ. = οὔτε, καὶ οὔ. tamen ἀντιθ. σύνδ. = ὅμως, μέντοι. admonita est παθ. παρακ. ὄρ. τοῦ admōneo, ūi, itum, ēre 2 = ἀναμιμνήσκω τινά, παρακινῶ, διδάσκω (παθ. admoneor, admonitus sum, ēti). roepa, ae θηλ. ἀ' = ποινή, τιμωρία. pōpūlaris, is, e ἐπίθ γ' = δημοτικός, ἐπιχώριος, συμπολίτης. Arāchne, es θηλ. ἀ' = Ἀράχνη. cedo ἐν. ἀπαρ. ἐν. τοῦ cedo, cessi, cessum, ēre 3 = χωρῶ, βαδίζω, ὑποχωρῶ. caelitibus ἀφαιρ. πληθ. τοῦ caeles, itis (ἐκ τοῦ caelum, i = οὐρανός) ἀρσ. γ' = οὐράνιος (συνήθως ἐν τῷ πληθ. = οὐρανίανες, οὐράνιοι θεοί). verbum, i οὐδ. β' = ῥῆμα, ἔπος, λόγος. minoribus ἀφαιρ. πληθ. συγκρ. βαθ. ἄντων. β' parvus, a, um = παῦρος, μικρός (συγκρ. minor, us, ὑπερθ. minimus, a, um). uti ἀπαρ. ἐνεστῶτος τοῦ ἀποθ. ūtor, ūsus sum, ūti 3 = χρῶμαι τινι, μεταχειρίζομαι, χρησιμοποιῶ. multus, a, um ἐπίθ. β' = πολὺς (συγκρ. πληθ. plures, a, ὑπερθ. plurimi) ἐπίρρ. multum — plus — plurimum. dabant παρατ. ὄρ. τοῦ do, dēdi, dātum, dāre 1 = δίδωμι. animus, i ἀρσ. β' = ψυχή, θυμός, πνεῦμα, νοῦς (do ānimos = δίδω ὑπερηράνειαν, παρέχω ἀφορμὴν πρὸς ἀλαζονείαν). sed ἀντιθ. σύνδ. = ἀλλά. enim αἰτιολ. σύνδ. = διότι, βεβαίως. coniuux, καὶ coniuux, ūgis ἀρσ. καὶ θηλ. γ' = ὄ, ἡ σύζυγος. ars, artis θηλ. γ' = τέχνη, ἐπιτήδευμα, δεξιτεχνία. genus, ēris οὐδ. γ' = γένος, φῦλον, γενεά, καταγωγή. ambo, ae, o ἀπόλυτον ἀριθμητ. ἐπίθ. = ἄμφω, ἄμφοτεροι (γεν. amborum, arum, orum δοτ. ambobus, abus, obus αἰτ. ambo καὶ ambos, as, a ἀφαιρ. anibobus, abus, obus). magnique = et magni γεν. ἐν. τοῦ ἐπιθ. θετ. βαθ. magnus, a, um (ιδὲ ἄνωτέρω). potentia, ae θηλ. ἀ' = ἰσχύς, δύναμις. regnum, i οὐδ. β' = βασιλεία, ἀρχή, βασιλείον. sic ἐπίρρ. = οὕτω, τόσον. Placere καὶ placuerunt γ' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ plācēo, ūi, —, ēre 2 = ἀρέσκω (τινί). illi δοτ. ἐν. θηλ. γεν. τῆς δεικτ. ἄντων. ille (ιδὲ ἄνωτέρω). quamvis ἐπίρρ. = ὅσον βούλει. ἐδῶ ὡς ἐνδοτικός σύνδ. = ἄν καί. ea ὄν. πληθ. οὐδ. γέν. τῆς δεικτ. ἄντων. is, ea, id = οὗτος, αὕτη, τοῦτο. cunctus, a, um (ἐκ τοῦ coniunctus) ἐπίθ. β' = σύμπας, ἅπας, πᾶς. placērent παρατ. ὑποτ. τοῦ placeo (ιδὲ ἄνωτέρω). ut ἐπίρρ. = ὅθεν, ὥσπερ, ὅσον. sua θηλ. κτητ. ἄντων. γ' προσ. suus, a, um = ἰδικός του. prōgēnies, ēi θηλ. ε' = γένεσις, ἔκγονος, ἀπόγονος, τέκνα. felicissima ὑπερθ. βαθ. τοῦ μονοκαταλ. ἐπιθ. fēlix, icis = εὐτυχής (συγκρ. felicior, us ὑπερθ. felicissimus, a, um). matrum γεν. πληθ. τοῦ mater, tris θηλ. γ' =

μήτηρ. dicta foret=dicta esset=diceretur περιφραστική συζυγία σχηματιζομένη διὰ τῆς μετ. τοῦ οἰκείου ῥήμ. καὶ τοῦ βοηθητικοῦ esse ἢ παθ. μετ. παρακ. dicta εἶναι τοῦ ῥήμ. dico, xi, ctum, ēre 3=λέγω· τὸ foret=esset παρατ. ὑποτ. sum, fui,esse. si ὑποθ. σύνδ.=εάν. non ἐπίρρ. (ἐκ τοῦ poemem=ne unum)=οὔ, μή. sibi dot. προσωπ. ἀντων. γ' προσώπου κειμένης αὐτοπαθῶς (sui, sibi, se se, πληθ. τὸ αὐτό). visa fuisset=visa esset ἐπίσης περιφραστική συζυγία ἢ μετ. παθ. παρακ. visa τοῦ video, di, sum, ēre 2=βλέπω καὶ παθ. videor, visus sum, vidēri=φαίνομαι· τὸ fuisset ὑπερσ. ὑποτ. τοῦ sum.

Συντακτικὰ.—sermonibus ἀφαιρ. τροπική. thalamos μεταφορά. cum...colebat χρον. πρότ. virgo κατηγ. poena ἀφαιρ. αἰτίας. cedere—uti ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἔξαοτ. ἐκ τοῦ admonita est. caelitibus ἀντικ. τοῦ cedere. verbisque ἀντικ. τοῦ uti. minoribus ἐπιθ. διορ. multa ὑποκ. animos ἀντικ. artes—genus—potentia ὑποκ. τοῦ placuere. illi ἀντικ. quam-vis... placerent ἐνδοτική πρότ. ea ὑποκ. cuncta ἐπιθ. διορ. felicissima κατηγ. matrum γεν. διαιορ. si non visa esset (ὑπόθ.)+dicta foret (ἀπόδ.) ὑποθ.. λόγος γ' εἴδους (ἀπραγματοποίητον).

Πραγματικὰ.—Lydia καὶ κατωτέρω Μαεονία περιοχὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Phrygia ἐπίσης περιοχὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. rumor facti ἐννοεῖ τὴν τιμωρίαν τῆς Ἀράχνης ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, περὶ ἧς εὐρεῖα συζήτησις ἐγίνετο. Ὁ μῦθος λέγει ὅτι ἡ Ἀράχνη ἦτο θυγάτηρ τοῦ Κολοφωνίου Ἰδιο-νος, ὄρφανὴ μητρός, καταγομένη ἐκ Λυδίας καὶ φημιζομένη διὰ τὴν ὑφαντικὴν τῆς δεξιότητιαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνετέλεσεν, ὥστε νὰ ἀλαζονεύεται καὶ ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ τῆς νὰ προκαλέσῃ εἰς ἀγῶνα καὶ αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν. Ὁθεν ἐτιμωρήθη ὑπ' αὐτῆς καὶ μετεμορφώθη εἰς τὸ γνωστὸν καὶ ὁμώνυμον διὰ τὴν ὑφαντικὴν τὸν τέχνην ἔντομον. Niobe θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ τῆς Διώνης ἢ Ταυγέτης, σύζυγος τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφίονος. Ἐπειδὴ ἀπέκτησε πολλὰ τέκνα (7 ἄρρενα καὶ 7 θήλεα), ἐκαυχῆθη διὰ τὴν πολυτεκνίαν καὶ ἐξεστόμισε λόγους ὑπερηφάνους καὶ ἀσεβεῖς διὰ τὴν Λητώ, ἔχουσαν μόνον δύο τέκνα, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀρτεμιν. Ἡ Λητὼ ἀγανακτήσασα παρῴξυνε τὰ τέκνα τῆς κατ' αὐτῆς εἰς βαθμόν, ὥστε ὁ μὲν Ἀπόλλων νὰ φονεύσῃ εἰς τὸν Κιθαιρῶνα, ἔνθα ἐθήρευον, τοὺς υἱοὺς τῆς, ἡ δὲ Ἀρτεμις νὰ φονεύσῃ ἐπίσης διὰ τόξου τὰς θυγατέρας τῆς, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκοντο εἰς τὸ ἐν Θήβαις ἀνάκτορον τοῦ Ἀμφίονος. Ἐπὶ ἔννεα ἡμέρας παρέμειναν ἀταφοὶ οἱ νεκροί, διότι οἱ ἐπιχειρήσαντες τὴν ταφὴν μετεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς λίθους, τὴν δὲ δεκάτην ἔθαψαν αὐτοὺς οἱ Ὀλύμπιοι θεοί. Ἡ ταλαίπωρὸς μήτηρ ἐκ φρίκης ἔμεινεν ἀφανὸς καὶ ἀκίνητος καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἄνευ τροφῆς. Τέλος ἐγκατέλειπε τὰς Θήβας καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὸν πατέρα τῆς εἰς Σίπυλον, ἔνθα μετεμορφώθη, ὡς πηχῆθη εἰς τοὺς θεοὺς, εἰς λίθον ἔχοντα μορφήν γυναικός, χυνοῦσης νυχθημερὸν δάκρυα. Τὸ ἐπὶ τοῦ Σίπυλου ὁμοίωμα γυναικὸς κατηφοῦς σφίεται μέχρι σήμερον. Ὁ συγκινητικὸς μῦθος ἐνέπνευσε πολλοὺς ποιητὰς καὶ καλλιτέχνας. illam δηλ. τὴν Ἀράχνην. Μαεονία δηλ. ἡ Λυδία. Sipyllum πόλις κειμένη ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μεταξὺ Λυδίας καὶ Φρυγίας. cedere

caelitibus, uti minoribus verbis οἱ ἐναντιούμενοι πρὸς τὸ θεῖον τιμωροῦνται προβλ. : «πᾶς ὁ ὑψῶν ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται...» καὶ «ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται θεός, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν». artes coniugis ὁ σύζυγος τῆς Νιόβης Ἀμφίων, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀντιόπης ἔχων ἔξοχον ἰκανότητα εἰς τὸ παίζειν τὴν λύραν. Λέγεται ὅτι ἤσκει τοιαύτην γοητεῖαν διὰ τῆς μουσικῆς του, ὥστε οἱ ἄψυχοι λίθοι συνεκινουῦντο ἐκ τῆς ἁρμονίας καὶ κινούμενοι αὐτομάτως συνετέλουν εἰς τὴν κτίσιν τῆς πόλεως (ἀσφαλῶς διὰ τοῦ μύθου ὑποδηλοῦται ἡ ἐπίδρασις τῆς μουσικῆς ἐπὶ τὴν ψυχὴν καὶ ὁ ἔξευγενισμὸς αὐτῆς· προβλ. καὶ τὴν ἰκανότητα τοῦ Ὁρφέως). Ἀξιολογικῶς ἡ μουσικὴ θεωρεῖται πρώτη τῶν καλῶν τεχνῶν καὶ διὰ τοῦτο πᾶσαι σχεδὸν αἱ θρησκείαι χρησιμοποιοῦν αὐτὴν ὡς μέσον ἐπικοινωνίας πρὸς τὸ θεῖον. genus amborum εἶχον ἀμφοτέροι θεῖαν καταγωγὴν. potentia magni regni τὸ βασίλειον τῶν Θηβῶν ἐθεωρεῖτο καὶ μέγα καὶ πλούσιον.

Νόημα.—Ἡ Νιόβη, θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ σύζυγος τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφίωνος, λόγῳ πολυτεκνίας ἔγινε πολὺ ἀλαζῶν καὶ ἡ συμπεριφορὰ τῆς ἀπέναντι τῶν θεῶν, καὶ μάλιστα τῆς Λητοῦς, ἦτο τόσον ἀνοίκειος καὶ ὑβριστικὴ, ὥστε ὅλος ὁ κόσμος τῆς Λυδίας νὰ συζητῇ καὶ νὰ ἐκφράζεται δυσμενῶς διὰ τὴν τοιαύτην διαγωγὴν τῆς. Ἡ Νιόβη τοὐλάχιστον, ἡ ὁποία εἶχε γνωρίσει, ὅταν ἦτο ἀκόμη παρθένος εἰς τὴν Λυδίαν, τὴν τύχην τῆς συμπολίτιδος Ἀράχνης, ἔπρεπε νὰ γίνῃ περισσότερο προσεκτικὴ καὶ ὀλιγώτερον ὑπερήφανος ἀπέναντι τῶν θεῶν. Δυστυχῶς ὁμως, ἐνῶ εἶχεν ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν ἔξαιρετικὴν ἰκανότητα τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὴν εὐγενῆ καταγωγὴν ἀμφοτέρων καὶ τὴν δύναμιν τοῦ βασιλείου, ἐπεδείκνυε προκλητικῶς τὴν εὐτυχίαν τῆς χάρις καὶ μόνον εἰς τὴν πολυτεκνίαν τῆς.

Περίληψις.—1) Οἱ κάτοικοι τῆς Λυδίας σχολιάζουν δυσμενῶς τὴν Νιόβην. 2) Ἡ τύχη τῆς Ἀράχνης καὶ 3) Ἡ ἐπὶ πολυτεκνίᾳ ἀλαζονεία τῆς Νιόβης.

Στίχοι 157+164

Nam Manto
Tiresia sata
praescia ventūri
per medias vias
vaticinata fuerat
concipta divīno motu :
«Ismenides, ite frequētes
et date Latōnae
Latonigenisque duōbus
cum prece pia tura,

Διότι ἡ Μαντώ,
ἡ ἐκ τοῦ Τειρεσίου γεννηθεῖσα,
ἡ γνωρίζουσα ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέλλον,
εἰς τὸ μέσον τῶν ὁδῶν
εἶχε προφητεύσει,
ἐξαφθεῖσα ὑπὸ θείας δυνάμεως :
«Ἰσμηνίδες, ἔλθετε ἀθροοί
καὶ προσφέρατε εἰς τὴν Λητῶ
καὶ εἰς τοὺς δύο Λητογενεῖς
μετὰ δεήσεων εὐλαβῆ θυμαμάματα,

lauroque innectite crinem (tuum): καὶ διὰ δάφνης στεφανώσατε τὴν κόμην (σας):

Ore meo Latona iubet»
Parētur et omnes Thebaïdes
iussis ornant
sua tempora frondibus,
turaque dant
et precantia verba
sanctis flammis.

Διὰ τοῦ στόματός μου ἡ Λητώ διατάσσει». Γίνεται ἀκουστή καὶ ὅλαι αἱ Θηβαΐδες κατὰ τὰ παραγγελθέντα κοσμοῦν τοὺς κροτάφους τῶν διὰ φυλλομάτων καὶ θυμιάματα προσφέρουν καὶ ἱκευτικoὺς λόγους εἰς τὰς ἱερὰς φλόγας.

Γραμματικά.—nam αἰτιολ. σύνδ.=διότι (πάντοτε ἐν ἀρχῇ προτ.). sata μετ. παθ. παρακ. τοῦ sero, sēvi, sātum, ἔρε 3=σπεύρω, γεννῶ (παθ. sero, satus sum, seri). Tirēsias, αε ἀρσ. α' =Τειρεσίας. ventūri γεν. ἐν. οὐδ. μετ. μέλλοντος (venturus, a, um) τοῦ venio, veni, ventum, ἴρε 4=ἔρχομαι, φθάνω. praescius, a, um (prae+scio=γνωρίζω) ἐπίθ. β' =προειδώς, προγνωστικός. Manto, us θηλ. δ' =Μαντώ. medius, a, um, ἐπίθ. β' =μέσος. vaticināta fuērat=vaticinata erat (περιφρ. συζ.) ὑπερσυντέλικος ὄρ. τοῦ ἀποθ. vaticīnor (vates=μάντις+cano=ἄδω), atus sum, āri 1=χρησιμῶδ, προφητεῦω. dīvinus (dīvus), a, um ἐπίθ. β' =θεῖος, δαιμόνιος. concīta μετ. παθ. παρακ. τοῦ concīdo, cīvi, cītum, ἔρε 2=συναγείρω, ἀνακινῶ, ἐξάπτω. mōtus, us, (moueo=κινῶ) ἀρσ. δ' =κίνησις, νία, αε θηλ. α' =ὄδος. Isménis, īdis θηλ. γ' =Ἰσμηνίς, Θηβαία. ite προστ. ἐν. β' πληθ. προσ. (β' ἐν. πρόσ. i) τοῦ ἔο, ἴνι καὶ ἴι, ἴtum, ἴρε 4=πορεύομαι, ἔρχομαι (ἐν. eo -is -it -imus -itis -eunt παρατ. ibam μέλλ. ibo). frēquens, ntis μονοκατ. ἐπίθ. γ' =συχνός, ἀθρόος, ἄσος. date προστ. ἐν. τοῦ do (ἰδέ ἀνωτέρω). Lātōna, αε θηλ. α' =Λητώ. Lātōnigēna, αε ἀρσ. καὶ θηλ. =ὄ, ἡ Λητογενής, τέκνον τῆς Λητοῦς. duo, αε, ο ἀπόλ. ἀριθμ. ἐπίθ.=δύο (γεν. duorum, arum, orum, δοτ. duobus. ābus, ōbus, αἰτ. duo ἢ duos, duas duo καὶ ἄφαιρ. duobus. abus, obus). cumi πρόθ.+ἀφαιρ.=μετὰ +γεν. grex, precis θηλ. γ' =δέησις. tus, turis οὐδ. γ' =θυμίαμα, λιβανωτός. pius, a, um ἐπίθ. β' =εὐσεβής, ὄσιος. laurus, i θηλ. β' =δάφνη. innectite προστ. ἐν. τοῦ innecto, innexui, innexum, ἔρε 3=ἐμπλέκω, περιβάλλω, στεφανώνω. cīnis, is ἀρσ. γ' =θρίξ, κόμη. ōs, ōris οὐδ. γ' =στόμα. meus, a, um κτητ. ἀντ. α' προσ.=ἐμός. iubet ἐν. ὄρ. τοῦ iubeo. iussi, iussum, ἔρε 2=διατάσσω. parētur ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ pareo, ūi, —, ἔρε 2=φαίνομαι, ὑπηρετῶ, ὑπακούω (τὸ paretur κείται ἀπροσώπως=ὑπακοή γίνεται, ἀκουστή γίνεται). omnis, is, e ἐπίθ. γ' =πᾶς, πᾶσα, πᾶν. Thebaïs, īdis θηλ. γ' =Θηβαΐς. iussis ἀφαιρ. παθ. μετ. (iussus, a, um=διατεταγμένος) τοῦ iubeo (ἰδέ ἀνωτέρω). sua οὐδ. κτητ. ἀντ. γ' πρ. (meus, tuus, suus). tempus, ōris οὐδ. γ' =χρόνος, ὥρα (ἐν τῷ πληθ.=κροτάφου ὡς τὰ καίρια τῶν μελῶν τοῦ σώματος). frons, frondis θηλ. γ' =φύλλωμα, στέφανος. ornant ἐν. ὄρ. τοῦ orno, avi, atum, āre 1=κοσμῶ, στολίζω. tura αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ tus, tūris (ἰδέ ἀνωτέρω). dant γ' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ do. sanctus, a, um ἐπίθ. β' =ἱερός, ἅγιος. verbuni, i οὐδ. β' =λόγος. pre-

cantia αἰτ. πληθ. οὐδ. γεν. τῆς μετ. ἐνεστ. (precans, ntis) τοῦ ἀποθ. precor; atus sum, ἀγί 1=εὐχόμεαι, ἰκετεύω, παρακαλῶ. flamma, αε θηλ. ἀ=φλόξ.

Συντακτικά.—Tiresia ἄφαιρ. καταγωγῆς sata ἐπιθ. μετ. praescia παρὰθεσις. venturi γεν. ἀντικειμ concita τροπ. μετ. divino ἐπιθ. διορ. motu ἄφαιρ. αἰτίας. frequentes κατηγορ. Latonae—Latonigenisque ἀντικειμ. τοῦ date. tura β' ἀντικ. ria ἐπιθ. διορ. lauroque ἄφαιρ. ὄργανική. cinem ἀντικ. ore ἄφαιρ. ὄργανική iussis ἄφαιρ. τροπική δηλοῦσα συμφωνίαν (ἐπιθ. μετ.). tempora ἀντικ. frondibus ἄφαιρ. ὄργανική. turque—verba ἀντικ. τοῦ dant. flammis β' ἀντικ. precantia ἐπιθ. μετ. sanctis ἐπιθ. διορ.

Πραγματικά.—Manto θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου, ἡ ὁποία ἦτο καὶ αὐτὴ μάντις, προφητεύουσα διὰ θείας δυνάμεως, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μάντις. Tiresia ὁ Τειρεσίας ἦτο ὁ σπουδαιότερος τυφλὸς μάντις τῆς ἀρχαιότητος γνωστὸς ἐκ τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν τραγικῶν ποιητῶν, ἰδίᾳ τοῦ Σοφοκλέους ἦτο Βοιωτὸς καὶ ὑπῆρχεν ἱερὸν αὐτοῦ ἐν Ὀρχομενῷ. Ἡ μυθολογία λέγει ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ τὸν ἐτύφλωσεν, ἐπειδὴ τὴν εἶδε γυμνὴν, καὶ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς τυφλώσεως ἔδωκε τὸ χάρισμα τῆς μαντείας. Ὁ Σοφοκλῆς τὸν χαρακτηρίζει εἰς τὸν Οἰδίποδα τύραννον οὕτω; «ὅ πάντα νομῶν Τειρεσία, διδακτὰ τ' ἄρρητὰ τ' οὐράνιά τε καὶ χθονοστιβῆ». Ismenides Ἰσμηνίδες ὠνομάζοντο αἱ Θηβαῖαι ἐκ τοῦ ἐκεῖ παραρρέοντος Ἰσμηνοῦ ποταμοῦ, ὄντος ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Latonigenae Τέκνα τῆς Λητοῦς ἐκ τοῦ Διὸς εἶναι ὁ Ἀπόλλων (ἥλιος) καὶ ἡ Ἄρτεμις (σελήνη), τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν κατόπιν περιουσιῶν συνέπειά τῆς ὄρης τῆς Ἥρας εἰς τὴν Δῆλον. laurus ἡ δάφνη ἦτο ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. paretur αἱ Θηβαῖαι ὑπακούουν εἰς τὴν διαταγὴν τῆς Μαντοῦς. sanctis αἱ πρὸ τοῦ βωμοῦ φλόγες ἐθεωροῦντο ἱεραῖ.

Νόημα.— Κατ' εἰσῆγησιν τῆς Λητοῦς ἡ προφήτις Μαντώ, θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου, συνιστᾷ εἰς τὰς Θηβαίας γυναῖκας νὰ προσφέρουν θυσίας μετὰ δεήσεων μόνον εἰς τὴν Λητῶ καὶ τὰ τέκνα τῆς.

Πράγματι αἱ Θηβαῖδες ὑπήκουσαν εἰς τὴν σύστασιν τῆς Μαντοῦς καί, ἀφοῦ ἐκόσμησαν τοὺς κροτάφους τῶν διὰ φυλλωμάτων, προσφέρουν θυσίας εἰς αὐτοῦς.

Περὶλήψεις.—1) Συμβουλὴ τῆς προφήτιδος Μαντοῦς καὶ 2) Ἐκτέλεσις ταύτης ὑπὸ τῶν Θηβαίδων.

Στίχ. 165+179

Ecce venit Niobe
celeberrima turba comitum,
spectabilis Phrygias vestibus
intexto auro

Ἴδου ἔρχεται ἡ Νιόβη
μεγαλοπρεπὴς μετὰ πλήθους συνοδῶν,
ἀξιοθέατος διὰ τὰς Φρυγικὰς ἐσθῆτας
μετ' ἐνυφασμένου χρυσοῦ

et formōsa,
 quantum ira sīnit,
 movensque cum decōro capite
 immīssos capillos
 per utrumque umērum
 constītit: utque
 supērbos oculos
 circumtulit alta,
 inquit, «quis furor (est)
 praeponēre caelestes
 auditos visis?
 aut cur colitur
 Latōna per aras,
 meum numen adhuc
 sine ture est?
 mihi Tantālus auctor (est),
 cui soli licuit
 tangere mensas superōrum.
 Mea gēnētrix est
 sōror Pleiādum.
 maxīmus Atlas est avus (meus),
 qui fert aethērīum axem
 cervicibus:
 Iuppiter alter avus (est)
 socēro quoque
 glōriōr illo.
 Me metuunt
 gentes Phrygiae,
 regia Cadmi est
 sub me dōmīna,
 fidibusque mei mārīti
 commissā moenīa
 cum populis
 a meque viroque reguntur.

καὶ ὄραία,
 ὅσον ἢ ὀργῇ ἐπιτρέπει,
 καὶ κινουσα μετὰ τῆς ὄραίας κεφαλῆς
 τοὺς λυτοὺς πλοκάμους
 ἐφ' ἑκατέρου ὤμου
 ἐστάθη: καὶ μόλις
 τοὺς ὑπερηφάνους ὀφθαλμοὺς
 περιέφερε μετὰ τὴν κεφαλὴν ὑψηλὰ
 εἶπε, «ποία μανία (ὑπάρχει)
 νὰ προτιμᾶτε τοὺς οὐρανόους (θεοὺς)
 ἐξ ἀκοῆς γνωστοὺς ἀπὸ τοὺς ὄρατοὺς:
 "Ἡ διατὶ λατρεύεται
 ἢ Λητῶ ἀνὰ τοὺς βωμούς,
 ἢ (δὲ) ἰδική μου θεότης μέχρι τοῦδε
 ἄνευ θυμιάματος εἶναι;
 Εἰς ἐμὲ ὁ Τάνταλος γενάρχης εἶναι.
 εἰς τὸν ὁποῖον μόνον ἐπετρέπη
 νὰ ἐγγίση τὰς τραπέζας τῶν θεῶν.
 "Ἡ μήτηρ μου εἶναι
 ἀδελφὴ τῶν Πλειάδων.
 "Ὁ μέγιστος "Ἄτλας εἶναι πάππος (μου),
 ὁ ὁποῖος φέρει τὸν αἰθέριον ἄξονα
 διὰ τοῦ τραχήλου:
 "Ὁ Ζεὺς δεύτερος πάππος (μου εἶναι).
 Καὶ ὡς πενθερόν,
 ὑπερηφανεύομαι δι' ἐκεῖνον.
 "Ἐμὲ φοβοῦνται
 τὰ ἔθνη τῆς Φρυγίας,
 τὸ βασίλειον τοῦ Κάδμου εἶναι
 ὑπ' ἐμὲ ὡς κυρίαρχον,
 καὶ διὰ τῶν χορδῶν (τῆς λύρας) τοῦ συ-
 ζύγου μου
 τὰ συνενωθέντα τεῖχη
 μετὰ τῶν λαῶν
 καὶ ὑπ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀνδρὸς κυβερνοῦνται.

Γραμματικά.—ecce ἐπίρρ.=ἰδού (εἰς θέσιν ἐπιφωνήματος θαυμα-

σμοῦ) venit ἐν. ὄρ. τοῦ venio, ni, ntum, ire 4=ἐρχομαι. comitum γεν. πληθ. τοῦ comes, itis (cum+eo) ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=ὄ, ἡ συνοδός, ὀπαδός. celeberrima ὑπέρθ βαθ. τοῦ ἐπίθ. γ'celeber, bris, e=συχνός, πολυάνθρωπος, ἐπιφανής, μεγαλοπρεπής (Σ. celebrator, ius Y. celeberrimus, a, um). turba, ae θηλ. α'=τύρβη, θόρυβος, ὄχλος, πλῆθος. vestis, is θηλ. γ'=ἔσθης, ἱμάτιον. intexto ἄφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ intexo, χῆι, xtum, ere 3=ἐνυφαίνω τί τινα, ἐμπλέκω. Phrygius, a, um ἐπίθ. β'=Φρύγιος, Φρυγικός. spectabilis, is, e ἐπίθ. γ'=ἄξιοθέατος, περιβλεπτός. aurum, i οὐδ β'=χρυσός. quantum ἐπίρρ.=ὄσον ἴσα, ae θηλ α'=ὄργή. sinit ἐν. ὄρ. τοῦ sīno, sīni, sītum, ere 3=ἴημι, ἀφήνω, ἐπιτρέπω. formōsus, a, um ἐπίθ. β'=εὐμορφος, ὠραῖος. m iuens μετ. ἐν. τοῦ πονέο, moni, motum, ere 2=κινῶ. decrus, a, um ἐπίθ. β'=ὠραῖος εὐπρεπής, χαριτωμένος. cum πρόθ.+ἄφαιρ.=μετὰ+γεν. cāpūt, itis οὐδ. γ'=κεφαλή. immissos μετ. παθ. παρακ. τοῦ immitto, īsi, īssum, ere 3=εἰσδέχομαι τινα, ἀφήνω, χαλαρώνω (παθ. immitto, immissus sum, immitti=χαλαροῦμαι, ἀπολύομαι). (h)umērus, i ἄρσ. β'=ὄμος. per πρόθ.+αἰτ =ἀνά+αἰτ. ὑτέρ- que, utraque, utrumque ἄόρ. οὐσιαστ. ἄντων.=ἐκάτερος. capillus, i ἄρσ. β'=θριξ κεφαλῆς, κόμη, πλόκαμοι, βόστρυχοι. constitit παρακ. ὄρ. τοῦ consto, constiti, constātum, āre 1=ἔστηκα, ἴσταμαι. utque=et ut χρῶν. σύνδ. =ὄτε, εἰθὺς ὥς, μόλις. oculis, i ἄρσ. β'=ὄφθαλμός. circumtulit παρακ. ὄρ. τοῦ circumfēro, circumtulī, circumlātum, circumferre 3=περιφέρω ἐν κύκλῳ. alta ἐπίθ. β'θηλ. γέν. θετ. βαθ. altus, a, um=ὕψηλός (Σ. altior, ius Y. altissimus, a, um). superbus, a, um ἐπίθ. β'=ὑπέροχος, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης. quis, quid οὐσιαστ. ἐρωτημ. ἄντων.=τίς, τί. furor, dris ἄρσ. γ'=μανία, τρέλλα. audito μετ. παθ. παρακ. τοῦ audio, īvi, ītum, ire 4=ἀκούω (παθ. audior, auditus sum, audiri). inquit γ' ἐν. παρακ. ὄρ. τοῦ ἔλλειπτικοῦ ο. inquam=φημί, λέγω (ἐν. : inquam, inquis, inquit, inquitus, inquitis, inquitunt παρακ. —, —, inquebat, μέλλ. —inquit, inquit. παρακ. —inquisti, inquit) τὸ ῥῆμα τοῦτο τίθεται παρενθετικῶς, ὅπως παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸ **ἐφη**. praerone ere ἄπαρ. ἐν. τοῦ praerōno, posūi, posītum, ere 3=προτίθημι, προτιμῶ. visis ἄφαιρ. πληθ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ vidēo, dī, sum. ere 2=βλέπω (παθ. videor, visus sum, vidēri=φαίνομαι). caelestis, is, e ἐπίθ. γ'=οὐρανίων, οὐράνιος. aut διαζ.=ἢ. cur ἐρωτημ. ἐπίρρ.=διατί. colitur ἐν. παθ. ὄρ. τοῦ colo, colūi, cultum, ere 3=θεραπεύω, λατρεύω, (παθ. color, cultus sum, colī). nūmen, īnis οὐδ. γ'=νεῦμα, θεότης. adhuc ἐπίρρ. χρον.=μέχρι τοῦδε. sine πρόθ.+ἄφαιρ.=ἀνευ+γεν. ture ἄφαιρ. τοῦ οὐδ. γ' tus, turis=θυμίαμα. meus, a, um κτητ. ἄντ. α' πρ.=ἐμός. est ἐν. ὄρ. τοῦ sum. mihi dot. ἐν. τῆς προσωπ. ἄντ. α' προσ. ego=ἐγὼ (mei, mihi, me, me πληθ. nos, nostri καὶ nostrum, nobis, nos, nobis). Tantalus, i ἄρσ. β'=Τάνταλος. auctor. dris ἄρσ. γ' (augeo)=γενάρχης, πατήρ. cui dot. ἐν. ἀναφ. ἄντων. qui quae, quod=ὄ ὁποῖος, a, ov. licuit παρακ. ὄρ. τοῦ ἀπροσώπου licet. licuit καὶ licitum est, ere 2=ἔξεστί τινα, ἐπιτρέπεται εἰς τινα. soli dot. ἐν. τοῦ ἄντωνυμιακοῦ ἐπίθ. solus, a, um=μόνος (γεν. solius, dot. soli, αἰτ

solum, am, um). sup̄eri, ōrum οὐσ. β' ἐν πληθ. = οὐρανῶνες, οὐράνιοι (θεοί)· προέρχεται ἐκ τοῦ ἐπιθ. superus = ὁ ἄνω εὐρισκόμενος. tangere ἄπαρ. ἐν. τοῦ tango, tet̄igi, tactum, ἔρε β' = ἄπτομαί τινος, ἐγγίζω. mensa, ae θηλ. α' = τράπεζα. Pleiādes, um θηλ. γ' = αἱ Πλειάδες, ἡ Πούλια. soror, ōris θηλ. γ' = ἀδελφή. genētrix, icis θηλ. γ' = γενέτειρα, γεννήτρια, μήτηρ. meus, a, um κτητ. ἄντων. = ἐμός, ἡ, ὄν. maximus, a, um ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. magnus, a, um = μέγας (Σ. maior, ius) Atlas, ntis ἄρσ. γ' = Ἄτλας. avus i ἄρσ. β' = πάππος. aethērius, a, um ἐπιθ. β' = αἰθέριος, qui, quae, quod ἄναφ. ἄντων. = ὁ ὁποῖος. fert γ' ἐν. ὄριστ. ἔνεσ. τοῦ fero, tuli, latum, ferre β' = φέρω. cervicibus ἄφ. πληθ. τοῦ cervix, icis θηλ. γ' = αὐχίν. axis, is ἄρσ. γ' = ἄξων, πόλος. Iuppiter, Iovis, Iov̄i, Iovem ἄρσ. γ' = ὁ Ζεὺς. alter, a, um ἄντωνυμακὸν ἐπιθ. = ἕτερος, ἄλλος (γεν. alterius, dot. altēri). socero, ἄφ. ἐν. τοῦ socer, eri ἄρσ. β' συγκοπτ. = ἐκυρός, πενθερός. quocumque σύνδ. = καί, ἔτι. glōriōr, gloriatus sum, āri i = δοξάζω, ἀλαζονεύομαι, ὑπερηφανεύομαι. illo ἄφαιρ. τῆς δεικτ. ἄντων. ille, illa, illud = ἐκεῖνος. me ἄφαιρ. τῆς προσ. ἄντων. ego = ἐγὼ (γεν. mei, dot. mihi). gens, ntis θηλ. γ' = γένος, ἔθνος. metuunt ἐν. ὄρ. τοῦ metūo, ūi, —, ἔρε β' = φοβοῦμαι. Phrygia, ae θηλ. α' = Φρυγία. regia οὐσιαστικοποιηθὲν ἐπιθ. κατὰ παράλειψιν τοῦ domus = βασιλικὸς οἶκος, βασιλείον. Cadmus, i ἄρσ. β' = Κάδμος. sub πρόθ. + ἄφαιρ. = ὑπὸ + αἰτ. dōm̄ina, ae θηλ. α' = οἰκοδέσποινα, κυρία, κυρίαρχος. fidibus ἄφαιρ. πληθ. τοῦ fides, ūm θηλ. γ' = σφίδα, χορδή, λύρα. mei γεν. τῆς κτητ. ἄντ. meus. com̄missa μετ. παθ. παρακ. τοῦ committor, commissus sum, com̄mitti β' = συμβάλλομαι, συνηνοῦμαι (ἐνεργ. committo, misi, missum, ἔρε). māritus, a, um ἐπιθ. β' = γαμήλιος καὶ ὡς οὐσ. β' = ὁ σύζυγος. moenia, ūm οὐδ. πληθ. γ' = μύνη, ἄμυνα, τείχος, τείχη. cum πρόθ. + ἄφαιρ. = μετὰ + γεν. populus, i ἄρσ. β' = λαός. a καὶ ab καὶ abs (ὄταν ἀκολουθῆ τ) πρόθ. + ἄφαιρ. = ὑπὸ + γεν. meque = et me (ἄφαιρ.) v̄iroque = et v̄iro ἄφαιρ. τοῦ vir, viri συγκοπτ. ἄρσ. β' = ἀνήρ. reguntur ἐν. παθ. ὄριστ. τοῦ regor, rectus sum, regi β' = κατευθύνομαι, κυβερνώμαι (ἐνεργ. rego, rexi, rectum, ἔρε)

Συντακτικά. — celeberrima κατηγ. turba ἄφαιρ. τροπικὴ δηλοῦσα συνοδείαν. comitum γεν. περιεχομένον. spectabilis κατηγ. vestibus ἄφαιρ. αἰτίας. auro ἄφαιρ. τροπ. intexto ἐπιθετ. μετ. formosa κατηγ. movensque τροπ. μετ. capillis ἄντικ. immissos ἐπιθ. μετ. oculos ἄντικ. τοῦ circumtulit. alta κατηγ. οἱ στίχοι 165 + 169 ἀποτελοῦν παραστατικὴν εἰκόνα τῆς μεγαλοπρεπείας, τοῦ πλούτου, τῆς ὠραιότητος καὶ τῆς ὑπερηφανείας τῆς Νιόβης. quis (est) εὐθεῖα ἔρωτημ. πρότ. praepone ὑποκείμ. τοῦ est. furor κατηγ. (vos) ἐννοεῖται ὡς ὑποκ. τοῦ ἄπαρ. caelestes ἄντικ. auditos ἐπιθ. μετ. (α' ὄρος συγκρ.). visis β' ὄρος συγκρ. mihi dot. κτητικὴ. auctor κατηγ. cui... licuit ἄναφ. πρότ. soli κατηγ. διορ. tangere ὑποκ. τοῦ ἄπροσ. licuit. genetrix ὑποκ. soror κατηγ. Atlas ὑποκ. avus κατηγ. qui... fert ἄναφ. πρότ. axem ἄντικ. cervicibus ἄφαιρ. τροπικὴ δηλοῦσα τὸ ὄργανον. Iuppiter ὑποκ. avus κατηγ. illo ἄντικ. τοῦ gloriōr. socero κατηγ. (illo—

socero αἰ ἀφαιρ. δηλοῦσιν αἰτίαν). gentes ὑποκ. με ἀντικ. regia ὑποκ. domina κατηγ. fidibus ἀφαιρ. ὄργανική. commissa ἐπιθ. μετ. moenia ὑποκ. a me—viroque ποιητικὰ αἴτια.

Πραγματικά.—Phrygiis vestibus ὅπως φημίζονται μέχρι σήμερον οἱ Περσικοὶ τάπητες, οὕτω καὶ τῆς Φρυγίας ἦσαν ὀνομαστὰ τὰ κεντητὰ ὑφάσματα. auro intexto τοιαύτη ἐσθῆς προδίδει πλοῦτον ἀφάνταστον. ira sinit ἡ ὀργὴ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὰς κινήσεις τοῦ ὀργιζομένου σπανίως δίδει χάριν, συνήθως ὅμως μεταβάλλει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου, φυγαδεύει πρὸς στιγμήν τὴν ὠραιότητα, ὠχριᾷ ἢ πορφυροῦται τὸ πρόσωπον, ἐπιταχύνονται οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας, αἱ κινήσεις τῶν μελῶν τοῦ σώματος εἶναι σπασμωδικαὶ κλπ. movens capillos δηλωτικὸν ὀργῆς. immissos βόστρυχοι, πλεξοῦδες, μαλλιά ἑσπλεγμένα, τὰ ὁποῖα ἐλευθέρως ἐκυμάτιζον. auditos τὰ τέκνα τῆς Λητοῦς. visis ὁ Ἀμφίων καὶ ἡ Νιόβη. Tantalus ὁ Τάνταλος ἦτο μυθικὸς βασιλεὺς, ἰσχυρὸς καὶ βαθύπλουτος, με ἔδραν τὴν πόλιν Σίπυλον κειμένην ἐπὶ τοῦ ὀμωνύμου ὄρους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πατὴρ τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Νιόβης. Ὁ μῦθος τοῦ Ταντάλου καὶ αἱ λεπτομέρειαι σχετικῶς μετὰ τὴν φρικτὴν ἐν τῷ Ἄδη τιμωρίαν του γνωστὴν ἐκ τῆς Νεκρίας τῆς Ὀδυσσεΐας (λ' 582) ἔχει οὕτω: Ἐμφανίζεται βυθισμένος εἰς μίαν λίμνην, εἰς τὰς ὄχθας τῆς ὁποίας ὑψοῦντο καρποφόρα δένδρα με ὠραίους, ἀφθόνους καρπούς, ἀλλ' ὁ πεινῶν καὶ διψῶν βασιλεὺς, ὁσάκις ἔτεινε τὰς χεῖρας διὰ νὰ κόψῃ καρπούς ἐκ τῶν δένδρων, οἱ κλάδοι τούτων ἀνυψοῦντο καί, ὁσάκις ἔκυπτε διὰ νὰ πῖν, τὰ ὕδατα ἀπεσύροντο τῶν χειλέων του (Ταντάλειον μαρτύριον=διαρκῆς ἀγωνία). Αἴτια προκαλέσαντα τὴν τιμωρίαν ἦσαν, ὅτι, μολοντί ὄλβιος, φίλος καὶ ὁμοτράπεζος τῶν θεῶν, ἔκαμε κατάχρησιν τῆς τιμῆς ταύτης, ὑποκλέψας ἀμβροσίαν καὶ νέκταρ ἐκ τῆς θείας τραπέζης, ἀποκαλύψας τὰ μυστικὰ τῶν θεῶν εἰς τοὺς ἀνθρώπους (ὡς καὶ ὁ Προμηθεὺς) καὶ τὸ φρικωδέστερον ὅλων ὅτι, ἐπιθυμῶν νὰ δοκιμάσῃ τὴν πανσοφίαν τῶν θεῶν, ἐκάλεσεν αὐτοὺς εἰς γεῦμα καὶ παρέθεσεν εἰς τὴν τράπεζαν ὡς φαγητὸν τὰ μέλη τοῦ ὑπ' αὐτοῦ σφαγέντος υἱοῦ τοῦ Πέλοπος. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι θεοὶ πάντες μετὰ φρίκης ἀπέφυγον νὰ ἐγγίσουν τὸ φαγητὸν, ἐνῶ ἡ Δημήτηρ, λυπημένη διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς Πορσεφόνης, ἔφαγε μέρος τοῦ ὄμου τοῦ Πέλοπος. Ὅθεν τῇ διαταγῇ τοῦ Διός, συντεθέντων τῶν μελῶν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν ὁ Πέλοψ, ἀφοῦ ἀντικατεστάθη τὸ φαγητὸν μέρος τοῦ ὄμου δι' ἐλεφαντοστοῦ. genetrix ἡ μήτηρ τῆς Νιόβης ἐλέγετο Ταυγέτη καὶ ἦτο μία τῶν Πλειάδων. Pleiades, αἱ Πλειάδες (κοινῶς πούλια) εἶναι περίφημον ἀστρικὸν σμήνος ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ Ταύρου ἐξ ἐπτὰ ἀστέρων ἀποτελούμενον (εἶναι περισσότεροι, ἀλλὰ δὲν φαίνονται διὰ γυμοῦ ὀφθαλμοῦ), συμβολίζον κατὰ τὴν μυθολογίαν τὰς ἐπτὰ ἀδελφάς, θυγατέρας τοῦ Ἀτλαντος καὶ τῆς Πληιόνης, αἱ ὁποῖαι ὑπῆρξαν σύζυγοι καὶ φίλαι θεῶν καὶ ἡρώων καὶ κατηστερώθησαν ὑπὸ τοῦ Διός, διότι πολὺ ἐλυποῦντο διὰ τὸ πάθημα τοῦ πατρὸς των, ὅστις ἔφερεν ἐπὶ τῶν ὄμων του τὸν οὐράνιον θόλον.

Atlas υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Κλυμένης βασιάζων διὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων του τὸν οὐράνιον θόλον. Ἐπειδὴ δὲ ἠρνήθη νὰ παράσχη

φιλοξενίαν εἰς τὸν Περσέα μετεμορφώθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ὁμώνυμον ὄρος, περὶ οὗ ἐπίστευον, ὅτι ἐβάσταζε τὸν οὐρανόν. aetherius axis οὗτος εὐρίσκειτο εἰς τὸ σημεῖον, ἔνθα νοητὴ γραμμὴ ἐκ τῆς προεκτάσεως τοῦ γήινου ἄξονος ἤγγιζε τὸν οὐρανόν, καὶ κατ' ἐπέκτασιν αὐτὸς οὗτος ὁ οὐρανός. Iurpiter ὁ Ζεὺς, ὁ πατὴρ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων· οὗτος εἶναι τῶν θεῶν ὁ μέγιστος καὶ ἰσχυρότατος, ρυθμίζει τῶν ἀνθρώπων τὰς τύχας, εἶναι τοῦ οἴκου προστάτης, τῶν ξένων καὶ τῶν ἱκετῶν· εἰς τὴν θέλησίν του κανεῖς δὲν ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀντιστηῇ καὶ ἡ φύσις ὑπ' αὐτοῦ κυβερνᾶται. Τόπους λατρείας ἔχει τὴν Δωδώνην, τὸ Γάργαρον καὶ τὴν ἀκρόπολιν τοῦ Ἰλίου. regia Cadmi ἡ πόλις τῶν Θηβῶν. Ὁ Κάδμος ἦτο υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φοινίκης Ἀγήνορος, ἰδρύσας τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν, καλουμένην Καδμείαν.

Νόημα.—Καθ' ὃν χρόνον ἐτελεῖτο ἡ θυσία πρὸς τὴν Αἰτῶν ὑπὸ τῶν Θηβαίων γυναικῶν, ἐνεφανίσθη ἡ Νιόβη μεγαλοπρεπῆς, μετὰ τῆς ἀκολουθίας τῆς, ἀξιοθέατος διὰ τὴν πολύχρυσον ἐσθῆτα, ὠραία καί, ἀφοῦ ἐκίνησε μὲ ὑπερφάνειαν τοὺς λυτοὺς πλοκάμους τῆς κεφαλῆς τῆς καὶ περιέφερε τοὺς ὀφθαλμούς τῆς ὑψηλά, ἐπέπληξε ταύτας, διότι λατρεύουν θεοὺς ἕξ ἀκοῆς γνωστοὺς καὶ ὄχι ὄρατοὺς, ὅπως ἡ ἰδία. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Νιόβη ὑπερηφανεύεται διὰ τὸν πατέρα τῆς, ὁ ὅποιος ἦτο ὀμοτρόπετος τῶν θεῶν, διὰ τὴν μητέρα τῆς, ἡ ὁποία ἦτο ἀδελφὴ τῶν Πλειάδων, διὰ τοὺς πάππους τῆς Ἄτλαντα καὶ Δία καὶ τέλος διὰ τὸ ὅτι τόσον τὸ Φρυγικὸν ἔθνος, ὅσον καὶ τὸ τοῦ Κάδμου, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργήθη διὰ τῶν χορδῶν τῆς λύρας τοῦ συζύγου τῆς, ἀναγνωρίζουν αὐτὴν ὡς κυρίαρχον.

Περίληψις.—1) Μεγαλοπρεπῆς ἐμφάνισις τῆς Νιόβης 2) Ἐπίπληξις αὐτῆς πρὸς τὰς θυσιαζούσας Θηβαίδας καὶ 3) Ὑπερήφανοι λόγοι αὐτῆς διὰ τὴν καταγωγὴν τῆς.

Στίχ. 180+188

In quancumque partem dōmus	Καὶ εἰς οἴονδῆποτε μέρος τοῦ οἴκου
adverti lumīna,	νὰ στραφοῦν οἱ ὀφθαλμοί (μου),
immensae opes spectantur.	ἄμετρα πλοῦτη παρατηροῦνται.
accēdit eōdem	Προστίθεται εἰς αὐτὸ
digna dea faciēs.	ἡ ἀξία θεᾶς μορφή (μου).
huc adīce septem natas	Ἐνταῦθα πρόσθεσον ἑπτὰ θυγατέρας
et tōtīdem iuvenēs,	καὶ ἄλλους τόσους υἱούς,
et mox generosque nurusque.	καὶ μετ' ὀλίγον καὶ γαμβρούς καὶ νύμφας.
Quaerīte nunc quam causam	Ἐρωτᾶτε τώρα ποίαν αἰτίαν
habēat nostra superbīa.	ἔχει ἡ ἡμετέρα ὑπερηφάνεια.
Audeteque	Καὶ τολμᾶτε
praeferre mihi	νὰ προτιμᾶτε ἀπὸ ἐμὲ
Titanīda Latōnam	τὴν Τιτανίδα Αἰτῶν

satam nescio quo Coeo,

cui pariturae quondam
maxima terra negavit
exiguam sedem

nec caelo nec hūmo
nec aquis dea vestra
recepta est.

τὴν γεννηθεῖσαν, δὲν γνωρίζω, ἀπὸ κά-
ποιον Κοῖον,

εἰς τὴν ὁποῖαν μέλλουσαν νὰ γεννήσῃ ποτὲ
ἢ μεγίστη γῆ ἠρηθῆ
μικρὸν μέρος

οὔτε ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὔτε ὑπὸ τῆς γῆς
οὔτε ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἢ θεὰ σας
ἔγένετο δεκτί.

Γραμματικά.—in πρόθ. + αἰτ. = εἰς + αἰτ. quaecumque αἰτ. ἐν. θηλ. γεν. τοῦ quicumque, quaecumque, quodcumque ἀναφ. ἄντων., εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας τίθεται τὸ μόριον cumque, δι' οὗ προσδίδεται γενικώτερος ἢ ἀόριστος χαρακτήρ = ὅστις δήποτε, ἥτις δήποτε, ὅ, τι δήποτε. dōmus, us θηλ. δ' = δόμος, οἶκος. adverti ἀπαρ. παθ' ἐν. τοῦ advertor, adversus sum, adverti 3 = στρέφομαι πρὸς τι. lumen, ἴπης οὐδ. γ' = φῶς, φέγγος, ὀφθαλμός. pars, partis θηλ. γ' = μοῖρα, μερίδιον, μέρος. immensus, a, um ἐπίθ. β' = ἄμετρος, ἀμέτρητος. spectantur ἔνεσ. παθ' ὄρ. τοῦ spector, atus sum, ari 1 = θεωροῦμαι, παρατηροῦμαι. opes, opum, opibus θηλ. πληθ. γ' = πλούτη (ὡς ἐνικὸς τὸ ἔλλειπτικὸν ops, opis, opem (αἰτ.) = δύναμις, βοήθεια). accedit ἐν. ὄρ. τοῦ accēdo, accessi, accessum, ἔρε 3 = προσχωρῶ, προστίθεμαι. eodem ἀφαίρ. δεικτ. ἄντων. idem, eadem, idem = ὁ αὐτὸς (εἰς τὴν ἄντων. is προστίθεται ὁ δεικτικὸς προσχηματισμὸς dem, ὅπως εἰς τὴν ἑλλην. τὸ δὲ π.χ. *ὄδε*). dignus, a, um ἐπίθ. β' = ἄξιος. dea ἀφαίρ. τοῦ dea, ae θηλ. α' = θεά. faciēs, ei θηλ. ε' = ὄψις, πρόσωπον, μορφή. huc ἐπίρρ. = δεῦρο, ἐνταῦθα. nata, ae θηλ. α' = θυγάτηρ καὶ κυρίως: ἡ γεννηθεῖσα, ἐκ τῆς παθητ. μετ. τοῦ nascor = γεννῶμαι. adice προστακτ. ἐν. τοῦ adiciō (ad + iacio = ὀρίπτω), iēci, iēctum, ἔρε 3 = ἐπιτίθημι τι, προσθέτω. septem ἀπόλυτον ἀριθμητ. = ἑπτὰ. tōtīden ἄκλιτος δεικτ. ἄντων. = τοσοῦτοι, ἕτεροι. iūvēnis, is ἄρσ. καὶ θηλ. γ' = νέος, ἡ νέα, νεανίας, νεᾶνις. mox ἐπίρρ. = ἐν βραχεῖ, μετ' οὐ πολὺ, μετ' ὀλίγον. gener, eri, ἄρσ. συγκοπτ. β' = γαμβρὸς (ἐπὶ θυγατρὶ). nurus, us θηλ. δ' = νεόγαμος γυνή, νύμφη. quaerite προστ. ἐν. τοῦ quaero, quaesivi, quaesitum, ἔρε 3 = ζητῶ, ἐρωτῶ. nunc ἐπίρρ. = νῦν, ἤδη. habēat ὑποτ. ἐν. τοῦ habēo, ūi, ūtum, ἔρε 2 = ἔχω. quam αἰτ. ἐν. θηλ. τῆς ἐπιθετικῆς ἐρωτηματικῆς ἄντων. qui, quae, quod κλινομένης ὅπως ἡ ὁμοία ἀναφορικῆ. noster, nostra, nostrum κτητ. ἄντων. = ἡμέτερος, α, ον. superbia, ae θηλ. α' = ὑπεροψία, ὑπερηφάνεια. causa, ae θηλ. α' = αἰτία. nescio, nescivi καὶ nesciī, nescitum, ire 4 = ἀγνοῶ. quo + que ἀφαίρ. τῆς ἄορ. ἄντων. quique, quaeque καὶ quaque, quodque = τίς, τί, κάποιος. audēte προστ. ἐν. τοῦ ἡμιαποθετικοῦ audeo, ausus sum, audēre 2 = τολμῶ. satam μετ. παθ. παρακ. τοῦ sero, sēvi, sātum, ἔρε 3 = σπεῖρω, γεννῶ (παθ. seror, satus sum, seri). Titānis, idis θηλ. γ' = ἡ Τιτανίς, Τιτανιάς. Coeus, i ἄρσ. β' = Κοῖος. Latona, ae θηλ. α' = Λητώ. praeferre ἀπαρ. ἐν. τοῦ praefēro, tūli. lātum, ferre 3 = προσκομίζω, προφέρω, προτιμῶ. mihi dot.

τῆς προσωπ. ἀντων. ego. cui dot. ἐν. θηλ. τῆς ἀναφ. ἀντων. qui, quae, quod=ὁ ὅποιος. maxima ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπιθ. magnus, a, um=μέγας (Σ. maior, ius, Υ. maximus, a, um). quondam ἐπίρρ.=ποτέ, πάλαι, κάποτε. exiguus, a, um ἐπιθ. β'=ἀκαριαῖος, βραχύς, ὀλίγος, μικρός. sedes, is θηλ. γ'=ἔδρα, χωρίον, μέρος, ἔδαφος. pariturae dot. ἐν. θηλ. γέν. μετοχῆς μέλλοντος τοῦ p̄r̄iō, p̄r̄ēri, partum, ἔρε 3=τίκτω, γεννῶ. terra, ae θηλ. α'=γῆ. negavit παρακ. ὄρ. τοῦ nego, avi, atum, āre 1=ἀρνοῦμαι. nec καὶ neque σύνδ.=οὔτε. caelum, i οὐδ. β'=οὐρανός. hūmum, i θηλ. β'=χθών, γῆ. aqua, ae θηλ. α'=ὔδωρ. vester, vestra, vestrum κτητ. ἀντων.=ὑμέτερος, α, ον. recepta est παρακ. παθ. ὄρ. τοῦ rec̄ip̄io (re+cario), cēri, cērtum, ἔρε 3=ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι (παθ. reci-pior, receptus sum, rec̄ip̄i).

Συντακτικά.—lumina ὑποκ. τοῦ ἀπαρ. (μεταφορά). opes ὑποκ. im-pensae ἐπιθ. διορ. facies ὑποκ. τοῦ accedit. eodem ἀντικ. digna ἐπιθ. διορ. τοῦ dea ἀφαιρ. τιμήματος (ὑπέρομετρος ἀλαζονεία). natas—iuvenes—generos—nurus ἀντικ. quam... habeat πλαγ. ἔρωτ. πρότ. praeferre ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἔξαρι. ἐκ τοῦ audete. Latonam α' ἀντικ. (α' ὄρος συγκρ.). mihi β' ἀντικ. (β' ὄρος συγκρ.). satam ἐπιθ. μετ. Coeso ἀφαιρ. καταγωγῆς χαρακτηριστικῆ διὰ τὴν περιφρόνησιν τῆς Νιόβης πρὸς τὴν Λητώ. cui... negavit ἀναφ. πρότ. terra ὑποκ. sedem—cui ἀντικ. maxima—exiguam ἐπιθ. διορ. (ἀντίθεσις). pariturae χρον. μετ. caelo—humo—aquis ἀφαιρ. ποιη-τικοῦ αἰτίου.

Πραγματικά.—mox generos—nurus φαίνεται ὅτι ὄλοι καὶ ὄλαι ἐπλησίαζον τὴν ὥραν τοῦ γάμου. Titanida ὡς κόρη Τιτάνος. quo Coeso με-γάλη ὕβρις διὰ τὴν καταγωγὴν τῆς Λητοῦς καὶ κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον: δὲν ξέρω ἀπὸ ποῦ κραταίει ἡ σκούφια της.

Νόημα.— Ὑπερφηανεύεται ἀκόμη, ἡ Νιόβη διὰ τὰ πλούτη καὶ τὴν ὠραιότητά της, ἡ ὁποία εἶναι ἀνταξία θεᾶς καὶ ἐπὶ πλέον διὰ τὰ δεκατέσ-σαρα τέκνα της καὶ τοὺς ἰσαριθμούς μέλλοντας γαμβρούς καὶ νύμφας. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς πρέπει αἱ Θηβαίδες νὰ λατρεύουν τὴν Νιόβην καὶ ὄχι τὴν Λητώ, τῆς ὁποίας εἶναι ἄδελφος ἡ καταγωγὴ καὶ εἰς τὴν ὁποίαν, ὅτε ἦτο εἰς ἐνδιαφέρουσαν κατάστασιν, γῆ, οὐρανός καὶ θάλασσα ἠρνήθησαν νὰ παρᾶσχον μικρὸν μέρος φιλοξενίας αὐτῆς.

Περιλήψεις.—1) Νέοι λόγοι τῆς Νιόβης δικαιολογοῦντες τὴν ὑπερ-φάνειαν καὶ τὴν λατρείαν της καὶ 2) Ὑβριστικοὶ λόγοι αὐτῆς διὰ τὴν Λητώ.

Στίχοι 189+203

Exsul erat mundi,
donec miserata vagantem

Delos dixit:
atu hospitā erras terris,

Ἐξόριστος ἦτο (ἐκ) τοῦ κόσμου,
ἕως ὅτου εὐσπλαγχνισθεῖσα τὴν πλανω-
μένην
ἡ Δῆλος εἶπε:
«Σὺ (μὲν) ξένη πλανᾶσαι ἐπὶ τῆς γῆς,

ego in undis (erro)»
 instabilemque locum dedit.
 Illa facta (est) parens
 duorum (liberorum):
 haec est septīma pars
 nostri utēri.
 Sum felix:
 quis enim neget hoc?
 felixque manebo:
 hoc quoque quis dubitet?
 copia (liberorum)
 me fecit tutam.
 Sum maior,
 quam possit Fortuna
 cui nocēre:
 multaque ut eripiat,
 multo plura
 mihi relinquet.
 Excessere iam metum
 mea bona.
 Fingite posse
 semi aliquid
 huic populo
 meorum natorum,
 tamen spoliata
 non redigar
 ad numerum duorum,
 turbam Latoniae:
 qua (turba) quantum
 distat ab orba? ✓
 Ite, propere ite
 satis sacri est;
 laurumque capillis ponite».
 deponunt infectaque
 sacra relinquunt,
 quodque licet,
 tacito murmure
 venerantur numem.

ἐγὼ (δὲ) ἐπὶ τῶν κυμάτων (πλανῶμαι)»
 καὶ ἀσταθῆ τόπον ἔδωκεν.
 Ἐκεῖνη ἐγένετο μήτηρ
 δύο (τέκνων):
 ταῦτα εἶναι τὸ ἕβδομον μέρος
 τῆς ἡμετέρας κοιλίας.
 Εἶμαι εὐτυχῆς:
 διότι τίς δύναται νὰ ἀρνηθῆ τοῦτο;
 καὶ εὐτυχῆς θὰ μείνω:
 καὶ τοῦτο τίς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ;
 Τὸ πλήθος (τῶν τέκνων)
 μὲ κατέστησεν ἀσφαλῆ.
 Εἶμαι ἰσχυροτέρα,
 παρ' ὅσον δύναται ἡ τύχη
 νὰ μὲ βλάβῃ:
 ἄς (μοῦ) ἀρπάσῃ πολλὰ (τέκνα),
 πολὺ περισσότερα
 εἰς ἐμὲ θὰ ἀφήσῃ.
 Ὑπερέβησαν πλέον τὸν φόβον (μου)
 τὰ ἀγαθὰ μου.
 Φαντασθῆτε ὅτι εἶναι δυνατόν
 νὰ ἀφαιρεθῆ τι
 ἐκ τούτου τοῦ πλήθους
 τῶν τέκνων μου,
 ὅμως, ἐὰν στερηθῶ,
 δὲν θὰ καταστήσω
 εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν δύο,
 τὸ πλήθος τῆς Λητοῦς:
 διὰ τούτου (δὲ) (τοῦ πλήθους) πόσον
 διαφέρει ἀπὸ τῆς ἀτέκνου; ✓
 Ἀπέλθετε, ταχέως ἀπέλθετε,
 ἀρχετὴ εἶναι ἡ θυσία
 καὶ τὴν δάφνην ἐκ τῆς κόμης ἀποθέσατε».
 Ἀποθέτουν καὶ ἡμιτελεῖς
 τὰς θυσίας ἀφήνουν,
 καί, ὅπερ ἐπιτρέπεται,
 διὰ σιωπηλοῦ ψιθυρισμοῦ
 τιμοῦν τὴν θεότητα.

Γραμματικά.— exsul, ūlis (ex+solum) ἄρσ. καὶ θηλ. γ' = ὄ, ἡ ἐκπεσών, ἐξόριστος, φυγάς. erat παρακ. ὄρ. τοῦ sum, fui, esse = εἶμαι. mundus, ἰ ἄρσ. β' = κόσμος. donec σύνδ. = ἕως, μέχρις ὅτου. miserata μετ. παθ. παρακ. τοῦ mīseror, miseratus sum, āri 1 = εὐσπλαγγίζομαι, οἰκτιρῶ. vagantem μετ. ἐν. τοῦ συνήθως ἀποθετικοῦ vago, vagatus sum, āri 1 = πλανῶμαι. hospītus, a, um ἐπίθ. β' = ξένος, φιλοξενούμενος. tu προσωπ. ἀντων. β' πρ. = σύ. terris ἀφαιρ. τοῦ terra, ae θηλ. α' = γῆ. erras ἐν. ὄρ. τοῦ erro, avi, atum, āre 1 = πλανῶμαι. ego προσ. ἀντων. α' = ἐγώ. dixit παρακ. ὄρ. τοῦ dico, xi, ctum, ἔρε 3 = λέγω. in πρόθ. † ἀφαιρ. = ἐν † δοτ. unda, ae θηλ. α' = κῆμα, ὕδωρ. instābilis, is, e ἐπίθ. γ' = ἄστατος, ἀσταθής, ἀκατοίκητος. locus, i ἄρσ. β' καὶ εἰς τὸν πληθ. οὐδ. loca = τόχος, κρηπτός τόπος, χωρίον. Delos, i θηλ. β' = Ἄγλος. dedit παρακ. ὄρ. τοῦ do dēdi, dātum, dāre 1 = δίδωμι. ille—illa—illud δεικτ. ἀντων. = ἐκεῖνος, οὗτος. duo, duae, duo ἀπόλυτον ἀριθμητ. ἐπίθ. = δύο (γεν. duorum, arum, orum, δοτ. duobus, abus, obus, αιτ. duo καὶ duos, duas, duo, αφ. duobus, abus, obus). facta (est) παθητ. παρακ. ὄρ. τοῦ fio, factus sum, fieri 3 = γίγνομαι (εἶναι παθητ. τοῦ facio). pārens, ntis ἄρσ. καὶ θηλ. γ' (ἐκ τοῦ pario = γεννῶ) = γονεύς, πατήρ ἢ μήτηρ. ūterus, i θηλ. β' = ὑτέρα, μήτρα, κοιλία. pars, rtis θηλ. γ' = μοῖρα, μέρος. haec ὄνομ. ἐν. θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. hic, haec, hoc = ὅδε, ἦδε, τόδε. septīmus, a, um τακτικὸν ἀριθμητ. ἐπίθ. = ἕβδομος, η, ον. nostri γεν. ἐν. τῆς κτητ. ἀντων. noster, a, um = ἡμέτερος. felix, icis μονοκατάληκτον ἐπίθ. γ' = εὐδαίμων, μακάριος. quis, quid ἐρωτημ. ἀντων. = τίς, τί. enim αἰτιολ. σύνδ. = διότι. neget ὑποτ. ἐν. τοῦ nego, avi, atum, āre 1 = ἀρνοῦμαι. hoc αἰτ. ἐν. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. hic, haec, hoc. manebō μέλλ. ὄρ. τοῦ manēo, mansi, mansum, ēre 2 = μένω. dubitēt ὑποτ. ἐν. τοῦ dubito, avi, atum, āre 1 = ἀμφιβάλλω, ἀμφισβητῶ. tutus, a, um ἐπίθ. β' = ἀσφαλής, ἀκίνδυνος. copia, ae θηλ. α' = ἀφθονία, πληθός. fecit παρακ. ὄρ. τοῦ facio, feci, factum, ἔρε 3 = ποιῶ, καθιστῶ. maior ἐπίθ. συγκρ. βαθ. θηλ. γένους τοῦ magnus, a, um = μέγας, ἰσχυρός (Σ. maior (ἄρσ. καὶ θηλ.), ius (οὐδ.), Υ. maximus, a, um). quam ἐπίθ. = ὡς, ὅπως, ὅσον, παρ' ὅσον, ἢ. cui δοτ. τῆς ἀορίστου ἐπίθ. ἀντων. qui, quae καὶ qua, quod = τίς, τί (ἐνταῦθα ἰσοῦται τῷ mihi). possit ὑποτ. ἐν. τοῦ possum, potui, posse (ἀνώμαλον) = δύναμαι (τὸ ρῆμα pot + sum = possum κλίνεται οὕτω: possum, potes, potest, possumus, potestis, possunt, παρακ. poteram, μέλλ. potero...). fortuna, ae θηλ. α' = τύχη. nocēre ἀπαρ. ἐν. τοῦ nocēo, ūi, itum, ēre 2 = βλάπτω, λυμαίνομαι. multus, a, um ἐπίθ. β' = πολὺς. ut ἐπίθ. = ὡς, ὅπως καὶ ὅταν δηλοῦται εὐχὴ ἢ ἀρὰ μεθ' ὑποτ. = νά, ἄς. eripiat ὑποτ. ἐν. τοῦ eripio, ripui, reptum, ἔρε 3 = ἔξαπατάω. multo ἐπίθ. = πολὺ. plura ἐπίθ. συγκρ. βαθ. οὐδ. γέν. ὄν. πληθ. τοῦ multus, a, um = πολὺς (Σ. plus, pluris καὶ πληθ. plures, plura Ὑπ. plurimus, a, um). relīnquet μέλλ. ὄριστ. τοῦ relinquo, līqui, lictum, ἔρε 3 = ἀφήνω. excessēre καὶ excessērunt γ' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ excēdo, cessi, cessum, ἔρε 3 = ἐκχωρῶ, ὑπερβαίνω, νικῶ. metus, us, ἄρσ. δ' = δέος, εὐλάβεια, φόβος. mea ὄν. πληθ. οὐδ. τῆς κτητ. ἀντων. meus, a, um = ἐμός.

iam ἐπίρρ.=ἤδη, πλέον. bonum, i οὐδ. β' = ὀγαθόν, κτῆμα (ἐκ τοῦ ἐπιθ. bonus = ἀγαθός). fingite προστ. ἐν. τοῦ fingo, finxi, fictum, ἔρε 3 = θιγγάνω, πλήττω, πλάττω, ἐπινοῶ. demi ἀπαρ. παθ. ἐν. νοῦ demo, dempsi, demptum, ἔρε 3 = ἀφαιρῶ τι. huic δοτ. ἐν. τῆς δεικτ. ἀντων. hic, haec, hoc = ὅδε. aliquid, aliquid ἀόριστος οὐσιαστ. ἀντων. = τις, τι (καὶ ὡς ἀόρ. ἐπιθετ. ἀντων. aliquid, aliqua, aliquod). populus, i ἀρσ. β' = λαός, πλῆθος. natus, i ἀρσ. β' = ὁ γεννηθεὶς, ὁ υἱός (ἐκ τῆς μετοχῆς natus τοῦ nascor = γεννώμαι). posse ἀπαρ. ἐν. τοῦ possum, potui, posse = δύναμαι. meorum γεν. πληθ. τῆς κτητ. ἀντων. meus = ἐμός. non ἐπίρρ. = οὐ, μή, tamen σύνδ. = ὅμως, μέντοι. ad πρόθ. + αἰτ. = εἰς, πρὸς + αἰτ. redigat μέλλ. παθητ. ὄρ. τοῦ redigo (red + ago), redēgi, redactum, ἔρε 3 = ἐπανάγω, καθίστημι (παθητ. redigor, redactus sum, redigi = καταντῶ). spoliata μετ. παθ. παρακ. τοῦ spolio, avi, atum, āre 1 = ἀποδύω, γυμνῶ, σκυλεύω, στερεῶ. duorum γεν. πληθ. τοῦ ἀπολύτου ἀριθ. ἐπιθ. duo, duae, duo (ἰδὲ ἀνωτέρω κλίσιν). turba, ae θηλ. α' = τύρβη, θόρυβος, πλῆθος. qua ἀφαιρ. τῆς ἀναφ. ἀντων. qui, quae, quod = ὁ ὁποῖος. quantus, a, um ἐρωτηματ. ἀντων. = πόσος, πηλίκος. distat ἐν. ὄρ. τοῦ disto, —, —, āre 1 = διέστηκα, διέχω, διαφέρω. ab πρόθ. + ἀφ. = ἀπὸ + γεν. orbis, a, um ἐπίθ. β' = ὀρφός, ἄτεκνος, ὀρφανός. ite προστ. ἐν. τοῦ eo, ivi καὶ ii, itum, ire 4 = πορεύομαι, πηγαίνω, ἀπέροχομαι (προστακτ. i, ite — ito, ito, itote, eunto). prōp̄ere ἐπίρρ. = ἐπισπερχῶς, ταχέως. satis καὶ sat ἐπίρρ., ἀλλ' ἐδῶ οὐσιαστ. = ἄλις, ἀρκῶν, ἀρκετὸς (Σ. satius), συντάσσεται δὲ μετὰ γενικῆς sacri τοῦ ἐπιθ. β' συγκοπτι. sacer, cra, crum = ἄγνός, ἅγιος, ἱερός καὶ ὡς οὐσιαστ. sacrum, i = ἱεροουργία, θυσία. laetus, i θηλ. (ὡς ὄνομα δένδρου) β' = δέσφην. capillus, i (ἐκ τοῦ caput = κεφαλὴ) ἀρσ. β' = θριξ τῆς κεφαλῆς, κόμη (πληθ.) ponite προστ. ἐν. τοῦ pono, posui, positum, ἔρε 3 = τίθημι, ἀποθέτω. deponunt γ' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ depono (ἰδὲ ἀνωτέρω) = ἀποθέτω. infectus, a, um (in + factus) ἐπίθ. β' = ἀποίητος, ἄπρακτος, ἀτελής. sacrum, i οὐδ. β' = ἱερόν, ἱεροουργία, θυσία. relinquunt γ' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ relinquo, qui, ctum, ἔρε 3 = καταλείπω, ἀφήνω. quodque = et quod οὐδ. ἀναφ. ἀντων. qui, quae, quod = ὁ ὁποῖος. licet ἐνεστώς ἀπροσώπου ο., licuit, licere 2 = ἔξεστί τι, ἐπιτρέπεται. tacitus, a, um (ἐκ τοῦ tacē = σιωπῶ) ἐπίθ. β' = σιωπώμενος, σιωπηλός, ἥσυχος. venerantur ἐν. ὄρ. τοῦ ἀποθετ. venero, veneratus sum, āri 1 = σέβομαι, εὔχομαι, τιμῶ. murmur, ūris οὐδ. γ' = κόχλασμα (ἐπὶ ὕδατος), γογγυσμός (ἐπὶ ἀνθρώπου), θροῦς, ψιθυρισμός. numen, īnis οὐδ. γ' = νεῦμα, θεότης.

Συντακτικά. — exsul κατηγ. donec... dixit χρόν. πρόθ. miserata αἰτ. μετ. vagantem ἐπιθ. μετ. hospita κατηγ. terris ἀφαιρ. τοπικὴ ἀντι in terris. locum ἀντικ. instabilem ἐπιθ. διορ. parens κατηγ. haec ὑποκ. τοῦ est καθ' ἔλξιν. pars κατηγ. uteri γεν. διαιορ. felix κατηγ. neget — dubitet αἰ ὑποκ. ἐπέχουν θέσιν δυνητικῆς εὐκτικῆς. hoc ἀντικ. coria ὑποκ. me ἀντικ. tutam κατηγ. maior κατηγ. nocere ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ possit ἔξααρ. fortuna ὑποκ. (ταυτοπροσωπία) cui ἀντικ. τοῦ nocere (νὰ βλάβῃ τινά, δηλ. ἐμέ) ἐπομένως τὸ cui ἰσοῦται τῷ mihi. multaue ἀντικ. plura — mihi

ἀντικ. τοῦ *relinquet. bona* ὑποκ. *metum* ἀντικ. *posse* ἀντικ. (εἰδ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ *figite* ἔξαρχ. *demi* τελ. ἀπαρ. καὶ ὑποκ. τοῦ ἀπροσώπως λαμβανομένου *posse. aliquid* ὑποκ. τοῦ *demi. populo* ἀντικ. κατ' ἀφαιρετικὴν, διότι τοιαύτην λαμβάνουν τὰ ῥήμ. τὰ σημαίνοντα ἀπομακρυνσιν, χωρισμόν, ἀπαλλαγὴν, πλήρωσιν, στέρξιν κ.λ.π. *spoliata* ὑποθετ. μετ. *turbam Latonae* περιφρόνησις, εἰρωνεία, σαρκασμός. *qua* (*turba*) ἀφαιρ. αἰτίας. *laurum—capillis* ἀντικ. τοῦ *ponite. sacra* ἀντικ. *infecta* κατηγ. *quod licet* ἀναφ. πρῶτ. *numen* ἀντικ. *Ismenides* ὑποκ. τοῦ *venerantur. murmure* ἀφαιρ. ὄργανική. *tacito* ἐπιθ. διορ.

Πραγματικά.—*exsul* ὀνομάζεται ἐξόριστος, διότι ἡ Ἥρα ἐκ ζηλοτύπιας κινουμένη ἐπίεσε τὴν Γῆν νὰ ὀρκισθῆ ὅτι δὲν θὰ παρεχόρρει τμήμα γῆς εἰς τὴν ἔγκλον ἐκ τοῦ Διὸς Λητώ, ὅπως σταθῆ καὶ γεννηθῆ. *Delos* εἶναι ἡ μικρὰ καὶ ἡ μεγάλη Λῆλος, νῆσοι τῶν Κυκλάδων, ὡς κέντρα λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰς τὴν Μικρὰν Λῆλον, κρυπτομένην ὑπὸ τὴν θάλασσαν καὶ πλανωμένην καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Ποσειδῶνος σταθεῖσαν, ὅπου σήμερον εὐρίσκεται, ἐγένετο δεκτὴ ἡ Λητώ, ὅπου καὶ ἐγέννησε. *illa* δηλ. ἡ Λητώ. *septima pars* τὰ δύο τέκνα τῆς Λητοῦς εἶναι τὸ ἕβδομον τῶν τέκνων τῆς Νιόβης, ἔχουσης 14. *hoc* τὴν εὐτυχίαν τῆς. *fortuna* *poscere* εἶναι τόσον μεγάλη ἡ ἀλαζονεία τῆς Νιόβης, ὥστε νὰ ἀσεβῆ καὶ νὰ βλασημῆ βαρέως κατὰ τῆς θεᾶς τύχης. *Fortuna* θεὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς συμπτώσεως, τῆς ἀφθονίας καὶ τοῦ πλούτου. Κρατεῖ εἰς χεῖρας τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας καὶ τὸ πηδάλιον ὡς διευθύνουσα τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν, ἀπεικονίζεται δὲ μετὰ τροχοῦ ἢ σφαιρας ἢ πτερύγων, συμβόλον τῆς ἀσταθείας. *excessere bona* κατὰ τὴν Νιόβην ἡ ἐκ τῆς πολυτεκνίας εὐτυχία καθίστα αὐτὴν ἀπρόσβλητον ἀπὸ παντὸς κινδύνου· πόσον ὁμως πλανᾶται... *deponunt* αἱ Θεβαῖαι γυναῖκες. *sacra* δηλ. τὴν θυσίαν.

Νόημα.—Συνεχίζουσα ἡ Νιόβη τὰς κατὰ τῆς Λητοῦς ὕβρεις ἐχαρκτηρίζον αὐτὴν ὡς ἐξόριστον τοῦ κόσμου, μέχρις ὅτου ἐξ εὐσπλαγχνίας ἡ Δῆλος παρεχώρησεν εἰς αὐτὴν τμήμα γῆς, ἐνῶ ἡ ἰδία ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν κυμάτων. Τὰ δεκατέσσαρα τέκνα ἀποτελοῦν τὴν εὐτυχίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Νιόβης, ἐνῶ ἡ Λητώ μόνον δύο ἔχει. Πλὴν τῆς εὐτυχίας ἡ πολυτεκνία διὰ τὴν Νιόβην εἶναι ἰσχυροτέρα καὶ τῆς τύχης, διότι καὶ ἂν ἀκόμη στερηθῆ τιων ἐξ αὐτῶν, οὐδέποτε θὰ φθάσῃ εἰς τὸ κατάντημα νὰ ἔχη δύο τέκνα, πράγμα τὸ ὁποῖον οὐδὲως διαφέρει τῆς ἀτέκνου. Τέλος ἡ Νιόβη διατάσσει τὰς Θεβαΐδας νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν θυσίαν καὶ νὰ ἀπέλθουν. Πράγματι δὲ αἰτὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὴν διαταγὴν, ἀφήνουν ἡμιτελῆ τὴν θυσίαν καὶ μόνον σιωπηλῶς ἰκετεύουν τὴν θεότητα.

Περίληψις.—1) Νέοι περιφρονητικοὶ λόγοι τῆς Νιόβης διὰ τὴν Λητώ
2) Ὑπερηφάνεια διὰ τὴν πολυτεκνίαν 3) Περιφρόνησις τῆς Τύχης καὶ 4)
Διαταγὴ ἀπομακρύνσεως τῶν Θεβαΐδων ἐκ τοῦ τόπου τῆς θυσίας.

Στίχοι 204+217

Indignata est dea
summoque in vertice Cynthi

talibus dictis locuta est
cum gemina prole:

«En ego parens vestra,
animosa creatis vobis,
et (quae),
nulli dearum
nisi Iunoni
cessura

an dea sim, dubitor,
perque omnia saecula
cultis aris arcēor,

o nati, nisi vos succuritis.

Nec (est) hic solus
dolor:

diro facto Tantalis
adicit convicia,
vosque ausa est
postponere
suis natis,
et me orbanī dixit,
quod in ipsam recidat.

et exhibuit scelērata
paternam linguam».

His relātis
adiectura erat

Latōna preces:

«Desine!» Phoebus ait,
«longa querēlla est
mora poenae».

Phoebe dixit idem,

Ἠγανάκτησεν ἡ θεὰ

καὶ ἐπὶ τῆς ὑψηλοτάτης κορυφῆς τοῦ
Κύνθου

διὰ τοιούτων λόγων ὠμίλησε

πρὸς τὰ δίδυμα τέκνα (τῆς):

Ἴδου ἐγὼ ἡ μήτηρ σας,

ὑπερήφανος διὰ τὴν γέννησίν σας,

καὶ (ἡ ὁποία)

εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν θεῶν,

πλὴν τῆς Ἥρας,

εἶμαι διατεθειμένη νὰ ὑποχωρήσω·

ἂν εἶμαι θεά, ὑπάρχει ἀμφιβολία,

καὶ διὰ πάντας τοὺς αἰῶνας

ἀπὸ τῶν τιμωμένων βωμῶν (μου) ἀπο-
κλείομαι,

ὡ τέκνα (μου), ἐὰν σεῖς δὲν (μὲ) ὑποβοη-
θήσετε.

Καὶ δὲν (εἶναι) τοῦτο μόνον

αἰτία τῆς θλίψεως:

εἰς τὴν φοβερὰν προᾶξιν ἡ Τανταλῆς

προσέθεσε (καὶ) βλασφημίας,

καὶ σᾶς ἐτόλμησε

νὰ θέσῃ εἰς κατωτέραν μοῖραν

ἀπὸ τὰ ἰδικά της τέκνα,

καὶ ἐμὲ ὄρφανὴν ἀπεκάλεσε,

(προᾶγμα) τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἰδίαν εἶθε νὰ
συμβῇ,

καὶ ἐπέδειξεν ἡ μιὰρὰ

πατρικὴν γλῶσσαν».

Εἰς αὐτὰ τὰ ἀναφερόμεντα

ἔμελλε νὰ προσθέσῃ

ἡ Λητώ παρακλήσεις:

«Παῦσε:», ὁ Φοῖβος λέγει,

«ἡ μακρὰ μεμψιμοιρία εἶναι

ἀναβολὴ τῆς τιμωρίας».

Ἡ Φοῖβη εἶπε τὸ αὐτό,

celerique lapsu per aëra

καὶ διὰ ταχείας ὀλισθήσεως διὰ μέσου
τοῦ ἀέροςcontigērant Cadmeīda arcem
tecti nubībus.εἶχον ἐγγίσει τὴν Καδμηίδα ἀκρόπολι
κεκαλυμμένοι διὰ νεφελῶν.

Γραμματικά.—*indignata est* παρακείμενος ὄρ. τοῦ ἀποθετ. *indignor*, *indignatus sum*, *indignāri* 1=δολίζομαι, ἀγανακτῶ. *summus*, a, um και *supremus*, a, um ἐπίθ. ὑπερθ. βαθ. τοῦ *superus*, a, um=ὁ ὑπερος, ὁ ἄνω, ὑψηλὰ εὐρισκόμενος (Σ *superior*, ius). *vertex*, ἴcis ἄρσ. γ'=δίνη, στρόβιλος, κορυφή. *Cynthus*, i ἄρσ. β'=ὁ Κύνθος. *talis*, is, e δεικτ. ἄντων.=τοιοῦτος, τοιαύτη, τοιοῦτον. *dictum*, i οὐδ. β'=λόγος, λέξις. *gē-mīnus*, a, um ἐπίθ β'=δίδυμος, δύο. *cum* πρόθ. +ἀφαιρ.=μετὰ +γεν. πρὸς +αἰτ. *proles*, is θηλ. γ'=ἔκγονος, γόνος, τέκνον. *locuta (est)* παρακ. ὄριστικ. τοῦ ἀποθετ. *loquor*, *locūtus sum*, *loqui* 3=διαλέγομαι, ὁμιλῶ. Ἐπ ἐπιφώνημα δεικτικὸν=ιδέ, ἰδού, νά. *vester*, *vestra*, *vestrum* κτητ. ἄντων.=ὑμέτερος. *parens*, ntis ἄρσ. και θηλ. γ'=γονεύς, μήτηρ ἢ πατήρ. *vobis* ἀφαιρ. πληθ. τῆς προσ. ἄντων. β' προσ. tu=σύ. *animosus*, a, um ἐπίθ. β'=εἰψυχος, μεγαλόθρον, ὑπερήφανος. *creatis* μετ. παθ. παρακ. τοῦ *creo*, āni, ātum, āre 1=κτίζω, δημιουργῶ, γεννῶ. *nisi*=*si* non σύνδ.=εἰ μή, πλὴν, ἐκτός. *Iuno*, ōnis θηλ. γ'=Ἥρα. *nullus*, a, um ἄντωνυμιακὸν ἐπίθετον=οὐδεὶς (γεν. *nullius*, δοτ. *nulli*, αἰτ. *nullum*, am, um). *cessura* μετ. μέλλ. τοῦ *cedo*, *cessi*, *cessum*, ěre 3=χωρῶ, ὑποχωρῶ. Ἀπ σύνδ.=ἦ, ἐὰν (τίθεται ἐν διαζευκτικῇ ἐρωτήσει ἢ ἀμφισβητήσει). *sim* ὑποτ. ἐν. τοῦ *sum*. *dubitor*, *atus sum*, *ārī* 1=ἀμφιβολία ἐστὶ (*dubito*=ἀμφιβάλλω). *perque*=*et per* πρόθ. +αἰτ.=διά· ἀνὰ +αἰτ. *omnia* αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ ἐπίθ. γ' *omnis*, is, e=πᾶς, ὅλος. *sacūlum*, i οὐδ. β'=αἰών. *cultus*, a, um κείται ἐπιθετικῶς (μετ. παρακ. τοῦ *colo*=θεραπεύω, καλλιεργῶ)=εἰργασμένος, κομψός, ἱερός, σεπτός. *arceor*, *arctus sum* *arcēri* 2=κωλύομαι, ἐμποδίζομαι (ἐνεργ. *arceo*, *arcēi*, —, ěre 2=ἀρκῶ, εἴργω, κωλύω). ὁ ἐπιφώνημα=ὦ, ὦ. *patī* κτητ. πληθ. τοῦ *natus*, i ἄρσ. β' (ἐκ τῆς μετ. τοῦ *nascor*=γεννώμαι)=ὁ γεννηθεὶς και εἰς τὸν πληθ. οἱ γεννηθέντες, τὰ τέκνα. *vos* ὄν. πληθ. τῆς προσ. ἄντων. β' προσ. tu=σύ. *succurrītis* β' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ *succūro*, *succuri*, *succursum*, ěre 3=ὑποτρέχω τινί, ἐπικουρῶ, ὑποβοηθῶ. *ara*, ae θηλ. α'=βωμός. *dolor*, ōris ἄρσ. γ'=πόνος, θλίψις, αἰτία θλίψεως. *hic*, *haec*, *hoc* δεικτ. ἄντων.=ὄδε, οὗτος. *solus*, a, um ἄντωνυμ. ἐπίθετον=μόνος (γεν. *solūs*, δοτ. *solī*...). *dirus*, a, um ἐπίθ. β'=δεινός, φοβερός, ἀπηνής. *convīcium*, īi οὐδ. β'=κραυγή, λοιδορία, βλασφημία. *factum*, i οὐδ. β'=γεγονός. *πράξις*. *Tantalus*, īdis θηλ. γ'=ἡ Τανταλῖς. *adiēcīt* παρακ. ὄρ. τοῦ *adiēcō*, iēcī, iēcītum, ěre 3=ἐπιβάλλω, προσθέτω. *vos* αἰτ. πληθ. *postronēre* ἀπαρ. ἐν. τοῦ *postrono*, *posūi*, *posītum*, ěre 3=τίθημί τι ἐν κατωτέρα μοίρα. *ausa est* παρακ. ὄρ. τοῦ ἡμιαποθετικοῦ *audeo*, *ausus sum*, ěre 2=τολμῶ. *suis* ἀφαιρ. κτητ. ἄντων. γ' προσ. τοῦ *suus*, a, um=ὁ ἑαυτοῦ, ὁ ἑαυτῆς, ὁ ἰδικός του, τῆς (α' προσ. *meus*, β' προσ. *tuus*). *quod* οὐδ. ἀναφ. ἄντων. *ipse*, *ipsa*, *ipsum* ὄριστικῇ ἄντων.=ὁ αὐτός, ὁ

ἴδιος. recīdat ὑποτ. ἐν. τοῦ recīdo, cīdi, cāsūm, ἔρε β=ἀναπίπτω, μεταπίπτω, συμβαίνει τινί. orbis, a, um ἐπίθ. β'=ὄρφανός, ἄτεκνος. dixit παρακ. ὄρ. τοῦ dico, xi, ctum, ἔρε β=λέγω. exhibuit παρακ. ὄρ. τοῦ exhibeo, ūi, itum, ἔρε 2=παρέχω, ἐπιδείκνυμι, περιφέρω. lingua, ae θηλ. α'=ἡ λείχουσα, ἡ γλώσσα. scelēratū, a, um ἐπίθ. β' (ἐκ τῆς μετ. τοῦ scelēro=μιαίνω)=μειμασμένος, μιαιώρος, ἀνόσιος. paternus, a, um ἐπίθ. β'=πατρικός. adiectura erat εἶνα περιφραστική συζυγία=ἐπιθήσουσα ἦν=ἔμελλε νὰ προσθήσῃ (ἡ περιφραστική συζυγία σχηματίζεται ἐκ τῆς ἐνεργητικῆς μετοχῆς τοῦ μέλλοντος τοῦ οἰκείου ρήματος μετὰ τῶν τύπων τοῦ esse. Πλὴν τῆς ἐνεργητικῆς ὑπάρχει καὶ ἡ παθητικὴ περιφρ. συζ. σχηματιζομένη ἐκ τοῦ γερονδίου) τοὺς χρόνους τοῦ ὄ. ἰδὲ ἀνωτέρω. preces, um θηλ. γ' πληθ.=προίξ, δέησις, εὐχὴ (ὁ ἐνικός σπάνιος καὶ μόνον ἐν δοτ., αἰτ. καὶ ἀφαιρ.). his ἀφαιρ. πληθ. τῆς δεικτ. ἀντων. hic. relātis ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ rēfēro, rettūli, relātum, referre (ἀντὶ referere) β'=ἐπανάγω, ἐπαναφέρω. dēsīne προστ. ἐν. τοῦ dēsīno, īni καὶ ii, itum, ἔρε β=παύομαι, λήγω τινός. Phoebus, i, ἀρσ. β'=ὁ Φοῖβος. ait γ' ἐν. πρόσ. ἐνεσ. τοῦ ἔλλειπτικοῦ ὄ. aio, ais, ait, —, —aiunt παρατ. aiebam=φημί, κατάφημι, λέγω. roena, ae θηλ. α'=ποινή. mora, ae θηλ. α'=διατριβή, μέλλησις, ἀναβολή. longus, a, um ἐπίθ. β'=μακρός (Σ. longior, ius Y. longissimus, a, um). querēlla, ae θηλ. α'=μειψιμοιρία, παρόπινα. dixit παρακ. ὄρ. τοῦ dico, xi, ctum, ἔρε β=λέγω. idem (is+dem), eādem, idem δεικτ. ἀντων.=ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό. Phoebe, es θηλ. α'=ἡ Φοίβη. celerique=et celeri ἀφαιρ. τοῦ ἐπιθ. γ' celer, celēris, celēre=ταχύς. per πρόθ.+αἰτ.=διὰ+γεν. aēr, aēris ἀρσ. γ'=ἄηρ (ἡ αἰτ. διατηρεῖ τὴν ἑλλ. κατάληξιν). lapsus, us ἀρσ. δ'=πτώσις, ὀλισθησις, γλίστρημα. contigērant ὑπερσ. ὄρ. τοῦ contingo (cum+tango), tīgi, tactum, ἔρε β=ἄπτομαί τινος, ἐγγίζω, φθάνω. tecti μετ. παθ. παρακ. τοῦ tego, xi, ctum, ἔρε β=στέγω, κλύπτω. Cadmēis, īdis θηλ. γ'=Καδμηίς. nubes, is θηλ. γ'=νεφέλη. arx, arcis θηλ. γ'=ἀκρόπολις.

Συντακτικά.—dictis ἀφαιρ. τροπική. animosa κατηγ. creatis vobis ἀφαιρ. αἰτίας. nulli—Iunoni ἀντικ. τοῦ cessura. dearum γεν. διαιρετική. dea κατηγ. aris ἀντικ. τοῦ arcēor. dolor ὑποκ solus κατηγ. convicia—facto ἀντικ. τοῦ adiecit. postponene ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.) ἐκ τοῦ ausa est ἔξαρτ. vosque ἀντικ. τοῦ ἀπαρ. suis natis β' ὄρος συγκρίσεως. me ἀντικ. τοῦ dixit. orbam κατηγ. quod... recidat ἀναφ. πρότ. (ὑποτακτ. δηλοῦσα εὐχὴν). his relatis ἀφαιρ. ἀπόλυτος νόθος. querella ὑποκ. longa ἐπιθ. διορ. mora κατηγ. roenae γεν. ἀντικ. idem ἀντικ. τοῦ dixit. lapsu ἀφαιρ. τροπική. Cadmeida arcem ἀπρόθ. αἰτιατ. δηλοῦσα τὴν εἰς τόπον κίνησιν. tecti τροπ. μετ. nubibus ἀφαιρ. ὄργανική.

Πραγματικά.— dea ἡ Λητώ. Cynthus ὁ Κύνθος, λόφος ἐν Δήλῳ, 112 μ., ὅπου ἐγενήθησαν ὁ Ἄπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις. Πολλὰ ἱερὰ εὐρέθησαν εἰς τὰς κλιτύς τοῦ λόφου. Δύο πελώριοι λίθοι σχήματος Ἰ ὑποδηλοῦν τὸ ἀν-

τρον. hic dolor ὅτι δηλ. αποκλείεται αἰωνίως ἡ λατρεία τῆς. diro facto ἡ ἐκ τοῦ βωμοῦ τῆς Λητοῦς ἀποπομπὴ τῶν Θηβαίων γυναικῶν. in ipsam recidat ὅπως λέγει καὶ ὁ λαός: ἐπάνω τῆς, στὸ κεφαλᾶκι τῆς νὰ πέση ἡ κατὰρα ποὺ εἶπε γιὰ μένα. paternam linguam ἐννοεῖ τὴν γλῶσσαν τοῦ πατρός τῆς Ταντάλου ἀποκαλύψαντος εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ μυστικά τῶν θεῶν, τὰ ὁποῖα ἔμαθεν, ὅτε συνέτροφε μετ' αὐτῶν. Phoebus—Phoebe Φοῖβος λέγεται ὁ Ἄπόλλων ὡς θεὸς τοῦ φωτός (ἥλιος) καὶ Φοῖβη ἡ Ἄρτεμις ὡς θεὰ τοῦ φωτός (σελήνη). longa querella δηλ. τὰ συνεχῆ παράπονα. Gadmeida arsem ταχέως ἰπτάμενοι ἐν μέσφ νεφελῶν, διὰ νὰ εἶναι ἀόρατοι, εὐρέθησαν ὑπεράνω τῶν Θηβῶν.

Νόημα.—Ἡ Λητώ, πλήρης ἀγανακτήσεως διὰ τὴν διαγωγὴν τῆς Νιόβης, εὐρισκομένη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κύνθου, ὑπερσηφανεύεται διὰ τὴν γέννησιν τῶν δύο τέκνων τῆς, δηλοῖ ὅτι εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν θεαινῶν ἢ ἀπακούση—πλὴν τῆς Ἥρας—καὶ ἐκφράζει τὴν πικρίαν ὅχι μόνον διότι ἐμποδίζεται ἡ λατρεία τῆς, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ τὰ τέκνα τῆς ἐξαπατηθῆσαν ἀνάξια λόγου καὶ ἡ ἴδια ἀπεκλήθη ἀτεκνος.

Τὰ τέκνα τῆς ὑπακούσαντα εἰς τὰ παράπονα τῆς μητρὸς καὶ ταχέως ἰπτάμενα εὐρέθησαν ὑπεράνω τῶν Θηβῶν διὰ νὰ τιμωρήσουν τὴν ἀσεβῆ Νιόβην.

Περὶλήψεις.—1) Ἡ Λητώ ὑπερσηφανεύεται διὰ τὴν γέννησιν τῶν δύο τέκνων τῆς. 2) Παράπονα διὰ τὴν διαγωγὴν τῆς Νιόβης. 3) Κατὰρα αὐτῆς καὶ 4) Ταχεῖα ἀφίξεις τῶν τέκνων τῆς ὑπεράνω τῶν Θηβῶν πρὸς ἐπιβολὴν τιμωρίας.

Στίχοι 218+229

~~Mānus campus erat
lateque patens
prope moenia
pulsātus assidūis equis,
ubi turba rotarum
duraque ungūla
molliērat
subiectas glaebas.~~

Pars ibi de septem gēnītis
Amphione conscendunt,
in fortes equos,
Tyrioque suco
rubentia terga premunt,
auroque graves habēnas
moderantur.
E quibus Ismēnos,
qui quondam fuerat
prima sarcīna matrī suae,
dum flectit

Ὁμαλὴ πεδιάς ὑπῆρχε
καὶ εὐρέως ἀναπεπταμένη
πλησίον τῶν τειχῶν,
πεπατημένη ὑπὸ ἐπιμόνων ἵππων,
ὅπου πλῆθος τροχῶν
καὶ σκληρὰ ὄπλη (ἵππων)
εἶχε καταστήσει μαλακοὺς
τοὺς ὑποκάτω εὐρισκομένους βόλους (χώ-
ματος).

Μῆρος ἐκεῖ ἐκ τῶν ἐπτὰ τέκνων
τοῦ Ἀμφίονος ἐπιβαίνουν
ἐπὶ ἰσχυρῶν ἵππων,
καὶ τὰ διὰ Τυρίου πορφύρας
ἐρυθρὰ νῶτα (τῶν ἵππων) πιέζουν,
καὶ τοὺς ἐκ χρυσοῦ βαρεῖς χαλινούς
διευθύνουν.
Ἐκ τούτων (δὲ) ὁ Ἴσμηγός,
ὁ ὁποῖος κάποτε εἶχεν ὑπάρξει
τὸ πρῶτον φορτίον τῆς μητρὸς του,
ἐνῶ κάμπτει

in certum orbem
 cursus quadrupēdis,
 spumantiaque ora
 coërcet, exclamat:
 «Ei mihi!»
 medioque in pectore
 fixa tela gerit,
 frenisque remissis
 moriente manu
 in latus a dextro armo
 paulatim defluit.

ἐπὶ τῆς σταθερᾶς περιφερικῆς γραμμῆς
 τὸν δρόμον τοῦ τετραπόδου,
 καὶ τὸ ἀφρίζον στόμα
 προσπαθεῖ νὰ συγκρατήσῃ, ἀναφωνεῖ:
 «'Αλλοίμονόν μου!»
 καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στήθους
 τὸ καρφωθὲν βέλος φέρει,
 καί, τῶν ἡνίων χαλαρωθέντων
 ἐπὶ τῆς ἀποθησκούσης χειρὸς,
 πλαγίως ἐκ τῆς δεξιᾶς ὠμοπλάτης
 ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταρρέει.

Γραμματικά.—plānus, a, um ἐπίθ. β'—ὀμαλός. late ἐπίρρ.—εὐ-
 ρέως, πλατέως, patens, ntis μετ. ἐν. τοῦ patēo, ūi,—, ēre 2=πειτάννυμι,
 ἀναπέπταμαι, ἐκτείνομαι. prope ἐπίρρ.—ἐγγύς, πλησίον (Σ. proprius Y.
 proxime). moenia, ium οὐδ. πληθ. γ'—τὰ τείχη. campus, i ἄρσ. β'—κῆ-
 πος, πεδίον, πεδιάς. assiduus, a, um ἐπίθ. β'—ἐπίμονος, συνεχῶς ἐνδια-
 τρίζων τινί. pulsatus μετ. παθ. παρακ. τοῦ pulso, avi, atum, āre 1=ὠθῶ,
 κρούω, πατῶ (ἐπιτακτικότερον τοῦ pello). equus, i ἄρσ. β'—ἵππος. ubi
 ἐπίρρ. τοπικὸν=ὅπου. turba, ae θηλ. α'—τύρβη, θόρυβος, πλῆθος. rota, ae
 θηλ. α'—τροχός. durus, a, um ἐπίθ. β'—δηρός, σκληρός, στερεός (ντοῦ-
 ρος=δυνατός). mollierat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ mollīo, īvi, καὶ ūi, itum, īre 4=
 μολύω, μαλάσσω, μαλακώνω τι. subiectas μετ. παθ. παρακ. τοῦ subīcio,
 iēci, iēctum, ēre 3=ὑποβάλλω, ὑπορρίπτω (subiectus=ὁ ὑποκάτω τοποθε-
 τηθεὶς). ungūla, ae θηλ. α'—ὁ ὄνυξ (τῶν ζώων), ἡ ὀπλή (τῶν ἵππων).
 glaeba, ae θηλ. α'—βῶλος (χώματος). pars, rtis θηλ. γ'—μέρος. ibi ἐπίρρ.
 τοπικὸν=ἐκεῖ. de πρόθ. + ἀφαιρ.=περὶ, ἐκ+γεν. septem ἀριθμητ. ἀπό-
 λυτον=ἐπτά. gēnītus, a, um μετ. παθ. παρακ. τοῦ gigno, genūi, genī-
 tum, ēre 3=γεννῶ τι (genitus=ὁ γεννηθεὶς, τὸ τέκνον). Amphīon, ōnis
 ἄρσ. γ'—Ἀμφίων. fortis, is, e ἐπίθ. γ'—γενναῖος, ἀνδρεῖος, ἰσχυρός. con-
 scendunt γ' πληθ. ἐν. ὄρ. τοῦ conscendo, ndi, nsum, ēre 3=ἐπιβαίνω.
 Týrīus, a, um ἐπίθ. β'—ὁ Τύριος, ὁ ἐκ Τύρου. rubens, ntis μετ. ἐν. κει-
 μένη ἐπιθετικῶς τοῦ rūbeo, ūi,—, ēre 2=ἐρυθρός εἰμι, ἐρυθραίνομαι,
 ἐρυθροῦ. succus καὶ succus, i ἄρσ. β'—χυλός, χυμός, ὁπός, ὑγρὸν καὶ ἐδῶ:
 πορφύρα. tergum, i οὐδ. β'—νῶτον. premunt ἐν. ὄρ. τοῦ přemo, pressi,
 pressum, ēre 3=πιέζω, θλίβω. aurum, i οὐδ. β'—αὐρὸν, χρυσός. gravis,
 is, e ἐπίθ. γ'—βαρὺς. moderantur ἐνεστώσ. ὄρ. τοῦ ἀποθ. modēror, atus
 sum, āri 1=μετριάζω, διευθύνω. hābēna, ae θηλ. α' (συνήθως ἐν πληθ.)=
 τὰ ἡνία. e καὶ ex πρόθ. + ἀφαιρ.=ἐκ+γεν. quibus ἄφ. πληθ. τῆς ἀναφ.
 ἄντων. qui. Ismēnos καὶ Ismēnus, i ἄρσ. β'—ὁ Ἴσμηνός. mater, tris θηλ.
 γ'—μήτηρ. sarcīna, ae θηλ. α'—φάκελος, φορτίον. quodam ἐπίρρ.=κάποτε.
 primus, a, um ἀριθμ. τακτικὸν=πρῶτος. suae dot. κτητ. ἄντων. γ' προσ.
 suus=ὁ ἰδικός του, ὁ ἑαυτοῦ. fuerat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ sum, dum σύνδ.
 χρόν. =ἐνῶ, καθ' ὄν χρόνον. certus, a, um ἐπίθ. β'—βέβαιος, ἀσφαλής,
 σταθερός. flectit ἐν. ὄρ. τοῦ flecto, exi, exum, ēre 3=κάμπω τι. or'bis,

is ἄρσ. γ' = ῥόμβος, κύκλος, περιφερικὴ γραμμὴ. quadrupes, ἔdis (quat-
tuor = τέσσαρα + pes = πούς) ἄρσ., θηλ. καὶ οὐδ. γ' = ὄ, ἦ, τετράπους. cursus
αἰτ. πληθ. τοῦ cursus, us ἄρσ. δ' = δρόμος, φορὰ (πληθ. ἀντὶ ἐνικοῦ). spu-
mantia αἰτ. πληθ. οὐδ. τῆς μετ. ἐν. τοῦ spumo, aví, atum, āre 1 = κυμαίνω,
ἀφρίζω. os, oris οὐδ. γ' = στόμιον, στόμα. coërcet ἐν. ὄρ. τοῦ coërcēo,
ūi, ūtum, ēre 2 = καθειρογνῖω, συνέχω, συγκρατῶ. Eί καὶ heí ἐπιφών. =
οἶ, οἴμοι, ἀλλοίμονον. conclamat ἐν. ὄρ. τοῦ conclamo, aví, atum, āre
1 = συμβοῶ, φωνάζω. medius, a, um ἐπίθ. β' = μέσος. pectus, ōris οὐδ.
γ' = στῆθος. fixa μετ. παθ. παρακ. τοῦ figo, xi, xum, ēre 3 = πήγω, πή-
γνυμι, ἀνασταυρῶ, καρφῶνω (παθ. : figor, fixus sum, figi). telum, i οὐδ.
β' = βέλος. gerit ἐν. ὄρ. τοῦ gero, gessi, gestum, ēre 3 = φέρω, ἔχω,
πράττω. frenum, i καὶ συνήθως πληθ. freni καὶ frena οὐδ. β' = χαλινός,
ἡνίον. manus, us θηλ. δ' = χεῖρ. moriente ἀφαιρ. μετ. ἐν. τοῦ ἀποθ. mo-
rīor, mortuus sum, mori 3 = ἀποθνήσκω, τελευτῶ. remissis ἀφαιρ. μετ.
παθ. παρακ. τοῦ remitto, mīsi, mīssum, ēre 3 = ἀναπέμπω, ἀνίμι, χα-
λαρῶ. latus, ōris οὐδ. γ' = πλάγιον, πλευρὰ (in latus ἐπιρρηματικῶς = πλα-
γίως). a πρόθ. + ἀφαιρ. = ἀπό, ἐκ + γεν. dexter, dextra, dextrum ἐπίθ. β'
= δεξιός. paulatim ἐπίρρ. = βαθμηδόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἡρέμα. defluit
ἐν. ὄρ. τοῦ deflūo, flūxi, flūxum, ēre 3 = καταρρέω. armus, i ἄρσ. β' =
ἄρμος, ὠμοπλάτη, ὦμος.

Συντακτικά.—campus ὑποκ. planus ἐπίθ. διορ. equis ἀφαιρ. ποιη-
τικοῦ αἰτίου. subiectas ἐπίθ. μετ. glaebas ἀντικ. Amphione ἀφαιρ. κατα-
γωγῆς. succo ἀφαιρ. ὄργανικῆ. terga ἀντικ. rubentia ἐπίθ. διορ. habēnas
ἀντικ. graves ἐπίθ. διορ. auro ἀφαιρ. τῆς αἰτίας. qui... fuerat ἀναφ.
πρότ. sarcina κατηγ. dum flectit χρον. πρότ. cursus—ora ἀντικ. (πληθ.
ὡς ποιητικὴ ἔκφρασις ἀντὶ ἐνικοῦ). coërcet ἀποπειρατικὸς ἐν. spumantia
ἐπίθ. μετ. medioque κατηγορ. διορ. fixa ἐπίθ. μετ. tela ἀντικ. (πληθ.
ἀντὶ ἐν.). remissis frenis ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονικῆ. manu moriente ἀπρό-
θετος ἀφαιρ. τοπικῆ, ἢ δὲ μετ. ἐπίθ. in latus κεῖται ἐπιρρηματικῶς = με-
τὸ πλευρόν. Χαρακτηριστικὴ ἢ βραδεία πῶσις τοῦ ἀποθνήσκοντος.

Πραγματικά.—pulsatus λόγφ τῆς συνεχοῦς διαδρομῆς ὑπὸ τῶν ἵπ-
πων. late εἰς μεγάλην ἔκτασιν. prope moenia ἐγγὺς τῶν τειχῶν τῆς ἀκρο-
πόλεως τῶν Θηβῶν. assiduis ἵπποι ἀκαταπόνητοι. mollerat οἱ τροχοὶ καὶ
αἱ ὄπλαι τῶν ἵππων κατέστησαν τοὺς βόλους τοῦ χώματος πολὺ εἰμυλά-
κτους. pars μία ὁμάς τῶν υἰῶν τοῦ Ἀμφίονος καὶ τῆς Νιόβης. terga εἶναι
τὰ νῶτα, ἢ ῥάχισ, τὰ καπούλια τῶν ἵππων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐτοποθετοῦντο
ὑποσάγματα πορφυρᾶ, βαμμένα διὰ τῆς ὀνομαστῆς πορφύρας τῆς Τύρου.
Αὕτη, πόλις τῆς Φοινίκης, ἦτο ἐμπορικὴ, διεξάγουσα τὸ ἐμπόριον τοῦ ἀρ-
χαίου κόσμου ἀπὸ τοῦ Κανκάσου μέχρι Γαδείρων. Ἡ πορφύρα ἐξήγετο ἐκ
τοῦ ὀμωνύμου κογγυλίου. Ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ εἰς ἐπισήμους ἐνδυμασίας Βυ-
ζαντινῶν αὐτοκρατόρων καὶ βασιλέων (πρβλ. πορφυρογέννητος). graves auro
ἡνῖαι χρυσόνωτοι εἶτε διότι ἦσαν πεποικιλμένοι ὑπὸ χρυσῶν ἡλων εἶτε διότι
ἦ ἐπιφάνεια αὐτῶν ἦτο χρυσεῖ. e quibus ἐκ τῶν τέκνων τῆς Νιόβης. Isme-

pus ὁ πρωτότοκος υἱὸς τῆς Νιόβης (prima sarcina)· πολὺν χαρακτηριστικὴ ἢ ἔκφρασις τῆς ἐγκύου γυναικός. certus orbis πρόκειται περὶ τῆς σταθερᾶς περιφερικῆς γραμμῆς, ἣν δεόν νά ἀκολουθεῖ ὁ ἠνιοχῶν. a dextro armo δηλ. τοῦ ἵππου.

Νόημα.—Πλησίον τῶν τειχῶν τῆς ἀκροπόλεως τῶν Θηβῶν ὑπῆρχεν εὐρεῖα πεδιάς, τῆς ὁποίας τὸ χῶμα κατέστη μαλακόν, διότι ἐχρησίμευεν ὡς ἵπποδρόμιον, ὅπου συχνὰ ἐγυμνάζοντο τὰ τέκνα τοῦ Ἀμφίονος ἐπιβαίνοντα ἰσχυρῶν ἵππων. Καθ' ὃν χρόνον δὲ ὁ πρωτότοκος Ἴσμηνός ἔκαμπτεν ἐπὶ τῆς σταθερᾶς περιφερικῆς γραμμῆς, δέχεται εἰς τὸ στήθος βέλος τοξευθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἤρεμα πίπτει νεκρός

Περίληψις.—1) Περιγραφή τῆς πεδιάδος τῶν Θηβῶν. 2) Ὁμᾶς τῶν τέκνων τῆς Νιόβης γυμνάζεται εἰς τὸ ἵπποδρόμιον καὶ 3) Θάνατος τοῦ Ἴσμηνοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Στίχοι 230+247

Proximus Sipylus
dabat frena,
audito sonitu phætræ
per inane:
veluti cum rector
praescius imbris
visa nube fugit

pendentiaque carbāsa
undīque deducit,
ne efflūat qua (parte)
levis aura.
Frena dabat:
dantem (frena)
telum non evītābile
consequitur,
summaque cervicē
tremens sagitta haesit,
et exstābat ferrūm
nudum de guttūre.
Ille, ut erat, pronus
volūtur
per admissa crura
iubasque,
et calīdo sanguīne
foedat tellūrem.
Phaedimus infelix
et heres avīti nomīnis
Tantalus, ut

Ἐγγύτατος ὁ Σίπυλος
ἐχαλάρωνε τὰ ἡνία,
ἀκουσθέντος τοῦ ἤχου τῆς φαρέτρας
διὰ μέσου τοῦ κενοῦ (ἀέρος):
καθώς, ὅταν κυβερνήτης,
προαισθανόμενος τὴν θύελλαν,
παρατηρηθεῖσιν νεφέλης, προσπαθεῖ ν
ἀποφύγη
καὶ τὰ κρεμάμενα ἰστία (τοῦ πλοίου)
πανταχόθεν καταβιβάζει,
ἵνα μὴ διαφύγη ἔκ τινος (μέρους)
ἢ ἐλαφρὰ αἶρα.
Τὰ ἡνία ἐχαλάρωνε:
Ἐνῶ (δὲ) ἐχαλάρωνε τὰ ἡνία,
βέλος μὴ δυνάμενον ν' ἀποφενυχθῆ
(τὸν) καταδιώκει,
καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου τοῦ τραχήλου
παλλόμενον τὸ βέλος ἐκαρφώθη,
καὶ ἐξεῖχεν ἡ αἰχμὴ
γυμνὴ ἐκ τοῦ λαιμοῦ.
Ἐκεῖνος, καθὼς ἦτο, ἐπικλινῆς
κυλίεται
διὰ μέσου τῶν καλπαζόντων ποδῶν
καὶ τῆς χαίτης,
καὶ διὰ τοῦ θερμοῦ αἵματος (του)
μολύνει τὴν γῆν.
Ὁ Φαίδιμος ὁ δυστυχεῆς
καὶ ὁ κληρονόμος τοῦ παπφίου ὀνόματος
Τάνταλος, εὐθύς ὡς

imposuēre finem
solīto labōri,
transiērant
ad iūvenāle opus
nitīdae palaestrae:
Et iam contulērant
arto nexu
luctantia pectōra
pectoribus, cum
concipta sagitta
tento nervo,
sicut iuncti erant
traiecit utrumquē.
Ingemuēre simul,
(et) simul posuēre solo

incurvāta dolōre membra;
simul iacentes
versarunt
lumīna suprēma,
simul anīmam exhalārunτ.

ἔθεσαν τέμα
εἰς τὸν συνήθη κόπον,
εἶχον μεταβῆ
εἰς τὸ νεανικὸν ἔργον
τῆς λιπαρῆς παλαίστρας:
Καὶ ἤδη εἶχον προσεγγίσει
διὰ σφιγκτῆς πλοκῆς (ἐν τῇ πάλλῃ)
τὰ παλαιόντα στήθη
πρὸς στήθη, ὅτε
ριφθὲν βέλος,
τεντωθείσης τῆς νευρῆς (τοῦ τόξου),
καθὼς ἦσαν ἠνωμένοι,
διεπέρασεν ἑκάτερον.
Ἔστενάξαν ὁμοῦ,
(καὶ) ταυτοχρόνως ἀπέθεσαν ἐπὶ τοῦ ἑ-
δάφους
τὰ καμφθέντα ἐκ τοῦ πόνου μέλη (των)
ὁμοῦ κείμενοι
ἔστρεψαν
τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τελευταίαν φορᾶν,
ταυτοχρόνως ἐξέπνευσαν.

Γραμματικά.—proximus, a, um ὑπερθ. βαθ.=πλησιέστατος, ἐγγύ-
τατος (Θ. δὲν ὑπάρχει Σ. propior, ius). audīto ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ.
τοῦ audīo, īvi καὶ ii, ītum, īre 4=ἀκούω. sonītus, us ἄρσ. δ'=ἤχος. īna-
pis, is, e ἐπίθ. γ'=κενὸς (ἐδῶ τὸ īnane, is οὐσ. γ'=τὸ κενὸν ἀέρος). phā-
rētra, ae θηλ. ἀ'=φαρέτρα. dābat παρατ. ὄρ. τοῦ do, dedi, datum, are l
=δίδωμι, χαλαρώνω. Sīpŷlus, i ἄρσ. β'=ὁ Σίπυλος. veluti καὶ velut
ἐπίρρ.=ὡς, ὥσπερ, καθὼς. cum χρον. σύνδ.=ὅταν. praescīus, a, um ἐπίθ.
β'=προγνωστικός, προειδώς, προαισθανόμενος. imber, imbris ἄρσ. γ'=
ὄμβρος, ὑετός, θύελλα. nubes, is θηλ. γ'=νέφος, νεφέλη. fugit ἐν. ὄρ. τοῦ
fugīo, fugi, fugitum, ēre 3=φεύγω. visa ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ
videor, visus sum, vidēri 2=φαίνομαι, παρατηροῦμαι (ἐνεργ. : video, dī,
sum, ēre 2=ὄρω). pendentia αἰτ. πληθ. οὐδ. μετ. ἐν. τοῦ pendeo, pēpen-
dī, —, ēre 2=κρέμαμαι. undīque ἐπίρρ.=πανταχόθεν. rector, dōris ἄρσ.
γ'=εὐθύνων, κυβερνήτης. carbāsa, ōrum οὐδ. β'=τὰ κάρπασα, ἡνία. de-
ducit ἐν. ὄρ. τοῦ deduco, xi, ctum, ēre 3=κατάγω, καταβιβάζω. ne τελ.
σύνδ.=ἵνα μή. qua (ἐννοεῖται parte) ἐπίρρ.=ὅπη, ἀπὸ κάπου, ἐκ τινος
μέρους. levis, is, e ἐπίθ. γ'=ἐλαχύς, κοῦφος, ἐλαφρός. efflūat ὑποτ. ἐν. τοῦ
efflūo, uxi, —, ēre 3=διαρρέω, ἐκφεύγω. aura, ae θηλ. ἀ'=αἴρα, πνοή,
ἄνεμος. dantem μετ. ἐν. τοῦ do 1=δίδω. ἐνītābilis, is, e ἐπίθ. γ'=φευ-
κτός, δυνάμενος νὰ ἀποφενχθῆ (non evitabilis=ἄφενκτος). telum, i οὐδ.
β'=βέλος. consequitur γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ ἀποθ. consēquor, consecūtus
sum, consēquī 3=ἀκολουθῶ, καταδιώκω, ἐπιτυγχάνω. summus, a, um
ὑπερθ. βαθ.=ὁ ἀνώτατος, ὁ εἰς τὸ ἄκρον εὐρισκόμενος, ἀκραῖος (Θ. su-
perus, a, um Σ. superior, ius). tremens μετ. ἐν. τοῦ tremo, ūi, —, ēre

3=τρέμω, πάλλομαι. cervix, īcis θηλ. γ'=αὐχὴν, τροχῆλος. sagitta, ae θηλ. α'=τόξευμα, βέλος, σαΐτιά. haesit παρακ. ὄρ. τοῦ haerēo, haesi, haesum, ἔρε 2=ἔχομαι τινος, πέπηγα ἔν τινι, καρφώνομαι. exstābat παρακ. ὄρ. τοῦ exsto, —, —, āre 1=ἔξέχω. nūdus, a, um ἐπίθ. β'=γυμνός, ἀκάλυπτος. guttur, ūris οὐδ. γ'=λάρυγξ, λαϊμός. ferrum, i οὐδ. β'=σίδηρος ἢ αἰχμὴ τοῦ βέλους. ille, illa, illud δεικτ. ἄντων.=ἐκεῖνος. ut ἐπίρρ.=ὧς ὅπως. pronus, a, um ἐπίθ. β'=πρηνής, ἐπικλινής crus, cruris οὐδ. γ'=κνήμη, πούς. admissa αἰτ. οὐδ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ admitto, nisi, misum, ἔρε 3=προσέημι, ἐπέροχομαι, καλπάζω (ἐπὶ ἵππων). iuba, ae θηλ. α'=χαίτη ζῴου. volvitur γ' ἔν. ἔν. παθ. ὄρ. τοῦ volvo, volvi, volūtum, ἔρε 3=ἔλω, κυλίνδω, κυλινδῶ (παθ. volvor, volutus sum, volvi=κυλινδοῦμαι, κυλίομαι). calidus, a, um ἐπίθ. β'=θερμός. tellus, ūris θηλ. γ'=ἡ γῆ. sanguis, īnis ἄρσ. γ'=αἷμα. foedo, avi, atum, āre 1=μιαίνω, μολύνω. Phaedimus, i ἄρσ. β'=ὁ Φαίδιμος. infelix, īcis μονοκατάληκτον ἐπίθ. γ'=δυστυχής. avitus, a, um ἐπίθ. β' (ἐκ τοῦ avus=πάππος)=παππῶς. nomen, īnis οὐδ. γ'=ὄνομα. hēres, ēdis ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=ὄ, ἡ κληρονόμος. ut χρόν. σύνδ.=εὐθύς ὧς, μόλις. solitus, a, um μετ. παθ. παρακ. τοῦ ἡμιαποθετικοῦ soleo, ūtus sum, solēre 2=εἶωθα, εἶθισμαι (solitus=εἶθισμένος, συνήθης). finis, is ἄρσ. γ'=ὄριον, τέλος. imposuēre παρακ. ὄρ. τοῦ imprōno, posui, positum, ἔρε 3=ἐπιθέτω τί τινι. labor, ōris ἄρσ. γ'=πόνος, μόχθος. transiērant ὑπερσ. ὄρ. τοῦ transeo, īi, ūtum, īre 4=μεταβαίνω, διαβαίνω. opus, ēris οὐδ. γ'=ἔργον. nitidus, a, um ἐπίθ. β'=στιλπνός, λιπαρός. iūvenālis, is, e ἐπίθ. γ'=νεανικός. palaestra, ae θηλ. α'=ἡ παλαιστρα. iam ἐπίρρ.=ἤδη, νῦν. contulērant ὑπερσ. ὄρ. τοῦ confēro, contūli, collātum, conferre 3=συνδέω, πλησιάζω, προσεγγίζω. artus, a, um ἐπίθ. β'=στενός, σφιγκτός. luctantia ὄν. πληθ. οὐδ. μετ. ἔν. τοῦ ἀποθετ. luctor, atus sum, āri 1=παλαίω πρὸς τινα. nexus, us ἄρσ. δ'=σύμπλεγμα, πλοκή εἰς τὴν πάλην, ἀγκάλισμα. pectus, ōris οὐδ. γ'=στήθος. cum χρόν. σύνδ.=ὄτε. tento ἄφ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ tendo, tetendi, tensum καὶ tentum, ἔρε 3=τείνω, τεντώνω. concīta μετ. παθ. παρακ. τοῦ concio, cīvi, cītum, ἔρε 2=συναγείρω, συνάγω, κινῶ, οἶπτω ὀρηκτικά. nervus, i ἄρσ. β'=νεῦρον, τένων, νευρά, χορδὴ (τόξου). sicut ἐπίρρ.=ὅπως, καθὼς. iuncti erant ὑπερσ. παθ. ὄρ. τοῦ iungo, iunxi, iunctum, ἔρε 3=ζεύγνυμι, συνάπτω, ἐνῶ. traiecit παρακ. ὄρ. τοῦ traicio, iēci, iēctum, ἔρε 3=ὑπερβάλλω, διαβιβάζω, διατροπῶ. ūterque, utraq̄ue, utrumque ἄῶρ. οὐσιαστικὴ ἄντων.=ἐκάτερος, ἀμφοτέροι. ingemūēre γ' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ ingēmo, mi, —, ἔρε 3=ἀναστενάζω. simul ἐπίρρ.=συγχρόνως, μαζί. incurvata μετ. παθ. παρακ. τοῦ incurvo, avi, atum, āre 1=κρυτῶ, κάμπτω. dolor, ōris ἄρσ. γ'=ἄλγος, ὀδύνη, πόνος. membrum, i οὐδ. β'=μέλος σώματος, κῶλον. solum, i οὐδ. β'=ἔδαφος. posuēre γ' πληθ. παρακ. ὄρ. τοῦ pono, posui, positum, ἔρε 3=θέτω. suprēmum καὶ summus, a, um ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπίθ. suprēus, a, um (Σ. superior, ius)=ἀνώτατος, ἔσχατος, διὰ τελευταίαν φορᾶν. iacentes μετ. ἔν. τοῦ iāceo, cūi, cītum, ēre 2=κεῖμαι, κατακέκλιμαι. lumen, īnis οὐδ. γ'=φῶς, ὀφθαλμός, βλέμμα. versarunt ἀντι versayēgunt παρακ. ὄρ. τοῦ verso, avi, atum, āre 1=στρέφω τι συνεχῶς. anīma, ae θηλ. α'=

ἄνεμος, πνεῦμα, ἀναπνοή. exhalantur ἀντι exhalantur παρακ. ὄρ. τοῦ exhalo, avi, atum, āre 1=ἐξατμίζω, ἀναθυμιῶ (exhalo anīmam=ἐκπνέω).

Συντακτικά.—proximus ἐπιρρημ. κατηγ. frena ἀντικ. audito sonitu ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονική. pharetrae μετωνυμία ἀντι teli=τοῦ βέλους τοῦ Ἀπόλλωνος. veluti... παρομοίωσις ἐπιτυχής. cum... fugit (ἀποπειρατ. ἐν.) χρον. πρότ. imbris γεν. ἀντικειμ. visa nube ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονική. carbasa ἀντικ. pendentiā ἐπιθ. μετ. ne effluat τελ. πρότ. qua (parte) ἀφαιρ. τοπική. dantem χρον. μετ. (ἐννοεῖται ὡς ἀντικ. τὸ frena). telum ὑποκ. τοῦ consequitur. cervice ἀφαιρ. τοπική. summaque κατηγ. διορ. tremens τροπ. μετ. (μεταφορά). sagitta ὑποκ. ferrum ὑποκ. nudum κατηγ. pronus κατηγ. per crura iubasque προθύστερον σχῆμα ἀντι: per iubas cruraque. calido ἐπιθ. διορ. sanguine ἀφαιρ. τροπική. pominis γεν. ἀντικειμ. aviti ἐπιθ. διορ. ut... imposuere χρον. πρότ. finem—labori ἀντικ. solito ἐπιθ. διορ. arto ἐπιθ. διορ. nexu ἀφαιρ. τροπική. pectora—pecto-ribus ἀντικ. luctantia ἐπιθ. μετ. cum... traiecit χρον. πρότ. tento nervo ἀφαιρ. ἀπόλυτος χρονική. utrumque ἀντικ. membra—solo ἀντικ. incurvata ἐπιθ. μετ. dolore ἀφαιρ. αἰτίας. lumina ἀντικ. suprema κατηγ. διορ. simul... simul... simul ἢ τριπλῆ ἐπανάληψις τοῦ ἐπιρρήματος, τοποθετη-θέντος μάλιστα τοῦ ἐνός πλησίον τοῦ ἄλλου, καὶ τὰ ἀσύνδετα σχήματα ἐξαί-ρων ἐτι περισσότερον τὴν ἐκτάκτως θλιβεράν καὶ τραγικὴν εἰκόνα ἐνός μα-καβρίου θεάματος δύο ἀδελφῶν, οἱ ὁποῖοι ὁμοῦ στενάζουν, πίπτουν, ἀγω-νισθῆναι καὶ ἀποθνήσκουν.

Πραγματικά.—proximus λίαν ἐγγὺς τοῦ Ἴσμηνοῦ. Sipylos ὁ β' υἱός. dabat frena διὰ τὰ καλπάζοντα ἵππος. imber ἡ ραγδαία βροχή. carbasa εἶδος λεπτοῦ λίνου τῆς Ταυρακωνησίας καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ πεποιημένα ἱμάτια, δηλ. τὰ ἱστία. pronus τοιαύτην θέσιν λαμβάνουν συνήθως οἱ ἔφιπ-ποι, ὅταν τρέχουν οἱ ἵπποι. Phaedimus ὁ γ' υἱός. Tantalus ὁ δ' υἱός. solito labori δηλ. εἰς τὴν ἰππασίαν. opus iuvenale εἶναι ἡ πάλη. nitidae palaestrae δὲν εἶναι ἡ παλαιστρα λιπαρά, ἀλλὰ τὰ σώματα τῶν ἀγωνιζο-μένων ἦσαν λιπαρά, καθ' ὅσον ἠλείφοντο δι' ἐλαίου, ἵνα καθίσταται κο-πιωδεστέρα ἡ σύλληψις τῶν μελῶν αὐτῶν.

Νόημα.—Ὁ Σίπυλος, ἰδὼν τὸ τέλος τοῦ ἀδελφοῦ του Ἴσμηνοῦ, ἐκ φόβου χαλαρώνει τὰ ἡνία, ὅπως ἀκριβῶς θὰ ἔπρατε καλὸς ναυτικός ἐπὶ τῇ προσεγγίσει θυέλλης. Δυστυχῶς ὁμως τὸ βέλος ἐτοξεύθη, ἐνεπήχθη εἰς τὸ ἄκρον τοῦ τραχήλου του καὶ καταπόφυρος ἐκ τοῦ θερμοῦ αἵματος ἐκλύσθη νεκρὸς ἐπὶ τῆς γῆς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου του. Ἐπίσης οἱ δύο ἄλλοι ἀδελφοί, Φαίδιμος καὶ Τάνταλος, μετὰ τὴν συνήθη ἰππασίαν μετέβη-σαν εἰς τὴν παλαιστραν νὰ ἀγωνισθοῦν εἰς τὴν πάλην. Ἀλλὰ καὶ τούτων ἡ τύχη ὑπέβηκε λίαν τραγική, διότι τὸ ριφθὲν βέλος διετρύπησεν ἀμφοτέρους, καθ' ὃν χρόνον ἐπάλατον, καὶ ἐν μέσῳ ἀγωνίας καὶ στεναγμῶν ταυτοχρόνως ἐξέπνευσαν.

Περίληψεις.—1) Θάνατος τοῦ Σιπύλου καὶ 2) Θάνατος Φαιδίου καὶ Ταντάλου.

ὡς ὠκεανὸς Στίχ. 248+266

Aspīcit Alphenor,
laniataque pectōra plangens
advolat, ut allēvet
complexibus gelīdos artus
inque pio officio
cadiť; nām Delius
intīma praecordia illi
rūpit fatifēro ferro.

Quod simul edūctum (est),
pars pulmōnis erūta est
in hamis, cūmque anīma

cruor in auras effūsus est.

At intonsum Damasichthona
non simplex vulnus afficit.

ictus erat, qua
erus incīpit esse,
et qua nervosus poples
facit mollia internodia.

Dumque manu temptat
trahēre exitiabile telum,
altēra sāgitta

tenus pennis
per iugūlum acta est.

Expūlit sanguis
hanc (sāgittam),

seque eiaculatus
in altum emīcat,

et longe prōsilit
terebrata aura.

Ultīmus Πιονεύς
sustulērat brachia

non profectura
precando,

Παρατηρεῖ ὁ Ἀλφώνωρ,
καὶ τὰ μέγχι σπαραγμοῦ στήθη πλήττων
σπεύδει, ~~καὶ~~ ἀπαλλάξῃ
ἐκ τῶν ἐναγκαλισμῶν τὰ ~~πρῶτα~~ ^{τοὺς} μέλη
καὶ ἐν τῷ εὐσεβεῖ καθήκοντι
πίπτει νεκρός· διότι ὁ Δήλιος
τὰ ἐσώτατα σπλάγγνα ἐκείνου
διέρρηξε διὰ τοῦ θανατηφόρου βέλους.
Τοῦτο (δὲ) εὐθύς ὡς ἐξήχθη,
μέρος τοῦ πνεύμονος ἀπεσπίασθη
ἐπὶ τῶν ἀγκίστρων (τοῦ βέλους), καὶ με-
τὰ τῆς ψυχῆς.

τὸ αἷμα εἰς τὰς αἶθρας ἐξεχύθη.
Ἀλλὰ τὸν ἀκούρευτον Δαμασίχθωνα
ὄχι ἀπλοῦν βλήμα κτυπᾷ.

Εἶχε κτυπηθῆ (ἐκεῖ), ὅπου
ἡ κνήμη ἀρχίζει νὰ ὑπάρχῃ,
καὶ ὅπου ἡ νευρώδης ἰγνία
σχηματίζει τὸ εὐκαμπτον μεσογονάτιον.
Καὶ ἐνῶ διὰ τῆς χειρὸς προσπαθεῖ
νὰ ἀποσπίασῃ τὸ ὀλέθριον βέλος,
ἄλλο βέλος

μέγχι τῶν πτερυγῶν
διὰ τοῦ λαιμοῦ διεπέρασεν.

Ἐξώθησε τὸ αἷμα
τοῦτο (τὸ βέλος),

καὶ ἐξακοντισθὲν
πρὸς τὰ ἄνω λάμπει,

καὶ μαζρὰν ἀναπηδᾷ,
διασχιθεῖσης τῆς αὔρας.

Ἐσχατος ὁ Ἰλιονεύς
εἶχεν ὑψώσει τοὺς βραχίονας,
οἱ ὅποιοι δὲν ἐπρόκειτο νὰ τὸν ὠφελήσουν
διὰ τῶν ἰκτσιῶν,

«o di» que «communiter omnes» dixerat, ignarus non rogandos esse omnes, «parcite!».

motus erat arcitenens, cum iam non fuit revocabile telum.

minimo tamen vulnere accidit ille, non percusso corde alte sagitta.

καὶ «ὦ θεοί», «ἀπὸ κοινοῦ, ὅλοι» εἶχεν εἶπει, ἀγνοῶν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἰκετεύῃ πάντας, «λυπηθῆτε (με)!».

Εἶχε συγκινηθῆ ὁ τοξότης, ὅτε πλέον δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνακληθῆ τὸ βέλος.

Δι' ἐλαχίστου ὄμως τραύματος κατέπεσεν ἐκεῖνος, μὴ πληγωθεῖσης τῆς καρδίας βαθέως διὰ τοῦ βέλους.

Γραμματικά ἀντι

Γραμματικά.—aspicit ἐν. ὄρ. τοῦ aspicio, aspēxi, aspectum, ἔρε 3 =προσβλέπω, παρατηρῶ. Alphenor, ὄρις ἄρσ. γ' =δ' Ἀλφήνωρ. Ianiata μετ. παθ. παρακ. τοῦ Ianio, avi, atum, ἄρε 1 =σπαράττω τι. plangens, ntis μετ. ἐν. τοῦ plango, planxi, planctum, ἔρε 3 =πλήττω, κτυπῶ. advolo 1 =ἐφίπταμαι, σπεύδω. ut τελ. σύνδ. =ίνα. gelidus, a, um ἐπίθ. β' =ψυχρός, κρυώδης. complexus, us ἄρσ. δ' =συμπλοκή, περιπνύξις, ἀγκάλιασμα. al- lēvet ὑποτ. ἐν. τοῦ allēvo 1 =ἀπαλλάσσω, ἀνακονρίζω, ἐλαφρώνω. artus, us ἄρσ. δ' =μέλος (σώματος). pius, a, um ἐπίθ. β' =εὐσεβής, εὐλαβής, ἱερός. cadit ἐν. ὄρ. τοῦ cado, cecidi, casum, ἔρε 3 =πίπτω, φονεύομαι. officium, ii οὐδ. β' =ὑπηρεσία, προθυμία, καθήκον. nam αἰτιολ. σύνδ. =διότι. Delius, a, um ἐπίθ. β' =ὁ Δήλιος. illi dot. τῆς δεικτ. ἀντων. ille. intimus, a, um ὑπερθ. βαθ. =ἐσώτατος, ἐνδότατος (Θ. δὲν ὑπάρχει, Σ. in- terior, ius). fatifer, era, erum (ἐκ τοῦ fatum + fero) ἐπίθ. β' =ὁ ἐπιφέρων τὸ μοιραῖον, τὸν θάνατον, θάνατηφόρος. rūpit παρακ. ὄρ. τοῦ rumpo, rupi, ruptum, ἔρε 3 =διαρρηγνυμι. praecordia, ōrum οὐδ. β' πληθ. =διάφραγμα, τὰ περικάρδια, σπλάγγνα. ferrum, i οὐδ. β' =σίδηρος. quod οὐδ. ἀναφ. ἀντων., ἡ ὁποία ἐν ἀρχῇ περιόδου ἢ κώλου ἐρμηνεύεται δει- κτικῶς μετὰ τινος συνδέσμου=id autem=τοῦτο δέ. eductum (est) παθ. παρακ. ὄρ. τοῦ educō, xi, ctum, ἔρε 3 =ἐξάγω. pulmo, ōnis ἄρσ. γ' =πνεύμων. hamus, i ἄρσ. β' =ἄγκιστρον. eruta est παθ. παρακ. ὄρ. τοῦ erūo, ūi, ūtum, ἔρε 3 =ἐξορύττω, ἐξάγω, ἀποσπῶ. cruor, ōris ἄρσ. γ' =αἷμα (ἐκ τραύματος). effusus est παθ. παρακ. ὄρ. τοῦ effundo, ūdi, ūsum, ἔρε 3 =ἐκχέω. at σύνδ. ἀντιθετ. =ἀλλά. intonsus, a, um ἐπίθ. β' =ἄκαρτος, ἀκούρευτος, ἀκερσεκόμης. simplex ἀριθμητ. πολλαπλασιαστι- κόν =ἄπλοῦς (κλίνεται ὡς μονοκατάληκτον ἐπίθ. γ' κλ.). Damasichton, is ἄρσ. γ' =Δαμασίχθων. vulnus, eris οὐδ. γ' =τραῦμα, πληγῆ. afficit ἐν. ὄρ. τοῦ afficio, feci, fectum, ἔρε 3 =περιβάλλω, κτυπῶ. qua κείται ἐπιρρημα- τικῶς =ὅπου. crus, crūris οὐδ. γ' =κνήμη. incipit ἐν. ὄρ. τοῦ incipio, cē- pi, cēptum, ἔρε 3 =ἐπιχειρῶ, ἀρχίζω. mollia οὐδ. πληθ. τοῦ mollis, is, e ἐπίθ. γ' =μαλακός, εὐκαμπτός. nervosus, a, um ἐπίθ. β' =νευρώδης. facit ἐν. τοῦ facio, feci, factum, ἔρε 3 =ποιῶ, δημιουργῶ, σχηματίζω. interno-

dium, ii οὐδ. β' = μεσογονάτιον. poples, ūtis ἄρσ. γ' = ἰγνύα, κώληψ, τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ γόνατος. tempto 1 = ἐπιχειρῶ, δοκιμάζω. trahere ἄπαρ. ἐν. τοῦ trāho, xi, ctum, ēre 3 = ἔλκω, σύρω. exitiabilis, is, e ἐπίθ. γ' = ὀλέθριος. iugulum, i οὐδ. β' = λαιμός. penna, ae θηλ. α' = πτερόν (εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ βέλους). tenus πρόθ. + ἄφαιρ. = μέχρι + γεν. acta est παθ. παρακ. ὄρ. τοῦ ἄγο, ēgi, actum, ēre 3 = ἄγω, ἐλαύνω, διαπερῶ. expulit παρακ. ὄρ. τοῦ expello, pūli, pulsum, ēre 3 = ἐξωθῶ. hanc αἰτ. θηλ. τῆς δεικτ. ἄντων. hic. sanguis, ūnis ἄρσ. γ' = αἷμα. se αἰτ. προσ. ἄντων. γ' προσ. κειμένης αὐτοπαθῶς = εαυτόν, ἣν, ὁ. eiaculatus μετοχή παρακ. τοῦ ἀποθετ. eīacūlor, atus sum, āri 1 = ἐκρίπτω, ἐξακοντίζω (me eiaculor = ἐξακοντίζομαι). altus, a, um ἐπίθ. β' = ὑψηλός (in altum ἐπιρρημ. = πρὸς τὰ ἄνω). emīco, emicūi, emicatum, āre 1 = λάμπω. longe ἐπίρρ. = μακρῶν. terebrata ἄφ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ terēbro 1 = τείρω, τρυπῶ, διασχίζω. prōsīlīt ἐν. ὄρ. τοῦ prōsīlio (pro + salio), lui και lii, —, īre (pro + salio) 4 = προσηδῶ, ἀναπηδῶ. ultīmus, a, um ὑπερθ. βαθ. = ἔσχατος (Θ. ulter, ultra, ultrum, Σ. ulterīor, ius). profectura οὐδ. πληθ. μετ. μέλλ. τοῦ prōficīo, feci, fectum, ēre 3 = προβαίνω, προκόπτω, ὠφελῶ. precando ἄφαιρ. γεροννδίου τοῦ ἀποθετ. precor, atus sum, āri 1 = δέομαι, ἰκετεύω. braccium, ii οὐδ β' = βραχίων. sustulērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ tollo, sustūli, sublātum, ēre 3 = αἴρω, ὑψώνω. dī και dei κλητ. communīter ἐπίρρ. = κοινῇ, ἀπὸ κοινοῦ. ignārus, a, um ἐπίθ. β' = ἀγνοῶν. rogandus, a, um γεροννδίων τοῦ rogo 1 = παρακαλῶ (τὸ γεροννδίων ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ εἰς τέος ρημ. ἐπίθ. τῆς Ἑλληνικῆς και ἐξηγεῖται μὲ τὸ *πρέπει*). parcite προστ. ἐν. τοῦ parco, pēpērci, parcitum, ēre 3 = φείδομαι, λυποῦμαι. motus erat παθ. ὑπερσ. ὄρ. τοῦ moveor, motus sum, movēri 2 = κινεῖσθαι, συγκινεῖσθαι. revocabīlis, is, e ἐπίθ. γ' = ἀνακλητός, δυνάμενος νὰ ἀνακληθῆ. arcitēnens (arcus + teneo), ntis ἄρσ. γ' = ὁ τείνων τὸ τόξον, τοξοφόρος, τοξότης. minīmo ἄφαιρ. ὑπερθ. βαθ. τοῦ ἐπίθ. parvus, a, um = μικρός. (Σ. minor, us, Υ. minimus, a, um). occīdit παρακ. ὄρ. τοῦ occīdo (ob + cado), occīdi, occāsum, ēre 3 = καταπίπτω, ἀποθνήσκω. vulnus, ēris οὐδ. γ' = πληγή, τραῦμα. alte ἐπίρρ. = βαθέως, καιρίως. percusso ἄφαιρ. μετ. παθ. παρακ. τοῦ percutior, percussus sum, percūti 3 = πατάσσομαι, πλήττομαι, πληγώνομαι (ἐνεργ. percūtio (per + quatio), ussi, ussum, ēre). cor, cordis οὐδ. γ' = καρδιά, κῆρ παρ' Ὀμήρῳ.

Συντακτικά.—plangens χρονική μετ. pectora ἄντικ. laniata προληπτικὸν κατηγ. = ὥστε νὰ τὰ ἐσχίσῃ, μέχρι σπαραγμοῦ. ut allevet τελ. πρότ. artus—compleximus ἄντικ. praecordia ἄντικ. illi dot. κτητική ἀντὶ γενικῆς illius. fatifero ferro ἄφαιρ. ὄργανική (παρήχησις τοῦ i). quod=id ἢ hoc autem (ἢ ἀναφ. ἄντων. ἐν ἀρχῇ κώλου ἢ περιόδου ἐρμηνεύεται δεικτικῶς μετὰ τινος συνδ.). pulmonis γεν. διαιρ. poples ὑποκ. internodia ἄντικ. manu ἄφαιρ. ὄργαν. trahere ἄντικ. (τελ. ἄπαρ.). telum ἄντικ. exitiabile ἐπίθ. διορ. sanguis ὑποκ. hanc (δηλ. sagittam) ἄντικ. terebrata aura ἄφαιρ. ἀπόλυτος χρονική. ultimus κατηγορ. διορ. braccia ἄντικ. precando ἄφαιρ. τροπική. cum... fuit χρον. πρότ. telum ὑποκ. revocabile κατηγ. vulnere

ἄφαιρ. ὀργανική. percusso corde ἄφαιρ. ἀπόλυτος αἰτιολογική. sagitta ἄφαιρ. ὀργανική.

Πραγματικά.—Alphenor ὁ ε' υἱὸς τῆς Νιόβης. pium officium εὐσεβές, ἀλλὰ θλιβερὸν καθήκον παροχῆς πρώτων βοηθειῶν. Delius δηλ. ὁ Ἀπόλλων. in hamis οἱ ὄγκοι, αἱ ἐγκοπαὶ τῆς αἰχμῆς τοῦ βέλους ἀγκιστροειδοῦς μορφῆς ἔφθασαν μέχρι πνευμόνων καί, ὅτε ἐξήχθη τὸ βέλος, ἀπεσπάρθη μέρος αὐτῶν. intonsus ὁ ἀκερσεκόμης (= **ἄ—κείρω—κόμη**) ἴδιον τῶν νέων μικρᾶς ἡλικίας ἦτο νὰ ἔχουν μακρὰν κυματίζουσαν κόμην μέχρι τῆς ὠρας τοῦ γάμου. Damasichton ὁ στ' υἱός. poples τὸ β' τραῦμα ἦτο ἀκριβῶς ὀπισθεν τοῦ γόνατος, ὅπου ὑπάρχουν οἱ δύο τένοντες καὶ σχηματίζεται τὸ εὐκίνητον μεσογονάτιον, ἐνῶ τὸ α' τραῦμα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κνήμης καὶ τὸ γ' εἰς τὸν λαιμόν. penna τὸ κάτω, τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ βέλους ἔχον μορφὴν πτεροῦ, ἵνα φέρεται ταχύτερον εἰς τὸν ἀέρα. hanc δηλ. τὸ βέλος. Pioneus ὁ ζ' υἱός. ο δι' ἡ ἰκεσία ἔπρεπε νὰ ἀπευθύνεται μόνον πρὸς τοὺς δύο υἱοὺς τῆς Λητοῦς καὶ ὄχι πρὸς ὅλους τοὺς θεοὺς. arcitenens ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ παρ' Ὀμήρῳ **τοξότης, τοξοφόρος, ἀργυροτόξος**. minimo τὸ τραῦμα ἦτο ἐλαφρότατον, ἀλλὰ θανατηφόρον. Διὰ τοῦ ἐλαφροῦ τραύματος μειοῦται τὸ ἐπώδυνον τοῦ Ἰλιονέως.

Νόημα — Ὁ πέμπτος υἱὸς τῆς Νιόβης Ἀλφήνωρ ἐν τῇ προσαπαθείᾳ του νὰ ἀποχωρήσῃ τὰ ψυχρὰ μέλη τῶν δύο φονευθέντων ἀδελφῶν του πίπτει νεκρός, διατροπηθέντος τοῦ στήθους μέχρι τῶν πνευμόνων. Ὁ ἕκτος καὶ νεαρὸς υἱὸς τῆς Νιόβης Δαμασίχθων ἐπίσης ἐφονεύθη δεχθεὶς τρία βλήματα, τὸ πρῶτον εἰς τὸ μέρος τῆς κνήμης, τὸ δεύτερον εἰς τὸ μεσογονάτιον καὶ τὸ τρίτον εἰς τὸν λαιμόν. Ὁ ἕβδομος καὶ τελευταῖος υἱὸς τῆς Νιόβης Ἰλιονεύς, ὑψώσας τὰς χεῖρας εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ματαιῶς ἐπικαλεῖται τὸν οἰκτον τῶν ἄλλων θεῶν, διότι ὁ Ἀπόλλων, μολονότι συνενικήθη, δὲν κατώρθωσε νὰ ἀνακαλέσῃ τὰ ριφθὲν ἤδη βέλος, τὸ ὁποῖον, καίπερ ὄντος τοῦ τραύματος ἐλαφροῦ, τοῦ ἀφήρησε τὴν ζωὴν.

Περίληψεις.—1) Θάνατος τοῦ Ἀλφήνωρος 2) Θάνατος τοῦ Δαμασίχθωνος καὶ 3) Θάνατος τοῦ Ἰλιονέως.

Στίχ. 267+285

Fama malè	Ἡ φήμη τῆς συμφορᾶς
populique dolor	καὶ τοῦ λαοῦ ἡ θλίψις
lacrimaeque suorum	καὶ τὰ δάκρυα τῶν οἰκειῶν
fecere certam matrem	ἐπληροφόρησαν τὴν μητέρα
tam subitae ruinae	διὰ τὴν τόσον αἰφνιδίαν συμφορὰν,
mirantem	ἐκπληττομένην.
potuisse supèri	διὰ τὸ ὅτι εἶχον τὴν δύναμιν οἱ θεοὶ

irascentemque,
quod ausi essent hoc,
quod habērent
tantum iuris.
Nam pater Amphion
adacto ferro
per pectus
moriens finiērat dolorem

pariter cum luce.
Heu, quantum haec Niōbe,
distabat ab illa Niōbe,
quae modo summovērat
populūm aris Latois
et tulērat gressus
resupīna
per mediām urbem,
invidiosa suis;

at nunc miseranda (est)
vel hosti.
Incumbit gelīdis corporibus
et nullo ordīne
dispensat suprēma oscūla
per omnes natos.
A quibus
tollens ad caelum
liventia braecchia ait:
«Pascere crudelis Latona,
nostro dolore,
(pascere ait, satiaque
tua pectora
meo luctu:)
corque ferum satia!»
dixit «per septem funēra
efferror.
Exsulta, victrixque inimīca,
triumpha.

καὶ ὀργιζομένην,
διότι εἶχον ἀποτολήσει τοῦτο,
διότι εἶχον
τόσην δικαιοδοσίαν.
Διότι ὁ πατήρ Ἀμφίων,
διαπερασθέντος τοῦ σιδηροῦ (ξίφους)
διὰ μέσου τοῦ στήθους,
ἀποθνήσκων εἶχε θέσει τέραμα εἰς τὴν
θλίψιν ✓
ἔξ Ἰσου μετὰ τῆς ζωῆς (του).
Φεῦ, πόσον αὐτὴ ἡ Νιόβη
διέφερεν ἀπὸ ἐκείνην τὴν Νιόβην,
ἣ ὅποια πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀπομακρύνει
τὸν λαὸν ἀπὸ τοὺς βωμοὺς τῆς Λητοῦς
καὶ εἶχε φέρει τὰ βήματά (της)
ὑπερήφανος
διὰ μέσου τῆς πόλεως,
προκαλοῦσα τὸν φθόνον (καὶ) τῶν οἰκεί-
ων (της).
ἀλλὰ τώρα ἀξιολύπητος (εἶναι)
ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν ἐχθρόν (της).
Κλίνει ἐπὶ τῶν ψυχρῶν σωμάτων
καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς τάξεως
σκορπίζει τὰ ὑστάτα φιλήματα
εἰς πάντα τὰ τέκνα (της).
Ἀπὸ τούτων δὲ (τῶν σωμάτων),
ὑψώνουσα πρὸς τὸν οὐρανὸν
τοὺς ὠχρούς βραχίονας, λέγει:
«Εὐχαριστήσου, σκληρὰ Λητῶ,
ἐκ τῆς ἰδικῆς μας θλίψεως,
(εὐχαριστήσου, λέγει, καὶ κόρεσον
τὰ στήθη σου
διὰ τοῦ θρήνου μου:)
καὶ τὴν σκληρὰν καρδίαν κόρεσον! :»
εἶπε «διὰ μέσου ἑπτὰ νεκρῶν
ὀδηγοῦμαι εἰς τὸν τάφον.
Σκίρτα καί, ὦ νικήτρια μισητή,
θριάμβευε.

Cur autem victrix?
mihi miserae
plura supersunt,
quam tibi felici,
post tot quoque
funera vinco».

Διατὶ ὅμως νικήτρια ;
Εἰς ἐμὲ τὴν δυστυχή
περισσότερα ὑπολείπονται,
παρὰ εἰς σὲ τὴν εὐτυχή,
καὶ μετὰ τόσους
νεκροὺς νικῶ».

Γραμματικά—Σημασιολογικά.—Fama, αε θηλ. α' = φήμη. malum, i οὐδ. β' = κακόν, συμφορά. porŕilus, i ἄρσ. β' = λαός. dolor, ὄρις ἄρσ. γ' = ὀδύνη, θλίψις. lacrima, αε θηλ. α' = δάκρυον. suus, a, um κτητική ἄντ. γ' προσ. = ἰδικός του, οἰκειός. tam ἐπίρρ. = τόσον. subitus, a, um ἐπίθ. β' = αἰφνίδιος. certus, a, um ἐπίθ. β' = βέβαιος. fecere καὶ fecerunt παρακμ. ὄρ. τοῦ facio, feci, factum, ἔρε 3 = κάμνω (certum facio = βέβαιον καθιστῶ τινα, πληροφοροῶ). tuŕna, αε θηλ. α' = κατάρρηξις, ἐρείπιον, πῶσις, συμφορά. mirantem μετ. ἐν. mirans, ntis τοῦ ἀποθετ. miror, atus sum, ἄρι 1 = θαυμάζω, ἐκπλήττομαι. potuisse ἀπαρ. παρακμ. τοῦ possum, potŕi, posse = δύναμαι. irascens, ntis μετ. ἐν. τοῦ ἀποθετ. irascor, —, irasci 3 = ὀργίζομαι. quod αἰτιολ. σύνδ. = διότι. ausi essent ὑπερσ. ὑπότακτ. τοῦ ἡμιαποθετικῶν audeo, ausus sum, audere 2 = τολμῶ. hoc οὐδ. = τοῦτο. supēri, ὄγum ὡς οὐσιαστ. β' πληθ. = οἱ οὐρανῶνες, οἱ θεοί. ius, iuris οὐδ. γ' = δίκαιον, δικαιοδοσία. habērent παρατ. ὑποτ. τοῦ habēo, ŕi, ŕtum, ἔρε 2 = ἔχω. ferrum, i οὐδ. β = σίδηρος, ξίφος. pectus, ὄρις οὐδ. γ' = στήθος. adacto ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ adigo (ad + ago), ēgi, actum, ἔρε 3 = προσάγω (παθ. adigo, adactus sum, adigi = διατροπῶμαι). finierat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ finiō, ŕvi, ŕtum, ἔρε 4 = παύω. θέτω τέγμα. moriens, ntis μετ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθετ. morior, mortuus sum, mori 3 = ἀποθνήσκω. pariter ἐπίρρ. = ἕξ ἴσου. lux, ŕcis θηλ. γ' = φῶς, ζωή. dolor, ὄρις ἄρσ. γ' = ἄλγος, θλίψις. heu ἐπιφώνημα = φεῦ. distabat παρατ. ὄρ. τοῦ disto, —, —, āre 1 = διεχώ, διαφέρω. modo ἐπίρρ. = πρὸ δλίγου, ἄρτι. Latous, a, um ἐπίθ. β' = Λητώος. summovērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ summovēo, ὄvi, ὄtum, ἔρε 2 = ἀποκινῶ, ἀπομακρύνω. tulērat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ fero, tuli, latum, ferre 3 = φέρω. gressus, us ἄρσ. δ' = βῆμα. resurpinus, a, um ἐπίθ. β' = ἀνακείμενος, ὑπιτός, ὑπερήφανος. invidiosus, a, um ἐπίθ. β' = ἐπίφθονος, προκαλῶν τὸν φθόνον. at καὶ ast ἀντιθετ. σύνδ. = ἀλλά. miserandus, a, um γερονδῖβον τοῦ ἀποθετ. miseror, atus sum, ἄρι 1 = οἰκτιρῶ τινα (ἐδῶ ἔχει θέσιν ἐπιθέτου = ἀξιολύπητος). vel 1) σύνδ. διαζ. = ἢ, εἴτε καὶ 2) ἐπιδοτικός = ἀκόμη καὶ. hostis, is ἄρσ. καὶ θηλ. γ' = πολέμιός τινα, ἐχθρός. corpus, ὄρις οὐδ. γ' = σῶμα. gelidus, a, um ἐπιθ. β' = κρυώδης, ψυχρός. incumbit ἐνεστ. ὄρ. τοῦ incumbo, cubŕi, cubitum, ἔρε 3 = ἐπερείδομαι τινα, κλίνω ἐπὶ τινος, ἐπακκουμῶ. ordo, ŕnis ἄρσ. γ' = τάξις nullus, a, um ἄντωνυμιακὸν ἐπίθ. = οὐδεὶς. osculum, i οὐδ. β' = μικρὸν στόμα, φίλημα. dispensat ἐνεστ. ὄρ. τοῦ dispenso, avi, atum, āre 1 = διανέμω, διαμοιράζω. supremus καὶ summus ὑπερθ. βαθμ. = ἀνώτατος, ἔσχατος, τελευταῖος (θετ. superus συγκρ. superior). caelum, i οὐδ. β' = οὐρανός. liven-

tia οὐδ. μετοχ. ἐν. livens, ntis τοῦ liveo, —, —, ēre 2=εἶμαι πελιδνός, ὠχρός. brachium, i οὐδ. β'=βραχίων. tollens, ntis μετ. ἐν. τοῦ tollo, sustūli, sublatum, ēre 3=αἴρω, ὑψώνω. pascere προστακτ. παθ. ἐνεστ. τοῦ pasco, ravi, pastum, ēre 3=βόσκω, νέμω (παθ. pascor=τρέφομαι, εὐχαριστοῦμαι). crudelis, is, e ἐπίθ. γ'=σκληρός. ait (ἐλλειπτικὸν ὄ.)=λέγει. satia προστακτ. ἐν. τοῦ satio (satis=ἀρκετά), avi, atum, āre 1=κορέννυμι, χορταίνω. luctus, us ἄρσ. δ'=πένθος. cor, cordis οὐδ. γ'=καρδία. ferus, a, um ἐπίθ. β'=σκληρός, ἄγριος. funus, ōris οὐδ. γ'=κηδεία, νεκρός. septem ἀριθμητ. ἀπόλ.=7. efferor παθητ. ἐν. τοῦ efferor, elatus sum, efferri 3=ἐκφέρομαι, ὀδηγοῦμαι εἰς τὸν τάφον (πρὸβλ. ἐκφορά' ἐνεργ. effēro, extūli, elatum, effēre 3=ἐκφέρω). exsulta προστακτ. ἐν. τοῦ exsulto, avi, atum, are 1=ἐξάλλομαι, ἀναπηδῶ, σκιριῶ. victrix, icis (ἐκ τοῦ vinco=νικῶ) θηλ. γ'=νικήτρια. inimicus, a, um ἐπίθ. β'=ἐχθρικός, μισητός. triumpha προστακτ. ἐν. τοῦ triumpho, avi, atum, are 1=θριαμβεύω. cur ἐπίρρ. ἐπὶ ἐρωτήσεως=διὰ τι; plura οὐδ. πληθ. συγκρ. βαθμ=πλείονα' τὸ ἄρσεν. plures=πλείονες (θετ. multus=πολύς, ὑπερθ. plurimus=πλείστος). supersunt ἐν. ὄρ. τοῦ supersum, fui, esse=ὑπολείπομαι. quam διαζευκτ.=ἤ. tibi δοτ. προσ. ἀντ. β' προσ. tu=σύ. felix, icis μονοκατάλ. ἐπίθ. γ'=εὐτυχής. tot ἄκλιτος δεικτ. ἀντ.=τοσοῦτοι, τοσαῦται, τοσαῦτα. funera (ιδε' ἀνωτέρω). vinco, vici, victum, ēre 3=νικῶ.

Συντακτικά.—certam κατηγ. τοῦ matrem ἀντικ. mirantem—irascentem ἐπίθ. μετ. potuisse ἀντικ. τοῦ mirantem. superi ὑποκ. τοῦ potuisse καὶ τοῦ ausi essent καὶ τοῦ haberent. hoc ἀντικ. quod ausi essent αἰτιολ. προτ. quod haberent αἰτιολ. πρότ. iuris γεν. διαορ. Nam αἰτιολογεί τὴν ἄγνοιαν τοῦ Ἀμφίωνος περὶ τῆς οἰκογενειακῆς συμφορᾶς. adacto ferro ἀφαιρ. ἀπόλυτος. dolorem ἀντικ. ab illa Niobe β' ὄρος συγκρίσ. populum—aris ἀντικείμε. τοῦ summonerat. resupina κατηγ. mediam κατηγ. διορ. corporibus ἀντικ. τοῦ incumbit. ordine ἀφαιρ. τροπική. a quibus δηλ. corporibus. dolore ἀντικ. nostro (ποιητικῶς) ἀντὶ meo. pectora—luctu ἀντικ. quam tibi β' ὄρος συγκρίσ. (ἀντίθεσις δυστυχούσης μητρὸς πρὸς εὐτυχοῦσαν).

Πραγματικά.—resupina καὶ ἀνωτέρω ἐν στίχ. 169 alta υπερήφανος καὶ καμαρώνουσα. invidiosa suis ἡ εὐτυχία τῆς προεκάλει τὸν φθόνον καὶ τῶν οἰκειῶν τῆς ἀκόμῃ. pascere—pascere ὁ στίχος διὰ τῆς ἐπαναλήψεως, τῶν ρημ. δηλοῖ μέγα πάθος τῆς Νιόβης. plura δηλ. τέκνα' ἦσαν αἱ 7 θυγατέρες, αἱ ὁποῖαι ἀριθμητικῶς ὑπερτεροῦν τῶν δύο τέκνων τῆς Λητοῦς' ἐνεῦθεν ἡ ἐξακολουθητικὴ ἔπαρσις τῆς Νιόβης.

Νόημα.—Ἡ Νιόβη ἐπληροφορήθη τὴν οἰκογενειακὴν συμφορὰν ἐκ τῶν θρήνων τοῦ λαοῦ καὶ τῶν οἰκειῶν τῆς καὶ ἔμεινε κατάπληκτος ἐκ τῆς τοιαύτης δικαιοδοσίας τῶν θεῶν. Ὁ πατὴρ Ἀμφίων, ὅταν ἐξέσπασεν ἡ συμφορὰ, δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν ζωὴν' ἠυτοκτόνησε θέσας τέρμα εἰς τὴν θλίψιν του. Ἡ υπερήφανος Νιόβη, ἡ ὁλοῖα πρὸ ὀλίγου ἀκόμῃ ἀπεμάχρυνε τὸν

λαὸν ἀπὸ τοὺς βωμοὺς τῆς Λητοῦς καὶ προεκάλει τὸν φθόνον διὰ τὴν εὐτυχίαν της, εἶναι ἤδη πολὺ διαφορετικὴ, προκαλοῦσα τὸν οἶκτον καὶ τῶν ἐχθρῶν της ἀκόμη. Ἐθνεῖ ἐν τῷ μέσῳ τῶν πτωμάτων καὶ δίδει τοὺς τελευταίους ἀσπασμούς. Πλήρης πόνου καὶ πάθους ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Λητώ λέγουσα «κορέσθητι αἵματος, ἀκόρεστος καὶ σκληρὰ Λητώ». Ἄλλὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοιαύτης θλίψεως εὐρίσκει καὶ πάλιν λόγους προκλητικούς καὶ ὑβριστικούς πρὸς τὴν Λητώ, πρὸς τὴν ὁποίαν ὑπενθυμίζει ὅτι τὰ ὑπολειπόμενα τέκνα της ὑπερεροῦν ἀριθμητικῶς τῶν δύο τέκνων ἐκείνης.

Περίληψις.—1) Πόθεν ἐπληροφορήθη ἡ Νιόβη τὴν οἰκογενειακὴν συμφορὰν. 2) Ἡ αὐτοκτονία τοῦ Ἀμφίονος. 3) Σύγκρισις παλαιᾶς καὶ νέας Νιόβης. 4) Προσφώνησις πρὸς τὴν Λητώ καὶ 5) Νέα πρόκλησις καὶ ὕβρις τῆς Νιόβης κατὰ τῆς Λητοῦς.

Στίχ. 286+301

Dixerat, et sonuit nervus
ab arcu contento :

Qui conterrūit omnes
praeter unam Nioben.

Illa malo
est audax.

stabant cum atris vestibus
ante toros fratrum

demisso crine sorōres :

E quibus una trahens

haerentia viscere tela

imposito ore fratri

moribunda relanguit :

Altera conata solāri

misēram parentem

conticuit subito,

duplicataque est

caeco vulnere :

(Oraque compressit
nisi postquam spiritus ibat).

Haec frustra fugiens

collabitur : illa

sorōri immoritur :

Εἶχεν εἶπει, καὶ ἀντήχησεν ἡ νευρὰ
ἀπὸ τοῦ τεταμένου τόξου :

Αὕτη δὲ κατετρόμαξεν ὅλους

ἐκτὸς μόνης τῆς Νιόβης.

Ἐκείνη (μέσα) εἰς τὴν συμφορὰν (της)
γίνεται τολμηρά.

Ἰσταντο μὲ μαύρας ἐσθῆτας
πρὸ τῶν φερέτρων τῶν ἀδελφῶν

μὲ ξέπλεγα μαλλιά αἱ ἀδελφαί :

Ἐκ τούτων δὲ μία ἀποσπῶσα

τὰ καρφωθέντα εἰς τὰ σπλάγγνα βέλη,

ἐναποθεθέντος τοῦ προσώπου ἐπὶ τοῦ
ἀδελφοῦ,

ἀποθνήσκουσα, παρέλυσεν :

Ἄλλη ἐπιχειρήσασα νὰ παρηγορήσῃ

τὴν δυστυχῆ μητέρα

ἐσιώπησεν αἰφνιδίως,

καὶ ἔπεσε καμφθεῖσα εἰς δύο

ὑπὸ τυφλοῦ τραύματος :

(Καὶ τὸ στόμα (δὲν) ἔκλεισεν,
παρὰ μόνον ὅταν ἡ ψυχὴ ἀπῆλθεν).

Αὕτη ματαίως προσπαθοῦσα νὰ φύγῃ

καταπίπτει : ἐκείνη

ἐπάνω εἰς τὴν ἀδελφὴν συναποθνήσκει :

latet haec.
 illam vidēres trepidāre.
 Sexque datis leto
 diversaque vulnēra passis
 ultīma restabat :
 quam mater tegens
 tota corpore,
 tota veste,
 «unam minimamque
 relīnque! De multis
 minīmam posco»
 clamavit, «et unam».
 Dumque rogat, occidit
 (illa), pro qua rogat.

κρύπτεται αὐτῆ :
 ἐκείνην ἠμποροῦσες νὰ ἴδης νὰ τρέμη.
 Καὶ τῶν ἐξ παραδοθεισῶν εἰς τὸν θάνατον
 καὶ διάφορα τραύματα ὑπομεινασῶν
 ἡ τελευταία ὑπελείπετο :
 ταύτην δὲ ἡ μήτηρ καλύπτουσα
 μὲ ὀλόκληρον τὸ σῶμά (της),
 μὲ ὀλόκληρον τὴν ἐσθῆτά (της),
 «τὴν μόνην καὶ νεωτάτην
 ἄφησε! Ἐκ τῶν πολλῶν
 τὴν νεωτάτην ζητῶ»
 ἐφώναξε, «καὶ μόνον αὐτὴν».
 Καὶ ἐνῶ παρακάλει, πίπτει
 (ἐκείνη), ὑπὲρ τῆς ὁποίας παρακαλεῖ.

Γραμματικά—Σημασιολογικά.—dixerat ὑπερσ. ὄρ. τοῦ dico, xi, ctum, ἔρε 3=λέγω. sonūit παρακμ. ὄρ. τοῦ sono, sonūi, sonitum, sonāre 1=ἠχῶ, ἀνηχῶ. contento ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ contendo, ndi, ntum, ἔρε 3=συντείνω, ἐντείνω, τεντώνω. nervus, i ἄρσ. β'=ἡ νευρὰ (τοῦ τόξου), ἡ χορδή. ab πρόθ.+ἀφαιρ.=ἀπὸ+γεν. arcus, us ἄρσ. δ'=τόξον. qui, quae, quod ἀναφ. ἀντ.=ὁ ὁποῖος. praeter πρόθ.+αἰτ.=παρά τι, ἐκτός τινος. contergūit παρακμ. ὄρ. τοῦ conterere, ūi, itum, ἔρε 2=κατατρομάζω, καταπλήσσω. omnis, is, e ἐπίθ. γ'=πᾶς. ille, illa, illud δεικτ. ἀντ.=ἐκεῖνος. malum, i οὐδ. β'=κακόν, συμφορὰ. audax, ācis (ἐκ τοῦ audeo=τολμῶ) μονοκατάλ. ἐπίθ. γ'=θαρραλέος, τολμηρός. stabant παρατ. ὄρ. τοῦ sto, steti, statum, stare 1=ἵσταμαι. cum πρόθ.+ἀφαιρ.=μετὰ+γεν. vestis, is θηλ. γ'=ἐσθῆς, φόρεμα. ater, atra, atrum ἐπίθ. β'=μέλας, μᾶυρος. ante πρόθ.+αἰτ.=πρὸ+γεν. torus, i ἄρσ. β'=τύλος, προσκεφάλαιον νεκρῶν, φέρετρον. frater, tris ἄρσ. γ'=ἀδελφός. demisso ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ demitto, isi, issum, ἔρε 3=ἀπολύω, καταβιάζω. crinis, is ἄρσ. γ'=θρίξ (εἰς τὸν πληθ. crines=ἡ κόμη) demisso crine=λυσίκομοι, μὲ ξέπλεγα μαλλιά. soror, ōris θηλ. γ'=ἀδελφή. E καὶ ex πρόθ.+ἀφαιρ.=ἐκ+γεν. quibus ἀφαιρ. τῆς ἀναφ. ἀντ. qui. trahens, ntis μετ. ἐν. τοῦ traho, xi, ctum, ἔρε 3=ἔλκω, ἀποσπῶ. haerentia αἰτ. πληθ. μετοχ. haerens, ntis οὐδ. γέν. ἐνεστ. τοῦ haerere, haesi, haesum, ἔρε 2=ἔχομαί τινος, προσκολλῶμαι, ἐμπήγνυμαι. viscus, ōris καὶ συνήθως εἰς πληθ. viscera, ōrum οὐδ. γ'=τὸ σπλάγχνον, τὰ σπλάγχνα. telum, i οὐδ. β'=βέλος. in(m)posito ἀφαιρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ impono, sūi, sūtum, ἔρε 3=ἐπιθέτω. moribundus, a, um (ἐκ τοῦ morior) ἐπίθ. β'=ἀποθνήσκων, ἐκπνέων. relangūit παρακμ. ὄρ. τοῦ relanguesco, relangūi, —, ἔρε 3=ἀτονῶ, ἀποκάμνω, γίνομαι χαλαρός, παραλύω. os, oris οὐδ. γ'=στόμα, πρόσωπον. alter, ōra, ōrum(γεν. alterius) ἄόρ. ἐπίθ. ἀντ.

=*ἄλλος*. solārī ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἀποθετ. solor, solatus sum, solari 1=παρηγορῶ. miser, ἔρα, ἔrum, ἐπίθ. β'=δυστυχής, ἄθλιος. conatus, a, um μετ. παρακμειμένον τοῦ ἀποθετ. conor, atus sum, āri 1=πειρῶμαι, ἐπιχειρῶ. paretis, ntis ἄρσ. καὶ θηλ. γ'=γονεύς, πατήρ, μήτηρ. conticūit παρακμ. ὄρ. τοῦ conticesco (cum+taceo=σιγῶ), conticūi, —, ἔρε 3=κατασιωπῶ. subito ἐπίρρ.=αἰφνιδίως. duplicata est παρακμ. παθ. ὄρ. τοῦ duplico, avi, atum, are 1=διπλασιάζω, διπλώνω, κάμπτω εἰς δύο. vulnus, ἔris οὐδ. γ'=τραῦμα. caecus, a, um ἐπίθ. β'=ἄδηλος, ἄγνωστος, τυφλός. oraque=et ora τοῦ os, oris οὐδ. γ'=στόμα. compressit παρακμ. ὄρ. τοῦ comprimo, essi, essum, ἔρε 3=συμπιέζω, συνθλίβω, συγκλείω. nisi σύνδ. (ne+si)=εἰμή, παρὰ μόνον. postquam σύνδ. χρόν.=ὑστερον ἢ, ἀφοῦ. spirītus, us ἄρσ. δ'=πνεῦμα, ψυχὴ (ἐκ τοῦ spiro=ἀναπνέω). ibat παρατατ. ὄρ. τοῦ eo, ivi καὶ ii, itum, ire 4=πορεύομαι, ἀπέρχομαι. haec ὄνομ. θηλ. frustra ἐπίρρ.=μάτην. fugiens, ntis μετ. ἐν. τοῦ fugio, fugi, fugitum, ἔρε 3=φεύγω. collabītur γ' ἐν. ἐνεστ. ὄρ. τοῦ ἀποθετ. collabor, collapsus sum, collabi 3=καταπίπτω, σωριάζομαι. immorītur γ' ἐν. ἐν. ὄρ. τοῦ ἀποθετ. immorior, immortalus sum, immori 3=συναποθνήσκω. latet ἐνεστ. ὄρ. τοῦ lateo, ūi, —, ἔρε 2=λανθάνω, κρύπτομαι. trepidare ἀπαρ. ἐν. τοῦ trepido, avi, atum, are 1=τρέμω. vidēres παρατατ. ὑποτ. τοῦ video, di, sum, ἔρε 2=βλέπω. sex ἀριθμητ. ἀπόλ.=6. datis ἀφαίρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ do, dedi, datum, are 1=δίδω. letum, i οὐδ. β'=τρόπος θανάτου, θάνατος. diversus, a, um ἐπίθ. β'=διαχωρισμένος, διάφορος. vulnus, ἔris οὐδ. γ'=τραῦμα. passis ἀφαίρ. μετ. παθ. παρακμ. τοῦ ἀποθετ. patior, passus sum, pati 3=πάσχω, ὑπομένω. ultīmus, a, um ὑπερθ. βαθμ. (=ἔσχατος, τελευταῖος) τοῦ ἀχρήστου θετικοῦ ulter, tra, trum, συγκρ. ulterior. restabat παρατατ. ὄρ. τοῦ resto, restiti, —, are 1=ὑφίσταμαι, ὑπολείπομαι. totus, a, um ἀντωνυμ. ἐπίθ.=ὅλος. corpus, ὄris οὐδ. γ'=σῶμα. vestis, is θηλ. γ'=ἔσθής, φόρεμα. tegens, ntis μετ. ἐν. τοῦ tego, texti, tectum, ἔρε 3=σιτέγω, σκεπάζω, καλύπτω. minīmus, a, um ὑπερθ. βαθμ. (=ἐλάχιστος, νεώτατος) τοῦ ἐπίθ. parvus, a, um=μικρός, συγκρ. minor, or, us. relīnque παρατατ. ἐνεστ. τοῦ relinquo, liqui, lictum, ἔρε 3=καταλείπω, ἀφήνω. de πρόθ.+ἀφαίρ.=περί, ἐκ+γεν. multus, a, um ἐπίθ. β'=πολύς. (συγκρ. plus, ὑπερθ. plurīmus). posco, poposci, poscītum, ἔρε 3=ζητώ. clamavit παρακμ. ὄρ. τοῦ clamo, avi, atum, are 1=φωνάζω, ἀνακράζω. dumque=et dum χρόν. σύνδ.=ἐνῶ. rogat ἐνεστ. ὄρ. τοῦ rogo, avi, atum, are 1=ἱκετεύω, παρακαλῶ. pro πρόθ.+ἀφαίρ.=ὑπερ+γεν. qua ἀφαίρ. occīdit ἐνεστ. ὄρ. τοῦ occīdo (ob+cado), ūdi, āsum, ἔρε 3=καταπίπτω, ἀποθνήσκω.

Συντακτικὰ.—qui δηλ. nervus. malo ἀφαίρ. τοπική. audax κατηγ. (ιδὲ τὴν ἀντίθεσιν). demisso crine ἀφαίρ. τροπική. E quibus δηλ. sororibus. trahens χρόν. μετ. haerentia ἐπίθ. μετ. viscere ἀντικ. imposito ore ἀφαίρ. ἀπόλυτος. fratri ἀντικ. conata χρόν. μετ. solati ἀντικ. (τελ. ἀπαρ.). caeco vulnere ἀφαίρ. ποιητικοῦ αἰτίου. fugiens χρόν. μετ. (ἀποπειρατικὸς ἐνεστ.). sorori ἀντικ. vidēres δυνητικὴ ὑποτακτ. datis· passis ἀφαίρ.

ἀπόλυτοι. leto ἄντικ. toto corpore—tota veste ἀφαιρ. ὄργάνου. dumque rogat χρόν. πρότ. (μεταφραζομένη διὰ παρατατικῶ). occidit ὡς ὑποκ. ἔχει τὸ haec.

Πραγματικά.—dixerat μόλις εἶχε τελειώσει τοὺς λόγους της. arcus sonat πρόκειται περὶ τῶν βελῶν τῆς τοξότιδος Ἀρτέμιδος, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ φονεύσῃ τὰς θυγατέρας τῆς Νιόβης. una=1, altera=2, haec=3. illa=4, haec=5, illam=6, ultima=7. caeco vulnere ἐκ τραύματος δηλ. προελθόντος ἐκ ξένης χειρός.

Νόημα.—Ἡ Νιόβη, ἂν καὶ θρηγῇ ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν ἐπὶ τέκνων της, ὅμως προκαλεῖ καὶ πάλιν μὲ ὑβριστικούς λόγους τὴν Λητώ. Ἡδὴ ἡ Ἀρτεμις, καθ' ἣν στιγμὴν αἱ ἀδελφαὶ λυσικόμοι εὐρίσκονται ἐπάνω εἰς τὰ φέρετρα τῶν ἀδελφῶν των, τοξεύει τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, ἐνῶ ἡ Νιόβη μόνη παραμένει θαρραλέα. Ἡ πρώτη πίπτει, καθ' ὃν χρόνον ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰ στήθη τοῦ ἀδελφοῦ της τὰ καρφωθέντα βέλη· ἡ δευτέρα φονεύεται, ἐνῶ παρηγόρει τὴν μητέρα· ἡ τρίτη φεύγουσα καταπίπτει καὶ ἡ τετάρτη ἐπ' αὐτῆς συναποθνήσκει· ἡ πέμπτη κρυπτομένη καὶ ἡ ἕκτη τρέμουσα καταπίπτουν νεκραὶ. Ἡ ὑπερήφανος Λητώ, κατανήσασα ψυχικὸν ὀάκος καὶ ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ της προσπαθοῦσα νὰ προφυλάξῃ διὰ τοῦ σώματος καὶ τῶν ἐνδυμάτων της τὴν τελευταίαν καὶ νεωτέραν ἐξαποστέλλει τὰ ἀπληγισμένα κύματα τῆς φωνῆς της πρὸς τὴν Ἀρτεμιν. Εἰς μάτην ὅμως. Καὶ ἡ ἐβδόμη κεῖται πλέον νεκρά.

Περιλήψεις.—1) Ἡ Ἀρτεμις ἀλληλοδιαδόχως φονεύει τὰς 6 θυγατέρας τῆς Νιόβης καὶ 2) Ματαία ἰκεσία τῆς Νιόβης πρὸς σωτηρίαν τῆς τελευταίας θυγατρὸς της.

Στίχοι 302+312

Orba resēdit
inter exanīmes natos
natasque virumque,
deriguitque malis
Aura nullos capillos movet,
in vultu color est
sine sanguīne,
lumīna stant immota
maestis genis:
nihil vivum est in imagīne.

Ὁρφανὴ ἐκάθισε
μεταξὺ τῶν ἀψύχων υἰῶν
καὶ θυγατέρων καὶ ἀνδρός,
καὶ ἐπάγωσεν ἔνεκα τῶν συμφορῶν.
Ἡ αὔρα οὐδεμίαν κόμην κινεῖ,
ἐπὶ τοῦ προσώπου τὸ χροῶμα εἶναι
ἄνευ αἵματος,
οἱ ὀφθαλμοὶ ἴστανται ἀκίνητοι
ἐπὶ τῶν σκυθρωπῶν παρειῶν:
οὐδὲν ζωντανὸν ὑπάρχει εἰς τὴν εἰκόνα
(της).

Ipsa quoque lingua

Αὐτὴ ἐπίσης ἡ γλῶσσα

interius cum duro palato
 congelat, et venae
 desistunt posse moveri
 nec cervix potest flecti
 nec brachia reddere motus
 nec pes ire:
 intra quoque
 viscera est saxum.
 Flet tamen,
 et circumdata
 turbine validi venti
 in patriam rapta est.
 Ibi fixa cacumine montis
 liquitur, et nunc etiam
 marmora manant lacrimas.

ἐνδότερον μετὰ τοῦ σκληροῦ οὐρανίσκου
 σκληρύνεται, καὶ αἱ φλέβες
 παύουν νὰ δύνανται νὰ κινοῦνται·
 οὔτε ὁ τραχίλος δύναται νὰ κάμπτεται
 οὔτε οἱ βραχίονες νὰ ἀποδίδουν κινήσεις
 οὔτε ὁ πούς νὰ βαδίζῃ:
 ἐσωτερικῶς ἐπίσης
 τὰ σπλάγγνα εἶναι λίθος.
 Κλαίει ὁμως,
 καὶ περικυκλωθεῖσα
 ὑπὸ δίνης ἰσχυροῦ ἀνέμου
 εἰς τὴν πατρίδα (τῆς) ἀνηρπάγη.
 Ἐκεῖ, προσηλωθεῖσα ἐπὶ τῆς κορυφῆς
 ὄρους,
 τήκεται, καὶ τώρα ἀκόμη
 τὰ μάρμαρα στάζουν δάκρυα.

Γραμματικὰ—Σημασιολογικά.—orbis, a, um ἐπίθ. β' = ἄτεκνος, ὀρφανός. resēdit παρακμ. ὄρ. τοῦ residēo, resēdi, resessum, ēre 2 = διατε-
 λῶ καθήμενος, καθημαι. exanimis, is, e ἐπίθ, γ' = ἄψυχος, νεκρός (ἐκ τοῦ
 ex + animus = ψυχή). inter πρόθ. + αἰτ. = μεταξύ + γεν. natus, i ἄρσ. β' =
 γεννηθεῖς, υἱός. nata, ae θηλ. α' = γεννηθεῖσα, θυγάτηρ. vir, viri ἄρσ. β'
 = ἀνήρ, σύζυγος. deriguit παρακμ. ὄρ. τοῦ derigescō, derigūi, —, ēre 3 =
 καταπλήγνυμαι, παγώνω, ἀπολιθοῦμαι. malum, i οὐδ. β' = κακόν, συμφο-
 ρά. nullus, a, um ἀντωνυμιακὸν ἐπίθ. = οὐδείς. movet ἔνεστ. ὄρ. τοῦ mo-
 veo, movi, motum, ēre 2 = κινῶ. aura, ae θηλ. α' = αὔρα. capillus, i ἄρσ.
 β' = θρίξ (τῆς κεφαλῆς), κόμη. vultus, us ἄρσ. δ' = ὄψις, μορφή, πρόσω-
 πον. color, oris ἄρσ. γ' = χροῶμα. sine πρόθ. + ἀφαιρ. = ἀνευ + γεν. sanguis,
 ūnis ἄρσ. γ' = αἷμα. lumen, ūnis οὐδ. γ' = φῶς, ὀφθαλμοί. maestus, a,
 um ἐπίθ. β' = κατηφής, σκυθρωπός. stant ἔνεστ. ὄρ. τοῦ sto, steti. sta-
 tum, stare 1 = ἵσταμαι. immotus, a, um ἐπίθ. β' = ἀκίνητος, ἀδρανής
 (ἐκ τῆς μετ. παθ. παρακμ. τοῦ immoveo). gena, ae θηλ. α' = γένυς, πα-
 ρειά. nihil ἀκλιτον οὐδ. = οὐδέν. imago, ūnis θηλ. γ' = εἰκὼν. vivus, a,
 um ἐπίθ. β' = ζῶν, ζωντανός (ἐκ τῆς παθητ. μετ. τοῦ vivo). interius ἐπίρρ.
 συγκριτ. βαθμ. = ἐνδότερον, ἐσώτερον (θετ. intra = ἔσω, ἔνδον, ὑπερθ. in-
 tīmie = ἐσώτατα). durus, a, um ἐπίθ. β' = σκληρός. palatum, i οὐδ. β' =
 ὑπερώα, οὐρανίσκος. congelat ἔνεστ. ὄρ. τοῦ congēlo, avi, atum, āre 1 =
 καταπλήγνυμαι, σκληρύνομαι. vena, ae θηλ. α' = φλέψ. desistunt ἔνεστ. ὄρ.
 τοῦ desisto, destīti, destītum, ēre 3 = ἴστημι τινα, ἀφίσταμαι, παύομαι.
 posse ἄπαρ. ἐν. τοῦ possum, potui, posse δύνανται. moveri ἄπαρ. παθ.
 ἐν. τοῦ moveor, motus sum, movēri 2 = κινοῦμαι. flecti ἄπαρ. παθ. ἔνεστ.

τοῦ flecto, xi, xum, ἔρε 3=κάμπτω, λυγίζω. cervix, īcis θηλ. γ'=αὐ-
 χήν. brachium, i οὐδ. β'=βραχίων. reddere ἀπαρ. ἐν. τοῦ reddo, red-
 didi, reddītum, reddere 3=ἀποδίδω. motus, us (ἐκ τοῦ moveo) ἄρσ.
 δ'=κίνησις. pes, pedis ἄρσ. γ'=πούς. ire ἀπαρ. ἐν. τοῦ eo, ivi καὶ ii,
 itum, ire 4=πορεύομαι, βαδίζω. potest ἔνεσ. ὄρ. τοῦ possum. intra
 ἐπίρρ.=ἐσωτερικῶς. quoque σύνδ.=ἐπίσης, καί. viscus, ἔris (συνήθως
 εἰς πληθ. viscera) οὐδ. γ'=σπλάγγνον. saxum, i οὐδ. β'=:λίθος. flet ἔνεσ.
 ὄρ. τοῦ fleo, ēvi, ētum, ἔρε 2=δακρύω, κλαίω, θρηνῶ. tamen σύνδ. ἀν-
 τιθετ.=ὁμως. validus, a, um (ἐκ τοῦ valeo=υγαίνω) ἐπίθ. β'=υγής,
 ἰσχυρός. circumdata μετ. παθ. παρακμ. τοῦ circumdo, circumdēdi,
 circumdātum, are 1=περιβάλλω, περικυκλώνω. turbo, īnis ἄρσ. γ'=δίνη,
 στρόβιλος. ventus, i ἄρσ. β'=ἄνεμος. rapta est παθ. παρακμ. ὄρ. τοῦ ra-
 p̄ior, raptus sum, rari 3=ἵναραπάζομαι. ibi τοπικ. ἐπίρρ.=ἐκεῖ. fixa μετ.
 παθ. παρακμ. τοῦ figo, xi, xum, ἔρε 3=ἐμπήγνυμι, καρφώνω. cacumen,
 īnis οὐδ. γ'=κορυφή. mons, montis ἄρσ. γ'=ὄρος. liquit̄ur παθ. ἔνεσ.
 ὄρ. τοῦ ἀποθετ. liquor, —, —, liqui 3=λείβομαι, τήκομαι, λειώνω. lacri-
 ma, ae θηλ. α'=δάκρυον. marmor, ὄris οὐδ. γ'=μάρμαρον, βράχος. ma-
 nant ἔνεστ. ὄρ. τοῦ mano, avi, atum, āre 1=καταστάζω.

Συντακτικὰ.—orba κατηγ. malis ἀφαιρ. αἰτίας. lumina (μεταφορᾷ)
 ὑποκ. imnota κατηγ. maestis genis ἀφαιρ. τοπικῆ. vinum κατηγ. move-
 ri ἀντικ. τοῦ posse, ὄπερ ἀντικ. τοῦ desistunt. flecti—reddere—ire ἀν-
 τικ. τοῦ potest. saxum κατηγ. turbine ἀφαιρ. ποιητ. αἰτίου. cacumine
 ἀντικείμενον.

Πραγματικὰ.—in patriam πατρίς τῆς Νιόβης εἶναι ἡ Φρυγία. ἐνῶ
 ἡ τραγωδία παίζεται ἐν Θήβαις. cacumine montis εἶναι ἡ κορυφή τοῦ
 ὄρους Σιπύλου ὕψους 1488 μετ. βορειοδυτικῶς τῆς Σμύρνης. Ἔχει πολλὰς
 χαραδρώσεις καὶ ἠφαιστειογενῆ χάσματα, ἐξ οὗ ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξίς πολλῶν
 λιμνῶν. Προφανῶς κάποια χαραδρώσεις ἢ βράχος ὁμοιάζει πρὸς γυναῖκα
 κλαίουσαν καὶ ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ὁ μῦθος τῆς Νιόβης, ἀπολιθωθείσης καὶ
 διαρκῶς κλαιούσης.

Νόημα.—Ἡ Νιόβη ἐν τῷ μέσῳ τῶν νεκρῶν τέκνων της καὶ τοῦ συ-
 ζύγου ἐπάγωσεν. Ὁ ἄνεμος οὐδὲν κινεῖ τὴν κόμην της· πελιδνότης τοῦ
 προσώπου, ἀκνησία τῶν ὀφθαλμῶν, σκληρυνσις τῆς γλώσσης, ἀδράνεια
 τῶν φλεβῶν, ἀκαμψία τοῦ τραχήλου καὶ τῶν βραχιόνων. Καὶ τὰ σπλάγγνα
 ἀπελιθώθησαν. Οὐδεμία ζωὴ ὑπάρχει. Κλαίει ὅμοι. Αἰφνιδίως ἀνηρπάγη
 εἰς τὴν πατρίδα της ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ προσηλώθη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ
 Σιπύλου ὄρους, ὅπου ἐξακολουθεῖ κλαίουσα.

Περὶλήψεις.—1) Δραματικὴ περιγραφὴ τοῦ τέλους τῆς Νιόβης καὶ
 2) Μεταφορὰ αὐτῆς καὶ προσήλωσις ἐπὶ τοῦ Σιπύλου.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ (ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ)

1. 'Αναγνωστικὸν ἀρχ. 'Ελλ. γλώσσης (Γ. Ζούκη) Γ' καὶ Δ' Τάξ.	
2. 'Εκλογαὶ ἐξ ἀρχαίων 'Ελλήνων συγγραφέων	(Γ' »)
3. Ξενοφώντος Κύρου ἀναβάσεως ἐκλογαὶ	(Δ' »)
4. Ξενοφώντος 'Ελληνικῶν Βιβλία Α' καὶ Β'	(Δ' »)
5. » » » Γ' καὶ Δ'	(Δ' »)
6. 'Αρριανοῦ ἀνάβασις 'Αλεξάνδρου Βιβλ. Α'	(Ε' »)
7. » » » Βιβλ. Β'	(Ε' »)
8. Λυσίου λόγοι (ὑπὲρ 'Αδυνάτου-κατὰ Σιτ)λῶν)	(Ε' »)
9. 'Ηροδότου 'Εκλογαὶ ἐκ τῶν 'Ιστοριῶν	(Ε' »)
10. 'Ισοκράτους Λόγοι πρὸς Δημόνικον καὶ Νικοκλέα	(Ε' »)
11. Λατινικὸν ἀναγνωσματάριον	(Ε' »)
12. Lhomond de viris illustribus urbis Romae	(Ε' »)
13. Δημοσθένους Α' 'Ολυθιακὸς	(ΣΤ' «)
14. » Β' 'Ολυθιακὸς	(ΣΤ' »)
15. » Α' Φιλιππικὸς	(ΣΤ' »)
16. » Β' Φιλιππικὸς	(ΣΤ' »)
17. Λυκούργου κατὰ Λεωκράτους λόγος καὶ 'Ισοκράτους 'Επιστολαὶ πρὸς Φίλιππον	(ΣΤ' »)
18. Θουκυδίδου Πλαταικὰ	(ΣΤ' »)
19. 'Ομήρου 'Οδυσσεΐας (Α' ραφωδία)	(ΣΤ' »)
20. Κορνηλίου Νέπωτος Hamilcar - Hannibal	(ΣΤ' »)
21. Καίσαρος de bello civili	(ΣΤ' »)
22. Πλάτωνος Κρίταιν	(Ζ' »)
23. » 'Απολογία Σωκράτους	(Ζ' »)
24. Θουκυδίδου Δημηγορία Πλαταιέων - Θηβαίων	(Ζ' »)
25. Εὐριπίδου 'Ιφιγένεια ἢ ἐν Ταύροις	(Ζ' »)
26. Εὐριπίδου 'Ιφιγένεια ἢ ἐν Αὐλίδι	(Ζ' »)
27. Λυρικῶν ποιητῶν ἐκλογαὶ	(Ζ' »)
28. 'Ομήρου 'Ιλιάδος ἐκλογαὶ (Α' καὶ Γ' ραφωδία)	(Ζ' »)
29. Κικέρωνος ὁ Γ' κατὰ Κατιλίνα λόγος	(Ζ' »)
» 'Οβιδίου μεταμορφ. Phaethon—Niobe	(Ζ' »)
» Νικοκλέους 'Αντιγόνη	(Η' »)
» Θουκυδίδου ὁ Περικλέους 'Επιτάφιος	(Η' »)
» Πλάτωνος Φαίδων	(Η' »)
» Πλάτωνος Πρωταγόρας	(Η' »)
» Πλάτωνος Πρωταγόρας εἰδύλλια	(Η' »)
» 'Ομήρου 'Ιλιάδος ἐκλογαὶ Ζ' καὶ Γ' ραφωδία	(Η' »)
» » » Ω' ραφωδία	(Η' »)
» Βεργιλίου Αἰνειάδος 'Εκλογαὶ Α' Βιβλ.	(Η' »)
» » » Β'	(Η' »)
» Κικέρωνος Somnium Scipionis	(Η' »)
» Κικέρωνος 'Ορατίου 'Οδαι	(Η' »)
» Κικέρωνος ἑκατὸν κἀ θέματα	(Η' »)